

Standard

Yıl : 39

Sayı : 463

Temmuz 2000

tedbirsiz yakalanmayalım!

Gücün yepyeni yüzü!

Üstün teknolojisi, motor performansı,
gücü, yaygın servis ağı,
orijinal yedek parça desteği,
2 yıl garantisi, ISO 9002 Kalite
Belgesi ile Lombardini; yeni yüzyılı,
geliştirilmiş yepyeni yüzüyle karşılıyor...

Lombardini 2000.

28 yıldır tarımdan inşaat, sanayiden
denize pek çok sektöre gücünü sunan
Lombardini, yeni yüzyılda da gücünüze
güç katmaya devam edecek.

Kullananlar biliyor:

Gün, Lombardini ile başlar.

LOMBARDINI

DEPREM VE STANDARDİZASYON

Değerli Standard Okuyucuları,

Elinizdeki Standard dergisi Temmuz 2000 sayısının konu ağırlığını "DEPREM"e ayırdık. Felaketlerden ders alalım, unutmayalım, tedbir alalım, hafızalarda canlı kalsın diye. Bir söz vardır "HAFIZA-YI BEŞER NİSYAN İLE MALÜLDÜR".

17 Ağustos Marmara, 12 Kasım Düzce depremlerinin yaralarını sarmaya çalışırken, bütün imkanları seferber edip, normal hayat düzenine geçmeye alıştığımızı zannettiğimiz an, yüreklerimiz, yeni bir haberle sızladı. Gene üzüldük.

Çankırı depremi, can ve mal kaybı! Yaşadığımız bütün bu felâketler, 21. yüzyıla girerken, ülkemiz tarihinde unutulmaz acı kayıplara damgasını vurdu.

Yaklaşık bir yıl önce çoğumuz, bilhassa genç nüfusumuz, deprem felaketiyle tanışmamış, getirebileceği acı sonuçları daha önce görmemişti. Daha önce depremi yaşayanlar, duyanlar ise, o acıyı, o günleri unutmuş gözüküyorlardı.

Asrın son felaketi olarak adlandırılan, 17 Ağustos Marmara depremi ve ardından 12 Kasım Düzce depremi sonrası geçen zamanın ardından, "DEPREME", "DEPREMLE BİRLİKTE YAŞAMAYA" olan tavrımız ne yönde değişti?

Ne gelişti?

Alınması gereken tedbirler alındı mı?

Kaybettiğimiz, acısını hala yüreklerimizde duyduğumuz binlerce insanımızın unutulmamacak görüntülerini tekrar yaşamamak için neler yaptık, daha neler yapmalıyız?

Bütün bu soruları, sorulacakları tekrar irdellemek ve deprem bilincini bireysel ölçekten toplumsal bir ölçğe taşımak için bu sayımızda "DEPREM" konusuna ağırlık verdik.

Depremi incelerken, öncelikle yaşanmış olaylardan alınmış ve alınması gereken dersler üzerinde durulmalı. Bayındırlık ve İskan Bakanı sayın KORAY AYDIN ile yaptığımız görüşmede, bu konu ele alındı. Yapılan tüm yasal ve yapısal düzenlemelere değinildi.

Ayrıca, deprem deyince aklımıza öncelikle "Depreme dayanıklı konut tasarımı" geliyor. Bazı mimar, mühendis ve müteahhitlerin, deprem kuşağında yer alan bölgelerde yaptıkları yapılardaki hataların sonuçlarını gördük, yaşadık. Öyleyse; "hata affetmez yapılaşma sürecinde" uygulanması gereken yöntem nasıl olmalı konusunda, farklı görüşlere oldukça geniş yer verdik.

Deprem standartları, uygulamaları, yapılan tasarımlarda kullanılan taşıyıcı sistemin ve malzemenin önemi bu konuyu değerlendirirken kriterlerimiz oldu.

Şehir planlamacılığının, yerel yönetimlerin ve inşaat alanında yapılması gereken denetimlerin, sağlıklı yapılaşmada yüklendikleri sorumluluklar da, deprem sonrası yaşadığımız acıların tekrarlanmaması için önemle vurgulanmalı. Yani, deprem kuşağında yer alan bir yerleşim bölgesi için yapılacak kentsel ölçekteki sağlıklı bir teklifin, olası bir deprem sonrası kurtaracağı hayatlar, bizleri bu konuda daha çok yoğunlaşmaya ve dikkatli olmaya itmeli. Bu sebeplerle, Temmuz sayımızda hem bina tasarımı ve uygulamasında, hem de kentsel ölçekte "deprem şartları göz önünde alındığında" yapılması gerekenlere yer verdik.

Standardizasyonun deprem bağlamında incelenmesi bu sayımızda amaçlarımızdan biriydi. Çünkü, pek çok önemli konu gibi "Deprem ve Standardizasyon"da (Belki de daha fazla) üzerinde düşünülme ve tartışılma değer bir konu.

Depremi farklı yönlerden ve farklı uzman bakış açılarından ele aldığımız "deprem ağırlıklı STANDARD dergisi Temmuz sayısı", geçirdiğimiz bir senenin ardından, birey ve toplum olarak kendimizi sorgulamamızı ve gerekli derslerin alınmasını amaçladı.

Unutulmaması gereken en önemli husus, "İNSANLAR İÇİNDE EN HAYIRLISI İNSANA HİZMET EDENDİR".

Bu amaç doğrultusunda, görüş ve bilgilerine başvurduğumuz bütün uzman-yazar arkadaşlarımıza teşekkürler ediyoruz.

Saygılarımızla.

Standard

Standard

EKONOMİK ve TEKNİK DERGİ*

TSE Aylık Yayın Organı

Yıl : 39 Sayı : 463

TEMMUZ 2000

Sahibi

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Adına

Ahmet CAFOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni

Enver BAŞARIR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Osman KATIPOĞLU

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ali Osman SOLAK (Analitik Kimya, Ankara Ü.)

Prof. Dr. Ali BAYRAK (Gıda Mühendisliği, Ankara Ü.)

Prof. Dr. Ekrem SELÇUK (Metalurji Mühendisliği, ODTÜ)

Prof. Dr. Gürol OKAY (Organik Kimya, Hacettepe Ü.)

Prof. Dr. Muhittin ŞİMŞEK (Makina-Kalite Yönetimi, Marmara Ü.)

Prof. Dr. A. Murat TUNCER (Tıp Fak., Hacettepe Ü.)

Prof. Dr. Haluk ÇELİK (İnşaat Mühendisliği, Gazi Ü.)

Prof. Dr. Tuğba VURAL (Tekstil, Gazi Ü.)

Doç. Dr. Ali GENCER (Elektronik Mühendisliği, Ankara Ü.)

Doç. Dr. Sedat YERLİ (Biyoloji Bölümü, Hacettepe Ü.)

Dr. Lütfü ŞAHSUVAROĞLU (Yazar-Yayıncı)

Yayına Hazırlayanlar

Funda ÖZEN - Türkay BİRBEN - Tamer KARABAY

Aslıhan KÖKER - Canan DOĞAN - Sevilay ÜRÜN

Reklâm

Zehra AKMAN - Koray KOZAK

Abone

Sevilay ÜRÜN

Adres

Türk Standardları Enstitüsü

Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Necatibey Cad. No : 112

06100 Bakanlıklar / ANKARA

Tel : 419 32 26 - 417 83 30/306-312-317

Fax : 417 55 83

E-mail adresimiz: syoney @ tse.org.tr

2000 YILI ABONE ŞARTLARI

Aylık : 2.000.000,- TL + %1 KDV

Yıllık : 20.000.000,- TL + %1 KDV

Öğretmen ve öğrencilere % 50 indirim uygulanır.

2000 YILI REKLAM TARİFESİ

Arka Kapak 300.000.000, TL + %17 KDV

Kapak İçleri 200.000.000, TL + %17 KDV

İç Tam Sayfa (Renkli) 175.000.000, TL + %17 KDV

İç Yarım Sayfa (Renkli) 100.000.000, TL + %17 KDV

BASKI-CİLT-OTOMATİK POŞETLEME

AJANS-TÜRK MATBAACILIK SANAYİ A.Ş.

İstanbul Yolu 7. Km. Necdet Evliyagil Cad. No: 24

Tel: 0 (312) 278 08 24, Ankara 2000

İnternet : www.ajans.turk.com.tr

* Standard hakemli bir dergidir

Dergimize gönderilen makaleler ihtiyacı duyulduğunda, uzmanlık alanına göre, Bilim Kurulu üyelerine veya konusunda uzmanlaşmış kişilere iletildikten sonra yayınlanır.

Dergide yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına ait olup, derginin ve yazarın adı alınarak iktibas edilebilir.

Dergimize gönderilen yazılar, yayınlanmı veya yayınlanmaması tade edilmez.

Dergiyle beraber her sayıda Ek'i yayınlanır.

İÇİNDEKİLER

GEÇEN AY	Anlaşmalar-Sözleşmeler-Ziyaret	Sayfa 1
Ekonomi PENCERESİ	Buğday ve Türkiye'nin Dönüşüm Sorunu Cahit UYANIK	Sayfa 1
Diş İlişkiler	Türkiye'nin Ekonomik Destekleri Prof. Dr. Emin ÇARIKÇI	Sayfa 1
HABERLER	Türkiye Kalite Köprüsü	Sayfa 2
	Avrupa Kalite Teşkilatı (EOQ)'nın 44. Kongresi Macaristan'ın Başkenti Budapeşte'de Yapıldı	Sayfa 2
	Avrupa Kalite Teşkilatı (EOQ)'nın 45. Kongresi Basın Toplantısı	Sayfa 2
	Malatya Kosgeb TS-EN-ISO 9002 Belge Töreni Yapıldı	Sayfa 2
	Elazığ Valiliği'ne TS-EN-ISO 9002 Belgesi	Sayfa 2
	Harbiye Orduevi'ne Kalite Belgesi	Sayfa 2
	İzmir Hava Hastanesi TS-EN-ISO 9002 Belgesi ile Taçlandırıldı	Sayfa 3
	Hatipoğlu Plastik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. TS-EN-ISO 9002 Kalite Güvence Sistem Belgesi Aldı	Sayfa 3
	İzmir'de Asansör Fuarı	Sayfa 3
	TSE Kredi Miniklerin Gösterisi Göz Kamaştırdı	Sayfa 3
	Kompozisyon Yanışması	Sayfa 3
Röportaj	Bayındırlık ve İskan Bakanı Koray Aydın	Sayfa 3
	İnşaat Yüksek Mühendisi Yüksel Sayman	Sayfa 3
	TSE İnşaat Lab. Müdürü Hasan Evcan	Sayfa 3
Çeviri	Deprem: Tesislerin Stabilize Edilmesine Yardımcı ISO Standardları Alp Nuri TEKİN	Sayfa 4
KALİTE	Kalite Kavramının Boyutları ve Kaliteyi Etkileyen Faktörler Prof. Dr. Muhittin ŞİMŞEK	Sayfa 4
ÇEVRE Dosyası	Çevrenin Peyzaj Mimarlığı Boyutu Özgür YERLİ	Sayfa 5
Tüketici	Genç ve Tüketim Uzm. Fatma ARPACI	Sayfa 5
TURİZM	Nakış Nakış Anadolu: ADANA	Sayfa 5
ARAŞTIRMA/İNCELEME	Deprem ve Standardizasyon Mustafa KIRANSOY	Sayfa 7
	Depreme Dayanıklı Yapı Tasarımı Hanifi BİNİCİ	Sayfa 7
	Afet Sonrası Geçici Yapılaşma-Prefabrik Yapılar Saadet Selcen TUNCER	Sayfa 7
	Deprem ve Standardları ve Uygulamaları A. Aydın DUMANOĞLU	Sayfa 8
	Güneş Enerjisine Uyumlu, Sarsıntılara Mukavim Aynalı, Metal-Çelik Bina Taslakları Hüseyin ÖZDEN	Sayfa 8
Basında TSE	Basında TSE	Sayfa 9
KÜLTÜR ve SANAT	Türk-çe Osmanlı ve İmparatorluk Dili Dr. Lütfü ŞAHSUVAROĞLU	Sayfa 9
Teşekkür Mektupları	Teşekkür Mektubu	Sayfa 10

Anlaşmalar-Sözleşmeler-Ziyaretler

merhaba Sayın okuyucular, Bu sayımızda da yurtiçi ve dışından derlediğimiz önemli haberlerle önünüzdeyiz.

Yurtta ve dünya'da geçen ay meydana gelen önemli olayları sizlere sunmaktan kıvanç duyuyoruz.

SURİYE DEVLET BAŞKANI HAFİZ ESAD TOPRAĞA VERİLDİ

Sayın okurlarımız, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın büyük bir cenaze töreniyle toprağa verilmesi ve törene Türkiye adına Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in katılması, geçen ay'ın önemli gündem maddeleri arasında yerini aldı.

Şam'da, Suriye Başbakanı Muhammed Mustafa Mirov tarafından karşılanan Cumhurbaşkanı Sezer, cenaze töreninin yapıldığı Halkın Sarayı'nda Esad'ın naaşı önünde saygı duruşunda bulundu, ardından da Beşşar Esad'a başsağlığı diledi.

Beşşar Esad da dost ve kardeş ülke Türkiye'nin Cumhurbaşkanı'nı acılı günlerinde yanlarında görmekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Hafız Esad'ın cenaze törenine, çok sayıda lider katıldı. Batı dünyasından Fransa, Cumhurbaşkanı düzeyinde törende temsil edilirken, Amerika Birleşik

Devletleri ve Avrupa Birliği'ne üye ülkeler Dışişleri Bakanlarıyla törene katıldı.

Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek, Filistin Devlet Başkanı Yaser Arafat, Ürdün Kralı Abdullah, İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi, Lübnan Cumhurbaşkanı Emil Lavud, Rusya Federasyonu Duma Başkanı Gennedi Seleznev törene katılan diğer liderlerdi.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, yurda dönüşünde yaptığı açıklamada, Türkiye-Suriye ilişkilerindeki pürüzlerin giderilmesi ve iki komşu ülke arasındaki işbirliğinin her alanda geliştirilmesi doğrultusundaki ortak çabaların bu yeni dönemde de sürdürülmesinin beklenildiğini bildirdi.

Sezer, Türkiye'nin, kardeş Suriye halkının refah ve kalkınması yolunda atacakları adımlarda yeni Suriye liderine yardımcı olmaya hazır olduğunu belirtti. Sezer, ayrıca Suriye'nin, Ortadoğu barış sürecinin başarıya ulaşması için gerekli katkıları sağlamalarını da içtenlikle dilediğini kaydetti.

Bu arada, Dışişleri Bakanlığı Sözcü Yardımcısı Sermet Atacanlı, Ankara'da düzenlediği haftalık basın toplantısında, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in cenaze töreni vesilesiyle Suriye'ye yapmış olduğu ziyaretin iki ülke ilişkilerine çok

önemli katkı yaptığını vurguladı.

Atacanlı, Suriye'de yeni Cumhurbaşkanı seçilmesiyle yeni bir dönemin başlayacağına işaret ederek, geçmiş derslerin ışığında bu yeni dönemin iki ülke halkları için yararlı olmasının Ankara'nın temennisi olduğunu da bildirdi.

Dışişleri Bakanlığı heyetinin geçen ay Şam'a yaptığı ziyaret sırasında ilkeler deklarasyonu olarak tanımlanabilecek bir belge imzalanması konusunda mesafe katedildiğini kaydeden Atacanlı, "bunun önümüzdeki dönemde sonuçlandırılmasını bekliyoruz. Çok uzak olmayan bir tarihte de bir Suriye heyetinin Türkiye'yi ziyareti öngörülmektedir" açıklamasını yaptı.

Atacanlı, su konusunun da iyi niyetle ele alınıp çözümlenmesi gereken gündem maddelerinden biri olduğunu belirterek "Bu meselenin iki komşu arasında bir çatışma değil bir dostluk vesilesi olması gerektiğini her fırsatta vurguladık" diye konuştu.

TÜRKİYE'NİN 9'uncu CUMHURBAŞKANI SÜLEYMAN DEMİREL'E DEVLET ŞEREF MADALYASI

Türkiye'nin 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e Devlet Şeref Madalyası Çankaya Köşkü'nde düzenlenen bir törenle verildi.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, törende yaptığı konuşmada, bu madalyanın, Türk ulusunun 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e minnet ve şükran duygularının anlamlı bir göstergesi olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Sezer, Demirel'in 50 yılı aşan hizmet süresince bürokrat, Başbakan ve Cumhurbaşkanı olarak edindiği engin deneyiminin ve birikiminin, Türkiye'nin genç nesilleri için her zaman yol gösterici olacağına inandığını vurguladı.

9'uncu Cumhurbaşkanı Demirel'de, "50 seneye yakın hizmetinde bulunduğum yüce devletin şeref madalyasına sahip olmak benim için en büyük mü-kafattır. Bunu onur ve gururla taşıyacağım." dedi.

TBMM BAŞKANI YILDIRIM AKBULUT'UN KUZEY KIBRIS ZİYARETİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut, geçen ay Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeydi.

Yıldırım Akbulut, Ada'da Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ertuğrul Hasipoğlu ve üst düzey yetkililer tarafından karşılandı.

Akbulut, karşılama sırasında yaptığı açıklamada, Türkiye'nin, Kıbrıs'ın haklı davasını her zaman desteklemeye devam edeceğini belirterek, Kıbrıs sorununun çözümü için iki ayrı devlet ve iki ayrı halk unsurunun gö-zardı edilemeyeceğini söyledi.

Akbulut, konuşmasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin de parti ayrımı yapmaksızın Kıbrıs Türklerinin haklı davasına sahip çıktığını vurguladı.

Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ertuğrul Hasipoğlu da, kederde ve sevinçte birlikte hareket eden iki devletin büyük bir dayanışma sergilediğini belirterek, Akbulut'un ziyaretinin Türkiye'nin Kıbrıs Türk halkının yanında olduğu mesajını bir kez daha gözler önüne serdiğini söyledi.

Akbulut ve beraberindeki parlamento heyeti, daha sonra Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş tarafından kabul edildi.

Cumhurbaşkanı Denktaş, kabulde, Türkiye'nin bir bütün olarak Kıbrıs davasını her platformda savunduğunu belirterek, "Türkiye'nin desteği olmazsa hiçbir yere varamayız" dedi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut da, Kıbrıs Türk halkının, Rauf Denktaş'ın dirayetli iradesiyle bugünlere geldiğini kaydetti.

Akbulut, temasları çerçevesinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulu'nda bir konuşma yaptı.

Akbulut, Kıbrıs Türk halkının güçlü demokrasi geleneğini yansıtan Cumhuriyet Meclisi'nin laiklik ve insan haklarına dayalı halk egemenliğinin başlıca güvencesi ve sembolü olduğuna işaret etti.

Akbulut ve beraberindeki parlamento heyeti Ada'daki temaslارının ardından yurda döndü.

KIBRIS'DAKİ B.M. BARİŞ GÜCÜ SORUNU

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin, Kıbrıs'taki Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nün görev süresini uzatırken, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin haklarını göz ardı etmesi Türkiye'nin sert tepkisine yol açtı.

Ankara, Barış Gücünün görev süresini uzatan metinden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle ayrı bir anlaşma yapılmasını öngören ekin çıkarılması kararını kabul etmediğini ve Barış Gücü'yle ilişkilerin gözden geçirileceğini açıkladı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş da, bunun kendileri için kabulü mümkün olmayan bir karar olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Denktaş, bu kararın, gerek Barış Gücü'nün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile olan ilişkileri, gerekse de

sürdürülmekte olan aracılı görüşmeler sürecine olumsuz yansımaları olacağını vurguladı.

Denktaş, kendilerinin iki taraftan biri olduğunu, imzaları ve olurları bulunmadan Kıbrıs meselesinin halledilemeyeceğini kaydetti.

Bu arada, Denktaş, Ada'da temaslarda bulunan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Alvaro De Sota'ya da, Güvenlik Konseyi'nin kararında, tarafların eşitliğini vurgulayan "ek" in çıkarılması nedeniyle sitem etti. Denktaş, De Sota'ya alınan bu kararla, Güvenlik Konseyi'nin bir kez daha Rumların oyununa geldiğini söyledi.

Alınması düşünülen önlemler hakkında De Sota'ya bilgi veren Denktaş, Birleşmiş Milletler'in girişimleri sonucu düzenlenen Kıbrıs görüşmelerinin yine Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin kararıyla, olumsuz etkilenmesinin kabul edilemez bir durum olduğunu kaydetti.

ULUSLARARASI BARİŞ İÇİN TÜRKİYE

Uluslararası barışa verdiği desteği güçlendirmek isteyen Türkiye, bu amaçla Birleşmiş Milletler bünyesindeki hızlı müdahale sisteminin bir parçasını oluşturan Hazır Güç sistemine katılmak üzere ortak niyet beyanı imzaladı.

Ortak niyet beyanı, Türkiye'nin, gelen talep doğrultusunda en fazla 30 gün içinde çeşitli personelinin Birleşmiş Milletler emrine vermesini öngörüyor.

Türkiye'nin iç hukuk sistemine göre onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek olan ortak niyet beyanına göre, Birleşmiş Milletler'den gelen güç ve personel taleplerinin karşılanıp karşılanmaması her defasında Türk hükümetinin insiyatifinde olacak.

MEHMET ALİ AĞCA TÜRKİYE'YE GETİRİLDİ.

1979 yılında Milliyet Gazetesi

Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'yi taammüden öldürmek suçundan ölüm cezasına mahkum edilen ve daha sonra İtalya'da Papa İkinci Jean Paul'e bir suikast düzenleyen, o suçtan dolayı da İtalya'da müebbet hapis cezasına mahkum edilen terörist Mehmet Ali Ağca, geçen ay İtalya Cumhurbaşkanı Carlo Azeglio Ciampi tarafından affedilerek Türkiye'ye iade edildi.

İstanbul Kartal Özel Tıp Kapalı Cezaevi'ne konulan Ağca, Kadıköy 2'inci Ağır Ceza Mahkemesi'ne çıkarıldı. Mahkeme heyeti, Ağca hakkındaki gasp davalarından dolayı çıkarılan giyabi tutukluluk kararını vicahiye çevirerek tutukluluk halinin devamına karar verdi.

Başbakan Bülent Ecevit, partisinin Meclis Gurubu'nda yaptığı konuşmada, terörist Mehmet Ali Ağca'nın İtalya tarafından Türk adaletine teslim edilmesinin önemli bir olay olduğunu, bu olayın Abdi İpekçi cinayetindeki sır perdesini kaldırma olanağını sağlaması halinde, yakın tarihteki birçok karanlık sayfanın da aydınlığa çıkabileceğini belirtti.

NATO VE BARIŞ İÇİN ORTAKLIK ÜLKELERİ KOMUTANLARI

NATO ve Barış İçin Ortaklık ülkelerinin üst düzey komutanları, geçen ay Ankara'da yapılan "İpek yolu 2000" konulu seminerde buluştu.

Genelkurmay Başkanlığınca düzenlenen seminare, çeşitli ülkelerden 37 generel, amiral ve büyükelçi katıldı.

Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Edip Başer, seminerde, Türkiye'nin bölgesinde yeni stratejiler üreten kilit bir ülke konumuna geldiğini belirtti.

Orgeneral Başer, Türkiye'nin güvenlik üreten bir ülke olduğunu ve dış politikasının temel gereği olarak, her türlü barış girişimini tüm gücüyle desteklediğini bildirdi.

Orgeneral Başer, Güneydoğu

Avrupa Birleşik Çok Uluslu Barışı Koruma Tugayı ve Karadeniz Çağrı Kuvveti adlı iki somut projeyi de oluşturmaya karar verdiklerini açıkladı. Türkiye'nin NATO nezdindeki daimi temsilcisi Büyükelçi Onur Öymen ise, NATO'nun Avrupa'nın ana savunma örgütü olarak kalması ve Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, NATO'ya alternatif değil tamamlayıcı olması gerektiğinin altını çizdi.

TRANS-KAFKASYA 2000 KONFERANSI

22 ülkenin katıldığı Trans-Kafkasya-2000 konferansı geçen ay Kazakistan'ın başkent Astana'da yapıldı.

Konferansa bir bildiri ile katılan Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz, yeni yüzyılda Asya kıtasının üstleneceği ekonomik role dikkat çekti.

Özellikle Asya ülkeleri için Asya ve Avrupa kıtaları arasındaki kara ve demiryolu şebekelerinde gerekli bağlantıları planlamanın ve transit taşımacılığın kolaylaştırılması için gerekli düzenlemelerin yapılmasının büyük önem taşıdığını vurgulayan Öksüz, Türkiye'nin de bu amaçla önemli projelerde rol aldığını kaydetti.

Enis Öksüz, Avrupa, Kafkasya ve Asya ulaştırma koridorunun Türkiye ayağındaki İstanbul Boğazı tüp geçidi, Kars-Tiflis demiryolu bağlantısı ve Karadeniz sahil yolu projeler hakkında da ayrıntılı açıklamalarda bulundu.

RUSYA CUMHURBAŞKANI VLADİMİR PUTİN'DEN ÇAĞRI

Geçen hafta, Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin'den, nükleer silahlara izleme çağrısı geldi...

Vladimir Putin, bütün ülkelerde konuşlandırılan füzelerin izlenmesi için Amerika Birleşik Devletleri, Rusya ve Avrupa'nın oluşturacağı, merkezi Moskova'da olacak bir izleme komitesi kurulmasını önerdi.

Putin, geçen hafta, Almanya Başbakanı Gerhard Schroder ile Berlin'de yaptığı görüşmede, böyle bir komitenin yanlış anlaşılma sonucu nükleer savaş çıkmasını önleyebileceğini belirtti.

Putin, Schroeder'den Avrupa Birliği'nin diğer ülkelerini böyle bir komiteye katılması için ikna etmesini istedi.

Schroeder ise Putin'in Avrupa'da füze kalkını oluşturulması önerisinin NATO tarafından ciddiye alınması gerektiğini söyledi.

DIŞİŞLERİ BAKANI İSMAİL CEM'İN ZİYARET VE TEMASLARI

Dışişleri Bakanı İsmail Cem, geçen ay Kazakistan, Kırgızistan ve ardından da Slovakya'ya resmi ziyaret gerçekleştirdi.

İsmail Cem, Kazakistan'da meslektaşı Yerlan İdirisov'la görüştü.

Görüşmenin ardından Türkiye-Kazakistan arasında adli yardım anlaşması, her iki bakan tarafından imzalanarak yürürlüğe girdi.

Dışişleri Bakanı Cem, daha sonra Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev tarafından kabul edildi.

Kabulün ardından Cem, Türk ve Kazak basın mensuplarına yaptığı açıklamada, çağdaş ve laik özellikleriyle, iki ülkenin aynı modeli temsil ettiğini anlattı.

Cem, Türkiye'nin Kazakistan ile siyaset, terörle mücadele ve ekonomi ilişkilerini kurumsallaştırmak istediğini kaydetti.

İsmail Cem, Başbakan Kasım Comarttokayev ile gerçekleştirdiği heyetlerarası görüşmelerde de Bakü-Ceyhan petrol boru hattının Türkiye için bir menfaat projesi değil tüm Orta Asya'nın güvenliğini sağlayan stratejik bir proje olduğunu ve kazak petrolünün de bu hat-tan geçmesini istediklerini kaydetti.

Kazakistan Başbakanı Kazım Comarttokayev de, Bakü-Ceyhan petrol boru hattının kendileri için de önemini koruduğunu belirtti.

İsmail Cem, Kırgızistan temasları sırasında da, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Askar Akayev tarafından kabul edildi.

Akayev kabulde yaptığı konuşmada, iki ülke arasındaki ilişkilerinin son derece memnuniyet verici bir düzeyde olduğunu vurgulayarak, Cem'in ziyaretinin ikili ilişkilere yeni bir ivme ve dinamizm kazandıracağını söyledi.

İsmail Cem de, iki ülke arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesi amacıyla temaslarda bulunmayı amaçladığını kaydederek, bu çerçevede siyasi görüşmelerin daha düzenli bir takvime bağlı olarak ele alınması gerektiğini kaydetti.

Cem, iki ülke arasında güvenlik ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesinin Türkiye'nin hedefleri arasında yer aldığını da bildirdi.

Temaslarının ardından yurda dönen Cem, yaptığı açıklamada, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile mevcut iyi ilişkilerin artık bir olgunluk düzeyine vardığını vurguladı.

Orta Asya Türk Cumhuriyetleri'nin, son zamanlarda bir kısmı etnik ve bölücü nitelik taşıyan, bir kısmı din ve inanç istismarına dayalı büyük ölçüde dış kaynaklı tehdit ve terör hareketlerinden oluşan güvenlik sorunları bulunduğunu vurgulayan Cem, Türkiye'nin bu konudaki acı tecrübe birikimini kendileriyle paylaşacağını ifade etti.

Kazakistan ve Kırgızistan'daki Türk işadamlarının yatırımlarına da değinen Cem, Kırgızistan'da 140 Türk şirketinin faaliyet gösterdiğini, Kazakistan'ın başkentinin yüzde 70'inin Türk şirketlerince inşaa edildiğini kaydetti.

Cem, daha sonra Slovakya'ya geçerek burada meslektaş

Eduard Kukan ile görüştü. Cem, görüşmenin ardından düzenlendiği basın toplantısında, Türkiye'nin boğazların bir nevi petrol boru hattı gibi kullanılmasına izin vermeyeceğini söyledi.

Türkiye'nin Boğazlardan güvenli geçiş konusunda ciddi endişeleri bulunduğuna dikkat çeken Cem, "Boğazların giderek petrol boru hattı durumuna getirilmesi bizim için kabul edilemez" dedi.

İsmail Cem, Boğazlardan geçiş konusunda Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından belirlenen standartlara benzer standartlar getirileceğini kaydetti.

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EKO) ZİRVE TOPLANTISI

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı ECO'nun 6'ncı zirve toplantısı İran'ın başkenti Tahran'da yapıldı.

Türkiye, İran ve Pakistan'ın kurucu üye olduğu ve bünyesinde Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Afganistan olmak üzere 10 ülke bulunan ECO'nun Tahran'daki zirve toplantısında, Türkiye'yi Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler temsil etti.

Kuran okunarak açılan zirveye İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi başkanlık etti.

Hatemi, üye ülkeler arasında ticaretin gelişmesinin diğer ilişkileri de geliştireceğini söyledi.

Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler ise zirvede yaptığı konuşmada, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in mesajını ilettili.

Cumhurbaşkanı Sezer mesajında, Cumhurbaşkanlığı görevine yeni seçilmiş olması ve yoğun programı nedeniyle 6'ncı ECO Zirvesi'ne katılamadığını belirterek, Türkiye'nin Ekonomik İşbirliği Örgütü üyesi ülkeler arasındaki mevcut yakın ilişkiyi

daha da genişletmeye ve teşkilata önemli katkılarda bulunmaya devam edeceğini bildirdi. Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler zirvede yaptığı konuşmada, Türkiye'nin, bölge ülkelerinin ekonomik, sosyal ve refah düzeylerinin artırılmasını amaçlayan ve kurucu üyesi olduğu ECO'ya başından beri büyük önem verdiğini hatırlatarak, bundan sonra da teşkilatın işlevsel yönünün güçlendirilmesi ve amacına yönelik kimliğinin ön plana çıkarılması için Türkiye'nin her türlü gayreti göstermeye devam edeceğini kaydetti. Türkiye'nin üye ülkeler arasındaki ticari engellerin kaldırılması, özel sektörün teşviki ve geliştirilmesi konusunda yapılan çalışmaları ve buna yönelik olarak ECO Ticaret İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının imzalanmasını memnuniyetle karşılandığını belirten Keçeciler, ECO Ticaret ve Kalkınma Bankası'nın bir an önce kurulmasının sağlanması için somut adımlar atmaya hazır olduklarını da bildirdi.

Keçeciler, Türkiye'nin, Kıbrıs, Afganistan ve Karabağ'daki sorunların biran önce barışçı yollardan adil ve kalıcı çözümlere kavuşturulmasını içtenlikle arzu ettiğini belirtti. ECO Zirvesi, konuşmaların ardından yayınlanan Tahran deklarasyonu ile sona erdi.

NATO SAVUNMA BAKANLARI İLKBAHAR TOPLANTISI

NATO Savunma Bakanları İlkbahar Toplantısı, Belçika'nın başkenti Brüksel'de yapıldı.

Toplantıda, Türkiye'yi Milli Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu temsil etti.

NATO Savunma Bakanları toplantısı çerçevesinde, ittifak ile işbirliği yapan ülkelerin savunma bakanlarının katıldığı Avrupa Atlantik Ortaklık Konseyi Toplantısı da yapıldı. 46 ülkenin oluşturduğu Avrupa Atlantik Ortaklık Konseyi Toplantısında konuşan Sabahattin Çakmakoglu, Barış için Ortaklık

Programını başarılı kılmanın üye ülkelerin ortak sorumluluğunda olduğunu ifade etti. Çakmakoglu NATO ile işbirliği yapan Kafkasya ve Ortaasya ülkelerine daha fazla destek sağlanması gerektiğini de bildirdi. Brüksel'de yapılan toplantılar sonunda iki ayrı belge yayınlanarak, Konsey'in "Balkanlar'daki Durum" ve "Savunma Yetenekleri Girişimi" konularındaki görüşleri yansıtıldı.

Kosova ve Bosna'nın toprak bütünlüğüne NATO desteğini teyit eden ilk bildiride, bu bölgelerde görev yapan barışı koruma güçleri KFOR ve SFOR'un buralarda barışı ve istikrarı korumaya yönelik çalışmalarının devam edeceği kaydedildi.

Kosova'da etnik ayrım yapılma-dan herkesin barış, istikrar ve demokrasi ortamında yaşaması için çaba harcandığının belirtildiği bildiride, Birleşmiş Milletler'in Kosova gücünü oluşturan ve kontrol işlevi gören UNMIK'e destek verildiği de ifade edildi.

"Savunma Yetenekleri Girişimi" başlıklı bildiride de, Washington Zirvesi'nde alınan kararların gözden geçirildiği belirtile-rek, Savunma Yetenekleri Girişimi'nin Avrupa savunması açısından taşıdığı öneme dikkat çekildi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ve ENERJİ ve TABİİ KAYNAKLAR BAKANI CUMHUR ERSÜMER JAPONYA'DA TEMASLARDA BULUNDU

Başbakan Yardımcısı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer, geçen ay Japonya'da temaslarda bulundu.

Ersümer Japonya'da ilk olarak Morioka kentinde düzenlenen Dünya Jeotermal Kongresi'nde gelecek ev sahibi ülke sıfatıyla bir konuşma yaptı.

Ersümer konuşmasında, Türkiye'nin coğrafi açıdan olduğu gibi enerji alanında da köprü niteliği taşıdığını belirtti.

Türkiye'nin enerji politikasında çevre dostu kaynaklara bağlı üretimine büyük önem verdiklerini ifade eden Cumhur Ersümer, bu konudaki projelere, işbirliğine ve yatırımcılara ülkenin kapılarının açık olduğunu söyledi.

Ersümer daha sonra düzenlenen törenle, gelecek ev sahibi ülke sıfatını temsil eden tahta atı kongre başkanından aldı.

Türkiye böylece, 2005 yılında Antalya'da yapılacak kongrenin ev sahipliğini yapacak. Cumhur Ersümer Morioka kentindeki temaslارının ardından Tokyo'ya geçti. Ersümer, burada, Japonya eski Başkanı Keizo Obuchi'nin cenaze törenine katıldı.

Ersümer, Tokyo limanını ziyaret eden Turgut Reis Fırkateyni'nde düzenlenen resepsiyona da katıldı.

Bakan Ersümer Tokyo'da ayrıca, Türkiye'nin enerji politikası, ulusal, bölgesel ve uluslararası gelişmeler konulu konferansa katılarak bir konuşma yaptı.

Ersümer konuşmasında Türkiye'nin enerji politikasına ilişkin bilgi verirken, gelecekte de bu konuda yapılacak açılımlara değindi.

BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'İN NORVEÇ GEZİSİ

Başbakan Bülent Ecevit, Norveç Başbakanı Jens Stoltenberg'in davetlisi olarak geçen ay Norveç'deydi...

Ecevit'e gezisinde Dışişleri Bakanı İsmail Cem de eşlik etti.

Başbakan Ecevit, hareketinden önce Esenboğa Havalimanı'nda yaptığı açıklamada, Norveç'e 22 yıl önce Başbakanlığı sırasında gittiğini, geçen süre içinde başbakan düzeyinde bir ziyaret yapılmadığını söyledi.

Başbakan Ecevit daha sonra Oslo'ya hareket etti. Ecevit Oslo'da düzenlenen karşılama töreninde yaptığı konuşmada da, iki ülke ilişkilerinin her bakım-

dan iyi olduğunu belirtti.

Bülent Ecevit törenin ardından Başbakanlık Binası'na geçerek Norveç Başbakanı Jean Stoltenberg ile birlikte iki ülke arasında yapılan heyetlerarası görüşmelere başkanlık etti.

Görüşmelerde Dışişleri Bakanı İsmail Cem de bulundu.

Daha sonra iki ülke başbakanları ortak bir basın toplantısı düzenlediler. Başbakan Ecevit, 57'nci hükümetin, ekonomi, siyaset, insan hakları ve demokrasi konularında attığı adımları anlatarak, hükümetin istikrarlı bir şekilde devam etmesinin, Avrupa Birliği'ne tam üyelik hedefi için önemli olduğunu söyledi.

Ecevit, Norveç'le Türkiye'nin öteden beri iyi siyasi ilişkilerinin bulunduğuna dikkat çekti. Norveç Başbakanı Jean Stoltenberg ise şöyle konuştu:

"Ecevit hükümetinin, Türkiye'de yürüttüğü ekonomik ve siyasi reformlardan çok etkilen-dim. Sanırım tüm dünya Ecevit hükümetinin başarılarından etkilenmiştir. Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye üyelik yolunu açması, bunun açık bir göstergesidir."

Başbakan Ecevit daha sonra Norveç Parlamento Başkanı Kisti Kolle Grandland ve Parlamento Dış İlişkiler Komisyonu üyeleriyle bir araya geldi.

Bülent Ecevit Oslo'daki temaslari çerçevesinde Nobel Enstitüsü'nde de "21'nci Yüzyılın eşğinde Türkiye" konulu bir konuşma yaptı.

57'nci hükümetin son derece hızlı çalışan bir parlamentonun desteğiyle sadece bir yıl içinde ekonomik ve sosyal gelişmeye katkıda bulunacak 180 yasa çıkardığını kaydeden Ecevit, Türkiye'nin bu kararlılıkla özelleştirilmede oldukça başarılı ve hızlı sonuçlar aldığını da belirtti.

Türk halkının bugün Avrupalılık çizgisini yakaladığını ve bu-

nun Atatürk'ün başlattığı modernleşme hareketine bağlı olduğunu da ifade eden Ecevit, "Avrupa için Türkiye'nin önemi artmıştır. Tam üyelik kapısının açılması bunun bir göstergesidir" dedi.

Norveç'deki temaslarını tamamlayan Başbakan Ecevit yurda dönüşünde de bir açıklama yaparak ziyaretini değerlendirdi.

Ecevit, Norveç Başbakanı ile görüşmesinde ticari ve ekonomik ilişkileri artırma konusundaki irade ve isteklerini özellikle vurguladıklarını belirtti.

Bülent Ecevit, Norveç'in enerji alanında uzman ülke olduğunu, özellikle hidroelektrik santralleri açısından verimli bir işbirliği yapılabileceğine inandığını bildirdi.

Ecevit, Norveç'in Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı Anlaşması'nın imzalanmasını memnurlukla karşıladığını kaydetti.

Bülent Ecevit yaptığı açıklamada, Türkiye'nin Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'ne ilişkin görüşlerini de tekrarladı.

TÜRKİYE AB ve NATO'YA GİRİŞ İÇİN BALTİK ÜLKELERİNİ DESTEKLİYOR

Türkiye, Avrupa Birliği ve Nato'ya girmek için bekleyen Baltık ülkeleriyle ilişkilerini geliştirme atakında.

Dışişleri Bakanı İsmail Cem, bu çerçevede geçen ay Letonya, Litvanya ve Estonya'ya resmi ziyaret gerçekleştirdi.

İsmail Cem ziyaretleri çerçevesinde, üç ülkede üst düzey temaslarda bulundu.

İsmail Cem ziyaretin ardından yurda dönüşünde yaptığı açıklamada, Letonya, Litvanya ve Estonya'da gerçekleştirdiği görüşmelerde, ilişkilerin geliştirilmesi için gereken adımların atıldığını söyledi.

Cem, ziyaretlerinde ele alınan temel konuların başında Avrupa güvenliğinin geldiğini bildirdi.

RUSYA CUMHURBAŞKANI AVRUPA BİRLİĞİ LİDERLERİYLE BİRARAYA GELDİ.

Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin, Avrupa Birliği liderleriyle yaptığı toplantıda, Çeçenistan'da şeffaflığın sağlanması için uluslararası örgütlerle işbirliğine hazır olduklarını bildirdi.

Putin, Çeçenistan'da yasaları ihlal edenlerin hangi taraftan olursa olsun cezalandırılacaklarını söyledi.

Avrupa Birliği yetkilileri ise, Rusya'nın siyasi çözüm isteğinden memnun olduklarını, ancak genel olarak Çeçenistan'daki hareket tarzını benimsediklerini dile getirdiler.

YENİ BİR DEPREMLE SARSILDIK

17 Ağustos Marmara ve 12 Kasım Düzce depremlerinin yaraları yeni yeni sarılmaya çalışılırken, Türkiye, geçen ay da Çankırı'da meydana gelen 5.9 şiddetindeki depremle sarsıldı.

Merkez Üssü Çankırı'nın Çerkeş ilçesi olan depremde, 3 kişi öldü, 81 kişi de yaralandı. Depremden en fazla etkilenen yer Çankırı'nın Çerkeş ve Orta ilçeleri oldu. Deprem, Ankara'nın Çubuk ilçesinde de hasara yol açtı.

Deprem, Ankara, Kayseri, Kırkkale, Karabük, Kırşehir, Kastamonu, Yozgat, Zonguldak, Bolu, Aksaray, Çorum ve Nevşehir'de de hissedildi.

Depremın hemen ardından gerek Türk Silahlı Kuvvetleri gerekse Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'ndan ekipler bölgeye vakit yitirilmeden intikal ettiler.

Ayrıca Çankırı Valiliği'nce bir kriz merkezi oluşturulurken, Ankara'da Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi kuruldu.

Genelkurmay Başkanlığı koordinasyonundaki kriz merkezleri de 24 saat esasına göre faaliyette bulundu.

Depremzedelerin barınma ve

sağlık ihtiyaçları hızla karşılanırken, bölgede hasar tespit çalışmaları da aralıksız sürdürüldü.

Kızılay ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nce bölgeye gönderilen 5 bine yakın çadır da depremzedelere dağıtıldı.

Çeşitli resmi ve sivil kuruluşların gönderdiği gıda, battaniye giyecek, seyyar tuvalet ve duş gibi ihtiyaç malzemeleri de bölgeye sevkedildi.

Merkez üssü Çankırı'nın Çerkeş ilçesi olan 5.9 şiddetindeki depremin ardından en büyüğü 5.2 olarak kaydedilen artçı sarsıntılar da hafta boyunca sürdü.

Depremın hemen ardından başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut ve Başbakan Yardımcısı Devlet Bahçeli olmak üzere, Bayındırlık ve İskan Bakanı Koray Aydın, Devlet Bakanları Mustafa Yılmaz ve Edip Saftır Gaydalı depremden etkilenen bölgelerde incelemelerde bulundular.

Depremın ardından Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer bir mesaj yayımlayarak, geçen yıl yaşanan iki büyük deprem felaketinin ardından meydana gelen bu yeni depremin ulusça herkesi üzdüğünü belirtti.

Cumhurbaşkanı Sezer, devletin ve ulusun depremin açtığı yaraları hep birlikte saracağını bildirdi.

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ GÜCÜNE GÜÇ KATTI

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gücünü artırması dostlarına mutluluk veriyor.

24 su üstü gemisiyle bir helikopter, geçen ay Marmaris'teki Aksaz Deniz Üs Komutanlığı'nda düzenlenen ve Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in katıldığı törenle Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'na teslim edildi.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer törende yaptığı konuşmada, Aksaz Deniz Üssü'nde sergi-

lenen bu tablonun Türk Silahlı Kuvvetleri'nin güç ve onurunun göstergesi olduğunu söyledi. Cumhurbaşkanı Sezer, bulunduğu bölgede barışın savunucusu ve koruyucusu olan Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Türk ulusunun ve ülkenin bölünmez bütünlüğünün güvencesini oluşturduğunu belirtti. Sezer, "Ülke çıkarlarının korunması ile bölge ve dünya barışında sürekliliğin sağlanması doğrultusunda daima kesin bir kararlılık içinde bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri ile ulusumuz gurur duymaktadır." dedi.

Türkiye'nin oldukça sorunlu bir coğrafyada bulunduğunu belirten Cumhurbaşkanı Sezer, bu nedenle bölgenin özel koşullarının ülkenin savunma gücüne büyük önem verilmesini zorunlu kıldığını vurguladı.

Sezer, Cumhuriyetin kurulduğu günden bu yana geçen 77 yıl içinde gösterilen üstün çabalar sonucunda Türkiye'nin bugün bölgesinde her türlü tehdidi karşılayacak ve barışı koruyacak bir savunma gücüne sahip olduğunu kaydetti.

Törene katılan Başbakan Bülent Ecevit de, gemilerin ve helikopterin görevlilerine başarı dileyerek başladığı konuşmasında ağırlıklı olarak Ege sorununa değindi. Başbakan Ecevit, Ege Denizi'nin ne kadar karmaşık yapıya olduğunu anlatmak için uzman olmanın gerekmediğini ve bu karmaşık yapıda Türkiye'nin adeta kıyılarına hapsedilmiş durumda bulunduğunu söyledi.

Başbakan Ecevit şöyle devam etti:

"Bizim hiçbir devletin topraklarında da, sularında da gözümüz yoktur. Ancak Ege konusunda kendi vatanımızın güvenliğini ve ekonomisini gözetmek hakkımızdır. Bu bağlamda karasularının karşılıklı sınırlandırılması kıta sahanlıklarının belirlenmesi, hava sahası ve denetimi ve Tür-

kiye'ye yakın Yunan adalarının anlaşmalar çiğnenerek silahlandırılması çok duyarlı sorunlardır." Başbakan Ecevit, bu sorunların uluslararası yargı yolu ile değil, dostlararası diyalogla ve bütünlük içinde sağlıklı bir çözüme kavuşturulabileceğine işaret etti.

Konuşmaların ardından Deniz Kuvvetleri Komutanı İlhami Erdil, Gemiler ve helikopteri ilgili komutanlıklara teslim etti.

MİLLİ GÜVENLİK KURULU TOPLANDI

Milli Güvenlik Kurulu, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in başkanlığında geçen ay Çankaya Köşkü'nde toplandı.

Cumhurbaşkanı Sezer'in ilk kez başkanlık ettiği Milli Güvenlik Kurulu'nda, ülke genelindeki güvenlik ve asayiş durumu ile yasa dışı irticai bölücü-yıkıcı terör örgütleri ve organize suç örgütlerinin dönem içindeki faaliyetleri, bu örgütlerin yurtiçi ve yurtdışı bağlantıları konusunda güvenlik makamlarınca Kurul'a bilgi sunuldu.

Toplantıda, yapılan değerlendirmeler sonunda, güvenlik güçleri ve Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılarının başarılı çalışmaları sonunda, geçmişte işlenen birçok faili meçhul cinayetin faillerinin ortaya çıkarıldığı, ülke çapında güvenliğin sürekli hale geldiği memnuniyetle müşahade edildi.

Bu çerçevede, yaşadışı terör örgütleri ile organize suç örgütlerine karşı başarıyla yürütülen mücadelenin aynı kararlılıkla sürdürülmesi, demokratik, laik ve sosyal hukuk düzenine, halkın huzur ve güvenliğine yönelik bu tür oluşumlara karşı, zamanında etkin tedbirlerin alınmasının gereği vurgulandı.

Toplantıda ayrıca, dünyada ve bölgemizde meydana gelen ve Türkiye'nin güvenliğini yakından ilgilendiren dış politik gelişmeler de gözden geçirildi ve alınması gereken tedbirler üzerinde duruldu.

BAKÜ-TİFLİS-CEYHAN PETROL BORU HATTI PROJESİNDE SON DURUM

Hazar havzası petrollerini Ceyhan'a taşıyacak boru hattı projesinde son aşamaya gelindi.

Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan arasında Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol boru hattı yapılması hakkındaki anlaşmanın onayına ilişkin tasarı, geçen ay Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu'nda kabul edildi.

Anlaşma, Meclis Genel Kurulu'nda da onaylanırsa, Türkiye için büyük önemi olan proje hayata geçirilecek.

Anlaşma, Azerbaycan ve Gürcistan parlamentoları tarafından da onaylandı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer, projenin BOTAS'ın gerçekleştireceği bölümünün maliyetinin 1 milyar 300 milyon doları aşmaması durumunda, Türkiye'den para çıkmayacağını söyledi.

Yıllık 50 milyon ton kapasitesi olacak projenin maliyetinin 2 milyar 400 milyon dolar olması bekleniyor.

Günlük bir milyon varil kapasiteli olması planlanan Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattı projesiyle, Ceyhan Limanı önemli bir uluslararası petrol piyasa merkezi olacak. Proje hayata geçirildiğinde, Karadeniz ve boğazlardaki tanker trafiği azalarak, boğazların ve İstanbul'un çevre güvenliğine olumlu katkıda bulunulacak.

TÜRKİYE,AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİNDE YENİ ZİYARETÇİ AKINI

Avrupa Birliği'ne aday ülke kabul edilmesinin ardından Türkiye'ye yapılan ziyaretler de her geçen gün artıyor.

Ankara, geçen ay da, Avrupa Birliği Konseyi Genel Sekreteri, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Javier Solana'yı ağırladı.

Solana'nın ziyareti, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'nin karar mekanizmalarında etkin şekilde yer almayı isteyen Türkiye açısından büyük önem taşıyordu.

Javier Solana, Ankara'da ilk olarak Meclis Dışişleri Komisyonu Başkanı Kamran İnan'ı ziyaret etti.

Kamran İnan, görüşmede, Avrupa Birliği'ne üye, ancak NATO'nun yapılanmasında hiçbir katkısı olmayan ülkelerin, Avrupa Birliği bağlamında NATO operasyonlarında ve karar mekanizmalarında söz sahibi olduğunu belirterek Türkiye'nin de Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'nin karar mekanizmalarını içerisinde yeralması gerektiğini söyledi.

Javier Solana, daha sonra Dışişleri Bakanı İsmail Cem ile bir araya geldi ve ardından heyetlerarası görüşmelere geçildi.

İsmail Cem, görüşmede, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği konusundaki farklı yaklaşım ve görüşlere dikkati çekti.

Hem Türkiye, hem Avrupa Birliği için tatmin edici bir yol bulunacağını umduklarını belirten Cem, "Bu kolay bir süreç değil. Ancak ilerleme sağlayacağımıza inanıyorum" dedi.

Javier Solana ise, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği konusunda her iki tarafın da birlikte çalışmaya devam etmesi gerektiğini söyledi.

Temaslarını tamamlayan Javier Solana, Ankara'dan ayrılmadan önce yaptığı basın toplantısında, Türkiye ile Avrupa Birliği ilişkilerinin çok daha iyiye gideceğine inandığını belirterek, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği konusunda her iki tarafı rahatlatacak bir çözüm bulmak için temaslara devam edileceğini kaydetti.

Solana, bu temaslara ay ortasındaki Avrupa Birliği Zirvesi

öncesinde de süreceğini vurguladı.

Javier Solana, gazetecilerin, Avrupa Birliği ve Türkiye'nin bu yeni savunma anlayışı konusunda nasıl bir çözüm sağlayabilecekleri konusundaki soruları üzerine, Türkiye'nin NATO'nun çok güvenilir bir üyesi olduğunu söyledi.

Solana, "Avrupa Güvenliği'nde her ne olursa olsun önemli bir rol oynayacağı kesindir" dedi.

EKONOMİ

Türkiye'nin IMF ile imzaladığı Stand By Anlaşması çerçevesinde uygulanan ekonomik program, kararlılıkla sürdürülüyor.

Hazine Müsteşarı Selçuk Demiralp ve Uluslararası Para Fonu IMF'nin Türkiye Masası Şefi Carlo Cottarelli, uygulanmakta olan "Mali Uyum ve Enflasyonla Mücadele Programı'nın hedeflere uygun şekilde yürütüğünü bildirdi.

Selçuk Demiralp, geçen ay Ankara'da düzenlediği basın toplantısında, programın 36 aylık olduğunu hatırlatarak, ilk 5 aylık performansın olumlu sonuçlandığını söyledi.

Demiralp, para ve kur politikasının aynen uygulandığını, borçlanma koşullarının iyileştirildiğini ve bu ay içinde Dünya Bankası'ndan 750 milyon dolarlık kredi alınacağını belirtti.

Carlo Cottarelli de, ek niyet mektubu konusunda mutabakata varıldığını kaydederek, sanayi üretiminin artmasının ve son iki aylık enflasyon rakamlarıyla birlikte diğer göstergelerin son derece iyi olduğunu söyledi.

Bu arada, uluslararası finans değerlendirme kuruluşu Moody's, siyasi istikrarın korunması ve yapısal reformların sürdürülmesi halinde, Türkiye'nin B-1 pozitif olan kredi notunun artırılacağını bildirdi.

Moody's Türkiye ekonomisindeki ilk üç aylık gelişmeler ve 2000-2001 yılı makro ekonomik

tahminler konusunda yaptığı analizde, Türkiye'de hükümetin, üç partiden oluşmasına karşın, uzun yıllardan bu yana ilk defa parlamento desteğine sahip, yapıcı ve kararlı olduğu, şaşırtıcı bir performans sergilediği belirtildi.

Analizde, Türkiye'nin uyguladığı ekonomik programla faiz oranlarının dikkat çekici bir şekilde düşmeye başladığı da kaydedildi.

TÜRKİYE - İRAN

İran-Türkiye Ticari ve Ekonomik İlişkiler Semineri geçen ay İran'ın başkenti Tahran'da yapıldı.

Seminerde bir konuşma yapan Dış Ticaret Müsteşarı Kürşat Tüzmen, 150'yi aşkın Türk sanayici ve işadamından

oluşan büyük bir heyetin Tahran'a gitmesinin İran'la ticari ilişkilere verilen önemin göstergesi olduğunu söyledi.

21'inci yüzyılda ticaretin siyaseti yönlendireceğini, bunun Türkiye-İran ilişkileri için de geçerli olduğunu belirten Kürşat Tüzmen, iki ülke arasındaki ticaret hacminin artmasının, diğer sıkıntıların da önüne geçeceğini kaydetti.

Türkiye'nin Tahran Büyükelçisi Turan Morali da, İran ve Türkiye'nin ilişkilerdeki sürekli kriz yönetimi durumundan çıkmak istediğini, çok sayıda Türk ve İran işadamlarının katıldığı seminerin, bu görüşbirliğinin bir göstergesi olduğunu söyledi.

İran ve Türkiye'nin ticareti geliştirme amacına ulaşması için Türk tarafının bir ortak Dış Ticaret Konseyi kurulması istediğini ve görüşmelerde bu konunun ele alındığını belirtti.

Sayın okurlarımız, Geçen Ay'dan seçtiğimiz haberlerin sonuna geldik. Gelecek ay buluşmak üzere hoşçakalın.

Siz huzurlu olun, malınız dünyayı dolaşsın...

Taşımada **EUR PALET** her zaman, her yere, güvenle.

EUR PALET Çevre dostudur...
Defalarca kullanılabilir.

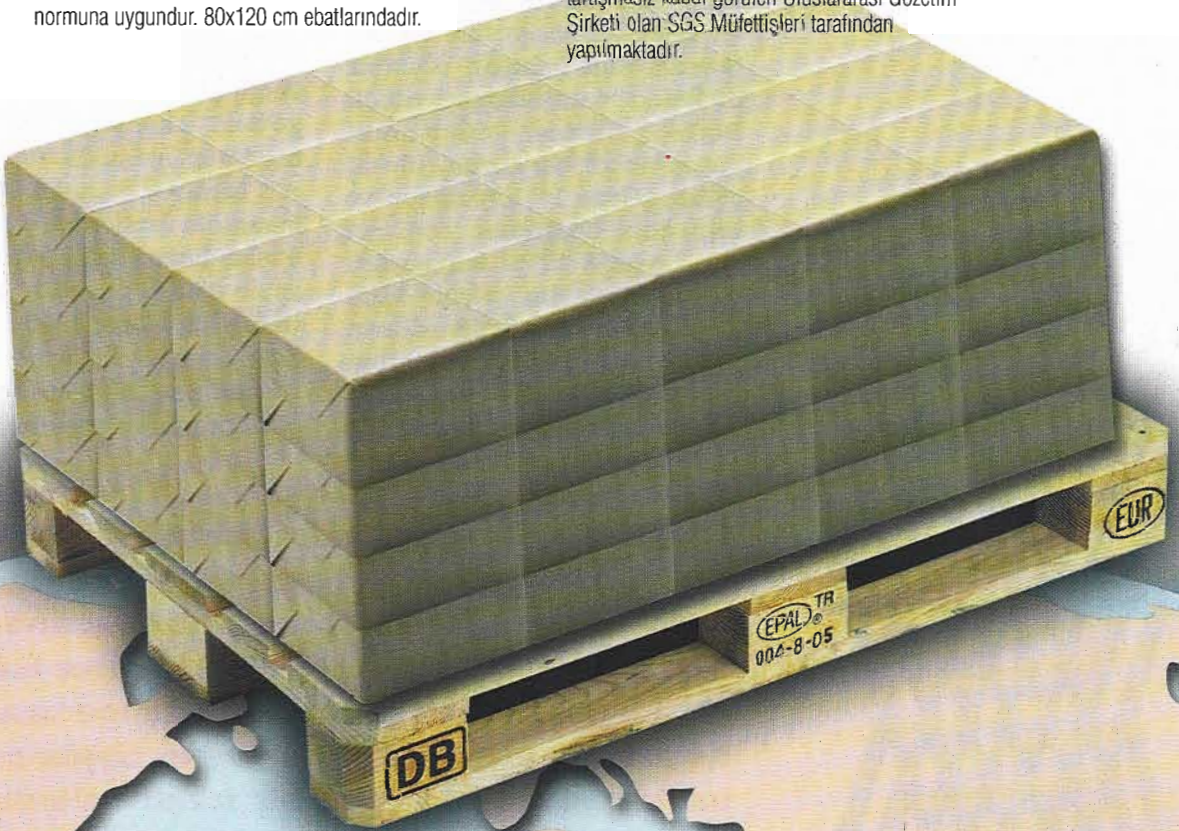
EUR PALET İhracatçının dostudur...
İhracatçı onun sayesinde gümrüklerde beklemiyor.
Çevre kirlenme cezası ödemiyor.

EUR PALET Standartlara uygundur...
EUR PALET'in bütün özellikleri UIC 435-2
normuna uygundur. 80x120 cm ebatlarındadır.

EUR PALET üretiminde sağlamlığı artıran yüksek
teknoloji ürünü otomatik makineler kullanılır.

EUR PALET paleti dayanıklı kılan standartlara
uygun özel nervürlü çivilerle çakılır.

DB EUR PALET'lerin kalite kontrolü, dünyada
ciddiyeti, disiplini ve yüksek kalite mantığı
tartışmasız kabul görülen Uluslararası Gözetim
Şirketi olan SGS Müfettişleri tarafından
yapılmaktadır.

ALTINOK
ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ
VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Buğday ve Türkiye'nin Dönüşüm Sorunu

Cahit Uyanık

Finansal Forum Gazetesi
Ankara Temsilcisi

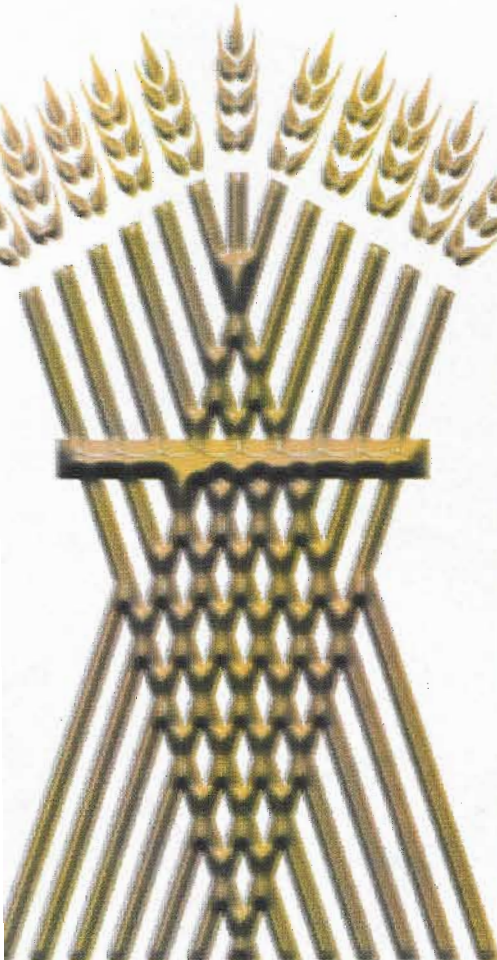
Türkiye, geçen Haziran ayında tarım alanında önemli bir reform yaptı. Buğday fiyatları, ilk kez dünya fiyatları ile ilişkilendirildi. 2000 yılı buğday destekleme alımları tespit edilirken ilk kez popülizme dayalı oy kaygıları ile değil, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Chicago ve Kansas borsalarında oluşan fiyatlar dikkate alınarak hareket edildi. Böylece Türkiye nüfusunun yüzde 45'ini oluşturan, ulusal gelirin yüzde 14'ünü üreten ve ihracatın doğrudan doğruya yüzde 11'ini karşılayan, şu veya bu şekilde buğday üreten çiftçiler, dünya ölçeğinde rekabet kantarına çıkmış oldular. İlk bakışta insana sadece fiyata dayalı gibi

gelen bu reform, aslında ekonomiyi dönüştürecek büyük aksiyon planının birinci aşaması. Birazdan bu reformun ayrıntıları hakkında bilgi vereceğim. Ama sözkonusu reformların büyük bir kararlılık ve hızla yaşama geçirilmesinin zaruri olduğunu şimdiden söylemeliyim. Neden mi?

Buğday, yüzyıllardır Türkiye'deki ekonomik ve sosyal olayların akışında önemli bir rol oynuyor. Çünkü Anadolu insanının beslenme ve ticaret alışkanlıkları hep bu ürün üzerinde dönüp duruyor. Buğday, tedrici bir süreç halinde yaşadığımız sanayileşmede de denge taşı gibi. Köyden kente göçün, büyük ve başıboş kalaba-

Buğday, yüzyıllardır Türkiye'deki ekonomik ve sosyal olayların akışında önemli bir rol oynuyor. Çünkü Anadolu insanının beslenme ve ticaret alışkanlıkları hep bu ürün üzerinde dönüp duruyor. Buğday, tedrici bir süreç halinde yaşadığımız sanayileşmede de denge taşı gibi. Köyden kente göçün, büyük ve başıboş kalabalıklar değil de yavaş bir trend halinde gerçekleşmesinin en önemli sebeplerinden birisi buğday.

Köylerdeki küçük aile işletmelerinin içine hapsedtiğimiz gizli işsizleri besleyen unsur da buğday. Geçen ay açıklanan buğday fiyatı ise bu dengeleri sarsacak nitelikte görünüyor.

ABD ile AB gibi iki süper güç bile, herşeye rağmen tarım sektörlerini özene bezene koruyor. Kimse bu sektörünü rekabete açmak istemiyor. Bunun geri planında ekonomik, sosyal ve stratejik kaygılar var. Bu nedenle geçen Haziran ayında kendi buğday fiyatımıza baz kabul ettiğimiz tarımsal ürün borsa fiyatları, gerçek rekabetçi fiyatlar değil. Türkiye'nin bu gerçekleri dikkate alarak, tarımsal yapısını yeniden oluşturması zorunlu.

lıklar değil de yavaş bir trend halinde gerçekleşmesinin en önemli sebeplerinden birisi buğday. Köylerdeki küçük aile işletmelerinin içine hapsettığımız gizli işsizleri besleyen unsur da buğday. Geçen ay açıklanan buğday fiyatı ise bu dengeleri sarsacak nitelikte görünüyor. Bu fiyat, çiftçilerin buğday ekiminden uzaklaşmasına neden olabilir. Türk çiftçisinin buğday ekmekten vazgeçmesi demek, şehir nüfuslarının aşırı düzeyde şişmeye başlaması ve işsizliğin altından kalkılamayacak oranlara yükselmesi anlamına gelir. Bu gelişmenin yaratacağı sosyal patlama tehlikesinden bahsetmeye hiç gerek yok. Elbette bu kötümser senaryo, yüksek destekleme alım fiyatlarından vazgeçilmesinden doğan boşluğun nasıl ve ne kadar sürede doldurulacağı ile yakından ilgili. Bu konudaki isabetli karar ve davranışlar, buğdayın üstlendiği Türk toplumunu besleme ve dönüştürme işlevine modern bir görünüm katabilir.

Bu tavır, dünyanın çeşitli ülkelerindeki gelişime ters değil. Artık bütün dünyada tarım sektörü devletin desteği ile yaşıyor. Bunun sebebi basit: Geçen yüzyılda ileri sürülen Malthus Teorisi tersi-

ne döndü. Teoride anlatıldığı gibi insan nüfusu değil, tarımsal üretim geometrik diziyle arttı. Tarımda sulama, gübreleme, mekanizasyon ve zararlılarla mücadeleye önem verilmesi bunu sağladı. Buna karşılık insanoğlu, doğum kontrol yöntemleriyle nüfus artış hızını gemlemeyi başardı. Tarımda yaşanan bu gelişme, tarımsal ürünlerin fiyatlarını çok zorlamaya başladı. Gelişmiş ülkeler sanayi üretimi ve dışsatım dolayısıyla yarattığı kaynakların bir bölümünü tarım sektörüne aktararak insanın en temel güdüsü "beslenme"yi garantiye aldı. Ama ekonomileri tama-

men tarıma dayalı az gelişmiş ülkeler bunu yapamadılar. Tarım toprakları ıslah edilemedi, mekanizasyona geçilemedi.

Bugün ABD ile AB gibi iki süper güç bile, herşeye rağmen tarım sektörlerini özene bezene koruyor. Kimse bu sektörünü rekabete açmak istemiyor. Bunun geri planında ekonomik, sosyal ve stratejik kaygılar var. Bu nedenle geçen Haziran ayında kendi buğday fiyatımıza baz kabul ettiğimiz tarımsal ürün borsa fiyatları, gerçek rekabetçi fiyatlar değil. Türkiye'nin bu gerçekleri dikkate alarak, tarımsal yapısını yeniden oluşturması zorunlu. Yani çiftçiye her yıl tıpkı bir afyonmuş gibi sunulan yüksek destekleme fiyatları ve çok düşük faizli tarımsal krediler dönemi artık bitmeli. Bunun yerine fiyat politikasında değişikliği de içeren, verimliliği sağlayıcı çok çeşitli önlemlerin alınması kaçınılmaz.

İlk olarak Türk çiftçisinin tarımsal üretim fiyatlandırmasında dönüşüm sürecini yaşaması elzem bir ihtiyaç. Sözcüğü; tam üyelik görüşmelerine hazırlandığımız AB'ye, köhne bir destekleme alımı sistemiyle gitmemiz mümkün değil. AB'de "müdahale ve hedef fiyat" uygulamaları geçerli. Buna göre, dünya borsalarındaki fiyat sadece "müdahale fiyatı" olarak belirleniyor. Piyasa fiyatı, bu rakamın altına düştüğünde alım yapılması gerekiyor. Müdahale fiyatı ile hedef fiyat arasındaki fark ise üreticiye "telafi edici ödeme" olarak ödeniyor. Türkiye'nin buğday fiyatını dünya fiyatlarıyla ilişkilendirme çabası, buna ilk hazırlık olarak görülebilir. Ama henüz Türkiye, "telafi edici ödeme" fiyat kavramını

Dünyada tarım alanında ileri durumdaki ülkelerin hemen hemen hepsinde çiftçiye destek, üretim aşamasında veriliyor. Bu, çiftçinin topraktan ve tarımsal üretimden soğumamasını sağlıyor. Üretim bittikten sonra ise ürünler, serbest piyasa koşullarında tarımsal borsalarda işlem görüyor. Türkiye'nin de önümüzdeki birkaç yılda hızla benzeri sistemleri kurması gerekiyor. Çiftçinin artık klasik tek alıcı, yani TMO sisteminden borsalara geçişinin sağlanması, verilecek destekler açısından önemli.

tam yerine oturtmuş değil. Bunun da sebebi, sürdürülen enflasyonla mücadele politikası. Türkiye, değişken bir telafi edici ödeme sisteminden çok, devletin tayin ettiği kadar fazla fiyat ödeme sistemini uyguluyor.

Dünyada tarım alanında ileri durumdaki ülkelerin hemen hemen hepsinde çiftçiye destek, üretim aşamasında veriliyor. Bu, çiftçinin topraktan ve tarımsal üretimden soğumamasını sağlıyor. Üretim bittikten sonra ise ürünler, serbest piyasa koşullarında tarımsal borsalarda işlem görüyor. Türkiye'nin de önümüzdeki birkaç yılda hızla benzeri sistemleri kurması gerekiyor. Çiftçinin artık klasik tek alıcı, yani TMO sisteminden borsalara geçişinin sağlanması, verilecek destekler açısından önemli. Borsalar burada fiyat oluşumunun yanısı-

ra, tarımsal ürün tahminleri hakkında da bilgi sağlayıcı bir rol üstleniyor. Aslında Türkiye'de bu konuyla ilgili hazırlıklar sürdürülüyor. Dünya Bankası ile ortaklaşa olarak 4 adet tahıl borsası kurulmaya çalışılıyor. Buna göre Konya, Eskişehir, Edirne ve Ankara- Polatlı'da kurulacak borsalarda, gerçek anlamda buğday spot piyasası oluşturulacak. Bu borsalar birbirine bağlanarak Türkiye genelindeki fiyat oluşumu sağlanmış olacak. Ayrıca bu borsalardan dünya fiyatları da izlenebilecek. Dört Türk borsasında oluşan fiyatlar tüm dünyaya kote edilebilecek.

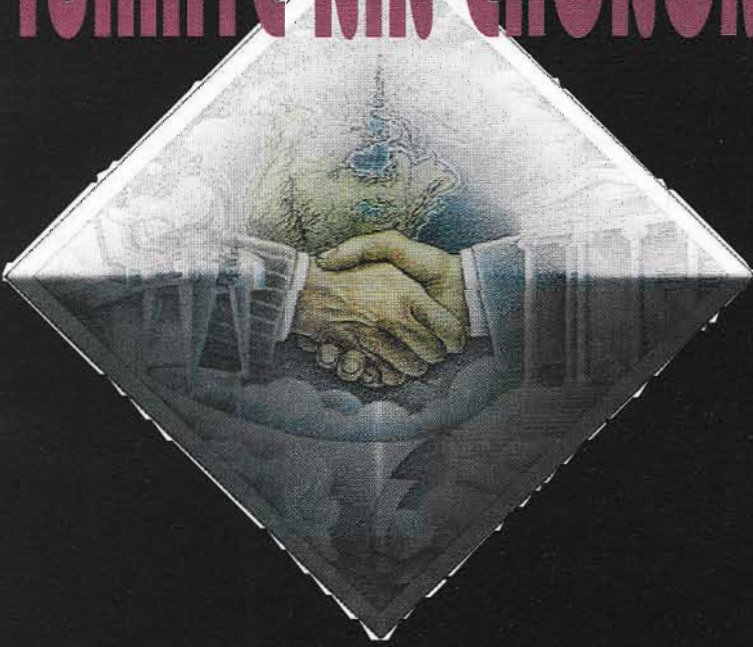
Doğrusunu söylemek gerekirse Türkiye, tarımda destekleme alımları sisteminden vazgeçmek için bazı pilot uygulamalar yapıyor. Bunlardan birisi çiftçiye doğrudan gelir desteği veril-

mesini içeriyor. Proje, seçilen bazı bölgelerde, belli toprak büyüklüğünün altındaki küçük çiftçilere dekar başına 5 dolar ödeme yapılmasını içeriyor. Bu yöntemle, çiftçinin pazara ve toprağına en uygun ürünü en uygun tekniklerle üretmesi, mahsulünü daha tarlada iken tefeciye kaptırmaması sağlanmaya çalışılıyor. Sistemin iyi işleyebilmesi için toprağın kadastro olması gerekiyor. Aksi takdirde o çiftçinin küçük, orta veya büyük ölçekli bir işletmeye sahip olduğu tespit edilemiyor. Türkiye'deki tarım topraklarının önemli bir kısmı kadastro suz olduğu için belki de ilk el atılması gereken konu bu. Türkiye'nin destekleme alımlarına ikame etmeye çalıştığı doğrudan gelir desteği sisteminin ülke çapında başarıya ulaşması için bunun mutlak sağlanması zorunlu.

Elbette tarım demek sadece hububat demek değil. Sektör, birçok alt sektörden oluşuyor. İşte yazının başında sözünü ettiğim tarımdaki büyük aksiyon planı, sektörü bir bütün olarak kavramak istiyor. Bunun için 11 adet yeni yasa çıkması gerekiyor. Ama bu yasalar henüz çıkmadı. Bu yasa tasarıları çiftçinin modern örgüt yapılanmasına kavuşmasından bitki türleri ıslahına, tarımda kayıtlılığa geçişten hayvancılık reformuna kadar geniş bir yelpazeyi düzenliyor. Sonuçta Türkiye'nin acilen hububat ve buğday odaklı bir tarımsal dönüşümü sağlayıp, sektörü koruyucu önlemleri alıp, çok yakında bol bol tartışmaya başlayacağımız AB Ortak Tarım Politikası'na hazırlanması gerekiyor. Bunu yapamadığımız takdirde Türkiye, tam üyeliğe geçiş sonrasında AB üyelerinin tarımsal ürünleri için bir açık pazar haline dönüşebilir.

Sonuçta Türkiye'nin acilen hububat ve buğday odaklı bir tarımsal dönüşümü sağlayıp, sektörü koruyucu önlemleri alıp, çok yakında bol bol tartışmaya başlayacağımız AB Ortak Tarım Politikası'na hazırlanması gerekiyor. Bunu yapamadığımız takdirde Türkiye, tam üyeliğe geçiş sonrasında AB üyelerinin tarımsal ürünleri için bir açık pazar haline dönüşebilir.

Türk Cumhuriyetleri'nde Ekonomik Gelişmeler ve TÜRKİYE'NİN EKONOMİK DESTEKLERİ

Prof. Dr. Emin ÇARIKÇI

*Çankaya Üniversitesi,
İİBF, Uluslararası Ticaret
Bölümü Öğretim Üyesi*

Türk Cumhuriyetleri'nde Ekonomik Gelişmeler

1990 yılında eski Sovyetler Birliği'nin (SB'nin) dağılması sonucu 1991'in ikinci yarısında bağımsızlıklarını ilan eden Türk Cumhuriyetleri (TCL) gerek son iki asırlık sömürünün, gerekse son 70 yıllık komünist sistemin yaptığı tahribatları düzelterip serbest piyasa sistemine geçişin sancılarını özellikle 1996 yılından itibaren atlarmaya başlamışlardır. Nitekim, Türk Cumhuriyetlerinde yıllık **GSYİH büyüme hızları 1996'dan itibaren negatiften pozitive dönüşmüştür**. Diğer taraftan, **yıllık enflasyon hızları (TÜFE'ye göre= Tüketici Fiyatları İndeksine göre) 1992-1995 döne-**

minde üç dört haneli rakamlarda seyrederken, son iki yılda Azerbaycan'da gerilemekte, diğer Türk Cumhuriyetlerinde ise **%8 - %36 seviyesine indirilmiştir**.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, 1998'den 1999'a;

- Azerbaycan'da yıllık büyüme hızı %10'luk artıştan sadece %7.4'lük artışa, yıllık enflasyon hızı da %0.8'den % 8.6'a bir gerileme göstermiş,
- Kazakistan'da yıllık büyüme hızı %2.5 azalıştan %1.7 artışa, yıllık enflasyon hızı da % -8 dolayında seyretmekte,
- Kırgızistan'da yıllık büyü-

me hızı % 3'ten sadece %2'ye inmiş, yıllık enflasyon hızı da % 12'den %37'ye çıkmış,

- Özbekistan'da yıllık büyüme hızı %2'den %-1'e gerilemiş, yıllık enflasyon hızı da %29 dolayında seyretmekte,
 - Türkmenistan'da ise yıllık büyüme hızı %5'ten %16'ya fırlamış, yıllık enflasyon hızı ise %17'den %23'e çıkmıştır.
 - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC'de) ise yıllık büyüme hızı %5 dolayında artmakta, yıllık enflasyon hızı da %52 dolayında seyretmektedir.
- 1998'den 1999'a Dış Ticarete ise;**
- Türkmenistan'ın ihracatında %80'lik bir artış olmuş,
 - Diğer ülkelerin ihracat ve ithalatlarında ise fazla bir değişiklik ortaya çıkmamıştır.

1998 yılı itibariyle Türk Cumhuriyetleri'nin Dış Ticaretin'de (ithalat ve ihracat) ilk üç sırayı alan ülkeler;

TABLO-1. TÜRK CUMHURİYETLERİNDE BAŞLICA EKONOMİK GÖSTERGELER, 1995-1999

Türk Cumhuriyetleri	Yıllar	GSYİH(*) % Değişme	Enflasyon % Artış (TÜFE)	İhracat (Milyon Dolar)	İthalat (Milyon Dolar)
TÜRKİYE	1995	8.0	78.9	21,667	35,709
	1996	7.1	79.8	23,224	43,627
	1997	8.3	99.1	26,261	48,559
	1998	3.8	69.7	26,974	45,921
	1999	-5.0 (1)	68.8	26.588	40.692
AZERBAYCAN	1995	-12.0	411.8	612	985
	1996	1.3	19.8	644	1,338
	1997	5.8	3.6	808	1,375
	1998	10.0	-0.8	678	1,724
	1999	7.4	-8.6	776	1.414
KAZAKİSTAN	1995	-8.9	176.3	5,164	3.806
	1996	1.1	39.1	6,292	4.261
	1997	2.0	17.4	6,899	4.275
	1998	-2.5	7.3	5,839	6.589
	1999	1.7	8.4	5.680	5.516
KIRGIZİSTAN	1995	-5.4	52.5	409	531
	1996	5.6	30.4	531	783
	1997	9.9	25.4	631	646
	1998	2.0	12.1	535	756
	1999	3.0	36.7	480	530
ÖZBEKİSTAN	1995	-0.9	304.6	3,475	3,238
	1996	1.6	54.0	3,534	4,240
	1997	2.4	71.0	3,695	3,767
	1998	2.0	28.7	3,040	3,180
	1999	-1.0	29.3	3,200	3214
TÜRKMENİSTAN	1995	-8.2	1,005	2,084	1,644
	1996	-7.7	992	1,962	1,388
	1997	-25.9	84	774	1,005
	1998	5.0	16.8	614	1,137
	1999	16.0	23.4	1.100	1.250
K.K.T.C	1995	2.6	72.0	67	366
	1996	2.9	87.5	71	318
	1997	1.7	81.7	58	374
	1998	5.1	66.5	53	390
	1999	4.9	55.3	51	402

(*) Türkiye ve KKTC için GSMH büyüme hızıdır; (1) Gerçekleşme Tahmini.

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Country Reports, First Quarter 2000.

Türk Cumhuriyetlerinde Ticaret, Borçlar Kanunu, Bankacılık, Sigortacılık, Kambiyo, Gümrük ve Yabancı Sermaye Mevzuatlarının batılı standartlara göre yeniden düzenlemesi gerekmektedir. İlaveten, Türk Dünya Tahkim Kurulu'nun tesisi sağlanmalıdır.

- Azerbaycan'ın ihracatında Türkiye %22, Rusya %13, Gürcistan %13 lük bir paya sahip iken, ithalatında ise Türkiye %20, Rusya %18, Ukrayna %9 luk bir paya sahiptir.

- Kazakistan'ın ihracatında Çin ve Rusya %29'ar, Avrupa Birliği %32, ithalatında ise Rusya %39, Avrupa Birliği %24, (Almanya %8,6) bir paya sahiptir.

- Kırgızistan'ın ihracatında Almanya %37, Kazakistan %17, Rusya %16, ithalatında ise Rusya %24, Özbekistan %14, Kazakistan %9,

- Türkmenistan'ın ihracatında İran %24, Türkiye %18, Azerbaycan %7, ithalatında ise Ukrayna %16, Türkiye %13 ve Rusya %12 lik bir paya sahiptir.

TABLO-2 TÜRK EKIMBANK'IN TÜRK CUMHURİYETLERİNE AÇTIĞI KREDİLERİN MAL VE PROJE BAZINDA DAĞILIMI (Milyon Dolar, 22 Mart 2000 itibariyle)

	TOPLAM TAHSİS	KULLANIM	GERİ ÖDENMEYEN
AZERBAYCAN	250.0	91.7	
- Mal Kredisi	100.0	59.6	11.8
- Proje Kredisi	150.0	32.1	
KAZAKİSTAN	240.0	213.0	
- Mal Kredisi	40.0	40.0	5.9
- Proje Kredisi	200.0	173.1	
KIRGIZİSTAN	75.0	47.0	
- Mal Kredisi	37.5	35.0	0.8
- Proje Kredisi	37.5	12.0	
ÖZBEKİSTAN	375.0	347.0	
- Mal Kredisi	125.0	124.6	-
- Proje Kredisi	250.0	222.4	
TÜRKMENİSTAN	163.3	130.7	
- Mal Kredisi	75.0	74.9	6.4
- Proje Kredisi	88.0	55.8	
NAHCIVAN (Mal Kredisi)	20.0	19.6	21.5
KKTC (Mal Kredisi)	3.7	3.7	4.0
GENEL TOPLAM	1127.0	852.7	50.4

Kaynak: Türk Eximbank Dokümanları, 22 Mart 2000.

Türk Eximbank Kredileri

Türkiye, TCL'lerin bağımsızlığına çok hazırlıksız yakalanmıştır. Buna rağmen Türkiye'nin kardeş ülkelerin kalkınmaları için yaptığı katkılar küçümsenemeyecek düzeydedir. Gönül isterdi ki Türkiye'nin gücü daha yüksek olsun. Türkiye 1992-1998 döneminde yaklaşık 2 milyar dolarlık dış yardım ve kredi sağlamış olup, bu yardımların %88'i (1.8 milyar dolar) Türk Cumhuriyetlerine tahsis edilmiştir.

Tablo 2'de görüldüğü gibi, 1992-Mart 2000 döneminde sadece Türk Eximbank tarafından, Türk Cumhuriyetlerine (vadesi gelip de ödenmeyen borç taksitleri dahil) yaklaşık 1.2 milyar dolarlık Türkiye'den ithalat (mal) kredisi ve proje kredisi açılmıştır. Bugün Türkiye'de Türk Devlet ve topluluklarından gelen ve yıllık maliyetleri 100 milyon dolar seviyesinde seyreden 7500'e yakın öğrenci okumakta ise de, bu öğrencilerin Türk üniversitelerinden mezun olup

TABLO-3 1999 SONUNA KADAR TMB / UMB ÜYESİ FİRMALARIN YURT DIŞI İŞ HACİMLERİ
(Milyon ABD Doları)

ÜLKELER	Toplam İş	İşin Tutarı	Tamamlanan	Devam Eden
42 Ülkede	984	31.119	24.280	6.839
Rusya Fed.	298	6.495	5.509	985
TÜRK CUMHURİYETLERİ (TCL)				
TCL Toplamı	195	3.688	2.527	1.111
Kazakistan	64	1.474	922	522
Özbekistan	35	706	562	145
Türkmenistan	62	758	557	201
Azerbeycan	31	396	284	115
KKTC	4	118	106	12
Kırgızistan	6	213	96	117

(*) UMB = Uluslararası Müteahhitler Birliği

Kaynak : TBM/UMB Dökümanları, Mart 2000

geri döndüklerinde Türk Cumhuriyetlerinin kamu kesimlerinde (Türkleştikleri gerekçesi ile) genellikle iş verilmemesi ve oralardaki Türk Firmalarında iş bulmalarının bile engellenmesi üzüntü vericidir. Bu durumun bir an önce düzeltilmesi gerekir.

Türkiye'nin bu güne kadar **Türk Eximbank** tarafından açtığı **Ülke Kredileri** toplamı 2,7 milyar doları aşmış olup (1,1 milyar doları Rusya Federasyonuna), Tablo-2 de görüldüğü gibi, **Türk Cumhuriyetlerine açılan kredi miktarı 1,2 milyar dolara yaklaşmıştır. Bu 1,2 milyar doların ise %75,7'si (853 milyon dolar) kullanılmıştır. Mal Kredisi** kardeş ülkelerin Türkiye'den mal ithalatı için kullanılmış olup, açılan bu kredilerin vadesi gelen kısmının 50,4 milyon doları geri ödenememiştir. Bu ödenmeyen meblağın %66'sı (Nahçıvan'ın 21,5 milyon dolarlık borcu dahil) Azerbaycan'a aittir.

Türk Firmalarının Türk Cumhuriyetlerindeki Müteahhitlik Hizmetleri

Son 25 yıl içinde Türk firmalarının **42 ülkede almış oldukları 984 işin tutarı 31.1 milyar dolara** ulaşmış olup, 1999 sonu itibarıyla bu meblağın 24,3 milyar doları tamamlanmış ve 6,8 milyar doları da helen devam etmektedir (Bakınız Tablo-3). Bu miktarlar TMB (Türkiye Müteahhitler Birliği) ve UMB (Uluslararası Müteahhitler Birliği) üyesi firmaların yurt dışından aldıkları işlerdir.

Türk Müteahhitleri 1990 yılına kadar daha çok Libya, Suudi Arabistan ve Irak'tan işler alıyorlardı. Eski SB'nin dağılması sonucu, Türk firmaları daha çok Rusya Federasyonu, Pakistan ve Türk Cumhuriyetleri'nden (TCL'den) işler almaya başladılar. Nitekim, 1990-1999 döneminde Türk firmalarının yurtdışından üstlendik-

leri müteahhitlik işleri 18,3 milyar dolar olup, bu miktarın %36'sı Rusya'dan %22'si de Türk Cumhuriyetlerinden alınmıştır.

1999 sonu itibarıyla devam eden 6,8 milyar dolarlık işin 1 milyar doları Rusya'da 1,1 milyar doları da Türk Cumhuriyetlerindedir.

1990-1999 döneminde TMB/UMB üyesi firmaların üstlendikleri projelerin alt sektörler itibarıyla dağılımı ise: %28'i konut yatırımlarına (bu oran 1980-1989 döneminde %44 idi), %15'i endüstriyel tesislere (1980'lerde %3 idi), %15'i iş merkezi ve idari binalara, %5'i otellere, %4'ü petrokimya tesislerine, %3'ü de enerji santrallerine aittir.

Diğer taraftan 1999 yılı sonuna kadar tüm Türk firmalarının almış olduğu müteahhitlik hizmetlerinin tutarı 50 milyar dolar olup, bunun 31,1 milyar dolarlık kısmı (%62'si)

TMB/UMB üyesi firmalar tarafından üstlenmiştir.

TBM/UMB üyesi firmaların Türk Cumhuriyetleri'nden 1990-1999 döneminde elde ettiği 3.7 milyar dolarlık müteahhitlik hizmetlerine diğer firmaların katkıları da hesaba katıldığında (yaklaşık %40 fazlası ile) bu miktarın 4 milyar doları aştığı tahmin edilmektedir. Türk firmalarının tekstil ve gıda sanayi gibi diğer sahalara yapmış olduğu yatırımlar da hesaba katıldığında Türk iş aleminin Türk Cumhuriyetleri'nde yapmış olduğu toplam iş hacmi ile yatırım tutarının 6 milyar doları aştığı bilinmektedir.

Alınması Gereken Tedbirler ve Sonuç

24-26 Mart 2000 tarihlerinde Samsun'da TÜDEV'in VIII. Türk Dünyası Kurultayı (Türk Devlet ve Toplulukları Dostluk, Kardeşlik ve İşbirliği Kurultayı) yapılmıştır. Bu Kurultayda, benim de başkanı olduğum, İktisadi, Ticari ve Mali İlişkiler Komisyonu **Sonuç Raporu'na göre** Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında sosyo-ekonomik gelişmelerin hızlandırılması için **aşağıdaki tedbirlerin alınması gerekmektedir.**

Bu kardeş ülkeler arasında yapılacak her türlü işbirliği için gerekli olan en önemli alt yapılardan biri iletişimidir. Mevcut internet altyapımızda yurt dışı çıkışların tamamı ABD ve Avrupa üzerinden olup, Türkiye'den bu ülkelere ABD veya Rusya üzerinden ulaşılmaktadır. Onun için **Türkiye-Türk Cumhuriyetleri arasında Direkt Internet**

Ağı bir an önce kurulmalıdır.

Hazar Havzası'ndaki petrol ve doğal gazın başta **Bakü-Ceyhan Hattı** olmak üzere, Türkiye üzerinden dünyaya pazarlanmasına yönelik önemli gelişmeler olmasına rağmen, sözleşmenin gerçekleştirilebilmesi **için taraf ülkeler bir an önce taahhütlerini yerine getirmelidir.**

Türk Cumhuriyetleri için maden, metalurji, ağır sanayii, savunma sanayii, enerji, petrol-petrokimya, doğal gaz, imalat sanayi, hafif sanayi, nakliye, finans, turizm ve müteahhitlik hizmetlerine ait, **da ha önceki Türk Cumhuriyetlerinden Sorumlu Devlet Bakanlıkları dönemlerinde yapılmış ve yayımlanmış olan araştırmalar revize edilerek bir an önce uygulamaya konmalıdır. Bu arada TİKA en kısa zamanda arzulanan hukuki ve mali yapıya kavuşturulmalı ve Türk Devlet ve Topluluklarına gereken hizmeti vermeye başlamalıdır.**

Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında ekonomik ve teknik işbirliğinin geliştirilebilmesi ve bu ülkelerin dünya ile entegre olabilmesi için **Türk Cumhuriyetlerinde Ticaret, Borçlar Kanunu, Bankacılık, Sigortacılık, Kambiyo, Gümrük ve Yabancı Sermaye mevzuatlarının batılı standartlara göre yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.** İla veten bu ülkelerde yatırım yapan Türk Firmalarının faaliyetlerini güvence altına alabilmek için, bunların sigorta kapsamına alınması mecburiyeti getirilmeli ve bu maksatla Türk Dünyası Tahkim Kuru-

lu'nun tesisi sağlanmalıdır. Bu arada Türk Cumhuriyetleri'nde, **Serbest Ticaret Bölgeleri ile** ihracata dönük Serbest Üretim Bölgeleri'nin kurulması için Türkiye **gerekli teknik desteği** vermelidir.

Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında ekonomik işbirliğinin artırılması için sektörel bazda, karşılaştırılmalı üstünlüklere dayanan **bir bölgesel ortak yatırım politikası oluşturulmalıdır.** Bu maksatla yeni bir teşvik sistemine ihtiyaç bulunduğu (diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi) **ve bir Türk Sermaye Ajansı ve Sermaye Fonu** kurularak yapılacak yatırımların tek elden yönlendirilmesi sağlanmalıdır. Bu ülkelerde potansiyel yatırımlara ve işadamlarına destek olunması amacıyla Ticaret ve Sanayii Odaları Birliği'nin (TOBB), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Türk Sanayici ve İşadamları Derneği'nin de (TÜSİAD) desteğiyle birer **"Türk İş Merkezi"** kurulması önemli bir ihtiyaca cevap verecektir.

Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri, **EKO** (Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) ve **KEİ** (Karadeniz Ekonomik İşbirliği) gibi organizasyonlar içinde ortak üye sıfatıyla yer almaktadır. Ancak KEİ içersinde Yunanistan, ECO içersinde İran gibi Türkiye'nin sürekli olarak çatışma içinde olduğu ülkelerin olması istenilen sonuçlara ulaşılmasını engellemektedir. Bunun için **Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında bir ekonomik entegrasyon oluşturulması kaçınılmaz görülmektedir.**

TÜRKİYE KALİTE KÖPRÜSÜ

Avrupa Kalite Teşkilatının en önemli organizasyonu olan Avrupa Kalite Kongresi 2001 yılı Eylül ayında İstanbul'da yapılacak. Kongre'de konuşmacı olarak katılmak isteyenlerin son başvuru tarihi 15. Ocak 2001.

Kalite:
Küresel Rekabette Köprü

Dünyanın en önemli kalite organizasyonlarından olan Avrupa Kalite Teşkilatı (EOQ)'nın 45. Kongresi Türkiye'de yapılacak. İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayında gerçekleştirilecek olan kongreye çeşitli ülkelerden 2000'e yakın katılımcının iştirak etmesi bekleniyor.

45. Avrupa Kalite Kongresinin ana teması, **"Kalite: Küresel rekabette köprü"** olarak belirlendi. Kongrede, alanlarında uzman ve uluslararası ün sahibi konuşmacılar 30 oturumda yaklaşık 120 tebliğ sunacaklar. 45. Avrupa Kalite Kongresine konuşmacı olarak katılmak isteyenlerin 15. Ocak 2001 tarihine kadar EOQ Türk Milli Komitesi'ne başvurmaları gerekiyor.

TÜRKİYE DÜNYA KALİTE GÜNDEMİNDE

Kaliteye verdikleri önem sonucu son yıllarda ardı ardına Avrupa Kalite ödülleri kazanan Türk firmaları bu alanda faaliyet gösteren uluslararası ku-

ruluşların dikkatlerini de ülkeye yöneltti. 45. Avrupa Kalite Kongresi için İstanbul'un seçilmesi, Türkiye'nin dünya kalite gündeminde önemli bir yere geldiğinin göstergesi niteliğinde.

Globalleşme süreciyle birlikte sınırların kalkması, üretim ve hizmet sektörlerinde rekabete yeni boyutlar getirdi. Kalite, dünyanın önde gelen tüm kuruluşları tarafından, başarının ve rekabetin anahtarı olarak kabul edildi. Günümüzde artık kurumların başarı ölçütlerinin başında, kalite kültürünü geliştirmede gösterdikleri performans geliyor.

"Kalite: Küresel Rekabette Köprü" ana teması çerçevesinde İstanbul'da yapılacak 45. Avrupa Kalite Kongresinde, global rekabette kalitenin önemi ortaya konacak. Kongrede işlenecek konu başlıkları da bu çerçeveyi tamamlayacak şekilde seçildi. Kongre etkinlikleri içerisinde kaliteyle ilgili ürün ve hizmetlerin sergileneceği bir fuar da yer alıyor. Kongrenin konu başlıkları şunlar:

19-21 Eylül 2001
İstanbul

AVRUPA
KALİTE
GANİZASYONU

TÜRKİYE
ORGANİZASYONU
KOMİTESİ

KONGREDE İŞLENECEK KONULAR

- "Kalite maliyetleri,
- Müşteri sadakati, müşteri tatmini yöntemi, müşteri tatmini ölçümü, müşteri değerleri yöntemi, tüketicinin korunması,
- İş süreçleri gelişimi, entegre yönetim sistemleri, yönetimde sistem yaklaşımı, tedarik yönetimi,
- İnsan kaynakları yönetimi, çalışanların tatmini, etkin liderlik,
- KOBİ'lerde rekabet,
- Kıyaslama ve firma performans ölçümü, bilgi yönetimi, karar almada gerçekçi yaklaşım, enformasyon teknolojisi ve kalite, kriz yönetimi ve toplam kalite yönetimi (TKY), değişim yönetimi,
- Çevre yönetimi,
- Çevre tüketimi anlayışı,
- İnşaat sektöründe kalite,
- Elektronik sektöründe kalite
- Gıda sektöründe kalite,
- Tekstil sektöründe kalite,
- Otomotiv sektöründe kalite (QS 9000 ve ISO/TS 16949)
- ISO 9000: 2000 versiyonu,
- Hizmet sektöründe kalite,
- Bankacılık, finans ve sigorta sektörlerinde kalite,
- Eğitim ve öğretimde kalite,
- Sağlık sektöründe kalite,
- Basın ve yayında kalite,
- Kamu yönetiminde (kamu sektöründe) kalite,
- Turizm sektöründe kalite,
- Taşımacılık sektöründe kalite,

Kongreye konuşmacı olarak katılacakların (Necatibey Caddesi No: 112 06100 Bakanlıklar-ANKARA) adresine veya (0312 418 47 25 numaralı telefon, 0312 417 35 78 numaralı faks ya da eoq2001@tse.org.tr e-mail adresi) vasıtasıyla Türk Milli Komitesine müracaat etmeleri gerekiyor.

45. EOQ Kongresi Başvuru Formu

Lütfen büyük harflerle doldurarak aşağıda belirtilen faks numarası veya irtibat adresine gönderiniz.

Bay/Bayan/Prof./Dr. :.....
Soyadı :.....
Adı :.....
Firma Adı :.....
Ünvan :.....
Adres :.....
Posta Kodu :.....
Şehir :.....
Telefon :.....
Faks :.....
e-mail :.....

Lütfen aşağıdaki uygun kutuyu işaretleyiniz.

- ☐ Kongreye dinleyici olarak katılmak istiyorum.
- ☐ Kongrede konusunda bir bildiri sunmak istiyorum (Özgeçmiş ve konu özeti ektedir)
- ☐ Firmam düzenlenecek olan fuara katılmak istiyor, lütfen benimle irtibata geçiniz.
- ☐ Firmam Kongrenin sponsoru olmak istiyor, lütfen benimle irtibata geçiniz.

Notlar:

- 1 İlgiilenenlere daha fazla bilgi gönderilecektir.
- 2 Konuşmacılara kayıt ücreti üzerinden % 50 indirim uygulanacaktır.
- 3 Kongre dili İngilizce ve Türkçedir.

İrtibat Adresi

EOQ2001 TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Necatibey Caddesi, No:112
06100, Bakanlıklar, ANKARA
e-mail: eoq2001@tse.org.tr
web adresi: www.tse.org.tr/eoq2001
Tel: 0 312 418 47 25 • Fax: 0 312 417 35 78

AVRUPA KALİTE TEŞKİLATI (EOQ)'NIN 44. Kongresi Macaristan'ın Başkenti Budapeşte'de Yapıldı

Avrupa Kalite Teşkilatı (EOQ)'nın 44. Yıllık Kongresi 12-16 Haziran tarihleri arasında Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de yapıldı. Organizasyonunu EOQ Macaristan Milli Komitesi'nin gerçekleştirdiği Kongre'de kalite konusuyla ilgili firma ve kuruluşların iştirak ettiği bir de sergi düzenlendi.

44. EOQ Yıllık Kongresi boyunca, kongrenin ana teması "Yeni Binyılda İş Mükemmelliği: Toplum için Kalite" çerçevesinde kaliteyle ilgili önemli konular ele alındı.

TSE Yönetim kurulu Üyesi Niyazi Aktaş kongre sonunda EOQ Bayrağı'nı teslim aldı.

Kongre'den önce gerçekleştirilen sempozyumda "2000 Yılında Kalite", "İstatistiksel Metotlar", "Gıda ve Tarım Ürünlerinde Kalite ve Güven", "Sağlık Sektöründe Kalite" konuları işlendi.

Kongrenin birinci günü yapılan açılış oturumunda "Dünyada Kalitedeki Gelişmeler" değerlendirildi. Aynı gün yapılan paralel oturumlarda tartışılan konulardan bazıları ise şunlar:

"İş Mükemmelliği Modellerinin Uygulanması", "İnsan Yönetimi ve Personel Tatmini", "ISO 9000:2000 Standardlarının Yenilikçi Uygulamaları" ve "İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Mobilizasyonu".

Kongrenin ikinci gününde, "Müşteri Tatmini ve Bağlılığı", "Katılım ve Liderlik", "Servis Sektöründe Kalite", "Kamu Sektöründe Kalite" gibi konular ele alındı. Aynı gün yapılan "Dayanıklılık Mühendisliği" konulu oturum da oldukça ilgi topladı.

Kongrenin son gününde "KOBİ'lerde Artan Rekabet İçin İş Mükemmelliği",

"Otomotiv Endüstrisinde Kalite ve QS-9000", "Kalite ve Bilgi Teknolojileri", "Özdeğerlendirme" konuları tartışıldı. "İnşaat Sektöründe Kalite" konulu oturumda Dr. Horst J. Bossemayer ve Dr. Peter C. Hewlett başarılı sunuşlarıyla dikkat çekti. Ayrıca kongre boyunca, Dr. Genichi Taguchi, Dr. Retto Battaglia, Dr. Blanton A. Godfrey, Prof. Dr. Ove Hartz, Prof. Dr. Hitoshi Kume, Dr. H. James Harrington, Horacio L. Romana, David Hutchins, Dr. Yoshio Kondo, Dr. Tito Konti gibi ünlü isimler yaptıkları sunuş ve oturum başkanlıkları ile Kongre'ye büyük katkılar sağladılar.

Kongre'nin kapanış konuşmasını Türk Milli Komitesi adına TSE Yönetim Kurulu Üyesi Niyazi Aktaş yaptı. Aktaş, önümüzdeki yıl Türkiye'de düzenlenecek olan toplantıya taşımak üzere EOQ Bayrağını teslim aldı. Aktaş, EOQ bayrağını teslim alırken, katılımcıları 2001 yılında İstanbul'da düzenlenecek 45. kongreye davet etti ve "İki kıtayı birleştiren İstanbul'da kalite ile birlikte şehrin egzotik, büyüleyici yüzlerce yıllık tarihine tanık olacaksınız. Boğaziçi ise sizi kıyısı boyunca uzanan yalılar, saraylar ve taş surlarıyla tarihi bir tura çıkaracak. 45. EOQ yıllık kongresinde gelin bize katılın, Kalite ve küresel reka-

TSE Yönetim Kurulu Üyesi Niyazi Aktaş 2001 yılında İstanbul'da yapılacak olan 45. Kalite Kongresi'ne davet konuşmasını yaparken.

bette köprüyü birlikte geçelim" dedi.

Aktaş'ın konuşmasından sonra, EOQ Türk Milli Komitesi tarafından İstanbul'da organize edilmekte olan 45. EOQ Yıllık Kongresi hazırlıklarını, İstanbul'u ve Türkiye'yi bu yılki kongre katılımcılarına tanıtmak üzere hazırlatılan video filmin gösterimi yapıldı.

Kongrenin kapanışı, Kongre üyeleri tarafından dakikalarca alkışlandı.

AVRUPA KALİTE TEŞKİLATI VE KONGRELERİ

1956 yılında İsviçre'de kurulan Avrupa Kalite Teşkilatı (EOQ), 1957 yılından başlayarak her yıl kaliteyle ilgili değişik bir tema etrafında çeşitli kalite başlıkları, uygulamaları ve bu konulardaki gelişmelerin tartışıldığı yıllık kongreler düzenleniyor.

Bu kongreler, değişik konuların tartışıldığı paralel ve toplu oturumların yapıldığı 3-4 gün

boyunca sürüyor. Kongre programı boyunca çeşitli sosyal aktiviteler de gerçekleştiriliyor. Katılımcıların, özellikle konularında uzmanlaşmış konuşmacıların birbirleriyle tartışıp görüş alışverişinde bulunabileceği ortamlar yaratılıyor. Böylece, değişik ülkelerde kalite konusunda değişik uygulama ve tecrübelerin paylaşılarak kalite bilincinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi hedefleniyor. Bu kongrelere, dünyanın değişik ülkelerinde kalite konusunda faaliyet gösteren kurum, kuruluş, firma, üniversite vb. organizasyonların konuyla ilgili temsilcileri katılıyor. Kongre konuşmacıları titiz bir inceleme sonunda, konularında uluslararası ün sahibi, dünyanın önde gelen kalite uzmanları arasından seçiliyor.

Dünyanın Kalite Zirvesi 2001 Yılında İstanbul'da Toplanıyor

Dünyanın en önemli kalite organizasyonlarından olan Avrupa Kalite Teşkilatı'nın 45. Kongresi Türkiye'de yapılacak. İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayında 19-21 Eylül 2001 tarihleri arasında gerçekleştirilerek olan kongreye çeşitli ülkelerden 2000'e yakın katılımcının iştirak etmesi bekleniyor.

45. Avrupa Kongresi'nin ana teması, "Kalite: Küresel Rekabette Köprü" olarak belirlendi.

Kongrede global rekabette kalitenin önemi ortaya konacak. Alanlarında uzman konuşmacılar 30 oturumda yaklaşık 120 tebliğ sunacaklar.

Kongre organizasyonu EOQ Türk Milli Komitesi koordinatörlüğünde yürütülüyor. Komiteye Türk Standardları Enstitüsü'nün kalite konusunda uzman personeli ve üst düzey yönetim temsilcileri önderlik yapıyor.

Kongreye konuşmacı olarak katılmak isteyenlerin EOQ Türk Milli Komitesine başvurmaları gerekiyor.

Kalite Sergisi

EOQ yıllık kongrelerinde bir gelenek hale gelen "Kalite Sergisi" bu yıl Budapeşte'de düzenlenen Kongre'de de yenilendi. Türk Standardları Enstitüsü'nün de bir standla yer aldığı sergi, kalite ile ilgili firma ve kuruluşların faaliyetlerini yansıtan 80 standdan oluşuyordu.

En çok ilgiyi çeken standlardan birisi olan TSE standında, önümüzdeki sene İstanbul'da Türk Milli Komitesi'nce düzenlenecek EOQ 45. Kalite Kongresi'nin tanıtımı yapıldı. Türkiye'de hazırlanan tanıtım filminin çok ilgi çektiği standda ziyaretçilere 45. Kongre ile ilgili detaylı bilgi verildi, tanıtım malzemesi dağıtıldı. EOQ'45 Kongrenin logosunun da yer aldığı çini işlemeli tabaklar ise standı ziyaret eden yaklaşık 800 kişiye "2001'de Türkiye'de buluşalım" mesajıyla hediye edildi.

EOQ'45 Kalite Kongresi kapsamında 2001 yılında düzenlenecek fuar ise Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nın Rumeli Salonu'nda 7000 metrekare alanda yer alacak.

AVRUPA KALİTE TEŞKİLATI GENEL SEKRETERİ BERTRAND JOUSLIN de NORAY:

EOQ'nun zengin kültürel ve kalite çeşitliliğinden gurur duymaya hakkı vardır. Türkiye'de yapılacak kongre, bunu her zamankinden daha güçlü bir şekilde kanıtlayacaktır.

E OQ Genel Sekreteri Bertrand Jouslin de Noray ile EOQ Türk Milli Komitesi adına TSE Başkanı Ahmet Cafoğlu, Avrupa Kalite Teşkilatı'nın 45'nci Kongre'sinin önümüzdeki yıl İstanbul'da yapılması kararı üzerine müşterek bir basın toplantısı düzenlediler.

İstanbul The Marmara Otelinde düzenlenen basın toplantısında konuşan Avrupa Kalite Teşkilatı (EOQ) Genel Sekreteri B. Jouslin de Noray şöyle konuştu;

"2001, yeni binyılın ilk yılı. Ayrıca, 19-21 Eylül tarihlerinde İstanbul'da yapılacak Avrupa Kalite Kongresi'nin de yılı olacak. Hepimiz biliyoruz ki, bu kongre parlak bir etkinlik olacak.

Avrupa Kalite Kongresi 50'den fazla ülkeden yaklaşık 2000 katılımcıyı biraraya getirmektedir. EOQ (European Organization of Quality = Avrupa Kalite Teşkilatı), Avrupa'da bulunan 34 üye ülkeyi kapsayan ağı ve Avrupa'da yer alan belli başlı ülkelerin tümüyle olan bağlantıları ile Kalite alanında dünyadaki en geniş platformdur. EOQ Kongresi, en ileri şirket ve uzmanların, Kalite ve değişim yönetimi alanlarında en son yenilik ve teknikler konusunda bilgi alışverişinde bulundukları bir ortamdır. Yeni binyıla girip bir 1000 yıla daha doğru giderken, durup kalite yolculuğumuz üzerinde düşünmek önemli bir fırsat olacaktır.

Geçen elli yılda EOQ, üyelerinin giderek artması sayesinde

de, tüm Avrupa'da kalite kavramları belirlemek ve geliştirmek üzerinde çalışmıştır. Bu süre boyunca, bireylerin ve çeşitli kesimlerin ulaştıkları refah, her türlü Avrupa kuruluşuna yeni yaklaşımlar ve metodolojilerin sunulmasını sağlamıştır. Bu da, sürekli bir gelişmeye ve zaman zaman düşünce devrimlerine yol açmıştır.

EOQ'nun zengin kültürel ve kalite çeşitliliğinden gurur duymaya hakkı vardır. Türkiye'de yapılacak kongre, bunu her zamankinden daha güçlü bir şekilde kanıtlayacaktır.

Avrupa Kalite Kongresi'nin hedefi, müşteri ihtiyaçlarının karşılanabileceği kalite uygulamasının en pratik yönlerinden başlamaktır. Ayrıca, tüm

insanların birlikte mutlu yaşayabilecekleri ve dünyanın geri kalanına model oluşturmaya bilecek bir Avrupa'nın yapılandırılmasında önemli bir rol oynamayı amaçlamaktadır.

İstanbul'daki kongrede kalite gelişiminin farklı yönleriyle ilgili olarak 150'den fazla bildiri sunulacaktır.

Türkiye, kalitenin gelişiminde önemli bir rol oynamıştır. Türk şirketleri olan BRİSA büyük ölçekli şirketler kategorisinde 1996 yılı Avrupa Kalite Ödülü'nü, BEKSA da 1997 yılında Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Avrupa Kalite Ödülü'nü kazanarak, Avrupa Kalite Ödülü'nü alan ilk şirketler arasına girmişlerdir.

Şu andaki kalite uygulama alanlarına bakacak olursak, bu konuda büyük bir gelişme kaydedilmiş olduğunu görebiliriz. Birkaç yıl önce, sanayi, kalite uygulaması açısından en başta gelen alandı. Şu anda hizmet sektörünün başı çektiğini ve kalitenin turizmin başarısında kilit unsur olduğunu görebiliriz. Türkiye bu alanda birçok çalışma yapmıştır. Bu uygulamalarla ilgili örnekler kongre sırasında verilecektir.

Türkiye, bir kalite kongresinin düzenlenmesi açısından en uygun yerdir. Türkiye, Avrupa ve Asya arasında bir köprüdür. Farklı kültürlerin birbirlerini anlaması gereken global pazarda Türkiye, sahip olduğu deneyimlerle, Avrupa'nın açık pazara sınırlarını açmasına yardımcı olabilir.

45. Avrupa Kalite Kongresi, Türk Milli Temsilcimiz olan

TSE tarafından düzenlenmektedir. O tarihten bu yana, EOQ'nun gelişmesinde ve kalitenin Avrupa'da gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. TSE, şirketlerin ürün ve hizmetlerinin kalitesi açısından endüstriyel kurumsallaşmada en üst düzeye ulaşmalarına yardım etmek için gösterdiği çabalarla, Avrupa'da tanınmıştır.

Kongre Sırasında Keşfedilecek Birçok Şey Var...

- **ISO standartlarının yeni bir versiyonu** 2001 yılı içinde başlatılacaktır. İstanbul, bu yeni standartların ilk uygulama sonuçlarının alınacağı, bunların global ekonominin daha hızlı büyümesine nasıl katkıda bulunduklarının, şirketlere ve kuruluşlara işlerini geliştirmeleri için nasıl yardım ettiklerinin, Avrupa'da ve Avrupa dışında bulunan farklı ülkeler arasındaki alışverişi kolaylaştırmak için Avrupa'nın uygulamalarını uyumlaştırmasına nasıl yardımcı olduklarının tartışıldığı yer olacaktır.

EOQ Kalite, Çevre, Sağlık ve Güvenlik alanlarında, kalite teknikleri uygulayanların yeterliliğinin sertifikasyonu için uyumlu bir program geliştirmiştir. Bugün, 25.000'den fazla sertifika sahibi kalite uzmanı vardır.

- **Yeni Mükemmeliyet Modeli** de, uygulamadan elde edilen ilk sonuçlarla birlikte analiz edilecektir.

- **Kalite artık büyük değişimlere yatırım yapıyor.** Dünya hızla değişiyor; şirketler ve kuruluşların da birleşmesi, işlerini değiştirmesi, kısaca kuruluş ve yönetimlerinde büyük değişiklikler yapmaları gerekiyor.

Avrupa Kalite Kongresi bu konunun tartışılacağı, sonuçların analiz edilebileceği, deneyimlerin aktarılacağı, yeni teori ve metodların öğrenileceği ideal bir ortam olacaktır.

- **Kalite için yeni Avrupa vizyonu.** Avrupa Birliği Başkanlığı, EOQ'dan, kalite için yeni bir Avrupa vizyonu üzerinde çalışmasını istemiştir. Bir yıllık bir çalışmadan sonra üç unsur belirlenmiştir. Gelecek yıl, bu üç unsur üzerinde çalışılacak ve elde edilen sonuçlar İstanbul'daki Avrupa Kalite Kongresi sırasında sunulacaktır. Bu üç unsur aşağıda açıklanmıştır:

Çeşitliliğin Artırılması

Çeşitlilik, Avrupa'nın sahip olduğu rekabet gücünün önemli bir parçasıdır.

Çeşitlilik, Avrupa'da sürekli olarak göz önünde tutulan bir düşünce ve kavramdır. Birçok önemli ve bireysel yaklaşım için potansiyel oluşturan çeşitlilik, tekdüzeliği ortadan kaldırmaktadır. Çeşitlilik;

- yenilik
- yaratıcılık
- rekabet gücü
- iştirak

gibi önemli kavramları zenginleştirmektedir.

Aynı zamanda işbirliği içinde rekabet gibi konuların bazılarını dengeleyen dinamikleri harekete geçiren çeşitlilik, yönetmelik, sertifikasyon ve standartlar için arayışları canlandırırken çeşitliliğin ortaya çıkardığı kalite farklılıklarını da içermektedir. Çeşitlilik, olabilecekler, mümkün olanlar ve hayal edilebilenler ile ilgili yeni perspektif ve fikirlerle katkıda bulunarak, araştırma ve geliştirme safhasında da zenginlik sunmaktadır.

Beraber Kazanmak

Başarının anahtarı, sektörler arasında, içinde ve "sınırlar" arasında çalışmak olacaktır. Yeni ortaklık, gruplaşma ve işbirliği şekilleri, kazanma formülleri olarak ortaya çıkacaktır. İşte bu noktada, rekabet gücü ve işbirliği arasındaki denge, Avrupa'nın eşsiz ve orijinal özelliği ile yeterliği halini alması için tartışılacak ve test edilecektir.

Avrupa Değerleri ve Başarıları Üzerinde Yapılandırma

Avrupa kuruluşlarının, modelleri ve kavramları başka bir yerden kopyalamaları ve almaları yönündeki geleneksel yaklaşımın başlangıç noktası Avrupa'dır. Bu yaklaşım, mükemmeliyet kavramının taahhüdü olan Avrupa merkezli bir düşünce modeli ile değiştirilmelidir. Öncelikle başarı üzerine odaklanmalı, bir yandan başka yerlerden transfer edilebilecek iyi uygulamalar araştırılırken, diğer yandan da mevcut bilgi sürekli olarak güncelleştirilmeli ve Avrupa'daki en iyi uygulamalar öğrenilmelidir. Bu yak-

laşımı teşvik etmek için gereken çerçeveler, Avrupa'ya özgü, kabul edilmiş ve Avrupa'nın sosyo-kültürel, çevre, güvenlik ve geleneksel konulardaki bilinçsizliğini de içeren bir Avrupa Değerleri şartı ile TQM değerleri ve tabii ki çeşitliliktir.

Türkiye'nin bütün bu üç unsurla ilgili olarak oynayacağı önemli roller vardır. Avrupa'nın zenginliği, farklı ülkelerin kültürel çeşitliliği üzerine kurulacaktır.

Marmara Denizi, Rumeli Hisarı, Kapalı Çarşısı, Ayasofyası, Sultan Ahmet Camii ve daha birçok muhteşem eseriyle, Asya ve Avrupa sınırında bulunan İstanbul, Avrupa'ya tarihteki zenginliklerine giden yolu gösterecektir."

TSE Başkanı Ahmet CAFOĞLU'nun Konuşması

"Avrupa Kalite Teşkilatı'nın yıllık kongreleri, 1957 yılından beri, her yıl, Avrupa Kalite Teşkilatı üyesi bir ülkede yapılmaktadır. Bu teşkilatın 45. Yıllık Kongresi 2001 yılında İstanbul'da yapılacaktır. Bugünkü toplantımızın amacı, yazılı ve görsel basınımızın siz değerli temsilcilerinin huzurunda, Avrupa Kalite Teşkilatı Genel Sekreteri'yle birlikte Kongre tanıtım kampanyasını başlatmaktır.

Daha önce de belirttiğim gibi, Avrupa Kalite Teşkilatı'nın 45. Yıllık Kongresi'nin 19-21 Eylül 2001 tarihlerinde Türkiye'de yapılması oybirliğiyle kabul edilmiştir. İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda yapılacak olan bu Kongre'ye yaklaşık 1500 kişi-

nin iştirak etmesi beklenmekte olup, üç gün boyunca sürecek olan Kongre'de, 30 oturumda, 120'ye yakın tebliğ sunulması planlanmıştır.

Bildiğiniz üzere, Türk sanayii ve hizmet sektörlerinin son yıllarda kaliteye verdikleri önem, ülkemizi kalite konusunda ön plana çıkarmıştır. Kalite konusunda en büyük platformu oluşturan bu Kongre, Türk sanayii ve hizmet sektörü açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu kongrenin İstanbul'da yapılması, Türkiye'nin, Dünya ve Avrupa'nın Kalite gündeminde tutulması açısından önemli bir fırsat olacaktır. Ayrıca, bu kongre vesilesi ile katılımcılar Kalite'nin önde gelen uzmanlarını ve kuruluş temsilcilerini hem dinleme ve hem de istişareler yapma imkanına kavuşacaklardır.

Günümüzdeki ekonomik yarışta, ürün ve hizmetlerin dünya pazarlarında rekabet edebilmeleri için "kalite" en belirleyici unsur haline gelmiştir. Kalitenin sınır tanımadığı, küresel rekabette anahtar ve köprü vazifesi gördüğü artık herkesçe kabul edilmektedir.

Başarılı olmanın ve sürekli rekabet avantajını elde tutmanın yolu kaliteden geçmektedir. Kaliteli mal ve hizmet üreten kuruluşlar için sınırlar daha da küçülmekte, kalite ile dünyanın her ülkesine giriş vizesi elde edilebilmektedir."

Toplantıda daha sonra basın mensuplarının soruları cevaplandırıldı.

MALATYA KOSGEB

TS-EN-ISO 9002

Belge Töreni

Yapıldı

KOSGEB Malatya KÜGEM Müdürlüğü TS-EN-ISO 9002 Belge Töreni Malatya Özel İdare Toplantı salonunda yapıldı.

Törende konuşan, KOSGEB Malatya KÜGEM Müdürü Dilaver Ekinçi KOSGEB'İN kuruluş amacı ve görevinden bahsederek, Malatya'daki çalışmalarını anlattı. Ekinçi "Merkezimizde Kalite Güvence Sistemi'nin uygulanmasıyla bölgemizdeki küçük ve orta ölçekli sanayicilerimize hizmette daha da iyileşme sağlanmıştır. Merkezimize yapılan müracaatlar yetkilerimiz çerçevesinde en kısa sürede sonuçlandırılmaktadır. Müteşebbisleri bu imkanlardan yararlanmaya davet ediyoruz" dedi.

TSE Malatya Temsilcisi Ninat Kölük ise yaptığı konuşmada, "Türk Standartları Enstitüsü'nün faaliyetlerinden bahsederek TSE'nin belgelendirme sistemi hakkında bilgi verdi. Daha sonra TS-EN-ISO 9000 Kalite Güvencesi ve Yönetimi Sisteminin kısa tanıtımını yaparak sistemin kuruluş aşamalarını anlattı. Kölük son

olarak "Kalite Konusunda bugün dünyada kabul gören etkili Yönetim modeli ISO 9000 Kalite Güvencesi ve Yönetimi Sistemleridir. Ancak burada unutulmaması ve üzerinde önemle durulması gereken nokta, sistemin özünde insan unsurunun var olduğudur. İnsanların isteği, çabaları olmazsa sistemin kurulması da mümkün olmaz. Bu nedenle, büyük özveri disiplin ve gayret gerektiren bu çalışmalarda başarıyla çıkan KOSGEB Malatya KÜGEM Müdürlüğü çalışanlarını ve Yöneticilerini kutlar başarılarının devamını dilerim." şeklinde konuştu.

İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Şarлак'da yaptığı konuşmada, önceki görevlerinde TSE'nin standard hazırlama çalışmalarına standard hazırlama konularında katkıları ve emeği olduğunu belirterek Standardizasyon ve Kalite'nin öneminin bilincinde olduğunu ve Hammurabi kanunlarında bile yer alan bu kavramların bugün gözardı edilemeyeceği söyledi ve "ISO 9000 Kalite Güvence Sistemini

Türkiye'nin gündemine sokan TSE ve bu sistemi uygulayarak verdiği hizmet kalitesini artıran KOSGEB'i tebrik ederek başarılarının devamını dilerim" şeklinde konuştu.

Malatya Valisi, Mustafa Yıldırım TSE ve KOSGEB'in özel kanunlarla kurulmuş olmasına karşın kamu kurumu olduklarını belirterek, önemli çalışmaları bulunan bu iki kuruluşa her türlü desteği sağladıklarını söyledi.

Konuşmaların tamamlanmasından sonra Malatya Valisi Mustafa Yıldırım, KOSGEB Başkan Yardımcısı Halil Özgökçe'ye TS-EN-ISO 9002 Belgesini, İ.Ü. Rektörü Prof. Dr. Ömer Şarлак ise Malatya KÜGEM Müdürü Dilaver Ekinçi'ye kalite bayrağını teslim ederek başarılarının devamını dilediler.

Törene, Malatya Valisi Mustafa Yıldırım, Malatya Belediye Başkanı M. Yaşar Çerçi, İ.Ü. Rektörü Prof. Dr. Ömer Şarлак, KOSGEB Başkan Yardımcısı Halil Özgökçe ile daire müdürleri ve sanayiciler katıldı.

Elazığ Valiliği'ne TS-EN-ISO 9002 Belgesi

**"Vatandaş
memnuniyeti
ön planda tutulmalı"**

Elazığ Valiliği kamu hizmet sektöründe bir ilke imza atarak TS-EN-ISO 9002 belgesi aldı.

Türk Standardları Enstitüsü başarılı ve akılcı hizmetlerinden dolayı, Elazığ Valiliği'ne TS-EN-ISO 9002 Kalite Sistem Belgesi verdi. Elazığ Valiliği böylece hizmetlerinden dolayı Kalite Belgesi alan ilk valilik ünvanı kazandı.

Hizmet Verenler İletişimin Bütün İmkanlarını Kullanmalıdır

Elazığ Valiliği Konferans Salonu'nda düzenlenen törene, Turizm Bakanı Erkan Mumcu, Elazığ Valisi M. Lütfullah Bilgin, Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu üyesi Cahit Işık ve ilin üst düzey bürokratik ve askeri erkanı katıldı.

Turizm Bakanı Erkan Mumcu törende yaptığı konuşmada, vatandaşa çağdaş ve güler yüzlü hizmet vermenin önemine değinerek, "Bütün hizmetlerin odağı olan 'vatandaş memnuniyeti'ni ön planda tutan sistemler kaliteli sistemlerdir. Bu sistem, yaşayacak bir sistemdir. Özellikle kamu hizmetlerinde ve kamu görevlerinde sürdürülebilir bir sistemin yegane güvencesi vatandaşın tatminine odaklı bir sistem oluşturmaktır. Vilayet ölçeğinde olduğu gibi ülke ölçeğinde de durum aynıdır.

Herhangi bir piyasada, herhangi bir müşteri kitlesinin, herhangi bir talebini karşılamak üzere, nasıl kalite kriterleri üzerine kurulu bir rekabet dünyasında yaşıyorsak; yine sosyal, kültürel, siyasal telakkilerde de aynı rekabetin egemen olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Globalleşme tüm dünyayı etkisi altına alan bir akımdır. Ulaşım ve iletişim sektörü her geçen gün biraz daha gelişiyor. Bu çerçevede hizmet verenlerin globalleşmeye ayak uydurarak iletişim sektörünün bütün nimetlerinden faydalanması gerekmektedir. Elazığ Valiliği, en gelişmiş iletişim araçlarını kullanarak vatandaşa en iyi hizmeti sunmuştur. Diğer vilayetlerimizin de kendilerine Elazığ Valiliği'ni örnek alması en büyük dilegidir" diye konuştu.

Bakan Mumcu sözlerini, mevcut başarının sürdürülmesi dileğiyle tamamladı. Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi Cahit Işık ise, günümüz ekonomik ve teknolojik gelişmelerinin ülkeleri son derece ypratıcı bir rekabet ortamına sürüklediğini kaydederken, teknolojisi gelişmiş ve piyasa kurullarına uyan ülkelerin ekonomik olarak gelişeceklerini söyledi.

Süreklilik ve güvenilirliğin en önemli unsurlarından birinin kalite olduğunu belirten Işık konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Ülkelerarası rekabette, başarılı olabilmeyen tek ve temel şartı her alanda kaliteyi temin etmektir. Dolayısıyla, ülkemizin kalkınması açısından sadece imalat sektöründe değil, kamu hizmetlerinde de kalite şuurunun yaygınlaşıp, benimsenmesi ve tatbik edilmesi büyük önem arz etmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarının münferit olarak kaliteyi artırmak yönünde atacakları her adımın ülkemizin gelişme çabalarını destekleyecek faktörlerden birisi olduğu unutulmamalıdır.

Devletimizin kalitenin yaygınlaştırılması ve benimsenmesi yolunda gösterdiği çabaların bir örneğini bugün burada yaşamaktayız. Elazığ Valiliğimiz uzun çabalar sonucu Kalite Sistemi'ni kurmuş ve hak ettiği milletlerarası TS-EN-ISO 9002 Belgesi'ne sahip olmuştur. Kamuda Kalite Sistemi kurmanın zorluklarını hepimiz biliyoruz. Ancak önemli olan, zor olanı başarıp bu konuda diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektöre, azmedildiği zaman neler yapılabileceğini göstermektir. Bu münasebetle, Elazığ Valisi ve ekibini canı gönülden tebrik ediyorum."

Konuşmaların ardından Turizm Bakanı Erkan Mumcu, TS-EN-ISO 9002 Belgesi'ni Elazığ Valisi M. Lütfullah Bilgin'e verdi.

HARBIYE ORDU EVİ'NE

Kalite Belgesi

Istanbul Harbiye Ordu-evi'nin kalitesi, TS-EN-ISO 9002 Kalite Sistem Belgesi ile tescillendi.

Uluslararası Kalite Sistem Belgesi TS-EN-ISO 9002'ye hak kazanması nedeniyle Harbiye Orduevi'nde düzenlenen törende konuşan Birinci Ordu İdari Kurmay Yar. Başkanı Tuğgeneral İrfan Üngör, kalite belgesinin kolay alınmadığını belirterek, "Bu kalite belgesini, Türk Silahlı Kuvvetlerinde birçok askeri kuruluş alabilecek durumdadır" dedi.

TS-EN-ISO 9002 Kalite Sistem Belgesi'ni kazanan Harbiye Orduevi Müdürü Tnk. Kd. Albay Mürşit Tarhan ise dokuz aylık

bir deneme süresinden sonra gerekli yerlere müracaat ettiklerini söyledi. Tnk. Kd. Albay Mürşit Tarhan, kalite politikalarını, "orduevine gelen tüm misafirlerin memnuniyetini esas alan bu yaklaşımla üretimde ve hizmette üstün kaliteyi, uygun fiyat politikasıyla bütünleştirmek, sektördeki gelişmeleri yakından takip ederek

hizmet kalitesini sürekli geliştirmek" diye açıkladı.

Kalite belgesini veren TSE Kalite Kampüsü İstanbul Bölge Müdürü Savaş Avcı da, TSK'nın kalite konusunda temeli en sağlam kurum olduğunu belirterek "Silahlı Kuvvetlerin gösterdiği başarı diğer kurumlara da örnek olmalı" dedi.

ATOM KABLO
ELEKTRİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

GENEL MÜDÜRLÜK
Head Office

FABRİKA
Factory

Feneryolu Cemil Topuzlu Caddesi T. İş Bankası
Blokleri E Blok D.8 Kat:05 İstanbul
Tel:(0216)467 04 10 15 hatı Fax:(0216)467 04 30
Akhan Köyü Mavi P.K. 279 20000 GENİZLİ
Tel:(0258)274 61 12 274 53 52 Fax:(0258)274 64 31

İZMİR HAVA HASTANESİ TS-EN-ISO 9002 Belgesi İle Taçlandırıldı

İzmir'de 600 Yataklı Hava Hastanesi Baştabibliği'ne, TSE tarafından TS-EN-ISO 9002 Kalite Sistem Belgesi verilmesi dolayısıyla düzenlenen törende konuşan Hava Korgeneral Alper Akseli şunları söyledi: Alınan bu belge ile Hava Hastanesi'nin erişmiş olduğu kalite seviyesi aynı zamanda hizmet verdiği birlik ve kurumların başarısına da katkı sağlamaktadır. Zira kendisi ve aile fertlerine iyi sağlıklı hizmeti ve-

rilen personelin, çalışma ortamındaki veriminin arttığı bilimsel bir gerçektir.

Değerli hastane personeli, mükemmeli yakalamak zordur. Ancak mükemmeli yakaladıktan sonra, onu muhafaza etmek ve ileri götürmek daha da zordur. Bundan sonra da ulaşılan seviyeyi daha ileri götürmek için Atatürk İlkeleri doğrultusunda bu ilkelerden hiç taviz vermeden, gayretlerinizin

artarak devam edeceğine olan inancım tamdır.

Törende konuşan Baştabip Albay Özcan Özdemir de kalitenin, mükemmeli giden sonsuz bir yolculuk olduğunu belirterek, bu yolculukta daha da başarılı ve kusursuz olabilmek için büyük gayret içinde olacaklarını söyledi.

Albay Özcan TSE yetkililerine de verdikleri hizmetlerden dolayı teşekkür etti.

HATİPOĞLU Plastik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. TS-EN-ISO 9002 Kalite Güvence Sistem Belgesi Aldı

Eskişehir Bademlik Tesislerinde 7 Temmuz 2000 tarihinde düzenlenen, üretici bayiler töreninde, Hatipoğlu Plastik Yapı Elemanları San. ve Tic. A. Ş., TS-EN-ISO 9002 Kalite Güvence Sistem Belgesi aldı. Törene TSE Yönetim Kurulu Üyesi Cahit Işık, TSE Eskişehir Temsilcisi Sadık

Demir, Hatipoğlu Plastik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Öztürk ve çalışanları, yerel basın ve çok sayıda davetli katıldı.

Törende TSE Yönetim Kurulu Üyesi Cahit Işık, Hatipoğlu Plastik Yapı Elemanları San. ve Tic. A. Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Öztürk ve TSE Eskişehir Temsilcisi Sadık Demir birer konuşma yaptılar.

TSE Yönetim Kurulu Üyesi Cahit Işık yaptığı konuşmada şunları vurguladı;

"Kalite sorumluluk gerektirir. Siz değerli üretici bayiler illerinizde bu kaliteli üretimi devam ettirerek, ülkemizde rekabet ettiğiniz gibi, uluslararası arena da da rekabet ederek firmalarınıza ve ülkemize ekonomik çıkar sağlayarak bu sorumluluğun bilincinde olacağınıza inanıyorum."

Törende, daha sonra Cahit Işık, Hatipoğlu Plastik Yapı Elemanları San. ve Tic. A. Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Öztürk'e belgesini takdim etti.

İzmir'de Asansör Fuarı

Egeli Asansörcüler İzmir'de Gerçekleştirilen INELEX 2000 Uluslararası Asansör Fuarında Buluştu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği ile Asansör Dünyası tarafından desteklenen fuara, 9'u yerli, 31'i yabancı olmak üzere, temsilciliklerle birlikte yüzden fazla firma katıldı.

TSE Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi ve EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Atıl AKKAN, fuarın açılışında yaptığı konuşmada, asansör sanayinin yaşadığı atılımları anlatırken "Cumhuriyet devrine kadar asansörle tanışmayan Türkiye en modern asansörü yapar hale geldi" dedi.

TSE Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi ve EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Atıl AKKAN, hükümetin iş dünyasının arkasında kaldığını söyledi. Yeni deprem yönetmeliği ve yapı denetimi çerçevesinde 27 ilde inşaat ruhsatı verilmesinin Temmuz ayına kadar dondurulmasını eleştiren Akkan, "İnşaat sektörünün yaşadığı kaos 56 sektörü ilgilendiriyor. Ekonomi

düze çıkacağı zaman yanlış karar önümüze çin seddi koyuyor. İnşaatı şimdi

yapmazsanız sonbaharda asansör ve boya yapamazsınız. Hükümet 27 ildeki yasağı kaldırıp ekonominin önünü açmalı" dedi.

Galatasaray'ın UEFA Kupası'nı kazanmasını örnek gösteren Akkan, "Sporda Avrupalıların en ileri ülkesiyiz. Hükümet yanlış yapmazsa ekonomide de hızlı adımlar atacağız" diye konuştu.

Atıl AKKAN, asansör sanayinin yaşadığı atılımları anlatırken de şunları söyledi: "Cumhuriyet devrine kadar asansörle tanışmayan Türkiye, en modern asansörü yapar hale geldi. AB'nin yaşlı teknolojisiyle mücadele eder haldeyiz. Sporda olduğu gibi teknolojide de yeneceğiz."

EAYSAT Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel Gül de; hız, kapasite ve nitelik dikkate alındığında Türki-

ye'de 66 tür TSE belgeli asansör üretildiğini bildirdi. Asansörün tasarımından yapımına kadar her aşamasında alıcının isteğine göre hareket edildiği için özel imalat alanında emeği yoğun bir sektör olduğuna dikkati çeken Gül, "Bugüne kadar yerel yönetimlerle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı asansörün önemini kavrayamadı. Asansör sayısı da ülkelerin kalkınmışlık göstergesi sayılıyor" diye konuştu.

Fuarda, asansör kabinleri, imalatta kullanılan parçalar, elektronik kontrol panoları ziyaretçilerin ilgisini çekti.

Fuara, ABD, Kanada, İsrail, Yunanistan, İtalya, Mısır, Suudi Arabistan, Macaristan, Pakistan, İran, Ürdün, Bulgaristan, Lübnan ve Singapur'dan 115 alıcı firma katıldı.

TSE Kreşinde MİNİKLERİN GÖSTERİSİ Göz Kamaştırdı

Okul öncesi yıllarında kazanılan bilgiler ve alışkanlıklar yaşamın daha sonraki yılları için temel oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitim çocukların tüm gelişim alanlarını destekleyici özellikleri taşımaktadır.

TSE kreş ve gündüz bakımevi de, bu gelişim alanlarını hedef alarak öğretim yılı içerisinde; Drama, folklor, müzik, bilgisayarla uygulamalı eğitimleriyle yeni bir başarıya imza koydu. TSE'li çocukların 1999-2000 öğretim yılında kazandıkları bilgi ve beceriler, programlanan yıl sonu gösterisi ile sergilendi.

Çocukların bu gurur tablosunu izleyen büyükler, tempolu alkışlarıyla takdirlerini sundular.

YAPI MALZEMELERİNDE STANDARDİZASYON VE KALİTE

TSE 9. Kompozisyon Yarışması Üçüncüsü

Nurcan DEMİREL

MALZEMENİN YETKİNLİĞİ

İnsanoğlu tasarlayan, üreten ve ürettiğinin kusurlarını düzelterek mükemmele ulaşmaya çalışan bir yapıya sahiptir. Bu özelliği sayesinde kendisini ve çevresini daha uygar duruma getirmeye çalışır. Ortaçağa kadar dünyanın değişik yerlerinde gelişen, Çin, Hint, Orta Asya, Aztek, Eski Yunan ve Roma gibi bütün uygarlıklardan günümüze kalan yapıtların, o günün koşullarında nasıl yapıldığını anlamakta zorluk çekmekte; anladıkça da gelişim sürecine olan hayranlığımız artmaktadır. İlk çağlarda topraktan ürettiği kerpicing harcına, çatlama masası için çeşitli lifli maddeler, saman ve ot katarak, bilinen ilk kompozit yapı malzemesini üreten insan, sonraları aynı malzemeyi pişirerek seramik malzemelere bir geçiş yapmıştır.

Pozitif bilimlerdeki gelişmelere koşut olarak, özellikle fizik ve kimya alanlarındaki buluşlar sayesinde, insanın yapı malzemeleri üzerindeki egemenliği daha da artmış ve malzemelerin amaca yönelik üretimi mümkün olabilmıştır. Bugün olduğu gibi geçmişte de yapının hafifletilmesinin konstrüksiyona, ekonomiye ve güvenliğe sağladığı yararların bilindiği anlaşılmaktadır. Nitekim doğada rastlanan pomza taşı, gözenekli lav taşları ve çeşitli tüflerin eski uygarlıklar tarafından kullanılmış olduğu görülmektedir. Günümüzde çevreye daha duyarlı yapı teknolojilerini kullanma eğilimi artmakta; gelecekte ise yapı üretimini enerji tasarrufu, yaşam konforu ve kaynakların sürdürülebilirliği konseptleri yönlendirecektir.

Çağımızda yapı malzemeleri mimar, mühendis ve tasarımcılara geniş uygulama olanakları sağlamakta; daha nitelikli beton, daha iyi su yalıtımı, uzun ömürlü ahşap ve daha güvenli yapıştırma teknolojileri ile yapıların emniyeti

ve ekonomikliği artırılmakta; insanlar için daha yaşanabilir olmaları sağlanmaktadır. Türkiye’de inşaat sektörü her zaman lokomotif sektör olmuştur. Bunun nedeni yapı endüstrisinin inşaat sektörüne, 4700’den fazla sanayi ürününü kapsayan geniş bir seçenek yelpazesi sunmasıdır. İnşaat sektöründe bir taraftan dünyanın büyük firmalarıyla rekabet edebilecek kaliteye ulaşırken, diğer taraftan denetim dışı yapılaşmalarla kentlerimizi büyük mezarlıklara dönüştürüyoruz. Yapı malzemelerinin çeşitliliğine karşın, uygulamalarda, gerek detay çözümlerindeki başarısızlık, gerekse işleve uygun malzeme seçimindeki bilinçsizlik ülkemizin bir gerçeğidir. Örneğin giderek artan enerji giderleri, dikkatleri ısıtma ve soğutma harcamalarına çektikçe, bu konudaki bilinçlenme hızlanmıştır. Dünyada pek çok ülke, yapılarda ısı yalıtımının belirli yasa ve yönetmeliklerle denetim altına alınması zorunluluğu duymuştur. Ülkemizde de “TS 825 Binalarda Isı Yalıtım Kuralları Standardı”, geleneksel malzemeler yerine, daha yüksek ısı yalıtım değerlerine sahip malzemelerin kullanımını özendirici maddeler getirmiştir.

Aynı şekilde, yapı inşaatlarında yaşanan sorunların felaket niteliğindeki sonuçları, sayısını bile tam olarak bilemeyeceğimiz kayıp insanlarımız olarak karşımıza çıkıyor. Yapılaşma için doğru bölgenin seçilmesi ve gerekli zemin etütlerinin yapılması bir yana; inşaatlarda kullanılan malzemelerin niteliği, miktarı ve uygulaması, ülkemizde ciddiyetle ve acil olarak çözümlenmesi gereken sorunlardan biridir. Bu noktada, yapı malzemelerinin standardizasyonu konusu yüzeysel bir yaklaşımla ele alınmamalı; derinlemesine araştırılmalıdır. Standardizasyon, malzemelerde nitelik ve değer birliğini, pazarlama kolaylığı-

nı sağlamak amacıyla konulmuş kurallar bütünüdür. Standardizasyonun sağlanmasında etkili olabilecek en büyük etkenlerden biri, halkın eğitimi ve bilinçlendirilmesi ile tüketici haklarının yerleştirilmesidir. Halkın bilinçlenmesi amacıyla hükümetler eğitimcilere, toplu iletişim uzmanlarına ve tüketici danışmanlarına uygun eğitim programları düzenlemeli ve teşvik etmelidir. Eğitim ve bilinçlenmeyle üretici firmalar ve tüketicilerin çift yönlü olarak birbirlerini güdümeleri sonucunda teori ve pratiğin sürekli geri beslemeli olarak yol alması sağlanacaktır. Ne yazık ki yapı malzemeleri üreticilerinin bir bölümü standartlara uymamakta; hatta bazı distribütörler, sadece ucuz malzeme talep eden tüketicilere düşük kaliteli ve standard dışı ürünlerin bile ithalatını yapabilmektedirler.

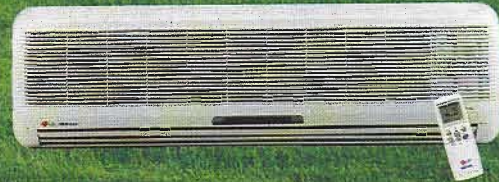
Hükümetler sadece insanların bilinçlendirilmesi konusunda değil; tüketicilerin haklarının garanti altına alınmasında da sorumludurlar ve bu amaçla gerekli yasal düzenlemeleri yapmalıdırlar. Tüketici Hakları Evrensel Beyannamesinde özellikle gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere bütün ülkelerdeki tüketicilerin menfaatlerini ve ihtiyaçlarını göz önüne alarak, çoğu zaman ekonomik şartlar, eğitim seviyeleri ve pazarlık gücü yönünden denge-sizliklerle karşılaştıklarının bilincinde olarak, adil, tarafsız ve sürdürülebilir ekonomik ve sosyal bir gelişmenin teşvik edilmesine ilişkin temel esaslar belirlenmiştir.

Sonuç olarak kalite anlayışının yerleşmesiyle malzemelerin güvenlik ve kalite performansları standartlarla belgenecek, böylece kaynak ve işgücünün doğru kullanılması sağlanarak kullanıcının hakkı, sağlığı ve güvenliği korunmuş olacaktır.

Plasma

Temiz serinlik.

Isıyı değiştirirken havayı da temizleyen **Plasma Sistemi**, LG Beko Klima'da.
Havadaki tehlikeleri içeriye almadan, sağlıklı bir serinlik mümkün.
LG Beko Klima ısıtır, soğutur, temizler; hem de sessizce.

Ücretsiz keşif
Ücretsiz montaj

ÜCRETSİZ TÜKETİCİ
DANIşMA HATTI
0800 261 85 15

DİğER HAT
0216 423 42 07
www.beko.com.tr

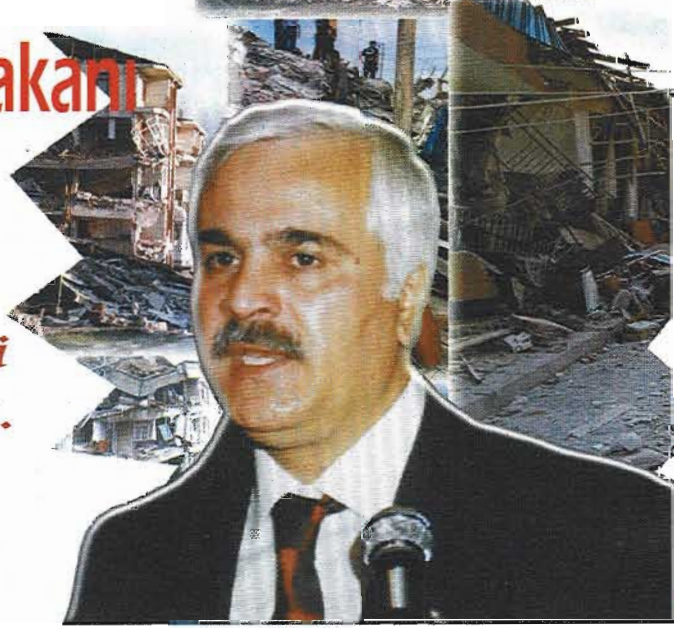
BEKO

KLİMA

Yapılar, tüm yapım hatalarına karşı 10 yıl süreyle
Denetim Kuruluşlarının sorumluluğu

Bayındırlık ve İskan Bakanı Koray AYDIN:

*Depremden
gerekli bütün dersleri
çıkarmaya kararlıyız.
Bu felaketten
ders almayacağız da
neden ders alacağız.*

Derginiz Standard, deprem konusunda alınan ve alınması gereken tedbirleri Bayındırlık ve İskan Bakanı Koray Aydın'la konuştu.

Standard: 17 Ağustos ve 12 Kasım Depremlerinden sonra ortaya çıkan hasarın çok büyük boyutlarda oluşu, yapı malzemelerinin kalitesizliğinden kaynaklandığı bilim adamlarınca ileri sürülmektedir. Bakanlığınızın bu konuda aldığı tedbirler ve getirdiği yeni uygulamalar hususunda okuyucularımızı aydınlatır mısınız?

Koray Aydın: Milletçe yaşadığımız "asrın felaketi"nin nedenlerini, sonuçlarını çok iyi irdelemek, sorgulamak ve bilimsel olarak araştırmak durumundayız. Ben her fırsatta "bu felaketten ders almayacağız da neden ders alacağız" şeklinde dikkatleri çektim. Biz, kamuoyunda

oluşan hassasiyetleri çok iyi değerlendirmek, felaketin yaralarını bir an önce sarmak ve bunu yaparken de insanımız için hayırlı olacak adımları atmak için çok yönlü çalışmanın içine girdik. Depremin ilk günlerinden itibaren bir yandan geçici prefabrik konutları söz verdiğimiz 30 Kasım tarihine yetiştirmek için olağanüstü bir gayret gösterirken, öte yandan eş zamanlı olarak kalıcı konutlarla ilgili çalışmalar yürütüyor, bir yığın çalışmaya paralel olarak yasal düzenlemelerin yapılmasına da özel bir önem veriyorduk. Yürüttüğümüz çok yönlü, kararlı ve yoğun çalışmalar birer birer neticelerini verdi. Cenab-ı Allah'a şükürler olsun ki önce "30 Kasım" prefabrik konutların teslim sözümüzü yerine getirdik. Ardından başlı başına bir reform niteliğinde olan Yapı Denetimi Hakkında Ka-

nun Hükmünde Kararname'yi çıkardık. Şimdi bu KHK'nın uygulama yönetmeliğini hazırlıyoruz. Artık kalitesiz malzemeden inşa edilen, denetimsiz, plansız, standardsız, ölçüsüz yapılaşmaya son veriyoruz. Yapılarda kullanılan malzemeden-proje-ye, temelden-çatıya bir standard, bir kalite getiriyoruz. İnşaatlarda artık "sıkı denetim" devri başlıyor. Kullanılan çakıldan-çimentoya, etriye aralığından-kolon sayısına kadar inşaatın bütün yapı taşları ve aşamaları en ince ayrıntısına kadar incelenecek ve kontrol edilecek. Yapılar, tüm yapım hatalarına karşı 10 yıl süreyle denetim kuruluşlarının sorumluluğunda olaca, zararlar bu kuruluşlarca karşılanacak. Ayrıca yürürlüğe girecek Zorunlu Deprem Sigortası Kanunu ile de yapılara dolaylı bir denetim esası getirilerek, kalitesiz ve stan-

Getirdiğimiz yasal düzenlemelere paralel olarak, Çakıldan-Tuğlaya, Kiremite kadar bütün malzemelerin kalite ve standartlarını yeniden gözden geçirmek, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'yla TSE'nin İşbirliği sonucu, bu alanda gelişmiş ülke standartlarını yakalamak ve insanımıza malzemenin ve yapının en kalitelisini sunmak mümkün olacaktır.

dardsız yapılaşma büyük ölçüde önlenmiş olacaktır.

Standard: Yeni malzemelerin kalite ve standartlarının geliştirilmesi yolunda Bakanlığınız ile TSE arasında işbirliği imkanları nasıl artırılabilir?

Koray Aydın: Yapı malzemelerinin kalite ve standartlarının geliştirilmesi ve yükseltilmesi Bakanlık olarak en çok bizim arzu ettiğimiz bir husustur. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı olarak bizim görevimiz sağlıklı yapılaşmayı sağlamak için kullanılacak malzemenin kalite ve standartlara uygunluğunu tespit etmek, denetlemek ve bu alandaki bütün yasal boşlukları doldurmaktır. Kalite ve standartla birinci derecede ilgili kuruluşumuz TSE ile yapıların kalite ve standardını yükseltecek her türlü çalışmaya ve işbirliğine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı olarak açık olduğumuz.

muza belirtmek istiyorum. Getirdiğimiz yasal düzenlemelere paralel olarak, çakıldan-tuğlaya-kiremite kadar bütün malzemelerin kalite ve standartlarını yeniden gözden geçirmek, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'yla TSE'nin işbirliği sonucu, bu alanda gelişmiş ülke standartlarını yakalamak ve insanımıza malzemenin ve yapının en kalitelisini sunmak mümkün olacaktır.

Standard: Hükümet olarak, deprem felaketlerine karşı bundan sonra alınabilecek tedbirler ve uygulamalar için neler düşünüyorsunuz?

Koray Aydın: Hükümetimiz, deprem felaketlerinin zararlarının en aza indirilmesi için gerekli bütün tedbirlerin alınması gayreti içindedir. Takdir edersiniz ki doğal afetlerin zararlarının en aza indirilmesi hükümetin tek başına üstesinden gelebileceği bir sorun değil. Bu konuda ilgili bütün kesimlerin; hükümetin, mahalli idarelerin, sivil toplum kuruluşlarının, gönüllü kuruluşların ve en önemlisi bütün vatandaşlarımızın işbirliği yapması, elbirliği ile çalışması gerekiyor.

Hükümetimiz, depremzedelerle ilgili sorunların çözümü için oldukça duyarlı ve kararlı bir tutum sergiliyor. Depremzedelere vaad edilen sosyal yardımlar (ölüm, sakatlık, kira, işyeri, onarım yardımı vb) hiçbir aksamaya meydan verilmenden ödeniyor. Bilindiği üzere tahhüdümüz olan geçici konutları da 30 Kasım tarihinde depremzedelerin hizmetine sun-

duk. Esas hedefimiz olan kalıcı konutların da alt yapılarının temelini attık. Bütün deprem bölgesi için belirlediğimiz 50'ye yakın tip projeyle Osmanlı-Selçuklu mimarisinin sentezi olacak örnek şehirler kuracağız. Hükümet olarak yasal düzenlemelere de hız verdik. Zorunlu Deprem Sigortası Kanunu ile Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde kararnameyi çıkarttık. Şimdi sırada Devlet İhale Yasası ve Mahalli İdareler Reformu Yasa Tasarıları var. Afetlerle, imarla ve yapılaşmayla ilgili bütün mevzuatı taryoruz. Hepsini çağdaş normlara getirmeye kararlıyız. Depremzede vatandaşlarımız ve bütün milletimiz hükümetimize inansınlar ve güvensinler, kısacası bizden emin olsunlar. Verdiğimiz her sözün arkasındayız ve depremden gerekli bütün dersleri çıkarmaya kararlıyız. "Asrın felaketiyle" karşı karşıya kalan ülkemizi, yakaladığı bütün yardımlaşma ve dayanışma ruhu ile 2000'li yıllarda "Lider Ülke" yapmaya kararlıyız. Bütün milletimizi bu kutlu hedefe doğru hep beraber yürümeye değil, koşmaya çağırıyor, bütün Standard okurlarına selam, sevgi ve muhabbetlerimi sunuyorum.

Can ve Mal Güvenliği Açısından, İnşaatta Kullanılan Malzeme ve Uygulama Yöntemleri Her Zaman Gözönünde Tutulmalıdır

İnşaat Yüksek Mühendisi YÜKSEL SAYMAN:

Her yapıyı her zeminde inşa etmek, teknik ve teorik olarak mümkündür. Ancak, başta ekonomi ve doğal afet olmak üzere, diğer özel etkenler hesaba alındığında, teorik olarak mümkün olanın gerçekte mümkün olamayacağı açıktır.

YÜKSEL SAYMAN

İstanbul Teknik Üniversite-si İnşaat Fakültesi 1955 yılı mezunu. DSİ Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanı iken emekli oldu. Daha sonra TÜBİTAK Yapı Araştırma Enstitüsü Müdürü Teknik Yardımcısı olarak görev yaptı. Halen büyük bir inşaat firmasında danışmanlık görevi yapıyor. TSE İnşaat Hazırlık Grubu Başkanı.

Standard Dergisi, İnşaat Yüksek Mühendisi Yüksel Sayman'la, İnşaatla ilgili standartlar konusunu ele aldı.

Standard: Sayın Yüksel Sayman İnşaatta kullanılan malzeme ve uygulama yöntemlerinde can ve mal güvenliği açısından nelere dikkat edilmelidir?

Sayman: İnşaatta kullanılan malzemelerin uygulama yöntemlerinin can ve mal güvenliği açısından önemi her zaman göz önünde tutulmalıdır. İhtiyaçları, ülke şartlarına ve gerçeklere uygun olarak tarif edebilen Türk Standartlarının hazırlanmasına veya bu konularda daha önce yürürlüğe konmuş olan standartların güçlendirilmesi için revizyon veya tadillerine öncelik verilmelidir. TSE bu konuda görevini etkili olarak yerine getirme çabasını sürdürmektedir.

TSE'nin bu konudaki çalışma programında deprem ve diğer doğal afetlerin doğrudan veya dolaylı olarak neden olabileceği olağanüstü etkilere karşı dayanıklı yapıların, temel zeminden başlayarak tasarımı ve uygulamaları konusundaki standard tasarımlarına geniş ölçüde yer verilmiştir. TS 500 Betonarme Yapıların Hesap ve Yapım Kuralları, TS 1500 İnşaat Mühendisliğinde Zeminlerin Sınıflandırılması, TS 1900 İnşaat Mühendisliğinde Zemin Laboratuvar Deneyleri, TS 9967 Yapı Elemanları Taşıyıcı Sistemler ve Binalar-Prefabrike Betonarme ve Öngerilmeli Betondan-Hesap Esasları ve İmalat ve Montaj Kuralları, TS 11222 Beton-Hazır Beton Standartlarının revizyon çalışmaları ile depremle ilgili Eurocode 8 bölümlerinin hazırlık çalışmaları-

nı örnek olarak gösterebilirim.

Standard: Sayın Sayman, geçen yıl bir deprem felâketi yaşadık. Pek çok bina yıkıldı, yollar, köprüler tahrip oldu ve bu yıkıntıların altında kalan binlerce can kayboldu. Olabilecek afetlere karşı, yapılarda göz önünde bulundurulması ve asla ihmal edilmemesi gereken hususlar, sizce, nelerdir?

Sayman: Herhangi bir yapının kendisinden beklenen hususları-diğer bir deyimle: ihtiyaçları- yerine getirebilmesi için gerçekleşmesi gereken aşamalar sırasıyla:

1. Yapıdan beklenen hususların tespit edilmesi,
2. Yapının projelendirilmesi
 - Mimari proje yapılması,
 - Statik proje yapılması,
3. Uygulama (inşa),
4. İşletme'dir.

Mimari proje, çok kaba bir yaklaşımla, yapıyı, tespit edilmiş olan 'beklenen hususları' yerine getirebilecek görünüm ve estetikte malzemeler seçerek boyutlandırmaktır. Statik proje ise bu boyutları güvenli olarak taşıyabilecek 'taşıyıcı sistemi' hesaplamak ve boyutlandırmaktır.

Hangi yapı olursa olsun bir temel üzerinde oturacaktır. Yapılar, oturacakları temel zemini ve çevresi ile çok yakın ilişki içindedirler. Bu ilişki fiili olarak temel atıldığı günden başlar ve yapının planlanmış olan ömrü boyunca devam eder. Statik projelendirmenin esas unsurlarının başında gelen hususlar arasında 'zemin etüdü' yer alır. Zemin etüdü sonucu elde edilen veriler, yapının temel ve taşıyıcı sistem şeklini belirler. Taşıyıcı sistem, kullanılacak malzeme, yapı elemanlarının boyutları zemin raporu

göz önünde bulundurularak seçilir ve hesaplanır.

Her yapıyı her zeminde inşa etmek, teknik ve teorik olarak mümkündür. Ancak, başta ekonomi ve doğal afet olmak üzere, diğer özel etkenler hesaba alındığında teorik olarak mümkün olanın gerçekte mümkün olamayacağı açıktır. İşte, yetenekli olduğu kadar deneyimli de olması gereken projeci, bu aşamada ortaya çıkar. Ona yardımcı olmak üzere yayınlanmış olan standard, yönetmelik vb'nin amir hükümlerini yerine getirerek projesini tamamlar, yetkili mercilere onaylatır ve uygulama izni alınır. Sıra uygulamaya, yani inşaya gelince sorumluluk, teknik uygulama sorumlusundadır. Projede belirtilen malzeme cinsi, boyutlar gibi tüm hususları eksiksiz yerine getirerek yapıyı tamamlar, kullanıcının hizmetine sunar.

Yapıların ömürlerini planlanmış olan süreye uygun olarak tamamlayabilmeleri için, işlemleri sırasında bakımlarının yapılması önem taşır.

Sorunuza cevap verebilmek için yukarıda sıraladığım hususları hatırlatmakta yarar gördüm. Böylece yapımda göz önünde bulundurulması ve asla ihmal edilmemesi gereken hususların kendiliğinden açıklığa kavuştuğunu söyleyebilirim. Özetle:

- önemli önemsiz ayrımı yapmadan zemin etüdünün yapılması,
- projelendirme, onaylama, uygulama izni verilmesi ve kontrolde standard, yönetmelik vb., ne kesin olarak uymak,
- projede ön görülmüş olup standardına uygunluğu belirlenmiş malzeme kullanmak,

- yapım kurallarının gereklilerini harfiyen yerine getirmek, bu sırada bilgi ve beceri belgesi bulunmayan işçi, usta, kalfa, taşeron hatta mühendislere kat'iyen görev vermemek, yanlış veya eksikliği tespit edilenlerin çalışmaya devam etmelerine izin vermemek,

- ortam koşullarının yıpratıcı etkilerini en aza indirmek için, uzman kişi ve/veya kuruluşlara düzenli bakım yaptırmak.

Standard: Efendim, şehir içi yollar, kavşaklar ve bu yollar-daki alt ve üst yapılar ile şehirler arası yollardaki yapılaşma dünya standartlarına uygun mu?

Sayman: Trafik kazalarının ülkemizde önemli afet konuları arasında olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Hepimizin can ve mal güvenliğini tehdit eder duruma gelmiş olan taşıt ve yaya trafiği, üç ana esas elemandan oluşur:

- Mühendislik, alt yapı,
- Eğitim,
- Denetim

Alt yapı elemanı diğer ikisinin sağlıklı işlemesine yardımcı olur. Bu alt yapının nasıl olması gerektiği konusunda şimdiye kadar Şehir İçi Yollar Özel Daimi Komitemiz dışında çalışma yapılmamıştır. Kaza nedeni olan kavşak, yol ve işaretler konusunda hazırladıkları uygulamaya yönelik standartlar büyük bir boşluğu doldurmakta ve başvuru kaynağı olmaktadır. Şehir içi yollar, kavşaklar ve bu yollardaki alt ve üst yapılar konularında çıkarabildiğimiz Türk Standardları, yapı ile ilgili çıkarılmış olan standartlarımız gibi, dünya standartlarına uygundur. Ancak bir önceki sorunuza cevap olarak be-

lirttiğim projelendirme, uygulama ve bakım sorunları bu konuda da her zaman güncelliğini korumaktadır.

Standard: Yüksel Bey, inşaat sektöründeki malzeme ve uygulamalarda standard var mıdır? TSE'nin bu konudaki çalışmaları yeterli mi?

Sayman: Yapıda kullanılan geleneksel malzeme ve yapı elemanlarının hemen hemen hepsinin Türk Standardı hazırlanarak yürürlüğe konmuştur. Can ve mal güvenliği açısından önemli olanları zorunlu uygulamadır. Betonarme, çelik, ahşap, kâğır hatta kerpiç yapıların hesap ve yapım kuralları standartları uzun zamandan beri uygulamadır. Gelişen teknoloji ürünü olarak ortaya çıkarak inşaat malzemeleri arasına yeni katılan mamüllerin standartlarının hazırlanması da programımızın şekillendirilmesinde etken olmaktadır.

1996 yılı Ocak ayında yürürlüğe giren Gümrük Birliği Anlaşması'nın hedeflerinden birisi olan Sanayi Mevzuatlarının Uyumunu sağlayabilmek için alınmış olan Ortaklık Konseyi Kararları çerçevesindeki Yeni Yaklaşım Direktifleri'nin atıf yaptığı Avrupa Topluluğu Standartları da TSE'nin programına öncelikle alınmış veya ilâve edilmiştir. Bu arada şunu da hatırlatmak isterim, 1999 çalışma yılı sonuna kadar, TSE tarafından bu konuda 481 adet Türk Standardı hazırlanmıştır.

Enstitü Yönetiminin, Standartların hazırlanması için sağladığı olanakları gözardı etmek haksızlık olur. Çalışmalar sırasında gereken her türlü doküman veya bilgiye ulaşılabilir. Ancak bu, "sorun yok" anlamına gelmemelidir.

Bence en büyük sorun, bütün Hazırlık Grupları ve Özel Daimi

Komiteler için, konu raportörü bulmakta yaşanmaktadır. Konu raportörünün; konunun uzmanı -veya konu üzerinde çalışanı- olması, bir veya iki yabancı dil bilmesi, standard hazırlama kurallarına uyması, Grup toplantılarına katılmak için vakit ayırabilmesi, en önemlisi de, altını çizerek ifade etmek istiyorum, Türkçe dil bilgisinin kuvvetli olması gerekir.

İster telif ister tercüme olsun standard hazırlamak, konu raportörünün veya Teknik Komitesinin yoğun titiz çalışmasını gerektirir. Sona erdirilen çalışmanın, katkıda bulunanlara manevi ve maddi haz vermesi gerektiğini düşünmekteyim.

Standard: Efendim, bu konuda değinmek istediğiniz başka hususlar var mı?

Sayman: Standartların, ülke genelinde, kat kat yaygınlaştığını, üretici ve tüketiciler tarafından aranır ve uygulanır hale geldiğini iftiharla izliyorum. Enstitü faaliyetlerinin tanıtımı için çok yararlı girişimler yapıldığını da biliyorum. Üretici ve tüketicilerin aradıkları Türk Standartlarına, nerede ve ne zaman olursa olsun en çabuk ve en kolay doğru yoldan ulaşabilmelerini ve herhangi bir standardla ilgili, varsa, problemlerini ve/veya düzeltici-geliştirici önerilerini aktarabilmelerini sağlamak için, İnternet olanaklarını kullanmaya eğilimli oldukları bir gerçektir. İsteyen kişilerin, TSE tarafından açılmış olup her zaman güncel halde tutulan web sayfalarına girerek, aradığı konudaki standartların numaralarını bulmak, standard metnini okumak, kopya almak, sipariş vermek vb hizmetlerden yararlanabilmeleri mümkün olan en kısa sürede sağlanmalıdır. Enstitünün bu konudaki çalış-

malarının olumlu sonuç vereceğine inanıyorum.

Standard: Son bir soru. Standardizasyonun Uluslararası alandaki yönelimleri ve gelişimini önümüzdeki 10 yıl içinde ne şekilde görüyorsunuz? Bu bağlamda Ülkemizdeki standardizasyon çalışmalarının kapsamı ve karakteristikleri nasıl şekillenmelidir?

Sayman: Geçtiğimiz yüz yıl, yer yüzünde küreselleşmenin başlangıcı oldu. Bunun standartlar açısından anlamı bence; ülkelerin kalkınmışlık düzeyine bakılmaksızın, insan ihtiyaçlarının olmazsa olmaz ortak sınırını belirlemek ve standartlara geçirmek demektir. Uluslararası Standard Organizasyonu tarafından hazırlanan, hazırlanmasına TSE'nin de katkıda bulunduğu ISO standartlarını bu amaca yönelik olarak niteliendiriyorum. Avrupa Birliği Üyeleri hazırladıkları Avrupa standartlarını -EN- yürürlüğe koydukları zaman ulusal standartlarını yürürlükten kaldırmaktadır. EN standartları ile ISO standartları aynı sınırdadır birleştiklerinde ISO EN standartları ortaya çıkmaktadır. Bilindiği gibi, TSE Avrupa Standartlarının hazırlanmasına da, komite çalışmalarına katılım sağlayarak, mütalâa vererek katılmaktadır. Yapılan anlaşma gereği EN'ler bire bir tercüme edilerek Türk Standardı olarak kabul edilmekte, daha önce aynı konuda çıkarılmış olan TS, Avrupa Birliği ülkelerinin uygulanmasında olduğu gibi iptal edilmektedir. Bütün bunlar standard çalışmalarının ülke bazından çok uluslararası bazda yürütülmesinde olduğunu ve Ülkemizin de bu faaliyetlerde aktif olarak rol aldığını göstermektedir. Bu süreç belki 10 yıldan da uzun devam edecektir.

Beton Üretiminde Asıl Sorun BETON YAPIM TEKNİĞİ

**TSE İnşaat
Laboratuvarı Müdürü
Hasan Evcan:**

**Beton üretiminde
asıl sorun
çimentodan değil,
betonun yapım
teknîğinden
kaynaklanmaktadır.**

Standard Dergimiz bu sayısında, önemine binaen çimento üretimi ve beton konusunda TSE'nin çalışmalarına yer verdi. Dergimiz, özellikle inşaat sektöründe faaliyet gösterenler için, TSE İnşaat Laboratuvarı Müdürü Hasan Evcan'la görüştü.

Standard: Sayın Evcan, Türkiye'nin dünya coğrafyası'ndaki yeri deprem bölgesi olarak görülmektedir. Bu çerçevede, alınması gereken tedbirlerin başında beton ve çimento hususu gelmektedir. Türkiye'de üretilen

veya ithal edilen çimento standartları hakkında bilgi verir misiniz?

Evcan: Enstitümüzün yayınladığı çimento ve onun yarı mamulü olan klinker olmak üzere, bu konuda toplam 18 adet mamul standardı mevcuttur. Bunlardan bir adedi TS 1769-Sorel Çimentosu Klinkeri hariç, geri kalanlar mecburi uygulamadır.

Standardlarımız, piyasaya arz edilen çimentonun fiziksel ve kimyasal özelliklerini belirlediği gibi onun ambalajlama, depolama, taşıma ve işaretleme gibi mamul kalitesini önemli derecede ilgilendiren hususları da kayıt altına almıştır. Bu hususu birkaç örnekle açıklarsak konunun önemi daha iyi anlaşılacaktır. Çimento standartlarımızda, piyasaya arz başlığı altında ambalajlama maddelerinde torbalardaki çimento kütlesinin 50 kg $\pm$ %2 olması istenmiştir. Bunun anlamı bir torbada bulunan çimentonun 49 ila 51 kg arasında bulunması gerektiğidir. Bu şart tüketicinin sadece ekonomik olarak korunmasını değil aynı zamanda torba adedine göre beton dozajı belirlenmesinde de beton kalitesine tesir etmektedir. Bir başka örnek; Çi-

mento standartlarımızın piyasaya arz başlığı altında depolama ve taşıma maddelerinde, çimentonun nem almayacak, dağılmayacak ve özelliklerini değiştirip bozabilecek maddelerle karışıp kirlenmeyecek biçimde uygun yerlerde depolanması gerektiği, çimento torbalarının üst üste en fazla 12 sıra dizilebileceği gibi önemli kurallar koyulmuştur. Standardlarımızın piyasaya arz başlığı altında işaretleme maddelerinde ise tüketicinin bilgilenmesini gerektiren bütün hususlar yer almıştır.

Çimentoların Standardlarında belirtilen başta mukavemet özelliği olmak üzere diğer fiziksel ve kimyasal özellikler Ankara İnşaat Laboratuvarı ve Gebze'de bulunan Kalite Kampüsü İnşaat Laboratuvarlarında yapılan deneylerle tespit edilmektedir.

Bilindiği gibi çimento; baraj, tünel, beton yol gibi altyapılarda, çeşitli binalarda, prefabrik elemanlarda ve beton dışında başka mamüllerin üretim girdisinde, Seramik yapıştırıcısı, çimentolu yonga levha gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Bu geniş kullanım sahasında mevcut çimentolardan hangisinin ve hangi sınıfının ve tipinin kulla-

nılacağı da önemlidir. Bu daha çok projelendirme, toprak ve yeraltı suyu etüdü, imalat ve kalite politikalarına göre belirlenen bir husus olduğundan hazır reçete vermek kolay olmadığı gibi doğru da olmayacaktır. Ancak bu konuda uygulayıcı bir teknik elemanın kararı da gereklidir.

Standard: *TSE'nin, Türkiye'de kullanılan çimentolarla ilgili olarak Standard hazırlamanın yanısıra ne gibi faaliyetleri var?*

Evcan: Türkiye'de tüketilen çimentoları denetim açısından iki kategoride değerlendirmek mümkündür. Bunlardan birincisi öğütme tesisleri ile sayıları 50'nin üzerine çıkmış olan bizim üreticilerimiz, yani fabrikalarımızın üretimi, ikinci olarak da ithalatımızı sayabiliriz. Bizim açımızdan sevindirici olan şudur ki her iki alan da, yani yerli üretim ve ithalat Türk Standardları Enstitüsü'nün denetimindedir. Yerli üretim çeşitlerinin ve ithalatın tamamı TSE'nin kontrolünden geçmektedir. Bu denetim yerli üretimde ilk belge çalışmalarından sonra ara denetimlerle sürmekte, ithalatı ise yurda giren her parti çimento, yani her gümrük giriş beyannamesi için numunesi alınarak muayene ve

deneylere tabi tutulmaktadır. Standardına uygun olmayanlar Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına bildirilmektedir. Yerli üretimde ara denetimlerimizin de olumlu katkısıyla önemli sayılabilecek bir kalitesizlik bulunmamaktadır. Beton üretiminde asıl sorun, çimentodan değil betonun yapım tekniğinden kaynaklanmaktadır.

Standard: *Ülkemizdeki beton kalitesinin yükseltilmesi konusunda TSE'nin yaptığı çalışmalarla ilgili bilgi verir misiniz?*

Evcan: Enstitümüz öncelikle 1994 yılında beton konusundaki kalite problemlerine bir çözüm getirmek üzere TS 11222 sayılı "Beton-Hazır Beton" standardını çıkarmıştır.

Bu standard ile beton kalitesi sadece mukavemeti değil betonun homojenliği ve taşınması ile de düşünülmüştür. Enstitümüz daha önceden çıkardığı TS 1247/1984 sayılı "Normal Hava Koşullarında Beton Yapım, Döküm ve Bakım Kuralları" ve TS 1248/1989 "Anormal Hava Koşullarında Beton Yapım, Döküm ve Bakım Kuralları" standartları ile betonun üretiminden sonraki çok önemli olan bu

safhaları da yapımcıların bilgisine sunmuştur.

Enstitümüz bu konuda sadece standard çıkarmakla kalmamış, TSE markası çalışması sayesinde 1999 yılı itibarı ile toplam 145 hazır beton tesisi belgelenmiş ve ara denetimleri sürmektedir.

Enstitümüz'ün beton ve yan konuları ile ilgili olarak başta Ankara ve Gebze Kalite Kampüsü İnşaat Laboratuvarları olmak üzere İzmir, Çorum, Eskişehir, Afyon, Burdur ve Manisa-Turgutlu'da İnşaat laboratuvarları mevcuttur. Ayrıca bu sahada hizmet alanının genişletilmesi ile ilgili çalışmalar sürmektedir.

Dayanıklı yapılar için, uygun beton ön şartlardan biri olmakla birlikte, yapıların dayanıklı ve sağlıklı olması için diğer yapı malzeme ve elemanlarının da standartlara uygun olması gerekir. Bu konuda 800'ün üzerinde hazırlanmış Türk Standardının dikkate alınması gereklidir. Bunlar arasında TS 500 gibi yapıların hesap esaslarından başlayıp bazı montaj ve yapım kuralları ve nihayet deney ve mamül standartları bulunmaktadır.

ÇİMENTO STANDARLARI

TS 19	Portland Çimentosu	Mecburi uygulamada
TS 20	Yüksek Fırın Curuflu Çimento	Mecburi uygulamada
TS 21	Beyaz Çimentosu	Mecburi uygulamada
TS 22	Harç Çimentosu	Mecburi uygulamada
TS 26	Traslı Çimento	Mecburi uygulamada
TS 640	Uçucu Küllü Çimento	Mecburi uygulamada
TS 809	Süper Sülfat Çimento	Mecburi uygulamada
TS 1769	Sorel Çimentosu Klinkeri	İhtiyari Uygulamada
TS 3441	Portland Çimentosu Klinkeri	Mecburi uygulamada
TS 3646	Erken Dayanımı Yüksek Çimento	Mecburi uygulamada
TS 10156	Katkılı Çimento	Mecburi uygulamada
TS 10157	Sülfatlara Dayanıklı Çimento	Mecburi uygulamada
TS 12139	Portland Curuflu Çimento	Mecburi uygulamada
TS 12140	Portland Kalkerli Çimento	Mecburi uygulamada
TS 12141	Portland Silika Fume Çimento	Mecburi uygulamada
TS 12142	Kompoze Çimento	Mecburi uygulamada
TS 12143	Portland Kompoze Çimento	Mecburi uygulamada
TS 12144	Puzolanik Çimento	Mecburi uygulamada

ÇİMENTOYA UYGULANAN DENEYLER

FİZİKSEL DENEYLER

- Gözle muayene
- Ağırlık muayenesi
- Hacim Genleşmesi
- Özgül Yüzey ve Yoğunluk
- Mukavemet Deneyleri (Basınç Mukavemeti)
- Priz Başlama ve Sona Erme Süresi
- Beyazlık Tayini (Beyaz Çimentoda)

KİMYASAL DENEYLER

- SO₃ Miktarı Tayini
- MgO Miktarı Tayini
- Cl Miktarı Tayini
- C₂A Miktarı Tayini
- (C₂AF+2C₂A) Miktarı Tayini
- Puzolanik Madde
- Kızdırma Kaybı
- Çözünmeyen Kalıntı
- Toplam Katkı Miktarı

25 YILLIK DENEYİM

TS ISO 9000 KALİTE GÜVENCESİ

TSE'ne UYGUNLUK

ÖZEL TRANSFORMATÖRLER

SOĞUTMA ŞEKİLLERİNE GÖRE

ONAN, ONAF(Yağlı) / WF (Su soğutmalı) / ONWF(Eşanjörlü) / AN, AF(Kuru tip)

İSİ İZALASYON SINIFLARINA GÖRE

A (80°C) / B (110°C) / F (135°C) / H (155°C) / C (180°C)

KORUMA SINIFLARINA GÖRE

IP 00.....IP 44

Aşağıdaki transformatörlere ihtiyacınız varsa, çözümünü için sTs yi arayınızARK OCAKLARINDAArk ocaklarının OG den AC veya DC ark gerilimine düşüren transformatörler
Arkdan doğan harmonikleri süzmek veya darbeleri azaltmak amacıyla kullanılan hava aralıklı çekirdekli bobinler

İNDÜKSİYON OCAKLARINDA

Çeşitli frekanslarda çalışan indüksiyon ocaklarını besleyen 3 veya
1 fazlı transformatörler

Harmonik süzücü veya faz dengeleyici bobinler

ŞALT TESİSLERİNDE

Yıldız/açıküçgen veya zigzag topraklama transformatörleri

ELEKTRİK İLE TAHİRİK

OG motorlarının yolverilmesinde kullanılan ototrafolar

Yolvermede akım sınırlayıcı olarak kullanılan reaktörler

REDRESÖRLER

3 Fazlı sistem geriliminden, 12 faza kadar fazsayısı değiştirici transformatörler

ÇEVRE

Toz tutucu elektrofiltre transformatörleri

Yanmaz, epoksi 10 kV a kadar dağıtım transformatörleri

MADENLERDE

iş makinalarını besleyen titreşime dayanıklı transformatörler

ULAŞIMDA

Raylı sistemlerde 1 fazlı kademeli motor besleme transformatörleri

Gemilerde yalıtım amaçlı veya yükseltici/indirici transfor

TEST LABORATUARLARINDA

Yalıtım test trafoları

Yüksek akım veya kısadevre test transformatörleri

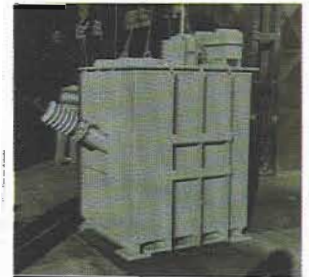
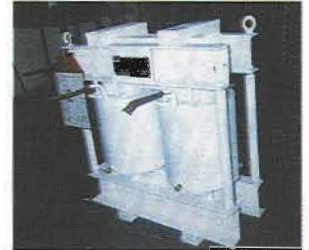
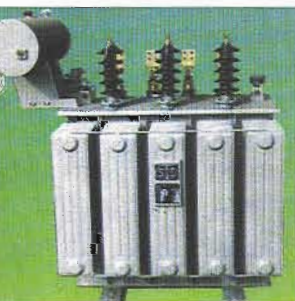
İKİ YIL GARANTİ

DAĞITIM VE GÜÇ
TRANSFORMATÖRLERİ

25 kVA dan 25 MVA 36 kV a kadar

KISADEVRE TEST RAPORLU

TEDAŞ ŞARTNAMESİNE UYGUN

Adres: Ankara asfaltı No:21 41410 Gebze/ KOCAELİ
Tel: 0.262.6555450 PBX Faks:0.262.6555752ANA BAYİİ
ZAFER ELEKTROTEKNİK A.Ş.
TEL:0.212.2555893

DEPREMLER:

TESİSLERİN STABİLİZE EDİLMESİNE YARDIMCI ISO STANDARDLARI

Yazan: Luca Vitalini Sacconi*

Çeviren: Alp Nuri Tekin**

Depremler, basit deyişle, çok geniş büyüklükte ve tersine küçük frekansta yer titreşimleridir (sarsıntılarıdır). Bu enerji artışının üstün olan baskın şekli, yerin dikey doğrultudaki normal hareketinden farklı olarak yatay olmasındandır.

Depremler konusunda son zamanlardaki tecrübeler, ISO standartlarının varlığının ve kullanımının hayat kurtarabileceğini göstermiştir. ISO/TC 45 Teknik Komite bünyesinde kurulan özel komitenin (Task Force) amacı, konuyla ilgili mümkün olduğunca fazla ilgi uyandırmak ve bu alanda standartlar geliştirmek amacıyla her türlü desteği sağlamaktadır.

Bu makale, kauçuk deprem taşıyıcılarının kullanımıyla ilgili bir ön araştırmayı anlatmaktadır. Konunun mümkün olduğunca açık ve basit olarak anlaşılmasını sağlamak amacıyla, formül ve rakamların kullanılmasından kaçınılmıştır. Bu alanda 30 yılı aşkın süreyle literatürü izlemenin getirdiği bir birikim ve kişisel tecrübenin (özellikle, kauçuk etilen propilenin, doğal kauçuk ve polikloroprene karşı bir alternatif olarak geliştirilmesi alanında) yanı sıra, burada konuyla bağlantılı diğer kavramlardan bahsedeceğim. Yeni ISO tasarısı üzerinde müzakeret etmek, bunları geliştirmek ve katılımı teşvik etmek amacıyla mümkün olduğunca daha çok uluslararası uzmanı

konuyla ilgili duyarlı olmaya ve harekete geçirmeyi ümit ediyoruz.

ISO/TC 45, "Kauçuk ve Kauçuk Ürünleri" teknik komitesinin SC 3 "Muhtelif Ürünler" teknik alt komite toplantısıyla birlikte Budapeşte'de (Macaristan) yapılan son toplantısında, SC 4'ün çalışma alanı içinde, kauçuk deprem taşıyıcıları konusunda standartlar geliştirme imkanlarının araştırılması amacıyla mevcut CEN dokümanlarını ve diğer ilgili dokümanları gözden geçirmek, inşaat ve binalarla ilgili diğer uygun ISO gruplarıyla bağlantılar kurmak için, İtalya'nın öncülüğünde özel bir komite kurulmasının gerekliliği kararlaştırıldı.

ISO standardı çıkartmak için en az beş üyenin özel komiteye katılması şarttır. Özel komiteye katılmak isteyen Asal üyelerin (P-members) sekreteryalığı bilgilendirmeleri gerekmektedir.

SON ZAMANLARDAKİ DEPREMLERİN BÜYÜKLÜĞÜ

Son yıllarda İtalya, Yunanistan, Türkiye, Tayvan ve Orta Amerika'da büyük felaketler getiren bir çok deprem olmuştur. 1970'lerden beri depremlerden korunma açısından ka-

* ISO/TC 45/SC 4 "Kauçuk Deprem Taşıyıcıları" Özel Komitesi Başkanı, İtalya

** Kimyager, TSE-Dış İlişkiler ve Anlaşmalar Müdürlüğü

Not: Bu makalenin aslı "ISO Bulletin February 2000"de yayınlanmıştır.

17 Ocak 1995, Kobe, Japonya'daki büyük depremde, Hansin otobanı kolayca eğildi. Yolun diğer tarafında tek destekli kolonların üzerinde şiddetli bir trafik kayması oluştu.

uçuk taşıyıcı taban izolasyonu etkili olmuştur. 100'den fazla taban izolasyonlu binalar ve köprüler inşa edilmiştir. Tayvan'da taban izolasyonlu bazı binalar, 1999 depremi sırasında birçok hayatın kurtulmasına sebep olmuştur.

Milenyumla birlikte depremsel alanlarda taban izolasyonunun kullanılması ile ilgili tüm gerekli çabaların ilerletilmesi gerekmektedir.

Avrupa'da CEN/TC 167 Teknik Komitesi, 11 bölümden oluşan prEN 1337 "Yapısal Taşıyıcı-

lar" standard tasarısını geliştirmekle uğraşmaktadır. Bölüm 3 "Elastomerik Taşıyıcılar" ile ilgilidir.

ISO'nun amacı, CEN standardı ile mutabık kalınarak Kauçuk Deprem Taşıyıcıları üzerinde dünya çapında bir standard geliştirmektir.

KURUMSAL ARAŞTIRMALAR

Depremden korunmada, kauçuk taşıyıcılarının kullanımı, Malezya Kauçuk Üreticileri Araştırma Birliği (MRPRA)'nin, binalar için doğal kauçuk bağlantı taşıyıcılarını ve titreşim izolasyonlu taşıyıcıları geliştirmesi üzerine, 1970'li yılların ortalarında İngiltere'de öngörülmüştü.

MRPRA ile Kaliforniya Üniversitesi Deprem Mühendisliği Araştırma Merkezinin (EERC), Berkeley-ABD ortaklaşa geliştirdiği bir araştırma programı ortaya önemli sonuçlar çıkarmıştır.

Japonya'da Bridgestone; 1980'li yılların sonlarında yüksek nemli doğal kauçuk sismik taşıyıcılar (HDNRB) geliştirmiştir. Bridgestone ile Endüstriyel Bilim Enstitüsü arasında müşterek bir çalışma programı yürütülmüştür.

Yeni Zelanda'da sorunlarla ilgili geniş ölçüde tecrübe kazanılmıştır. Taban izolasyonu konusunda Kanada, Fransa, Almanya, Şili Meksika, Eski Sovyetler Birliği Ülkeleri, Yunanistan, Portekiz, Yugoslavya, Çin ve Hindistan da aktiftirler.

İtalya'da birçok üniversite ve politeknik kuruluşlar (Naples, Basilicta, Bologna, Roma, Milan, Perugia, Ancona, l'Aquila ve Calabria'da bulunanlar gibi), araştırma merkezleri (Enea, Enel, Ismes, Ansaldo), uzman firmalar (ALGA, FIP) da taban izolasyonu konusunda

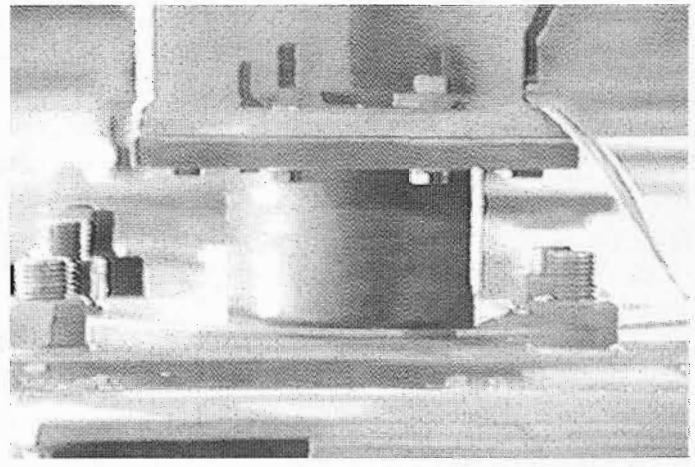
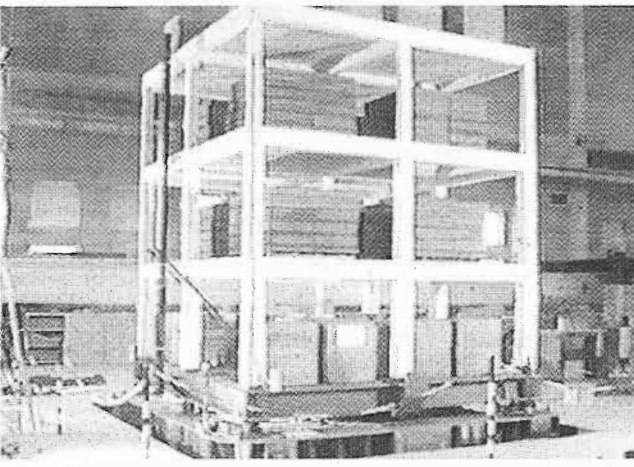
aktif olarak faaliyet göstermektedirler. EniChem Divisione Elastomeri (Sentetik Kauçuk Üreticisi), 1990'lı yıllarda, etilen-propilen kauçuğu (EPR); kauçuk deprem taşıyıcıları olarak kullanılmak üzere doğal kauçuk (NR) ve polikloropropene (CR) karşı bir alternatif olarak geliştirmiştir.

Son 30 yılı aşkın bir sürede yürütülen çalışmalar sonucu elde edilen birikimlerin bir fikir vermesi yanında, biz bunlarla birlikte bunlardan çok sayıda referans çıkarabiliriz.

TABAN İZOLASYONU

Kauçuk-çelik kaplamalı taşıyıcıların düzensiz enerjiyi izole etmede sağladığı başarı, depremden korunma yönünde bu taşıyıcıların kullanımının genişletilmesi amacındaki bir araştırmaya kılavuzluk etmiştir. Depremler, basit deyişle, çok geniş büyüklükte ve tersine küçük frekansta yer titreşimleridir (sarsıntılardır). Bu enerji artışının üstün olan baskın şekli, yerin dikey doğrultudaki normal hareketlerinden farklı olarak yatay olmasındandır. Baskın frekanslar bir-

Kauçuk-çelik kaplamalı taşıyıcılar, bir yapının yatay frekansını 0.5 Hz'e düşürecek şekilde dizayn edilebilirler ve böylece yapının sallanmasını önlemek için yeterli dikey sıklılığını sağlarlar.

Yukarıdaki şekil, zemin-sallama deneylerinde kullanılan 30 ton ağırlığında model bir binayı göstermektedir. Bu bina, aşağıdaki fotoğrafta görüldüğü gibi, 10 adet kauçuk taşıyıcılarla desteklidir. Kauçuk bileşiği EPDM orjinlidir. Bu kauçuklar, Rihter ölçeğine göre 8 şiddetine kadar olan aralıksız suni depremlere karşı bir hafta boyunca iyi bir performans göstermişlerdir.

çok faktöre bağlıdır ve bunların her biri ayrı olarak değerlendirilmelidir. Geçmişte yapılan sismik kayıtlar, yerel bölge şartlarının, depremin spektrum frekansını önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Kaya ve sert topraklar tipik olarak 2-5 Hz. frekansta birçok enerji ile ortaya çıkarlar; daha yumuşak toprak şartları önemli bir bileşeni ile birlikte 1 Hz veya daha az frekansta geniş alana yayılan bir enerjiye yol açarlar.

Birçok orta büyüklükteki sert yapılar, 2-5 Hz arasında doğal bir frekansa sahiptirler ve böylece depremle aynı uyumda bir yankı (rezonans) gösterebilirler. Yapının depremin yarattığı bozukluğa karşı olan tepkisi, kendisinin az hareketli sert taşıyıcıların üzerine monte edilmesiyle büyük ölçüde azaltılmalıdır ve böylece yapının doğal yatay frekansı, depremin baskın frekans limitinin altındaki bir değere düşürülebilir.

Önceki teorik çalışmalar 0.3 g tepe-yer ivmeli tipik bir depreme maruz bırakılan 5 katlı hareketli duvar yapılarının ivmelerini hesaplamıştır. Yere kuv-

vetli bir şekilde tutturulan sabit bir yapıyla (örnek: tabii olarak inşa edilmiş), 0.5 Hz doğal frekansta yaylar üzerine monte edilmiş bir yapının verdikleri tepkiler arasında karşılaştırma yapılmıştır. Yaylar ve yapının iç rutubetleri %10 olacak şekilde düzenlenmiştir. Sabit bir yapıda, ivmeler, yükseklikle birlikte maksimum bir noktaya ulaşmak için yapının kendi iç ivmesine nazaran üç kat daha fazla artmaktadır. Monte edilmiş yapılar ise tersine, kendi tepe ivmesinin sadece 1/3 oranında bir frekansla hareket eden sağlam bir yapı gibi davranış gösterir. Böylece, doğal frekanstaki yaklaşık 0,5 Hz'lik bir azalma sonucu yapının maruz kaldığı maksimum yük yaklaşık 10 defa daha azaltılır.

Yukarıda tartışılan taban izolasyon sistemi, yatay hareketli depremin yarattığı bozuklukları azaltması için tasarlanmıştır. Her ne kadar bir depremin dikey bileşeni de olsa, bu durum potansiyel olarak iki sebepten ötürü daha az zararlıdır. Birincisi, bir çok durumlarda, dikey ivmeler esas itibarıyla yatay ivmelerden daha az-

dır ve ikincisi, yapıların doğası itibarıyla dikey ivmelerde kuvvetli olmasındandır.

TABAN İZOLASYONUNUN BELLİ BAŞLI FAYDALARI

Depremden korunmak için uygulanan her türlü stratejinin en önemli amacı hayat kurtarmak olmalıdır. Fakat acı çeken insanlar gözönüne alındığında bir depremden sonraki dönemde toplumun sosyal yapısının çökmesi de az hayat kurtarmak kadar çökmeden yapısal hasarlara hedef olabilirler. Fakat maalesef, iç hasar ve kaza riski hala yüksek olacaktır. Taban izolasyonlu sistemin en önemli özelliği, binada yaşayanlarla içinde bulunan diğer şeylerin de korunmasıdır. Bu, fonksiyonel olarak ve hatta acil durumlarda korunması gereken binalar için sistemi ideal hale getirir. Bunlara, hastaneler, telefon santralleri, enerji, üretim merkezleri, içinde hassas ekipmanlar barındıran binalar ve acil servisler tipik örnekler olabilir. Yoğun olarak kullanılan köprüler de sismik taşıyıcıların kullanılması için ideal adaylardır. Sağlık, sigorta ve sosyal hizmetlerle irtibatlı

Yıl 1994, Kaliforniya-ABD'de deprem, otoban ve köprüleri mahvetti. Birçok köprü desteklerinin deprem sırasında harap olmasından sonra, Kaliforniya'da yüzlerce köprü çelik yelekler giydirilerek desteklendi.

bilgisayar kayıtlarının da korunmasının önemini vurgulamak zorundayız. Bir depremde hasara uğrama ihtimali olan ve en azından kamunun gözönünde ciddi bir potansiyel tehlike olarak görülen nükleer enerji santralleri de böyle bir yapının kullanılmasında önemli bir konum almıştır.

Taban izolasyonunun belli başlı faydaları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

- Yapılar üzerindeki ivmeleri, çökmeyi engellemek için gerekli mukavemet miktarının azalmasından dolayı düşürür.
- Yapı üzerinde sağlanan bu kuvvet azalması ile, binada yaşayanlar ve içinde bulunan eşyalar korunacak şekilde eşit olarak etkilenir. Bilinen hiç bir sistemin, yaşayanlar ve eşyalar üzerindeki bu etkiyi azalttığı gözlenmemiştir.

- Yapının hareketi sağlam olur. Bu ; büyük ölçüde eşyaların saçılması, camların kırılması gibi problemleri önler ve böylece yoldaki insanların güvenliği sağlanmış olur.
- Hemen hemen yapının tüm yer değiştirmeleri izolatörler üzerinde olduğundan, tepkilerin ölçümünde matematiksel tahminler daha kolay ve bu yüzden daha güvenlidir.
- Maliyetler artmadan ilave faydalar gözlenebilir. İzolatör tesisatı kurulmasıyla malolan ücret, zayıf yapının kuvvetlendirilmesi ve ekipmanların sismik kalitesiyle sağlanan tasarruflarla dengelenir.
- Eğer bir depremden sonraki onarım ücretleri gözönüne alınırsa, daha fazla tasarruf sağlanır.

Kauçuk Taşıyıcılar için Pratik Gereksinimler

- Taban izolatörü, geniş bir güvenlik faktörüyle birlikte, yapının dikey yükünü desteklemelidir.
- İzolatörün hareket şiddeti bir depremin major frekans bileşenlerinin şiddetini azaltmak için yeterince az olmalıdır.
- İzolatör, bir depremin dikey bileşeninin amplifikasyonunu önlemek için düşey olarak yeterince sağlam olmalıdır.
- Bir deprem esnasında; bina izolatörler üzerinde yandan yana hareket edecektir.
- Bu hareketlerin maksimum ulaştığı noktalarda, taşıyıcılar, yapının dikey yükünü desteklemeye devam etmelidirler.

- İzolatörlerin rutubeti, bir deprem esnasında yapıda biriken rutubeti önlemek için yeterli olmalıdır.
- Şiddetli rüzgarlarda yapının hareketi, içindekileri rahatsız etmeyecek şekilde olmalıdır.
- İzolatörlerin geri dönüşüm sağlayan bir etkisi olmalıdır, böylece bina daima kendi orjinal pozisyonuna dönecektir.
- İzolatörler, yapının veya bileşenlerinin enerji seviyesini yüksek seviyelere çıkartmasına neden olmamalıdır. İzolatörler, eğer mümkünse doğal olarak yangına karşı dayanıklı olmalıdır. 50-80 mm. kalınlıkta kauçuk bir dış katman bileşiğinin kullanımı tavsiye edilir. İzolatörlerin ömrünün en azından yapının kadar olması gerekir.

Kauçuk Özellikleri

Birçok kompleks özelliklere (fiziko-mekanik, dinamiksel-mekanik, yaşlanma süresi) ihtiyaç duyulduğundan, kauçuk deprem taşıyıcılarının kullanımında uygun bileşikler geliştirmek için, deneysel verilerin istatistiki sonuçları ile birlikte deneysel tasarımların kullanımı tavsiye edilir.

Kurutulmuş kauçuk bileşiğinin temel özellikleri şunları içirmektedir:

- Düşük hareketli modül

Düşük hareketli modül, yapının yatay/doğal frekansının uygun görülen 0.5 Hz'e düşürülmesinden emin olmak amacıyla titreşim izolasyonunun sağlanması içindir. Tipik olarak, bir hareketli modülde $G=1$ Mpa (60 IRHD sertlik) olması istenilir.

Taban izolasyonlu sistemin en önemli özelliği, binada yaşayanlarla içinde bulunan diğer şeylerin de korunmasıdır. Bu, fonksiyonel olarak ve hatta acil durumlarda korunması gereken binalar için sistemi ideal hale getirir.

- Hareketli modülün ısıyı ayarlama özelliği

Hareketli modül servis sıcaklığı limitlerinin üzerinde hemen sabit kalmalıdır. Az ısı geçiren bir elastomer seçilmelidir. Dahası, düzenli bir yapıdaki kauçuklar uzun bir süreyle küçük sıcaklıklara maruz bırakılırsa kristalleşme eğilimi göstereceklerdir. Bu; kauçuğun sertliğinin artmasına neden olacaktır. Bu sertlik NR ve uygun derecelerdeki EPR için gözardı edilebilir. Söz konusu sertlik yaklaşık -10°C derecedeki CR için çok daha belirgindir.

- Hareketli modülün isokronik özellikleri

Hareketli modül, bir depremin frekans limitleri (yumuşak topraklarda yaklaşık 0.1, 10 Hz) arasında hemen hemen sabit kalmalıdır. Bu az ısı geçiren elastomerlerle (NR, EPR, CR) çözümlenebilir.

- Hareketli modüle bağlı gerilme şiddeti- Nemlendirme

Salınımın (osilasyon) gerilme

şiddeti de hareketli modülleri etkiler. Nemlendirmeyi sağlamak amacıyla dolgu maddelerinin (siyah karbon) miktarının artırılması, gerilim şiddetinin etkisinin artmasına neden olur. Binanın, rüzgarın etkisi yüzünden istenmeyen hareketi, düşük şiddetli salınıma haiz daha yüksek kauçuk modülüyle azaltılır. Yüksek şiddetli salınımlarda daha düşük kauçuk modülü, bir depremin yüksek şiddette yarattığı bozukluklarla başa çıkmaya çalışan taşıyıcılara, daha çok imkan verir. Genellikle, %10÷13'lük ($\tan \delta$ 0.2÷0.26) bir nemlendirme katsayısı gereklidir. Kaya ve sert topraklar için % 10, yumuşak topraklar içinse % 13 veya yüksek oranda bir nemlendirme tavsiye edilir.

Sünme

Taşıyıcılar binanın yükünü desteklemelidirler. Bu yüzden kurutulmuş kauçuk bileşiği düşük bir sünme ve kompres özelliği göstermelidir.

- Mukavemet özellikleri

NR, önemli ölçüde mukavemet özellikleri gösterir. Bununla birlikte CR ve EPR uygun bir şekilde bir bileşik oluşturursa bu şartları sağlar. Kauçuk için yeterli gerilim mukavemeti göstermenin şartları, kauçuğun kompres altında yüksek şiddetli hareket gerilimleriyle başa çıkma zorunluluğundan ortaya çıkar. Yırtılma mukavemeti de önemlidir. Çünkü eğer bir taşıyıcı hareket sırasında deforme olursa, bir tarafından yüksek bir gerilim şiddetiyle sonuçlanan bir bozulmaya meyilli olur.

Kauçuk, metal birleşimi

Bu çok önemli bir özelliktir.

Laboratuvar deneylerinde, taşıyıcılar hiçbir kauçuk-metal ayrılması olmaksızın % 300 oranında hareket gerilimiyle deforme edilmelidirler. Uygun bir yapıştırıcı ve bir bileşik oluşturma metodunun seçimiyle, EPR bu şartı yerine getirir.

NR ve CR için böyle problemler yoktur.

Esname özellikleri

Kurutulmuş bileşik, önemsenmeyecek ölçüde çatlak meyili göstermelidir. Taşıyıcıların tasarımları yapılırken gerilimin toplanmasına neden olacak unsurlardan kaçınılmalıdır. Örneğin; keskin köşelerin çıkartılması gibi.

Yaşlanma ve agresif çevreye karşı direnç

Kurutulmuş kauçuk bileşiği, taşıyıcılar içinde güçlendirilmiş çelik tabakalarla muhafaza edilir. Dahası taşıyıcının yangına karşı olan dayanıklılığının artırılması ve korunması için, dış yüzeyi maksimum, 80 mm kalınlıkta aynı kauçuk-çelik bileşiği ile kaplanır. Böylece oksijen, ozon ve ışığın etkileri minimuma indirilir. Bu etkiler, genelde yüzey üzerinde sınırlandırıldığından bileşik oluşturma metoduyla azaltılabilir. Omurga zincirinde çift C-C (Karbon-Karbon) bağı olmaksızın kullanılan EPR'ler önemli ölçüde yaşlanma özellikleri gösterirler.

Hizmet ömrü

Küçük taşıyıcıların değiştirilmesi pahalıdır. Hizmet sürelerinin en azından yapının hizmet süresine eşit olması gerekmektedir. EPR bazlı taşıyıcılar, EPR'nin doğal yapısına bağlı olarak, gözardı edilemeyecek ölçüde hizmet verme özelliği gösterirler.

KALİTE KAVRAMININ BOYUTLARI VE KALİTEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Prof. Dr. Muhittin ŞİMŞEK*

Ürün ve hizmet kalitesini
direkt olarak etkileyen
temel faktörler:
Para, makine ve teçhizat,
yönetim ve modern
işletmecilik metodları
insan ve motivasyon,
üretim parametreleri ve
pazar olarak sıralanabilir.

Kalite Kavramının Boyutları

Bir mamulün, kalite özelliklerini taşıyabilmesi için pek çok unsurun gözönüne alınması gerekir. Tüketici istekleri, rekabet satış politikaları, mamulün kullanış amacı, fiyatı, dizaynı ve malzemesi gibi unsurları kalite özelliklerinin oluşmasında az veya çok etkisi vardır.

Ancak mamulün kalite düzeyinin tasarlanmasından sonra üretimle beraber gerçekleşmesi söz konusu olduğuna göre, tüm faktörleri yedi unsuru içinde toplamak mümkündür⁽¹⁾.

- Performans: Ürünün işlevini yerine getirme yeteneğidir. Örneğin bir televizyon için ses ve görüntü niteliği, renk ve uzak istasyonları alabilme yeteneği gibi özelliklerdir⁽²⁾.
- Özellikler: Mamulün esas fonksiyonunun dışında kalan fakat mamulün kalitesini tamamlayan karakteristiklerdir. Örneğin; rengi kullanım kolaylığı, kağıdın mürekkebi dağıtmaması gibi.
- Güvenirlilik: Güvenirlilik, malın özelliklerinin ve kalite

te karakteristiklerinin varlığına ve verilen süre içinde devam edeceğine olan güveni tanımlar.

Bu tanımdan hareketle, ürünün güvenilirliğini oluşturan unsurları şu şekilde sıralayabiliriz⁽³⁾.

- Üründen beklenen işlev
- Çalışma ve çevre koşulları
- Çalışma süresi

Bir mamulün güvenilirlik derecesini azaltan faktörler şu şekilde sıralanabilir.

- Yetersiz ve hatalı mamül dizaynı
- Yanlış kalite özellikleri
- Yanlış üretim yöntemleri
- Yetersiz işçilik
- Eksik imalat
- Dayanıklılık : Dayanıklılık, ürünün kullanım ömrünün uzunluğunu ifade etmektedir. Eski ürünün dayanıklılığı üretim bakım giderlerinin yüksek olması ve yeni bir ürün alma gerekliliğine kadar geçen zaman olarak belirtilir.
- Estetik: Ürünün albenisi ve güncel dizayn trendlerine uyumudur. Estetik özel yargılara dayanır ve kişilere ait özel zevklerin yansıma-

* Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi

1. Kobu, B., "Endüstriyel Kalite Kontrol" Önsöz Yayıncılık, İstanbul 1981, s. 23.

2. Şimşek, M., "Kalite Yönetimi" M.Ü.T.E.F. Yayın, İstanbul, 1998, s. 9.

3. Kobu, B., a.g.e., s. 22.

sıdır. Bu nedenle evrensel değildir.

- Servis İmkanları: Servis imkanları kapsamında; onarım hızı, kolaylığı ve gereken ustalık gibi faaliyetler söz konusudur.
- İtibar (Prestij): İşletmenin ve ürünün geçmişi, imajı, markası ve moda değeri gibi, tüketiciler üzerinde etkili olan özelliklerdir.

Söz konusu özellikler, bir ürün veya hizmetin kaliteli olup olmadığının belirlenmesinde yol gösterici niteliklerdir⁽⁴⁾.

Kaliteyi Etkileyen Temel Faktörler

Ürün ve hizmet kalitesini direkt olarak etkileyen temel faktörler: Para, makina ve teçhizat, yönetim ve modern işletmecilik metodları, insan ve motivasyon, üretim parametreleri ve pazar olarak sıralanabilir.

Para, Makine ve Teçhizat

Globalleşme ile birlikte ortaya çıkan ulusal sınırların ortadan kalkması, sanayi ve ticaretle rekabet unsurunun gelişmesi gibi faktörler işletmeleri karlarını azaltmaları için baskı altına almıştır. Kalite ve maliyet konularında başarı sağlayabilmek için, hataları ayıklamak yerine hiç hata yapmamak prensibi geliştirilmelidir. Bu amaca ulaşmak için kapsamlı ve özenli ekip çalışmalarına ih-

Globalleşme ile birlikte

ortaya çıkan

ulusal sınırların

ortadan kalkması,

sanayi ve ticaretle

rekabet unsurunun

gelişmesi gibi faktörler

işletmeleri kârlarını

azaltmaları için

baskı altına almıştır.

tiyaç vardır. Daha az kaynakla, daha çok iş başarabilmek, kalitenin yanı sıra maliyetlere de hakim olabilmeyi gerektirmektedir⁽⁵⁾.

Kullanılan makina ve teçhizatın özellikleri, ulaşılan kalite düzeyinde önemli bir rol oynamaktadır. Gelişmiş ve hassas makinaların kullanımı kaliteyi olumlu yönde etkilemekte ve aynı zamanda verimliliği artırarak, maliyetleri düşürmektedir.

Yönetim ve Modern İşletmecilik Bilgileri

Kaliteli üretimin temel şartı, şirket içerisinde kaliteden sorumlu birkaç özel bölüm kurulması yerine, bütün bölümlerin kaliteden sorumlu olmasıdır. Örneğin pazarlama bölümü, üründen neler beklediğini ortaya koymak, tasarım bölümü bu beklenen özelliklere göre ürünü tasarlamak, imalat bölümü de tasarlanan spesifikasyonlara göre bir üretim sistemi geliştirmekle sorumludur.

Böyle bir sistemin kurulabilmesi için öncelikle katılımcı ve destekleyici bir yönetim anla-

yışına ihtiyaç vardır. Bu destek ve katılım, üst yönetimin, iş süreçlerine karşı kültürel, fiziksel, örgütsel ve finansal bakış açısı ile ilgilidir. Oluşturulacak plan ve programlar, kalite hedeflerini gerçekleştirmek için gerekli olan eşgüdümü sağlayacak nitelikte olmalıdır⁽⁶⁾.

Günümüzde, iletişim ve bilgisayar teknolojisinde yaşanan hızlı gelişmeler sayesinde bilgi kaynaklarına ulaşmak çok kolay hale gelmiştir. İletişim kanallarındaki gelişme eğitimi ön plana çıkarmış, bu sayede gelişen teknolojilere uyum sağlamak için harcanan süre minimuma inmiştir. Yeni teknolojiler sayesinde üretim süreçlerinin kontrolü, satış hizmetleri ve müşteri takibi gibi konularda kontrolün sağlanması kolaylaşmıştır. Bu gelişmeler, yöneticilerin daha hızlı ve daha doğru kararlar almaları için, uygun zemin hazırlamaktadır.

İnsan ve Motivasyon

Kaliteyi esas alan yönetimlerde odak noktası insan kaynaklarıdır. Çalışanların olumlu yönlerini ortaya çıkarabilmek ve kalite hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilecek değişimlere karşı oluşabilecek direnci ortadan kaldırmak için daha başlangıç aşamasında onlara gerekli açıklamalar yapılmalı ve bu yeni sistemi benimsemeleri için gayret göstermelidir. Bu yönde yapılacak en önemli çalışma eğitimidir. Çalışanlara verilecek eğitimlerde, kalite felsefesi ve işleri "nasıl" değil, "neden" yaptıkları öğretilmektedir. Çalışanların çok boyutlu ve değişken işlerde başarılı olabilecek, işlerin ne gerektirdiğini bilen ve sürekli öğrenmeye açık insanlar hali-

4. ÖZER, N., "T.K.Y.'de İnsan Unsuru-
nun Önemi", M.Ü. Yüksek Lisans
Tezi, İstanbul 1998, s. 8.

5. Tümer, S., "Toplam Kalite Yöneti-
minde "Kuruluş Organizasyon Yapı-
sı", Verimlilik Dergisi, Özel Sayı,
1996, s. 50.

6. Peşkirioğlu, N., "Toplam Kalite Yö-
netim Sistemi ve ISO 9000 Stan-
dartları", Verimlilik Dergisi, Ocak
1994, s. 104.

ne gelmesi amaçlanmaktadır⁽⁷⁾. Gerek şirket içindeki eğitim bölümleri, gerekse şirket dışında eğitim kuruluşları tarafından verilen eğitimin çalışanların motivasyonlarını artırdığı bilinmektedir. Yine araştırmalar göstermektedir ki, kalite esaslı yönetimlerde temel motivasyon aracı başarıma onurudur. Bu nedenle eğitim çalışmalarının yanı sıra, yöneticilerin çalışanları başarı konusunda özendirmeleri ve bu konuda onlara gerekli olanakları sağlamaları gerekmektedir.

Malzeme

Üretim sürecinde kullanılan malzemenin cinsi, teknik özellikleri, kullanılan imalat teknolojisi gibi faktörler, ulaşılan kalite düzeyini direkt olarak etkilemektedir. Üretim maliyetlerinin kontrol altında tutulabilmesi ve pazara kaliteli ürünlerin sunulabilmesi gibi amaçlar, üretimde kullanılan malzemelerin önemini daha da artırmaktadır. Üretimde istenilen kalite düzeyini yakalamak ve fireleri azaltarak maliyetleri düşürmek için, kullanılacak malzemelerin özellikleri kesin olarak belirlenmekte ve ikame özelliği olan yeni malzeme türleri geliştirilmektedir. Kullanılacak olan malzemenin kalite düzeyini belirlemek için

geçmişte kullanılan görsel kontrol ve kalınlık ölçme gibi tekniklerin yerine; spektrometre, lazer ve ultrasonik aletlerin kullanıldığı laboratuvarlarda hızlı ve kesin sonuçlar veren analiz teknikleri kullanılmaktadır⁽⁸⁾.

Üretim Parametrelerinin Oluşturulması

Tasarım mühendisliğinin gelişmesi ile önem verilmeyen bazı faktörler büyük önem kazanmıştır. Elektronik montaj atölyelerindeki toz oranı, numarik kontrollü makinalar için yer titreşimi, sistem odalarındaki ısı derecesi gibi faktörler, üretilen ürünlerin kalitesini etkiler hale gelmiştir. Tasarım mühendisleri istenilen kalite düzeyine ulaşabilmek için en uygun çalışma ortamını tesis etmeye çalışmaktadırlar⁽⁹⁾.

Pazar

Müşteri odaklılık, müşterilerin ihtiyaç ve istekleri, ürün tasarımına yansıtılmasını gerektirmektedir. Yapılacak olan müşteri analizleri sayesinde, sürekli olarak pazar hakkında bilgi toplanmakta ve bu bilgiler şirket içerisinde gerek yeni ürün tasarımı, gerekse mevcut ürünlerin geliştirilmesi için kullanılmaktadır.

Müşterilerin beklentilerinin yerine getirilmesi ve kalite güvenliğinin sağlanması, rekabet üstünlüğü sağlanmasında en önemli unsurdur. Günümüzde şirketlerin, üretime yönelik politikalar yerine pazara yönelik politikaları izlemeleri, başarılı olmaları ve gelişmeleri için kaçınılmazdır⁽¹⁰⁾.

"Pazarın yönlendirdiği kalite" kavramı, müşteri memnuniyetinin ön plana çıkarılmasını esas almaktadır. Bu kavrama göre ⁽¹¹⁾.

- Müşteri, sunulan ve hiz-

metleri değerlendiren, yargılayan son mercidir.

- Amaç, müşterilerinin beklentilerini ve ihtiyaçlarını tam olarak karşılamaktır.
- Müşteri memnuniyeti tam olarak sağlanmadan kaliteye ulaşamaz.
- Tüm etkinliklerin odak noktası müşteridir. Çalışanların yaptığı her işte müşteri ihtiyaçlarını karşılamayı amaç edinmeleri esastır. Müşteri yargısı, şirketlerin pazardaki başarısını veya başarısızlığını belirleyecektir.
- Pazarın yönlendirdiği kalite anlayışının başarılı olması için, en üst düzeyden başlayarak, bütün yönetim kademelerinde kaliteye inanmış güçlü bir liderliğin sergilenmesi gerekmektedir.
- Pazarın yönlendirdiği kalite anlayışı, şirket içinde gerçekleştirilecek bir kültür değişimi zorunlu kılar. Bu değişimde güçlü liderliğin yanı sıra herkesin katılımının sağlanması da büyük önem taşır.
- Çalışanların katılımlarının sağlanması için kullanılabilecek en önemli araçlardan birisi takım çalışmasıdır. Bu tür çalışmalar, lider yöneticilerin desteğinde, işin sorumluluğunu taşıyan, yetkilendirilmiş, gerektiğinde risk almaktan çekinmeyecek insiyatif sahibi kişilerle güçlenecektir.
- Pazarın yönlendirdiği kalite anlayışının ve kültür değişiminin şirketlerde yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılması Eğitim, İletişim, Bilgi Sistemleri ve İnsan Kaynakları etkinlikleri ile desteklenmelidir.

7. Tümer, S., "Toplam Kalite Yönetiminde Kuruluş Organizasyon Yapısı", Verimlilik Dergisi, Özel Sayı, 1996, s. 50-54.

8. Gündoğdu, E., a.g.t., s. 26-27

9. Peşkircioğlu, N., a.g.d., s. 105.

10. Efil, İ., "Toplam Kalite Yönetimi ve Toplam Kaliteye Ulaşmada Önemli Bir Araç ISO 9000 Kalite Güvencesi Sistemi", Uludağ Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Yayın No: 110, Bursa 1995, s. 73.

11. Arıkol, M., "Pazarın Yönlendirdiği Kalite" Önce Kalite Dergisi, s. 3, Nisan 1993, s. 12-16.

TÜM MEKANLARDA ÜÇGE

ÇEVRENİN PEYZAJ MİMARLIĞI BOYUTU

Özgür YERLİ*

Herhangi birisinden çevrenin tanımını yapmasını istediğimizde aklına ilk gelen her şeyi sıralar: Otlar, çiçekler, dağlar, tepeler, kırlar, böcekler, denizler... her yer, her şey çevredir. Çevre kelimesi cümle içinde kullanıldığı duruma göre değişik anlamlara gelebilmektedir: Bu karenin çevresi 64 cm'dir, şu adamın çevresi çok geniştir gibi... Kuşkusuz bizim asıl bahsetmek istediğimiz ve konumuzla alakalı olan mekan, yer, alan, arazi, etraf anlamına gelen çevredir.

İnsanlar çevre üzerine bir çok şey yazıp, söyleyip, çizebilirler ve yapmışlardır da. Mutlaka herkesin çevre üzerine söyleyecek bir sözü vardır. Çevreyi ana konu olarak alırsak bu ana konudan birçok alt başlık çıkarabiliriz. Çünkü çevre her zaman için gündemde olan ve hiç bir zaman güncelliğini kaybetmeyecek bir kavramdır. Şöyle bir düşünecek olursak yaşamımız boyunca -farkında olmasak bile- her gün, her an iç içe olduğumuz bir olgudur çevre.

Sokaktayken, evdeyken, araba kullanırken, yürürken, koşarken her an çevreyle iç içeyiz. Peki dünyayı bu kadar çok il-

gilendiren, her an iç içe olunan, üzerinde tartışmalar yapılan, yazılar, şiirler yazılıp, resimler çizilen, kavgalar edilen çevrenin önemi ne, çevre niçin bizim için bu derece değerli?

Çevrenin insanlık açısından önemi o kadar büyük ki birkaç cümleyle anlatılmaz. Bir kere en önemlisi insanların üzerinde yaşadıkları yerdir çevre. İnsanların her şeyleri çevre üzerine kuruludur. Her şeyin başlangıcı, doğuş noktası çevredir. Çevre olgusunun doğuş noktası ise insanlığın ortaya çıkışı ile başlamıştır ve insanlık çevre ile bir savaşa

Peyzaj mimarlığı; doğal ve kültürel kaynakları koruma ve yönetme temelinde, kültürel ve bilimsel birikimin "oluşturulacak fiziksel çevrenin işlevsel ve yaşam kalitesini artırma yönünde" yeryüzünde uygulanması kapsamında, doğal ve kültürel elemanların düzenlenmesi, arazinin planlanması, tasarlanması ve yönetimi sanatıdır.

* Ankara Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Kaman (Kırşehir)'dan bir peyzaj düzenlemesi örneği

girmiştir. Paleolitik dönemde mağaralarda yaşayan insanların doğada doğal olarak bulunan malzemeyi kullanarak, alet, edevat yapmaya çalışarak başlattıkları bu savaş, teknolojinin de son derece ilerlemesiyle bugün de bütün acımasızlığıyla sürmektedir. İnsanoğlu gelecek yüzyıllarda da sürdürmeye kararlı olduğu bu savaşın sonuçlarını yavaş yavaş görmeye başlamıştır bile. Peki şu anda bile insanlık için son derece tehlikeli sonuçlar doğuran bu savaşın yüzyıllar sonraki sonuçlarına nasıl katlanılacak? Bilinmez...

İnsanoğlunun varoluşundan itibaren yarattığı her şeye kültür diyebiliriz. Yani doğada varolan, insanoğlunun yarattığı her şey bir kültürdür. Eski dönemlerden itibaren bir yerde ortaya çıkan bir kültür ögesi, yavaş yavaş diğer kavimlerin, ülkelerin de öğrenmesiyle, yayılımcı bir yol izleyerek bütün dünyaya yayılmıştır. İnsanlık sürekli bir gelişim içindedir. Dolaşısıyla kültür de sürekli değişim ve gelişim içinde olmak zorundadır. Zaten kültürün değişimi ile insanlık da değişir. Bunun aksi iddia edilemez. Burada bizim için önemli olan şudur: Kültürün değişimi ve gelişimi söz konusu olduğunda çevre de göz önüne gelmelidir. Kültürde meydana gelecek değişme ve

gelişmeler çevreyi olumsuz yönde etkilememelidir. Kültür ele alındığında onunla birlikte çevre de birinci derecede düşünülmeli, kültürde meydana gelecek değişikliklerin çevre üzerindeki etkileri önceden belirlenip, ona göre hareket edilmelidir.

Çevrenin bilimsel tanımına geldiğimizde ise, 'biyosferdeki (karalarda canlılığın bulunduğu bölüme verilen isim) tüm canlı varlıkları çepeçevre kuşatan olaylar, maddeler ve eylemler

bütünüdür' cümlesiyle karşılaşıyoruz. Çevrenin ana unsurlarını düşündüğümüzde ise bitkiler, hayvanlar, insanlar, canlılar, cansız tüm varlıklar karşımıza çıkıyor. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, daha önce bahsetmiş olduğum çevrenin her yer ve her şey olduğunu, onunla her an iç içe olduğumuz olgusunu böylece pekiştirmiş oluyoruz. Çevrenin bizim için ne denli önemli olduğu da açığa kavuşuyor.

Şimdi gelelim çevreyle çok yakından ilgisi olan hatta eşanlamlısı da diyebileceğimiz bir kelimeye ve onunla ilgili mesleğe: Peyzaj ve peyzaj mimarlığı. Peyzaj kelimesi Fransızca'dan (paysage) Türkçe'mize geçmiştir. Peyzajın sözlük anlamı kır resmi, manzaradır. Bunun dışında kolay anlaşılabilen tanımlarından biri şöyledir: Çevre içerisinde yer alan doğal ve kültürel elemanların belli bir görüş açısı içine sığabilen bütün halindeki görünüşü. Doğal ve kültürel elemanlardan bah-

**Peyzaj mimarlığının
planlamada kullanacağı
en önemli materyali bitkilerdir.
Doğanın bu en önemli bileşeni,
peyzaj mimarlığı
uygulamalarında da
yerini korumaktadır.**

Hirfanlı Baraj Gölü, doğadaki önemli bir yapısal değişiklik ile birlikte suyun ortama kattığı güzellikleri sergilemektedir.

sederken canlı-cansız bütün objeler buna dahildir. Kimi zaman ses ve koku da peyzaj olarak değerlendirilebilirler: Yağmur damlalarının bir su yüzeyinde çıkardığı ses, rüzgar sesi, yaprak hışırtısı, dalga sesi, denizdeki iyot kokusu, yağmur yağdığı zaman ki toprak kokusu gibi... Bütün bu tanımlardan da anlıyoruz ki peyzaj ve çevre işte böylesine alakalı, birbiriyle böylesine iç içe, her anlamda birbirini tanımlayan ve tamamlayan iki kavramdır.

Şimdi de çevreyle böylesine bütünleşmiş olan peyzajın, temel konuyu oluşturduğu bir meslek disiplinine, bir sanata merdivenimizi dayayalım: Peyzaj mimarlığı. Aslında peyzajın tanımını öğrendikten sonra bu mesleğin konusu, amaçları, ne işe yaradığı hakkında bir fikir ileri sürülebilir. Ama yine de önce peyzaj mimarlığının birkaç teorik tanımını yapalım. Adnan Kaplan¹ peyzaj mimarlığını şöyle tanımlıyor: Öyle bir meslek düşünün ki, peyzaj (tanımlanabilir çevre) ile mimarlık etkileşimi, bilim -sanat- teknoloji üçgeninde, insanın çevresini (dış me-

kanını) biçimlendirme ve yönlendirme çabalarında somutlaşsın. ASLA (Amerikan Peyzaj Mimarlığı Topluluğu)'nın tanımına göre peyzaj mimarlığı; doğal ve kültürel kaynakları koruma ve yönetme temelinde, kültürel ve bilimsel birikimin (oluşturulacak fiziksel çevrenin işlevsel ve yaşam kalitesini artırma yönünde) yer yüzeyinde uygulanması kapsamında, doğal ve kültürel elemanların düzenlenmesi, arazinin planlanması, tasarlanması ve yönetimi sanatıdır.

Aslında bunca uzun ve kompleks cümleler içeren bilimsel

tanımların yanında peyzaj mimarlığını anlatmak için yine kendisi gibi iki kelimelik bir tanım yetebilir: Çevre düzenleme. Elbette ki bu çok kabaca bir anlamıdır. Bu iki kelime olayın özüdür. Fakat bu özü hepsi büyük, uzun süren, özen isteyen, dikkat gerektiren, bir dizi araştırma, çalışma, denemelerden geçmiş ve sonuca ulaşılmış veriler bütünü oluşturur. Bunu kısaca şöyle özetleyebiliriz: Bir alan üzerinde çalışma yapacak olan peyzaj mimarı önceden alana giderek yaptığı gözlemler sonucu elde ettiği bulguları (hakim rüzgar yönü, güzel-çirkin görüntü, iyi- kötü koku, gürültü, akarsu, yapay gölet vb...), o yerin jeolojik özellikleri, toprak özellikleri, su varlığı ve özellikleri, iklimi, flora ve faunası, iklimsel verileri gibi pek çok planlamayı

**Peyzaj mimarlığının
iki ana hedefi yani
“Estetik ve İşlevsellik”
düşünüldüğünde,
peyzaj mimarlığının
çevre koruma açısından da
doğru bir optimizasyona
sahip olduğu ifade edilebilir.**

¹ Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Karagöl (Ankara) doğallığı ile peyzaj mimarlarına esin verebilecek özellikte bir sulak alan

etkileyen, doğal ve kültürel elemanlar doğrultusunda birleştirerek yaptığı tasarımı çeşitli projelerle destekler ve sonuca ulaşmaya çalışır. Bunu yaparken önemli olan çevreye herhangi bir şekilde bir zarar vermeden ya da zararı en aza indirgeyerek, en iyi, en işlevsel, en rekreatif, insan kullanımına en uygun olacak şekilde bir planlama yapılmaya çalışılmasıdır. Tabi çalışılan alanın büyüklüğü ve özelliklerine göre de üzerinde durulması gereken unsurlar önemlilik ve kullanılış bakımından değer kazanabilirler. Örneğin alanda bir su yüzeyi varsa, alana getirilebilecek çok sayıda rekreatif olanak ortaya çıkacaktır: Balıkçılık, hayvan yetiştiriciliği, kayak, sandal gezintileri, şelale, fıskiye vb... Suyun en önemli özelliği su aynaları yaratarak planlamaya 4. boyutun kazandırılmasıdır.

Bir yerde peyzaj planlaması yapılırken dikkat edilmesi gereken 3 önemli nokta vardır: İhtiyaç, zaman ve maddiyat. Her zaman için bu üç koşul sağlanmalıdır. Birinin eksikliği durumunda planlama eksik ya da yanlış olacaktır ve iyi verim alınamayacaktır. Zaten planlamanın temel amacı yörede varolan doğal ve kültürel kaynakları halkın beklentisi ve istekleri doğrultusunda ortaya koymaktır. Peyzaj planlamalarında alan seçimi ya-

parken kalıplaşmış olan şu cümlelerin unutulmaması gerekir: Her alan için uygun bir kullanım şekli ve her kullanım şekli için uygun bir alan vardır.

Biraz önce yukarıda bahsedilenlerden de anlaşılacağı üzere peyzaj mimarlığı diğer meslek disiplinleriyle de sürekli bir çalışma halindedir. Peyzaj mimarları mimarlar, jeoloji mühendisleri, inşaat mühendisleri, botanikçiler, şehir bölge ve plancılar, sosyologlar vb. birçok meslek disiplini ile çoğu zaman ilişki halindedirler ve işlerini birlikte yürütmektedirler.

Peyzaj mimarlarının planlamada kullanacağı ve en önemli kozları olması gereken materyali bitkilerdir. Bizim için son derece önemli olan bu doğal ve canlı materyalin doğru kullanımı çok önemlidir. Bu materyali doğru kullanabilmek için yalnızca bitkilerin özelliklerinin bilinmesi yetmez. O bitkilerin kullanılacağı alanların özelliklerinin de çok iyi bilinmesi gerekir. Örneğin bir palmiye ağacının özelliklerini çok iyi bilen bir planıcı, ağacı getirip de karasal iklimin hüküm sürdüğü bir alana dikerse, onun yetişmeyeceğini görür. Çünkü iklim koşulları bitkinin yetişmesine izin vermez. Bunun tersi de geçerlidir. Dolayısıyla yetiştirilmesi planlanan bitkinin genel özellikleri (ışık isteği, su isteği, toprak isteği, hava kirliliğine dayanıklılığı, soğuğa ve dona karşı dayanıklılığı vb.) ile, bitkinin yetiştirilmesinin planlandığı alanın özellikleri (toprak özellikleri, toprağın tuzlu, kireçli, killi oluşu, alanın iklimsel özellikleri, yıllık yağış miktarı, ortalama sıcaklık miktarı, alandaki hava kirliliği oranı vb.) de çok iyi bilinmelidir.

Peyzaj mimarlığı iki sonucu amaçlar: 1) Estetik 2) İşlevsellik (Fonksiyonellik) Fakat burada önemli olan yani birinci derecede bulunan işlevselliktir. Estetik ise ikinci plandadır. İşlevselliğin estetikten önce geldiği durumlar doğru planlama ve düşüncenin sonucudur. Estetik işlevsellikten önce gelirse kötü sonuçlar doğura-

bilir. Bunu çok basit örneklerle açıklayabiliriz: Normal ölçülerden çok büyük veya küçük olan fakat son derece gösterişli, pahalı bir sandalye ya da masa sizce ne kadar rağbet görür? Rüzgarlı bir yere yapılan açık yüzme havuzuna kaç kişi gider? Tam otoyolun kenarına yapılmış bir okula çocuğunuzu gönderir misiniz? Son derece güzel dizayn edilmiş, son model bir araba düşünün fakat içi dar, çok benzin yakıyor, malzemeleri kalitesiz. Yeteri derecede otoparkı olmayan bir alışveriş merkezi çok iş yapabilir mi? Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Zaten günlük hayatımızda bu tip şeylerle oldukça sık karşılaşırız.

Bu kadar tanımlardan, açıklamalardan, örneklerden sonra herhalde herkesin kafasında peyzaj ve peyzaj mimarlığı hakkında belki çok kapsamlı olmasa da belli başlı bir şeyler oluşmuştur. Her ne kadar uzun süreli, özverili, sabırlı, dikkat gerektiren, küçük ayrıntıların bile göz ardı edilemeyeceği çalışmalar içerse de zevkli ve eğlenceli bir meslek oluşu bütün bunların önüne geçip, mesleğin bu zorluklarının üzerini örtüyor ve onu çekilmez bir meslek olmaktan kurtarıyor sanki. Aslında şöyle bir düşünceye olursak, herkesin hobi olarak yaptığı iş sizin mesleğiniz. İşte olayı çekilir kılan bir özellik de bu benice. Uzun süre çalışıp, didinip, bir dizi araştırma, analiz yapıktan sonra ortaya çıkan şeye 'işte bu benim eserim' demek çok güzel olsa gerek. Üstelik siz yok olup gitseniz bile, o eserler sizi daima yaşatacak ve simgeleyecektir.

Biz çevreden, peyzajdan, güzelliklerden bahsederken asla unutmamamız gereken bir şey var ki o da çevrenin yavaş yavaş elden gittiğidir. Çevremiz ve peyzaj her geçen gün sanayileşme, teknoloji, rant kavgaları, çıkar hesapları sebepleriyle ve bunlardan dolayı ortaya çıkan hava, deniz, çevre, toprak, gürültü kirliliği, alanların yanlış kullanımı, ekolojik dengenin bozulması, ozan tabakasının delinişi, sera etkisi gibi pek çok sonuçtan dolayı yavaş yavaş ölmektedir.

Ülkemizde çevrenin korunmasıyla ilgili 2872 no'lu 1982 yılında yürürlüğe girmiş olan bir Çevre Koruma Kanunu vardır. Bu kanunun amacı bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi, arazinin en uygun şekilde kullanılması ve korunması, su hava, toprak kirliliğinin önlenmesi, bunların gelecek kuşaklara aktarılması ve geleceğin güvence altına alınması için düzenlemeler yapılması şeklinde belirtilmiştir. Bize düşen görev ise bu kanundan yola çıkarak çevrenin korunması amacına yönelik çalışmalar yapmaktır. Bu sadece belli bir kesimin değil herkesin görevidir. Çünkü çevre bütün vatandaşların ortak varlığıdır. Bu çalışmalar bireysel ve toplu olarak yürütülmelidir. Bir ağaç devrilirken içimizin nasıl cız ettiğini düşünüp, artık benim de bir şeyler yapmam gerekiyor demenin zamanı geldi de geçiyor bile. Deniz ve su kirliliği canlıların ölümüne yol açmaya başladı, hava kirliliğinden bahsetmeye gerek bile yok, tarımda yapılan bazı yanlış uygulamalar sonucunda topraklar ölüyor, herkes "Türkiye çöl oluyor" diye bağırıyor. Bütün bunlara karşı sessiz kalmak imkansız. Çünkü kaybedilen çevreyi geri kazanmak imkansız.

KAYNAKLAR

- 1) Akpınar, N. 1999. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Kaynak Analizi ve Envanter Dersi, Basılmamış Ders Notları.
- 2) Anonim, 1998. '21. Yüzyıl'ın Mesleği Peyzaj Mimarlığı'. Peyzaj Mimarlığı Dergisi. Peyzaj Mimarları Odası Yayınları. 93-96.
- 3) Anonim, 1974. 'Peyzaj'. Türkçe Sözlük, 653. s, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- 4) Eser, D., Geçit, H. ve Emeklier, Y. 1997. Tarımsal Ekoloji Terim ve Tanımlar Sözlüğü, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, Ankara.
- 5) Öztan, Y. 1998. Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Peyzaj Mimarlığına Giriş Dersi, Basılmamış Ders Notları.
- 6) Sümer, N. 1998. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Antropoloji Dersi, Basılmamış Ders Notları.
- 7) Yazgan, M. 1998. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Çevre ve İnsan Dersi, Basılmamış Ders Notları.

GENÇ VE TÜKETİM

Uzm. Fatma ARPACI

Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun

Genç tüketiciler

Ekonominin gereklerine ve kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, aydınlatıcı, eğitici, zararlarını tazmin edici, çevresel tehlikelerden korunmasını sağlayıcı önlemleri almak ve tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirmek ve teşvik etmeye ilişkin hususları düzenlemek amacı ile 23 Şubat 1995 tarihinde kabul edilen ve 23 Ağustos 1995 tarihinde de yürürlüğe giren, uygulayıcı bakanlığın Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olduğu 4077 sayılı kanundan haberdar mısınız?

Gençler tüketici olarak haklarınızı biliyor musunuz?

- **Tüketicinin temel gereksinimlerinin giderilmesi hakkı:** İnsan yaşamının devamını garantilemeye yetecek miktarda gıda mad-

desi, giyim, barınma ve temizlik gibi temel gereksinimlerin giderilmesi.

- **Tüketicinin güvenlik hakkı:** Yaşam ve sağlık için tehlikeli ve zararlı olabilecek ürün-üretim süreçleri, hizmetler ve firma davranışlarına karşı korunma ve güven duyma.
- **Tüketicinin bilgi edinme hakkı:** Tüketicinin doğru kararlar almasına yardımcı olacak bilginin sağlanması, verilmesi. Aldatıcı yanıltıcı reklamlar, eksik ve yanlış etiketleme ve ambalajlamaya karşı koruma.
- **Tüketicinin seçme hakkı:** Tüketicilere rekabetçi fiyatlardan çok çeşitli ürünler sunulması. Tekel durumlarında ise makul fiyatla tatmin edici kalite ve servis garantisi sağlanması.
- **Tüketicinin sesini duyurma ve temsil edilme hakkı:** Tüketicilerin ekonomik politikaların oluşturulmasında dikkate alınması. Kamu organlarında ve özellik-

le firmalarda ürün geliştirme aşamalarında temsil edilmesi.

- **Tüketicinin tazmin edilmesi hakkı:** Haklı taleplerin firmalarca dikkate alınıp kusurlu mal veya hizmetlerin tazmin edilmesi, yani para iadesi veya yenisi ile değiştirilmesi ya da gerekirse tazminat ödemesi.
- **Tüketicinin eğitilme hakkı:** Sorumlu ve bilinçli tüketici olarak eğitilme. Tüketicilerin ihtiyaç duyduğu bilgiyi nereden ve nasıl bulacağını, bilgiyi nasıl değerlendirebileceğini, nasıl kullanabileceğini öğretme ve böylece ürün veya hizmetleri satın alma ve kullanma becerisini geliştirme.
- **Tüketicinin sağlıklı bir çevreye sahip olma hakkı:** Yaşamın kalitesini artıracak bir fiziksel çevreye sahip olma. Çevreden gelecek tehlikelerden korunma. Çevreyi bugünkü ve gelecek nesiller için koruma.

Gençler Ya Tüketicinin Sorumlulukları !

- **Tüketicinin en önemli sorumluluğu ekonomideki rolünün farkında olması:** Piyasadaki mal ve hizmetlerin kalitesini belirleme ve ne üretilip üretilmeyeceğine karar verme.
- **Tüketicinin etkili olması:** Bu eylem yargı ve bağımsızlığı içerdiği kadar bilgi ve eğitimi de kapsar. Tüketici her faaliyeti iyi yapmak sorumluluğuna sahip olmalı ve Pazar seçimini yanlış yapmamalı.
- **Sorumlu tüketici israftan kaçınır:** Tüketici kendi ulusunun ve diğer ülkelerin tüketicilerini ve gelecek nesilleri düşünerek hareket etmeli. Tüketici sahip olduğumuz kaynakların büyük bir kısmının yenilenemez olduğunun farkındadır veya farkında olmalıdır.
- **Pazardaki mal ve hizmetleri sağlayan işgücünü istismar etmemesi:** Pazardaki uygun koşullarda üretilmemiş olan mal ve hizmetleri almaktan kaçınmalı ve istekli olmamalı.
- **Tüketicinin tüm eylemlerinde dürüst olması:** Dürüst satıcı ve dürüst alıcı karşılıklı çıkarlara sahiptir. Her iki taraf da üzerinde anlaşılan fiyattan daha az ya da daha çok fiyata satmama ya da satın almama sorumluluğuna sahiptir.
- **Tüketicinin protesto etme sorumluluğuna ve hakkına sahip olduğunu bilmesi:** Bu eylemler grup halinde olabildiği gibi bireysel de olabilir.

Genç ve Moda !

Moda belirli bir zamanda, bir grup insan tarafından kabul edilen konuşma, yürüme, giyinme ve yeme şeklidir. Modanın var olması için yeniliğin büyük bir grup tarafından kabul edilmesi gerekir. Moda statüyü tanımlamaya yarar. İnsanların diğerlerine benzer ve diğerlerinden farklı olma isteği sosyal bir ihtiyaçtır. Birey için moda kişiliği tanımlar, statüyü belirler ve toplumdaki rolünü açıklar. Grup için ise mesleki grupları ayırmak, arkadaş gruplarını belirlemek fonksiyonunu yerine getirir.

Acaba modanın sürmesini sağlayan faktörler nelerdir?

- **Kâr amacı:** Tüketici ürünleri endüstrisinde moda ve stil değişimi önemlidir. Giyecek, otomobil ve araç gereç gibi ürünlerde moda olanlar ve olmayanlar fikri bazı satıcılar tarafından satışları artırıcı olarak görüldüğünden tüketiciyi reklamlarla eskileri yerine bu ürünlerin yenilerini satın almaları yönünde etkilerler. Bu tüketici ve sosyal açıdan kuşkusuz bir israftır. Ancak satıcı için bir kar getirme yoludur. Genç tüketiciler bu konuda uyanık olmalı ve israftan kaçınmalıdır.
- **Reklamlar:** Modadaki değişiklikler televizyon, radyo, gazete ve dergilerle verilir. Bunun dışında sosyal bir grupta bir lider kişi modayı tanıtabilir. Fakat en önemlisi reklamlardır. Genç tüketici olarak aldatıcı yanıltıcı reklamlara karşı dikkatli olmalı, modayı ta-

kip etme düşüncesi ile bunların etkisinde kalmamalıyız.

- **Para bolluğu:** Modayı izlemek para gerektirir. 19. yüzyılda yalnızca varlıklılar modayı izlerken 20. yüzyıldan itibaren moda ürünlerinin sayısı, çeşidi ve taklitlerinin bulunması tüketiciyi moda izleyicisi haline getirmiştir. Parası bol gençlerin moda takipçisi olmak uğruna her şeyi satın almaması gerekir.
- **Ulaşım ve iletişim ağı:** Televizyon modayı tüm dünyaya yayabilmektedir. Televizyon karşısına oturan bir tüketici, örneğin Paris'teki modayı izleyebilir.
- **Boş zamanları değerlendirme:** Boş zamanı olanlar modanın sürmesinde etkilidir. Modanın en sadık takipçilerinin orta gelir grubundaki kadın tüketiciler olduğu bilinmektedir. Modanın gösterildiği yerler arasında partiler, arkadaş toplantıları ve yemek davetleri sayılabilir. Genç tüketici olarak moda takipçisi olmak yerine, çok daha faydalı işlerle boş zamanlarımızı geçirebiliriz.
- **Politik özgürlüğü:** Batılı toplumlarda moda daha yaygın olarak izlenebilmektedir. Tüketicilerin sosyal koşullarındaki kısıtlamalar modanın yaygınlığını etkiler. Bu aynı zamanda tüketicinin satın alma gücüne de bağlıdır.
- **Değişim felsefesi:** Moda değişimi kabul eden gruplarca desteklenir. Örf, adet ve gelenekler değişime karşı güçlü engellerdir.

Standard

NAKİŞ NAKİŞ ANADOLU

Beyaz Altın Diyarı

ADANA

Cukurova'nın göz-bebeği, güneyin kent çekirdeği Adana, bir kolu Toroslar'da öbür kolu Akdeniz'de; tarih, kültür, sanat ve uygarlık merkezi bir ilimiz.

Adana ili genellikle "pamuk ve sıcak"ı çağırıyor. Oysa Adana, pamuğu ve sıcaklığı kadar dağları ve denizleri ile de anılan bir şehrimiz. İli kuzeyinden Toros Dağ silsilesinin orta kesimi sınırlıyor ve Çukurova'yı Çukurova yapan da aslında bu dağ silsilesi.

Adana, Güneyde Karataş ve Yumurtalık ilçeleri ile Akdeniz'e açılıyor ve ortada Çukurova, binlerce yıldır pek çok uygarlığa bereketli topraklarını sunuyor. Bu bereketli topraklar Seyhan ve Ceyhan Nehirlerinin suları ile hayat buluyor.

İl, nüfus olarak ülkemizin altıncı ve alan olarak da onbeşinci sırasında ve Orta Anadolu ile Batı Akdeniz'i Güneydoğu ve Doğu'ya bağlayan önemli yolların üzerinde.

Tarihin İçinden

Çukurova'nın düz ve bereketli topraklarının yerleşim tarihi, insanlık tarihi kadar eski. Toros Dağlarında yetişen ve gemi yapımında kullanılan sedir ağaçları, Antik Çağ medeniyetlerinin Akdeniz sahillerine gelip yerleşmelerine sebep olmuş. Ayrıca Çukurova Gülek Boğazı nedeniyle Anadolu'yu hem güneye, Suriye üzerinden Arap ülkelerine hem de doğuya Irak ve İran'a bağlayan kavşak durumunda. Günümüzde de uluslararası karayolu, havayolu, demiryolu ve denizyolu ile bu önemini devam ettirmekte. Bölgede yapılan kazılar Çukurova'da yerleşimin M.Ö. 3000 yıllarına kadar uzandığını gösteriyor.

Yörede kurulan her medeniyet, kendine göre değişik bir isim kullanmış. Bunların en eskisi Boğazköy metinleri olarak bilinen Hitit Kitabeleri'nde Uru Adania (Adana Beldesi) diye geçiyor.

Çukurova yöresinde yapılan arkeolojik araştırmalar netice-

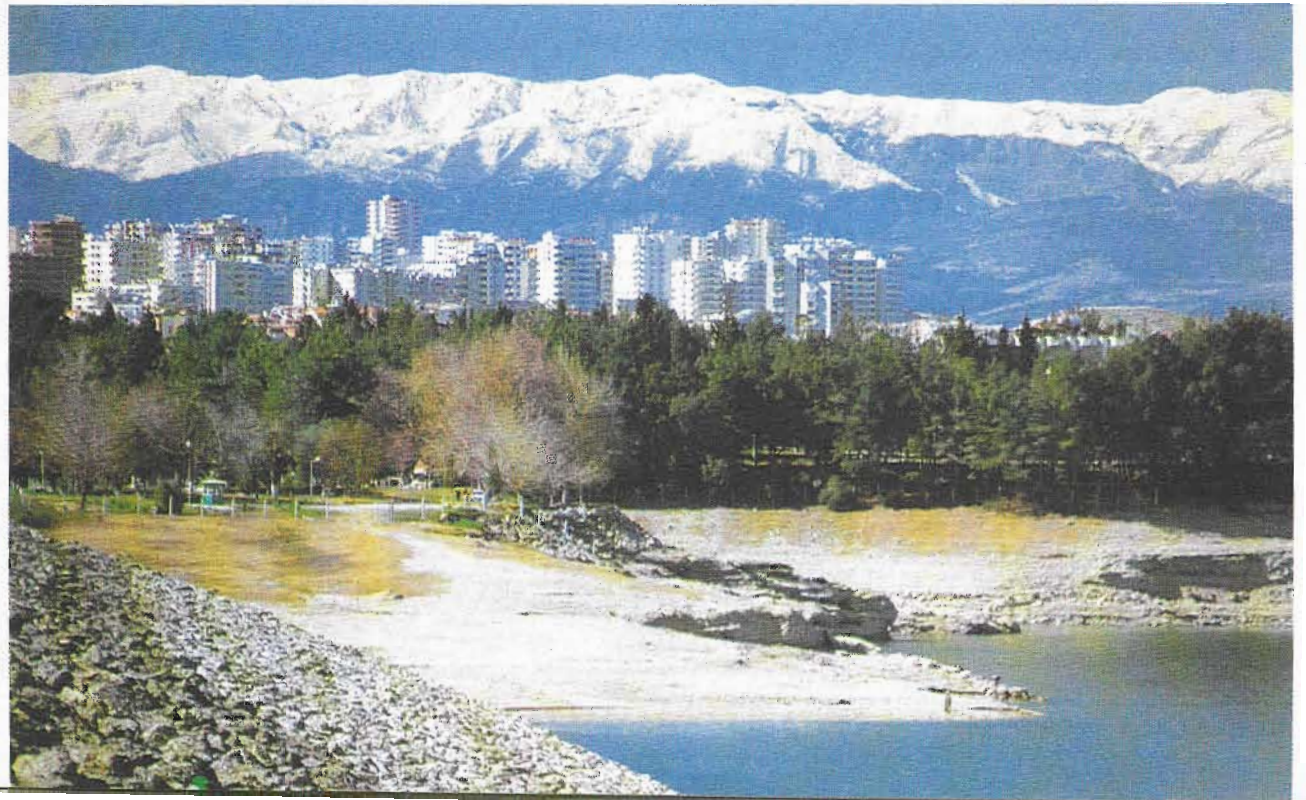
sinde on değişik uygarlık ile devlet, beylik ve krallık gibi çok çeşitli siyasi güçlerin ortaya çıktığı görülüyor. Yöreyi egemenlikleri altına alan medeniyetler şu şekilde sıralanabiliyor:

Luvi Krallığı, Kizzuvatna Krallığı, Hitit Krallığı, Kue (Ove) Krallığı, Geç Hitit Krallığı, Asur Krallığı, Syennesis Krallığı, Pers İmparatorluğu, Helenistik Dönem, Selevkos Krallığı, Otonom Dönem, Roma İmparatorluğu.

Orta Çağda da Adana eski önemini korumaya devam etmiş, bu durum ipek yolunun buradan geçmesiyle daha da artmış. Bu dönemde buraya egemen olan uygarlıklar şunlar:

Bizans İmparatorluğu Devri (M.S. 395-638), Selçuklular Devri (M.S. 1071-1097), Ermeni Krallığı (M.S. 1097-1375).

Bu dönemde çeşitli uygarlıklar yöreye egemen olmak için savaşlar yapmışlar. Bu uygarlıklar şunlar:

Mısır Türk Memlûkleri (M.S. 1300 yıllarının başı), Ramazanoğulları Dönemi (M.S. 1352-1608), Osmanlılar Dönemi (M.S. 1517-1918).

Adana, Seyhan nehrinin her iki yakasında kurulmuş bir kent. Toplam yüzölçümü 14.030 km². İl merkezi denizden 23 metre yükseklikte. Adana, 35°-38° enlem ve 34°-36° boylam arasında. İlin Akdeniz'de yaklaşık olarak 160 km kıyısı bulunmakta. Aynı zamanda önemli kara ve demiryolları kavşağının birleştiği yerde.

İlin kuzeyinde Kayseri, doğusunda Osmaniye, Kahramanmaraş ve Gaziantep, güneydoğusunda Hatay, batısında İçel, kuzeybatısında da Niğde bulunmakta.

İlin toprakları, güneyden kuzeye gidildikçe yükselmekte ve Toroslara ulaşıncı 2500 metreye kadar çıkmakta. Adana topraklarının %27'si ova, %24'ü eşik alan, %49'u ise dağlardan oluşmakta.

İlin kuzeybatı, kuzey ve kuzeydoğu kısımları Orta Toros Dağ sırası ile çevrilmiş. Orta Toros Dağları üzerinde üç ayrı dağ sırası bulunmakta. Bun-

lar batıda Bolkar Dağları, Aladağlar, Tahtalı Dağları. Orta Torosların kuzeydoğu uzantısını oluşturan Binboğa Dağları, ilin sınırlarını aşmakta.

İlin alanının %24'ünü oluşturan eşik alanlar toprak değeri bakımından alüvyonlu topraklardan sonra gelen kırmızı topraklardan oluşuyor. Karaisalı ve Kozan bu tür eşik alanlar üzerine kurulmuş.

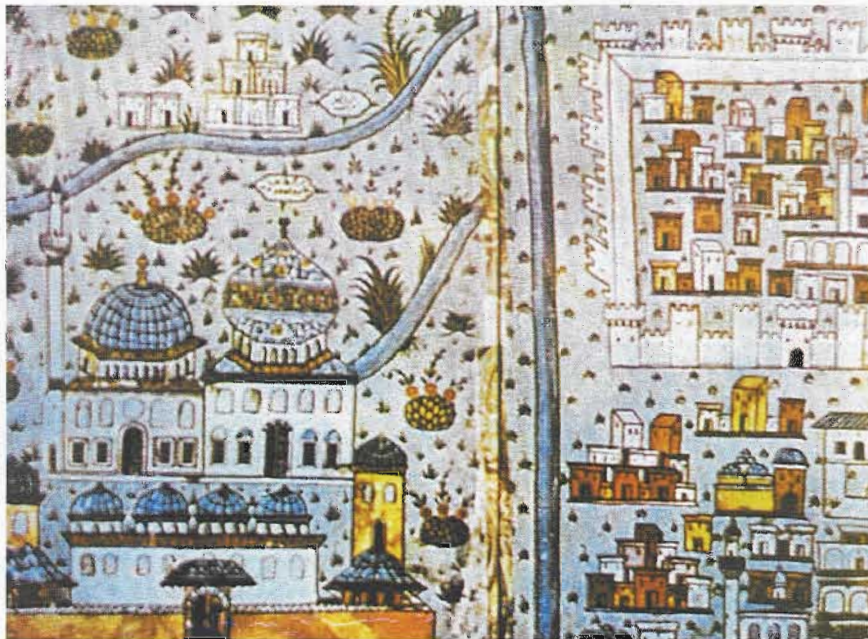
Çukurova, Seyhan ve Ceyhan nehirlerinin getirdiği alüvyonlardan oluşan Türkiye'nin en büyük delta ovası. Ovaya aynı

zamanda Adana Ovası da denir. Adana Ovasında; Ceyhan Ovası, Yüreğir Ovası, Misis Ovası, Yumurtalık Ovası bulunmaktadır.

Seyhan ve Ceyhan nehirleri ilin en önemli nehirleridir. Bunlar Doğu Toroslardan doğarak ovaya inmeden önce birçok kolla birleşerek büyürler. Seyhan'a katılan sular Zamanlı, Göksu, Doğançay, Eğlence Suyu, Görgün (Körkün) ve Çakıt Suyudur. Seyhan İçel sınırları içinde Deliburnu'nda denize dökülüyor. Ceyhan ise Horman (Hurma), Söğütlü, Göksun, Güredin, Aksu (Göksun), Karsulu, Çayırsuyu, Çerpece, Handeresi ile birleşerek Hurma boğazında denize dökülüyor.

İlde iki tür göl bulunmakta. Bunlar yapay ve doğal göller. Yapay göller; Kozan Baraj Gölü, Seyhan Baraj Gölü, Kesiksuyu Baraj Gölü, Çatalan Baraj Gölü. Doğal Göller ise Aklatan, Akyayan, Tuz Gölü ve Aladağlar üzerinde bulunan

Matrakçı Nasuh'un Adana Minyatürü

Yedi Goller ve Karaisali yakınlarındaki Karstik Dipsiz göl.

Adana'da coğrafik yapıya uygun olarak dağlık ve ovalık kesimde iklim değişiklik göstermekte. Ovalık alanın iklim yapısı Akdeniz iklimi. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı. En soğuk ay ocak, en sıcak ay ise Ağustos olarak tespit edilmiş. Dağlık alanlarda ise kara iklimi hakim.

Adana'nın bitki örtüsü 700-800 metreye kadar bodur ağaçlardan oluşan makiler. Bitki örtüsü yerleşim ve tarım alanlarının yakınlarında tamamen ortadan kaldırılmış. Tahrip edilmeyen yerlerde de en çok kızılçama rastlanıyor. 800 metreden yükseklerde meşe ve sedir gibi ağaç türleri görülüyor. 2800 metreden sonra ağaç türleri yerini Alp tipi çayirlara bırakıyor.

Geçmişten Günümüze Harmanlanan Bir Kültür:

Adana, kendine özgü kültürel değerlere sahip. Bunun nede ni de tarih boyunca çeşitli uygarlıkların bu verimli topraklar üzerinde yaşamaları. Her uygarlık kendi kültür çeşitliliğini bir sonrakine aktararak bir kültür mozaigi meydana getirmiş. Hititler, Romalılar, Araplar, Selçuklular, Ramazanoğulları, Osmanlılar, Türkmen ve Yörük aşiretlerinin yöre kültürünün çeşitlenmesine katkıları olmuş. Özellikle 19. ve 20. yüzyıllarda Adana Ovasında yerleşimin artmasıyla tarımda ve sanayileşmede büyük atılımların olması, yörenin kültüründe büyük değişiklikler yaratmış. Ayrıca yörede yayla, deniz ve ova kültürünün de karışımı ile yeni bir kent kültürü meydana gelmiş.

Çeşitli Kültürlerin Yörede Bıraktığı İzler

İlde çeşitli uygarlıklara ait toplam 65 adet büyük boyutlu sit alanı bulunmakta. Bu sit alanları içinde Kozan merkez ve Seyhan ilçe merkezi gibi kentsel sitler, Misis, Magarsus, Anavarza gibi arkeolojik sitler, Ağyatan, Akyatan, Yumurtalık Lagünü gibi doğal sitler, ayrıca anıtsal nitelikli kültür varlıkları da bulunmakta. Bunlar Misis ve Adana Taşköprüsü, Ulucami, Arasta, han-hamam gibi dini, askeri ve resmi yapılar.

İlçelerde Bulunan Eserler Aladağ

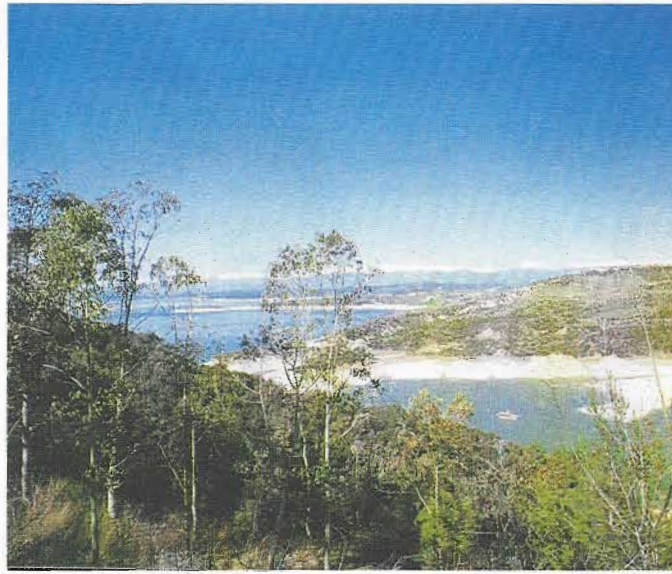
İlçede Akören Kalesi, Mazılık Ören Yeri ve Kalesi, bunların batısında Post-yağbasan Kalesi, 3 adet de kilise bulunmakta.

Ceyhan

Kurtkulağı Kervansarayı: 1711'de Hüseyin Paşa tarafından Mimar Mehmet Ağa'ya yaptırılmış.

Yılankale: Ortaçağda Bizanslılar tarafından yapıldığı tahmin edilmekte. Kilisesi ve sarnıcı bulunan Kale, Şahmeran Kale olarak da anılmakta.

Ulu Cami: 1868'de Nogay Abdulkadir Ağa tarafından yaptırılmış.

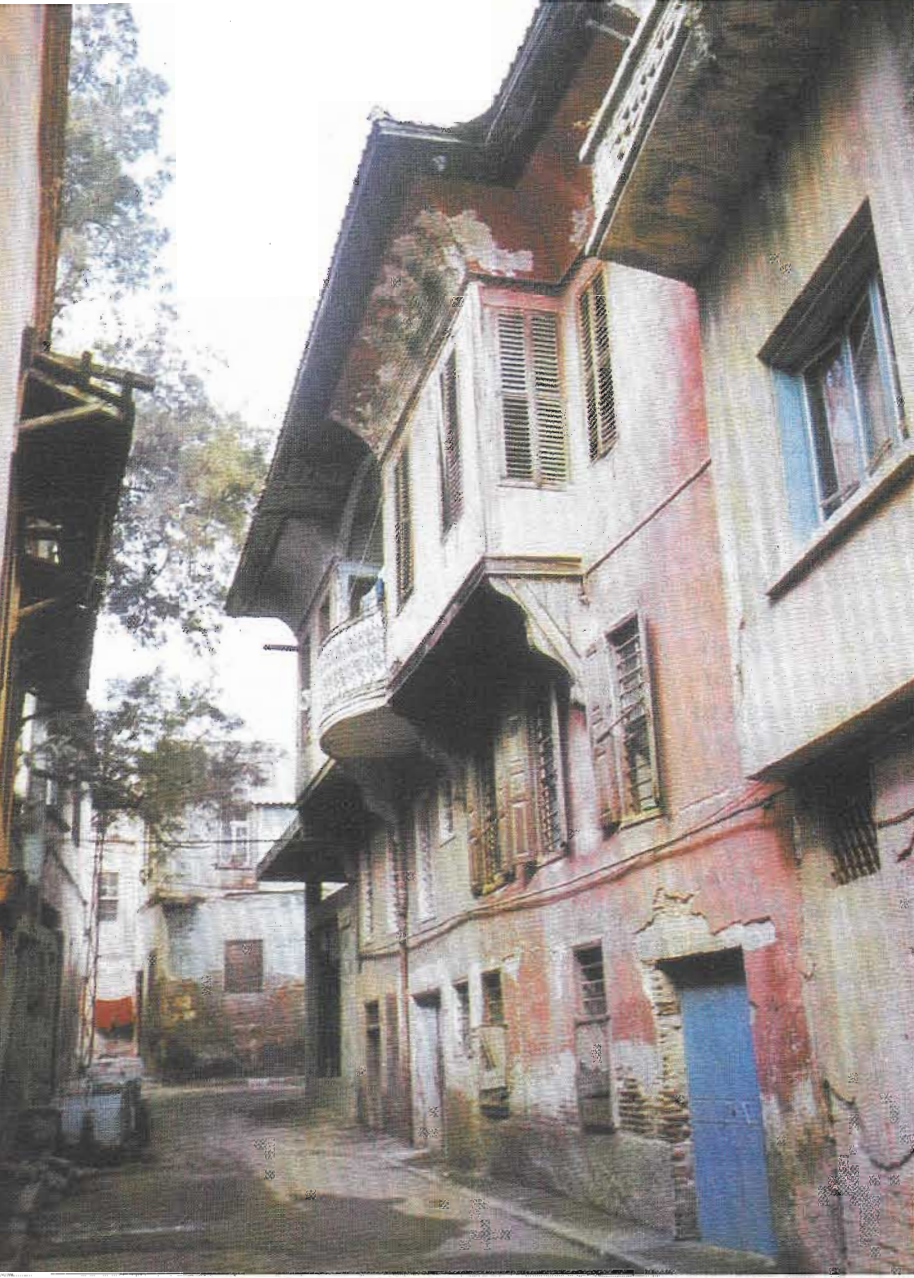

Sirkeli Höyüğü: Hitit yerleşim merkezidir. Tepebağ'dan sonra bölgenin en büyük höyüğü.

Muradiye Cami: 1912-1919 yılları arasında halk tarafından yaptırılmış.

Durhasan Türbesi: 1717-1720 yılları arasında yaptırılmış.

Dumlu Kalesi: Asur, Pers, Roma kalıntılarına rastlanmakta. Kalenin çevresinde kaya mezarları ve barınaklar bulunmakta.

Feke

İlçenin kuzeydoğusundaki eski ilçe merkezinde bulunan kale-nin 12. yüzyılda Bizanslılar ta-rafından yapıldığı sanılmakta.

Karaisalı

İlçede en eski cami 150-160 yıllık. Karakılıç Köyü yakınla-rında Milvan Kale bulunmak-ta olup bu Kale Ortaçağ dö-ne-mine ait.

Karataş

Yanık Kilise (Karakilise Ka-lıntısı): Romalılar tarafından yapılmış.

Antik Magarsus Kilisesi: Ro-malılar döneminde yapılmış.

Menzil Hanı Kalıntısı: Os-manlılar tarafından 1782 yı-lında yaptırılmış.

Tarihi Han Kalıntısı: Osman-lılar döneminde 1608 yılında yapılmış.

Amfi Tiyatro: Romalılardan kalma tiyatro kalıntıları.

Kozan

Kozan Kalesi: Asurlular ta-rafından yapılmış, Romalılar ve Ermeniler döneminde onarıl-mış.

Tepebağ Evleri

Bucak Kalesi: Ortaçağ dö-ne-minde yapılmış. Kaleden bazı kalıntılar bulunmakta.

Hoşkadem Cami: Mısır Köle-men Sultanı Abdullah Hoşka-dem tarafından 1448 yılında yaptırılmış.

Pelesel Manastırı Kalıntıları: Koan Kalesinin kuzey eteğinde Ermeniler tarafından yaptırıl-mış.

Anavarza Kalesi ve Kalıntı-ları: M.Ö. 9. yüzyılda Asurlu-lar tarafından yapılmış. Asıl Kalenin alt tarafında surlar bulunmakta. Romalılardan kalma iki su kemeri, tiyatro, saray, tapınak, haman kalıntı-ları, kaya mezarları, frenksler-le süslenmiş mezarlar, kilise ve sarnıç bulunmakta. Bi-zanslılardan kalma kaya ka-lıntılarına da rastlanmakta.

Pozantı

Kızıl Tabya: Tekir Yaylası ya-kınlarında Mısırlı İbrahim Pa-şa tarafından yaptırılmış.

Ak Tabya: Aynı dönemde ve aynı kişi tarafından yaptırıl-mış.

Yakarpınar Köprüsü: Yörenin en eski köprüsü.

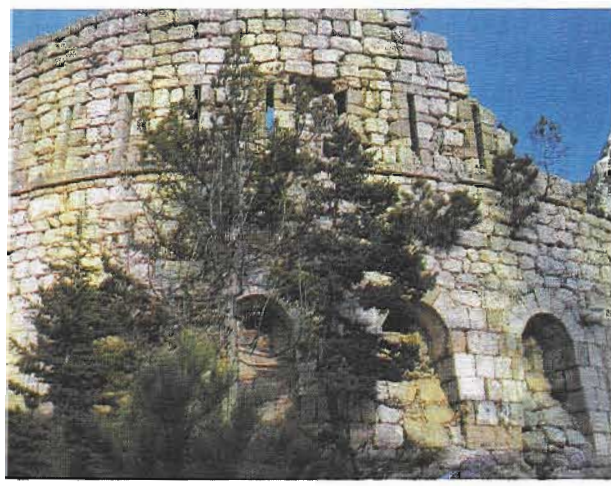
Anaşka Kalesi: Müslüman-Araplarca "Rus-Nuş-Sekari-bu" diye bilinen Anaşka Kale-sinin Azerbaycan'dan Çukuro-va'ya gelen İsketlerce yapılmış olduğu söylenmekte.

Saimbeyli

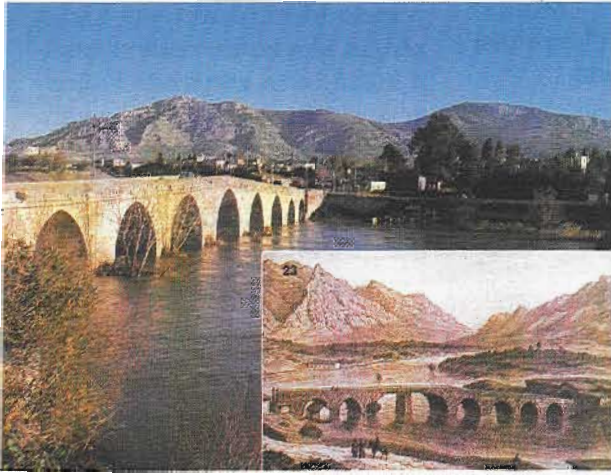
Saimbeyli Kalesi: Ortaçağ döneminde yapılmış. Kale içinde yapılan kilise "Kara Ki-lise" olarak da anılmakta.

Seyhan

Taşköprü: Köprüyü Roma İm-paratoru Hadrianus veya Bi-zans İmparatoru I. Justin-

Halil İbrahim Paşa Kalesi

Tarihi Misis Köprüsü (Eski ve Yeni Hali)

yen'in yaptırdığı söylenmekte. 319 metre uzunluğunda 13 metre yüksekliğinde olan köprü'nün 21 yuvarlak kemerinden bugün 14'ü sağlam.

Bebekli Kilise: Saint Paul Katolik Kilisesi. 1880-1890 yıllarında yapılmış.

Saat Kulesi: Kulenin inşasını 1881'de Adana Valisi Ziya Paşa başlatmış, zamanın Adana Belediyesi bitirmiş. 32 metre yükseklikte.

Bedesten: Ramazanoğulları tarafından 16. yüzyılda yaptırılmış.

Ulu Cami: Ramazanoğulları tarafından 1541 yılında yaptırılmış.

Mustafa tarafından yaptırılmış.

Akça Mescit (Ağca Mescit): 1489 yılında Türkmen Akça Bey tarafından yaptırılmış.

Ramazanoğlu Konağı ve Harem Dairesi: Miladi 1489 yılında Ramazanoğulları tarafından yaptırılmış.

Çarşı Hamamı: 1529 da Ramazanoğlu Piri Mehmet tarafından yaptırılmış.

İrmak Hamamı: Eski bir Roma hamamı üzerine Ramazanoğulları tarafından yaptırılmış.

Yağ Cami: Caminin hemen yanında yer alan Medrese kapısı üzerindeki kitabe, eserin 1501 yılında Ramazanoğlu Halil Bey'in emriyle kilise iken camiye çevrildiği ve bu tarihten 57 yıl sonra da Piri Paşa tarafından medresenin yaptırıldığı okunmakta.

Yeni Cami: 1724 yılında yaptırılmış olup, Arap mimarisi tarzında.

Hasanağa Cami (Hasan Kethüda): 1558 yılında Hasanağa tarafından yaptırılmış.

Kemeraltı Cami: 1599 yılında Savcıoğlu Hacı

Gön Hanı Kapısı: Adana Arastası ile yan olan Gön Hanında bugün sadece bir kapı bulunmakta.

Bahri Paşa Çeşmesi: Devrin Valisi Bahri Paşa tarafından bugünkü Kuruköprü semtinde 1890 tarihinde yaptırılmış. İmar çalışmalarından dolayı 1952 yılında kaldırılmış. Bu çeşmenin aynısı 1993 yılında Vali Recep Birsin ÖZEN tarafından aynı ölçüler içerisinde yaptırılarak Atatürk Parkının güney yönüne yerleştirilmiş.

Tufanbeyli

Şar Harabeleri, tarihte Hititlerin merkeziymiş. Romalılardan kalma Amfi tiyatro ile Bizans Kilise kalıntıları bulunmakta. Gebzeli mevkiinde Hititlere ait kaya kabartmalarına rastlanmakta.

Yumurtalık

İlçede Ayas Kalesi, Süleyman Kulesi ve Markopolo İskelesi bulunmakta. Yapılış tarihi konularında kesin bilgi olmamakla beraber Orta Çağda yapıldığı tahmin edilmekte.

Yüreğir (Misis, Mopsuestia)

İlk ve ortaçağda önemli bir yerleşim merkezi olan Yüreğir ve yöresinde eski eser olarak

Misis Yılankale

Masarsus Antik Tiyatro

Yumurtalık Kız Kalesi

köprü ve höyük, yer mozaikleri ve su kemerleri, hamam ve kervansaray bulunmakta. Bu eserler Hitit, Roma, Selçuk ve Osmanlı dönemlerine ait.

İldeki Kültür Kuruluşları Müzeler

Adana Arkeoloji Müzesi

1924 yılında Alyanakzade Halil Kamil Bey tarafından Taşköprü yakınındaki Cafer Paşa medresesinde açılmış. 1950 yılında bugünkü Etnoğrafya Müzesine, 5 Ocak 1972 tarihinde de bugünkü yerine (Girne köprüsü yanı) taşınmış. Müzeye eserler kazı, hibe, el koyma ve satınalma yoluyla

toplanmış. En önemlileri Aşi Lahidi, Antropoit Lahidi, Bronz Senatör Heykeli, Urartu dönemine ait madeni eşyalar.

Etnoğrafya Müzesi

İl merkezinde, Kuruköprü'de 1845 yılında yapılmış ve terkedilmiş kilise binası 1924 yılında müze haline getirilmiş. Buranın Etnoğrafya Müzesi olarak kullanılması 1983 yılında.

Atatürk Bilim Kültür Merkezi

Müze binası Seyhan Caddesi üzerinde 19. yüzyılda yapılmış geleneksel Adana evlerinden. İki katlı çıkmalı, kırma çatılı, ahşap bir yapı. Ramazanoğullarından Suphi Paşa'ya ait olan bina da Atatürk, 15 Mart 1923'te Adana'ya geldiğinde eşile birlikte kalmış. Bina, Atatürk Kültür ve Bilim Merkezi Koruma ve Yaşatma Derneğince ve halkın katkılarıyla restore edilmiş. 1981 yılında Müze Müdürlüğü'ne bağlı olarak hizmete açılmış.

Misis Mozaik Müzesi

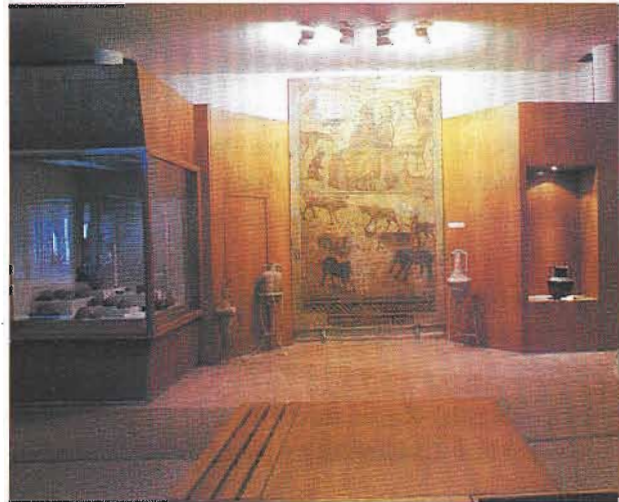
1959 yılında Misis Höyüğü'nün batı yönündeki sırtında açılmış. Adana Arkeoloji Müzesine bağlı.

Müzedede yer alan mozaikler, bu sanatın en gelişmiş zamanı olan 4. yüzyılın sonlarına ait bazilika tipinde bir tapınağın zemin mozaikleri. Müzenin duvarları ışığı geçirecek şekilde cam tuğlalardan oluşmuş. Bu mozaiklerin ortaya çıkarılmasında Alman Arkeologları Prof. Bossert ve Dr. Sudwing Budde yardımcı olmuşlar.

Geleneksel Yiyecek ve İçecekler

Adana yöresinin zengin bir yemek kültürü bulunuyor. Bu yemek kültürünün bu kadar zengin olmasının nedeni çeşitli kültürlerin etkisinde kalması ve onların yemekleri ile kendi yemeklerini damak zevkine uygun olarak birleştirmesi. Adana yemeklerinin en önemli özelliği un, bulgur, et, sebze ile çeşitli baharatların çok kullanılması. Aynı zamanda süt, yoğurt, peynir, çökelek de bol miktarda kullanılıyor. Özellikle etli yemekler sebze ile birleştirilerek yapılıyor. Bakliyat türleri ile sebze yemekleri ve çorbalarda bol miktarda kullanılıyor. En ünlü yemekler Adana kıyma kebabı, Adana kuşbaşı, içli köfte, kı-

Adana Müzesi

Görülmeye Değer Bir Yöre

Adana ve yöresi doğal güzel-
likleri ve çeşitli uygarlıkların
yaşandığı bir bölge olması ne-
deniyle önemli. Bu bakımdan
her tür turizme uygun bir yer.
Çok sayıda kale, köprü, cami,
kilise, ren yeri, han, hamam,
müzesi ile tarih ve kültür tu-
rizmi için, bir çok kilise ve ca-
mi ile de inanç turizmi için bir
ekim merkezi. Toroslardaki
yüksek alanlar, doğa yry-
ř "trakking" akarsulardaki
"patinaj", av turizmi, yayla tu-
rizmi, mağara ve kanyon tu-
rizmi için dünyada az rastla-
nan güzelliklerle dolu.

İlde ziyaret edenleri ağırlamak
için ikisi beş yıldızlı,  dört
yıldızlı, biri üç yıldızlı, altısı iki
yıldızlı, biri bir yıldızlı, bir adet
de motel olmak üzere 14 adet
Turizm Bakanlığından belgeli,
975 yatak kapasiteli otel, yedi

Yumurtalık Balıkçı Barınağı

adet ikinci sınıf
restorant, iki
adet eğlence ye-
ri bulunuyor.
30 adet seyahat
acentası faali-
yet gösteriyor.

Turizm Potansiyeli İş ve Kongre Turizmi (Ulusal ve Uluslararası)

İl ulaşım açısından deniz, ha-
va ve kara yollarının birleştiği
bir nokta. Sanayi ve turizmde-
ki gelişmeler, aynı zamanda
Üniversitenin olması turizmin
gelişmesine en büyük etken.
Üniversite, mevcut büyük
oteller, Sanayi Odası, Ticaret
Odası ve Ticaret Borsası sa-
lonlarında çeşitli iş toplantıla-
rı yapıyor.

Tarih ve Kültür Turizmi

Tufanbeyli Kalesi, şar Antik
Kalıntıları, Anavarza Kalesi ve
Antik Yerleşmesi, Misis Kp-
rs ve Mozaik Müzesi, Lok-
man Hekim Cami, Mağarsus
Antik Liman şehri, Domuzte-

pe, Sirkeli Höyüğü, Yırankale,
Toprakkale, Kozan Kalesi (Sis),
Milvan Kale, Feke Kalesi, Kale
Kilise, Taşköprü, Bebekli Kili-
se, Ulucami ve Kllyesi, Akça-
mescit, Kk Mescit, Yağca-
mi, Kemeraltı Cami, Yeni Ca-
mi, Hoşkadem Cami, Kurtku-
lağı Cami, Kurtkulağı Kervan-
sarayı ve Bedesteni, Ceyhan
Ulucami, Gnhanı, Tuzhanı,
Arasta, Karataş Hanı, Adana
Saat Kulesi (Büyük Saat), ar-
şı Hamamı, Irmak Hamamı,
Mestan Hamamı, Yeni Ha-
mam, Adana Arkeoloji Müzesi,
Adana Atatürk Müzesi, Adana
Etnoğrafya Müzesi, Misis Mo-
zaik Müzesi v.b. gibi tarih ve
kültür yerleri, görülmeye de-
ęer yerler.

evre Bilimsel (Ekoloji Turizmi)

160 km uzunluğundaki kıyı
şeridinin 45 km'si kumul, su-
lak, sazlık ve benzeri gibi do-
ęal alanlar. Bu alanların en
nemlisi Seyhan Nehrinin
meydana getirdiğı Tuzla ve
Akyatan Glleiyle Ceyhan
Nehrinin oluşturduğu Akya-
yan Gölü ve Yumurtalık Dal-
yanı. Her iki alan da önemli
evre bilimsel (ekolojik) zen-
ginliğe sahip. Doğal ortamlar-
ında az bulunan çeşitli kuş-

Kapuzbaşı Selalesi

lar ile deniz ve kara canlıları yaşamakta.

Kıyı Turizmi

Adana'nın Yumurtalık ve Karataş ilçeleri Akdeniz'e kıyısı olan ve deniz turizmi bakımından önemli merkezler. Yılın altı ayı buranın güzel kıyılarından faydalanarak yüzme sporu ihtiyacı giderilebiliyor.

Rafting

Tahtalı Dağlarından doğan Tufanbeyli, Saimbeyli ve Feke ilçelerinden geçen aşağıda Seyhan Nehrine karışarak denize dökülen Göksu Irmağı kıvrımlı güzergahı ve uygun debisi ile rafting sporuna çok uygun. Burasının Turizm Bakanlığınca yatırım programına alınması gündemde.

Termal Turizmi

İlde termal turizmi fazla önem taşımasa da yöre halkınca termal turizm alanlarından faydalanılmakta. Bunlar Aladağ yakınlarındaki Acısu İçmesi, Ceyhan yakınlarındaki Tahtalıköy, Kokarpınar, İçmeleri, kent merkezindeki Kurttepe, Alihocah.

Yayla Turizmi

Çukurova'da yazları sıcak ve kurak geçmesinden dolayı yayla turizmi oldukça gelişmiş. Yöre halkı yazları yaylalara çıkıyor. Bu yaylaların en önemlileri Tekir, Bürücek, Hamidiye, Fındıklı, Asar, Asmacık, Armutoluk, Belemelik, Kızıldağ, Meydan, Çamlıyayla.

Mağara ve Kanyon Turizmi

Aladağ'daki Bıgıbgı Mağarası doğal güzelliği ile mağara turizmine, Feke'deki Göksu Irmağının oluşturduğu vadi ise kanyon turizmine çok uygun alanlar.

Doğa Yürüyüşü (Trakking)

Bu spor için Toroslarda çok sayıda güzergah bulunuyor. Ancak bunların en önemlisi Pozantı İlçesinin Hamidiye Köyünden başlayıp Eyner Suyuna kadar olan kısmı.

İnanç Turizmi

Adana Kent merkezindeki Bebekli Kilise, Saimbeyli'de Kale Kilise (Kara Kilise), Şar'daki Antik Kilise ve Kent kalıntıları, Aladağ'daki Akören Kilisesi inanç turizmi bakımından önemli yerler.

Av Turizmi

İl sınırları içinde Toros Dağlarında dağ keçisi, geyik, yaban domuzu, keklik, bıldırcın, üveyik, tavşan, yaban ördeği, yaban kazı ve benzerlerinin av mevsimine göre yapılmakta. İlde deniz avcılığı da gelişmiş. Yumurtalık'ta Çamlık ve Yerkuma, Karataş'ta Akyatan, Tuzla ve Burma Boğazı dalyanlarında kefal, levrek, çupra, lagos, dil balığı, kara kullak, mercan ve karides avı ile baraj göllerinde sudak, sazan, yayın (gelebicin), yılanbalığı avı yapılmakta.

Göl ve Su Sporları Turizmi

Seyhan, Çatalan baraj gölleri su sporlarının gelişmesi için oldukça uygun.

Golf Sporu ve Turizmi

İlde sahil bandında golf sporuna uygun alanlar ve potansiyel bulunuyor.

Kayak Sporları ve Turizmi

Karaisalı'daki Kızıldağ Yaylası, Pozantı'daki Karanfil Dağı kamp ve kayak sporuna uygun. Elmalı kayak merkezi inşaatı devam ediyor.

İlde Yumurtalık ve Karataş ilçelerinin sahil bandı turizm merkezi ilan edilmiş. Ayrıca İmamoğlu Yeraltı Şehri, Aladağ Bıgıbgı Mağarası, Acısu Akören Kiliseleri ve Meydan Yaylasının turizm merkezi olması için çalışmalar sürdürülüyor.

Yumurtalık ilçesinde faaliyet gösteren "Turizm Gençlik Kampı'nın geliştirilerek "Bölge Turizm Gençlik Kampı" haline getirilmesi için çalışmalar yapılıyor.

İlçeler

İlçe sayısı 13 olan Adana'nın 46 Belediyesi, 550 köyü bulunmakta. 1986 yılında Bü-

yükşehir statüsüne kavuşmuş. 1996 yılında Osmaniye İlçesi Adana'dan ayrılarak İl olmuş, Kadirli, Düziçi, Bahçe ilçeleri Osmaniye'ye bağlanmıştır.

Aladağ

Karaköy adıyla 1835 yılından itibaren Karaisali ilçesine bağlı bucak merkezi iken, 1973 yılında belediye teşkilatı kurulmuş ve ismi de Karsanti olarak değişmiş. Yüzölçümü 1380 km² olan ilçe coğrafi yapısı nedeniyle idari yönden kolaylık sağlanması amacıyla 1987 yılında Aladağ ismini almıştır.

Aladağ İlçesi, dağlık ve engebeli derin vadili bir alan üzerinde olup, denizden yüksekliği 850 metre.

Yaz aylarının serin geçtiği ilçede Çukurova yöresinden halkın yoğun olarak göç ettiği Başpınar, Meydan ve Tekir yaylaları bulunmaktadır.

İlçe sınırları içinde Kapuzbaşı Şelalesi ile Eyner Simit Şelalesi görülmeye değer doğa güzellikleri.

İlçe Adana'ya 100 km. uzaklıkta olup, 27 köyü bulundurur.

Ceyhan

Fenikeliler döneminden beri bir yerleşim merkezi olan Ceyhan çeşitli uygarlıkların etkisi altında kalmış. 1516 yılından itibaren Osmanlı idaresine giren Ceyhan, 1864'te Kırım'dan gelen Nogay Türklerinin buraya iskanı ile "Yarsuvat", II. Sultan Abdulhamit döneminde ise "Hamidiye", daha sonra da Ceyhan Nehrinden dolayı 1926 yılında "Ceyhan" ismini almıştır.

İlçe Adana'ya 43 km. uzaklıkta olup, yüzölçümü 1.426 km². İlçenin 71 köyü bulunmaktadır.

Feke

İlin kuzey kesiminde Çukurova'yı İç Anadolu'ya bağlayan Gülek geçidinden sonra ikinci yol üzerinde. Tarihi çok eskilere dayanan Feke sırasıyla M.Ö. 16. yy'da Hititlerin, M.Ö. 6. yy'da Perslerin, M.Ö. 333 yılında Büyük İskender'in eline geçmiş, daha sonra da Romalılar ve Bizanslıların idaresine girmiştir.

Kilikya'ya Arap-İslam orduları girdikten sonra buradaki Ermeni muhacirleri 1081 yılında Toroslara yerleşmiş ve Vakha Feke Kalesini Bizanslıların elinden almışlar. Yöre daha sonra Memlûklere geçmiş, Türk boylarının Anadolu'ya gelmesi sonucunda bölgeye Türkler egemen olmuş.

Feke, 1942 yılında bugünkü bulunduğu yere taşınmıştır.

Adana'ya 122 km. uzaklıkta olan ilçe, deniz seviyesinden 620 m. yükseklikte.

38 köyü bulunan ilçenin yüzölçümü 1.335 km²'dir.

İmamoğlu

1930'larda bir konaklama evi bulunurken 1936 yılında yöreye Romanya'dan muhacirler gelerek bugünkü şehir merkezinin bulunduğu yere planlı bir şekilde yerleştirilmişler. Daha sonra Kozan ve Ceyhan İlçelerinde yaşayan göçmenler de İmamoğlu'nda toplanmışlardır.

1959 yılında bucak teşkilatı, 1964 yılında belediye teşkilatı kurulan ilçe Kozan ilçesinden ayrılmış ve yeni bir ilçe statüsüne girmiştir.

Adana'ya 45 km uzaklıkta olan ilçenin yüzölçümü 424 km² olup 19 köyü bulunmaktadır.

Karaisali

Tarihi geçmişi Roma devrine kadar uzanan ilçe merkezinin güneyinde Romalılara ait şehir kalıntılarına rastlanmaktadır.

Çeşitli uygarlıkların yaşadığı bu yer Türklerin Anadolu'ya yerleşmesinden sonra "Çeceli" adını almıştır. Yerleşik halk Yüreğir ve Menemencioglu soyunda. Karaisali adını Ramazanoğullarından Karaisa Bey'den dolayı almıştır. İlk-ilçe merkezinin bugünkü Hacılı

Köyü olduğu söylenmekte 70 köyü olan Karaisalı ilçesi Adana'ya 47 km uzaklıkta. Denizden ise 240 metre olup, yüzölçümü 1.517 km²'dir.

Karataş

M.Ö. 1000 yıllarında Magarsus adıyla kurulmuş bir liman şehri olan ilçe, Lui, Arzana, Hitit, Yunan, Roma, Bizans, Ortaçağda Roma ve Abbasilerin egemenliğini yaşamış, 1517 yılında Osmanlıların eline geçmiş. I. Dünya Savaşından sonra bir yıl Fransızların işgalinde kalmış, 1928 yılında bucak teşkilatı kurulmuş. 1957 yılında da ilçe olmuş.

46 köyü olan Karataş ilçesi Adana şehrinin güneyinde bir sahil şehri olup il merkezine 47 km uzaklıkta. Yüzölçümü 922 km².

Kozan

Tarihi M.Ö. 1900 yıllarına dayanan ilçe, uzun yıllar Hitit Krallığı'nın bir merkezi olmuş. Daha sonra Asurlular, İranlılar, Araplar, Selokidler, Romalılar ve Bizanslılarca yönetilmiş. Yakınçağda "Sis" olarak anılan yöreye Ermeniler, Selçuklular, Ramazanoğulları egemen olmuş, 1854'te Osmanlılara isyan eden Kozanoğulları Kozan, Kadirli ve Karaisalı ilçelerini almak istemişler. Kurtuluş Savaşından sonra burada bulunan Fransız ve Ermeniler ilçeyi terketmişler. Kozan, 1923 yılında vilayet, 1926 yılında ilçe olmuş ve Adana'ya bağlanmış.

84 köyü olan ilçenin il merkezine uzaklığı 68 km olup, yüzölçümü 690 km²'dir.

Pozantı

Adana'nın kuzeyinde, Toros Dağlarından Anadolu'ya geçiş yolu üzerinde kurulan Pozantı ilçesi, ismini yakınında bulu-

men olan Ana-
varza Beyli-
ği'nden geldiği
ve BeyToryo'nun
oğlunun adı ol-
duğu bilinmek-
te. Bölge çeşitli
uygarlıkların et-
kisi altında kal-
mış. Osmanlı
Döneminde Ma-
raş Sancağının
Elbistan kazası-
na bağlanmış.
Kurtuluş Savaşı
sırasında Fran-
sız işgali altında
kalmış, 18 Ekim
1920'de Yüzbaşı
Doğan ve Kay-

makam Saim Bey'den dolayı
bu adı almış, yeni bir ilçe ola-
rak kurulmuş. 1928 yılında
bugünkü yerine nakledilmiş.

Adana merkezine uzaklığı 157
km olup, yüzölçümü 1170
km². Denizden yüksekliği
1050 metre olup, 25 köyü bu-
lunuyor.

Seyhan

Seyhan, Adana ilinin merkez
ilçesi iken, 1986 yılında ayrı
bir ilçe olmuş. Çeşitli uygarlık-
ların kent merkezi olma konu-
munu yüzyıllar boyunca de-
vam ettirmiş. İlçe 1918-1920
tarihi arasında Fransız işgalin-
de kalmış ve 05.01.1992'de
düşmandan kurtarılmış.

Denizden yüksekliği 23 metre
olup, 30 köyü bulunuyor. Yü-
zölçümü 4200 km².

Tufanbeyli

İlçenin yerleşim yeri çok eski
tarihlere dayanıyor. Bunun
örnekleri olarak ilçenin kuze-
yinde Sur Hacıbekri, Hanyeri
Köyü yakınındaki höyükler,
aynı zamanda ilçenin güne-
yindeki kale kalıntısı, ören
yerleri buranın tarihinin çok
eski uygarlıklara dayandığını

göstermekte. İlçe Hüketçe
adıyla, Saimbeyli ilçesine bağ-
lı bir bucak merkezi iken
1958'de Saimbeyli'den ayrıla-
rak Mağara adıyla ilçe olmuş.
Daha sonra ismi Kurtuluş Sa-
vaşın'da büyük kahramanlıklar
gösteren Osman Tufan-
bey'in adından dolayı Tufan-
beyli olmuş.

Denizden yüksekliği 1474 km
olup, Adana'ya 190 km uzak-
ta. 31 köyü olan ilçenin yüzöl-
çümü 964 km²'dir.

Yumurtalık

İlçe, Ceyhan'a bağlı bir bucak
merkezi iken 1959 yılında ilçe
olmuş. Eski adı Ayas olan Yu-
murtalık'ın tarihi Ortaçağlara
kadar uzanıyor. Bir liman
şehri olarak bilinen ilçede eski
uygarlıklara ait çeşitli ereslere
rastlanıyor. Bir sahil ilçesi
olan Yumurtalık'ta nüfus yaz
aylarında 30+40 bin civarına
yükseliyor. Şehir merkezine
yakınlığı, kültürel değerleri,
temiz ve berrak denizi, güneş-
lenmeye uygun geniş plajı ile
cazip bir tatil merkezi özelliği
taşıyor. Son yıllarda pansiyonculukta büyük gelişmeler
görülmekte.

Adana merkezine 80 km uzak-
lıkta olan ilçenin yüzölçümü
501 km² olup 16 köyü bulu-
nuyor.

Yüreğir

Yüreğir, Adana merkez ilçe-
sinden 1986 yılında ayrılarak
ayrı bir ilçe olmuş. İsmi M.S.
1250-1352 yılları arasında
Türk Oğuz boyundan çokkla-
ra ait Yüreğir Aşiretinin bura-
ya yerleşmesinden dolayı al-
mış.

Denizden yüksekliği 23 metre
olan ilçenin yüzölçümü 1538
km² ve 79 köyü bulunuyor.

nan Doğu Roma şehri olan Po-
dantrani'den almış. Pozanti ve
çevresi Hitit, Pers, Roma, Bi-
zanslılar ve Abbasilerin idare-
sine girmiş, 1071 yılında da
Türklerin eline geçmiş. 1571
yılında Osmanlı topraklarına
katılmış. 1914-1917 yılları
arasında demiryolunun bölge-
ye gelmesi ile Pozanti'da kesin
yerleşim düzenine geçilmiş.
1919-1920 yıllarında Fransız-
ların işgaline uğrayan yöre
halkı direnişe geçmiş ve 1920
yılında Pozanti işgalinden
kurtulmuş. Bu dönemde "Yeni
Adana" ismi ile il merkezi,
sonra da bu statüsünü kaybe-
derek Karaisali'ya bağlı bir
bucak merkezi olmuş. 1954
yılında da Adana'ya bağlı ilçe
merkezi olarak idari yapısını
sürdürmekte.

16 köyü olan Pozanti ilçesinin
il merkezine uzaklığı 98 km
olup yüzölçümü 772 km²'dir.

Saimbeyli

İlçenin kuruluşu hakkında el-
de kesin bilgiler bulunma-
makta. Tarihi kalıntılara göre
Hititler Devrine kadar uzan-
makta. İlçenin eski adı "Ha-
çin". Bu ismin de ovaya ege-

Ülkemizin yüzde doksan sekizi, "Deprem kuşağında"

DEPREM VE STANDARDİZASYON

Mustafa KIRANSOY

Türkiye 17 Ağustos ve 12 Kasım'da yüzyılın en büyük afetine maruz kaldı. Binlerce vatandaşımıza kendileri için bir korunak, bir güven ortamı sunan evleri, işyerleri mezar oldu. Sözlerle ifadesi mümkün olmayan bu yıkımın mali bilançosu ise trilyonlarla ifade edilmekte. Adeta bu ilahi yıkım tüm milletimizin fertlerini hem maddi hem de manevi olarak etkilemiş olduğunu söyleyebiliriz. Bu korkunç tablo yaşandıktan sonra, milletin aklında bir takım sorular ve muhasebeler oluşmuştur. Mesela, yıllardır güvenilir bir ortamdır diye yaşadığımız yuvamız nasıl olduda bu şekilde kağıttan kulelere dönüştü?, bu binaları nasıl böyle denetimsiz ve bilgisizce yükseltebildiler? ya da neden devlet önceden tedbir almadı? gibi sorular çokça sorulur oldu. Bu sorular karşısında ilk önce şunları söylemek gerekiyor; Tabii ki ülkemizde yapı malzemelerine ilişkin olarak, inşaat işlerine ilişkin standartlar bulunmakta ve de bu standartların tespit ve oluşumunda etkili olan ve dünyada kendi alanında, saygın bir yere sahip TSE gibi bir kurumumuzda bulunmaktadır. Öyleyse bu yıkım, neden meydana gelmektedir sorusuna yanıtı şu tanımda bulabiliriz. Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı'nın (ISO) tanımına göre standart, "herhangi bir faaliyetle ilgili bulunan bütün tarafların katkı ve işbirliğiyle ekonomik bir fayda sağlamak üzere belirli

Türkiye, yüzyılın "Afeti" olarak nitelenen, 17 Ağustos ve 12 Kasım deprem felaketlerinin acılarını silmeye çalışıyor. Ancak, bina yıkımları, alt yapı eksikliği ve insan kayıpları, kurallara, yasalara ve standartlara uymayan vatandaşlardan kaynaklanıyor.

kurallar koymak ve bu kuralları uygulama işlemidir" denildiğini görürüz. Özellikle bu ifadenin "konulan kuralların uygulanması", boyutuna dikkati çekmek istiyorum. Zaten %98'i deprem kuşağında olan ülkemizde, deprem gibi afetlere karşı gerek yasal gerekse kurumsal önlemler bulunmaktadır. Yapı malzemelerinde de gerekli standartlar mevcut iken Gümrük Birliği'yle ortaya çıkacak rekabete karşı getirilen ISO, kalite standartlarına sahip mal ve hizmetler de mevcut ve uygulanmaktadır. Ayrıca müteahhit firmalarımız, özellikle bağımsızlığını yeni elde etmiş bulunan Türk Cumhuriyetlerinde ve dünyanın çeşitli yerlerinde devasa binalar inşa etmektedirler. Öyleyse bu bina yıkımlarının, bu alt yapı yıkımlarının ve buna bağlı insan kayıplarının sebebi var olan kurallara, yasalara ve standartlara uymayan vatandaşlarımızın olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple acı çeken insanımız kimsede suç aramalıdır. Çünkü kurallara uygun malzeme kullanan ve sağlam kalan binalar, bunun en iyi delilleridir. Bir diğer değinilmesi gereken husus da her şeyin çözümünü kanunlarda ve diğer mevzuatta aramamız yanlıştır.

Uygulayıcılar ve gerekli denetimi yapacak olanlar bu kuralları be-

nimseyip özümsemedikçe bunlar ancak kağıt ve ifade kalabalığından öteye gidemeyecektir.

Standardizasyon, ülkemiz ekonomisinin büyümesini sağlayan önemli bir araçtır. Mal ve hizmetlerdeki standardizasyonun sağlanması sayesinde daha kaliteli bir üretim ve verimlilik ortaya çıkacaktır. Aynı zamanda üretilen malların rekabet gücü artacak ve de üretim maliyetleri düşecektir. Bu da vatandaşın cebine ve bütçesine olumlu bir yansıma yapacaktır. Bu aynı zamanda iktisadında gereğidir. Yani sınırlı olan mal ve hizmetlerde sınırsız olan ihtiyaçlar en iyi şekilde karşılanacaktır. Hepinden önemlisi de daha az insan kayıplarımız olacaktır. Deprem konusunda bütün devlet kurumlarının, gerekli dersleri çıkarmış olması lazımdır. Türk Standartları Enstitüsü'nde, deprem sonucunda yaşanan gerçekleri göz önünde bulundurarak yeni çalışmalar ve yeni oluşumlara gitmelidir.

Son olarak deprem bölgesinde okumakta olan bir öğrenci olarak her şeyden önce insanımızın kendi benliğinde bir ahlak standardına, bir etik anlayışa yönelmesi gerekmektedir. Beyinlerimizde oluşan bu standartlarda insanların kalplerinde yeşererek ülkemize ve tüm dünyaya yayılacaktır.

Son günlerde bizi çokça üzen ve düşündüren,

Depreme dayanıklı yapı tasarımı

Osmaniye'de deprem riskleri ve yapılaşma

Hanifi BİNİCİ*

Bu çalışmada; Deprem bilimsel tanımı yapılmış, depremle ilgili terimler açıklanmış, İnşaat Mühendisliği açısından depremler incelenmiştir. Deprem kuvvetlerinin oluşumu ve depremin önemi açıklanmıştır.

Birinci dereceden deprem bölgesi olan Osmaniye ilinde ve 100 km etrafında meydana gelen depremler verilmiştir. Osmaniye ilinde yapılaşma ve risk olasılıkları belirlenmiştir. Şehirleşme - Alternatif Mücavir Alanlar-Yapı Kooperatifleri, Depreme Dayanıklı Yapı Üretimi ve Değişik Deprem Analizleri yapılmıştır. Problemin çözümüne yönelik öneriler verilmiştir.

DEPREM NEDİR?

Doğal afetlerin en önemlilerinden biri olan deprem, yer kabuğunun titreşim hareketi ile oluşmaktadır. Ayrıca bu oluşum dünyanın yapısı ile de yakından ilgilidir. Yerin içerisinde bazı fiziksel ve kimyasal olaylar sonucu yer kabuğunda kuvvetler ve gerilmeler oluşmaktadır. Bu kuvvetler ve gerilmeler belirli bir seviyenin üstüne çıktığında aynen yük altındaki bir yapı elemanı gibi yer kabuğunda çatlaklar ve kırıklar oluşmaktadır. Yer kabuğunun kırılması çok ani bir şekilde meydana geldiğinden ortaya şok dalgalar çıkmaktadır. Bu dalgalar geçtikleri ortamı ve üzerinde bulunan zemin tabakalarını sarsıp sallamaktadır. Bu olaya DEPREM denilmektedir.

Yapının oturduğu zemin, o bölgeden geçmekte olan sarsıntı dalgaları ile harekete geçirilmektedir. Yapı ise zemin den ayrı bir kütlesi olduğu

için zemin hareketlerine direnmekte ve yapı içinde zemin hareketine ters yönde atalet kuvvetleri oluşmaktadır.

DEPREMLE İLGİLİ TERİMLER

Sismoloji: Depremi oluş, yer, zaman ve büyüklüğü ile ilgilenen bilim dalıdır.

Jeoloji: Depremi arazi üzerindeki etkileri ve fay çizgileri ile ilgilenir.

Deprem Mühendisliği: Deprem sonucu yapılarda oluşan atalet kuvvetlerinin sebepleri ve yapıların bu kuvvetlere göre tasarımı ile ilgilenir.

Fay: Yer hareketlerinin büyüklüğü fayların türleri ile ilgilidir. Ne kadar depreme dayanıklı yapı yapılırsa yapılsın, bir fay kırığı üzerindeki yapı depreme dayanıklı olamaz. Bir yapının bu kırıklarda oluşacak birkaç metrelik atımlara dayanabilmesi mümkün değildir.

* Yüksek İnşaat Mühendisi Ç.Ü. Osmaniye Meslek Yüksekokulu Öğr. Görevlisi

Yeraltında

çok ani olarak kırılan

yer kabuğunda

ortaya çıkan şok

dalgalar, geçtikleri

ortamları ve

yeryüzünü sarsarak

üzerinde bulunan

yapıları sallamaktadır.

DEPREM KUVVETLERİNİN OLUŞUMU

Yer altında çok ani olarak kırılan yer kabuğunda ortaya çıkan şok dalgalar geçtikleri ortamları ve yer yüzünü sarsarak üzerinde bulunan yapıları sallamaktadır. Yerin ivmeli hareketi sırasında, yapı yer hareketine direnmekte ve yapı içerisinde harekete ters yönde atalet kuvvetleri ortaya çıkmaktadır. Bu olay sabit bir hızla yol alan bir aracın ani fren yaparak hız değiştirmesi sonucu araç içinde bulunanların öne doğru itilmeleri durumuna benzemektedir.

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ VE DEPREM

Depremler önceden bir uyarı yapmaksızın meydana geldiği için doğal afetler içerisinde ayrı bir öneme sahiptir. Günümüzde depremlerin önceden tahmin edilmesi konusunda kesin sonuçlar elde edilememiştir. Mademki depremin ne zaman, nerede ve hangi büyüklükte olacağı bilinmemekte, öyleyse tek çare kalıyor, bu da depreme dayanıklı

yapı tasarımı yapmaktır. Bu ise depremin olumsuz etkilerini en aza indirmenin en kesin yoludur. Depremlerin plansız, ruhsatsız yapılaşan yerleşim birimlerinde çok korkunç zararlar verdiği, yaşanan depremlerden bilinmektedir.

Ayrıca mevcut binalara yapılan eklenti ve ilavelerin izinsiz ve kontrolsüz yapılmaları halinde de bir o kadar olumsuz sonuçlar doğuracağı kesindir. Yine bilimsel hiçbir gerçekliği olmayan, sadece politik kaygılarla yapılan imar afları ve düzenlemeleri de ayrıca depremlerde büyük mal ve can kaybına neden olabilir.

DEPREMİN OSMANİYE İÇİN ÖNEMİ

Osmaniye ili güney ile güneydoğuyu bağlayan bir kesişim noktasında bulunmaktadır. Organize sanayi bölgesinin de işlerlik kazanması durumunda denizle olan bağlantısını da sağlayacağından ileride önemli bir sanayi şehri olma yolundadır. Şehir son yıllarda doğudan ve güneydoğudan büyük göçler almaktadır. Şehirleşme çok plansız ve programsız yürütülmektedir. Yukarıda anlatılan deprem kaygıları hiç düşünülmeden şehrin değişik yerlerinde on-on iki katlı inşaatlar yapılabilmektedir. Şehrin birkaç yıl önceki dokusu tamamen bozulmuş ve mimari güzellikler yok olmuştur. Mevcut portakal bahçeleri sorumsuzca yok edilip yerlerine çok katlı yapılar yapılmaya devam edilmektedir.

Yapılaşmanın yoğun yaşandığı İstasyon Caddesi bölgesinin zemini tamamen bataklıktır. Ayrıca zamanında tek katlı,

bahçeli ve müstakil olarak planlanan Şirinevler'e hiç endişe edilmeksizin üç-dört katlı yapılar yapılmaktadır. Bu bölgenin de bataklık olduğu bilinmektedir. Yapılaşma konusunda bu noktalara büyük dikkat gösterilmelidir.

OSMANİYE'DE MEYDANA GELEN DEPREMLER

Osmaniye ili birinci dereceden deprem bölgesidir. Orta şiddetli depremlerde bile afet sonrası büyük can ve mal kayıplarının olduğu yaşanarak görülmüştür (Dinar, Erzincan, Ceyhan ve Marmara depremleri). Depremlerdeki can ve mal kaybının tümünün yapılarda olan hasar sonucu ortaya çıkması, inşaat mühendislerinin görevi olan yapıların analizinde depremlerin göz önünde bulundurulmasını zorunlu kılmaktadır. Olası bir depremde can kaybını önlemek ve mal kaybını azaltmak için depreme dayanıklı yapı tasarımı gereklidir.

Kandilli Rasathanesinden alınan Osmaniye merkez olmak üzere ortalama 100 km yarıçaplı bir alanda meydana gelen depremlerin özellikleri çizelge 1'de verilmiştir. Konu ile ilgili olarak Kandilli Rasathanesinden temin edilen deprem kayıtları incelenmiştir.

Verilen deprem kayıtlarından örnekleme yapılarak Osmaniye'deki depremlerin bir değerlendirilmesi yapılacaktır.

Aktif bir deprem kuşağında yer alan ülkemizde ve özellikle birinci derecede deprem bölgesinde yer alan Osmaniye ilinde, Erzincan, Dinar, Ceyhan ve Marmara'da yaşanmış olduğu gibi depremler büyük

**Çizelge: 1 Tarih boyunca Osmaniye'de Meydana Gelen Depremler ve Özellikleri
(Boğaziçi Kandilli Rasathanesi).**

Deprem Tarihi	Enlem(Kuzey)	Boylam(Güney)	Şiddet(lo)	Uzaklık(km)
M.Ö 148	36.25	36.10	8	93
M.Ö 131	37.05	36.60	7	33
M.Ö 69	36.25	36.10	9	93
M.Ö 37	36.25	36.10	8	93
37	36.25	36.10	8	94
79	36.25	36.10	7	93
110	37.30	36.10	8	93
115	6.25	36.10	9	93
117	36.25	36.10	7	93
128	36.25	36.10	8	56
220	36.25	36.10	8	93
245	36.25	36.10	10	93
272	36.25	36.10	8	93
290	37.06	35.80	8	38
334	36.25	36.10	9	93
341	36.25	36.10	8	93
345	36.25	36.10	7	93
363	36.25	36.10	5	93
387	36.25	36.10	6	93
396	36.25	36.10	9	93
458	36.25	36.10	9	93
506	36.25	36.10	8	93
517	37.20	35.90	8	32
518	36.88	36.60	8	40
524	37.20	35.90	9	32
526	36.25	36.10	6	93
526	36.25	36.10	6	93
527	36.25	36.10	6	93
529	36.25	36.10	9	93
553	36.25	36.10	7	93
557	36.25	36.10	7	32
561	36.25	35.90	8	93
579	36.25	36.10	7	93
581	36.25	36.10	6	93
587	36.25	36.10	9	93
639	36.25	36.10	7	93
716	36.25	36.10	7	93
775	36.25	36.10	7	93
835	36.25	36.10	7	93
859	36.25	36.10	9	93
867	36.25	36.10	9	93
963	36.60	37.00	8	87
1053	36.25	36.10	7	93
1072	36.35	36.10	8	93
1091	36.25	36.10	7	82
1114	36.50	35.50	9	92
1114	36.50	36.90	8	83
1190	36.25	36.10	8	93
1212	36.25	36.10	6	93
1222	36.74	36.10	6	86
1268	37.35	35.80	9	49
1726	36.25	36.10	6	93
1737	36.25	36.10	7	93
1822	36.40	36.20	10	75
1847	36.60	36.10	7	54
1855	37.06	35.75	6	43
1872	36.25	36.10	9	93
1875	36.20	36.10	7	98
1894	36.20	36.10	7	98
1896	37.00	35.30	5	98
1908	37.40	37.40	4	83
1908	37.60	37.60	6	52
1915	36.47	36.47	6	77
1933	37.00	36.00	5.4	68
1936	36.64	35.85	5.2	66
1945	37.11	35.70	5	59
1951	36.58	35.85	5.8	47
1952	37.25	35.65	5.6	65
1953	37.02	37.00	5.2	55
1961	37.65	36.76	5	69
1971	37.11	36.85	5	79
1971	37.16	36.35	5	55
1971	37.09	36.77	5	56
1979	37.52	35.85	5.1	48
1986	37.19	37.16	5	59
1991	37.31	36.14	5.2	84
1994	37.00	35.84	5	27
1995	37.04	35.06	4.8	26
1996	38.23	37.19	5.1	23
1997	37.25	37.42	4.6	48
1998	37.63	37.45	5.3	45
1999	37.05	37.11	3.8	26

hasarlara can ve mal kaybına yol açabilir. 1 Ekim 1995 Dinar depreminde, kentin %40 oranında hasar gördüğü bilinmektedir. Hele en son Marmara depreminde hayatını kaybeden insanların sayısı bile bilinmemektedir. Maddi zararlar rakamlarla bile ifade edilemeyecek kadar büyüktür.

İki, üç yıllık aralar ile deprem felaketleri yaşanan ülkemizde bu dalda uzun yıllardan beri hizmet üreten, araştırmalar yapan kamu ve eğitim kurumları mevcuttur. Üniversiteler bu kurumların başında gelmektedir. Çağımızda bilgi kullanılmamanın bedeli çok ağırdır. Bundan sonra da bu bedel ağırlaşacaktır. Savunmadan eğitime her sahada yeni bilgilerin üretilmesi ve uygulamaya aktarılması üniversitemizin vazgeçilmez bir görevidir. Bu amaçla bilgi üreten kurumların desteklenmesi ve üretilen bilgilerin uygulamaya aktarılması gerekmektedir.

Osmaniye'de bir araştırma merkezi bulunmamakla birlikte, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesince yapılan kayıtlar değerlendirilmiştir. Deprem kayıtlarının değerlendirilerek uygulamaya aktarılması önem arz etmektedir.

**Depremler önceden
bir uyarı yapmaksızın
meydana geldiği için,
doğal afetler
içerisinde ayrı
bir öneme sahiptirler.**

Çizelgeden anlaşıyor ki bu coğrafyada tarih boyunca oldukça büyük ölçekli depremler meydana gelmiştir. Bununla birlikte depremlerle yaşanan ülkeler depremlerin zararlı etkileri önleyecek çözümler bulabilmişlerdir. Şüphesiz çözümden kastedilen depremlerin oluşumu ile ilgili değildir. Ancak sözü edilen ülkeler depreme dayanıklı yapı üreterek çok şiddetli depremlerin zarar vermesine engel olabilmışlerdir. Örneğin; Erzincan, Dinar, Ceyhan ve Marmara depremleri Japonya'da her zaman olabilen sıradan depremlerdir. Böyle bir deprem Japonya'da ülkemizde olduğu ölçüde mal ve can kaybına neden olmamaktadır.

ŞEHİRLEŞME - ALTERNATİF MÜCAVİR ALANLAR-YAPI KOOPERATİFLERİ

Yerel yönetimlerin şehir planlamaları yaparken uzun zamanlı çözümler ortaya koymaları kaçınılmazdır. Osmaniye gibi çok hızlı büyüyen ve göz alan bir şehrin planlaması yapılırken bütün siyasi kaygılardan uzak bilimsel çözümlerin ortaya konulması gereği vardır. Planlama yapılmadığı zaman karşılaşılabilecek problemler zamanla çözümsüz olabilmektedir. Örneğin bundan yirmi yıl öncesine kadar şehrin bahçeleri sokakları veya caddeleri göz önüne alındığında gerekli çözüm ortaya konulmazsa yirmi yıl sonra sorunlar içinden çıkılmaz olacaktır.

Şehrin yapılaşması sırasında mücavir alanlar (gelişmesi öngörülen alanlar) belirlenmediğinden yapılaşma sağlıklı boyutlara gelmiştir. Önüne gelen herkes birkaç yüz metre kare

boş alanları veya portakal bahçelerini çok katlı olarak inşa edebilmektedir. Bu ise şehrin hem mimari görünümünü bozmakta hem de yetersiz alt yapı yüzünden ciddi sıkıntılar ortaya çıkmaktadır. Örneğin, otopark altyapısı (elektrik, su, telefon) gibi kısa vadede çözülemeyen problemler olabilmektedir.

Yapılaşma için, hem hava sirkülasyonu hem doğal güzellikleri göz önüne alındığında Asri Mezarlığın üst tarafları (Nohuttepe), Adana, İskenderun ve Toprakkale kesişimindeki alanlar (Tapur) çok uygun bölgelerdir. Hatta bu bölgelerde uydu kentler yapılabilir.

Daha önceki belediyeler tarafından parselasyonu yapıp satılan Karaçay bölgesinin konut için en kötü seçim olduğu söylenebilir. Çünkü bu bölge, şehrin hem çok yakınında hem taşkın alanları içerisinde bulunmaktadır.

Modern şehir planlaması yapan büyük şehirlere bakıldığında, artık mevcut şehrin dokusunu bozan veya çok yakın yerler yerine biraz daha uzakta uydu kentlerin yapıldığı görülebilir.

Son yıllarda özellikle şehrin yapılaşması sırasında ciddi anlamda kooperatifleşme yaşanmaktadır. Bu kooperatifler, yöneticilerin verdikleri yapı ruhsatları ile boş buldukları her yere mantar gibi gökdenler yapmaktadırlar. Bu problemlerin çözümü de uydu kentlerle mümkün olacaktır. Sözü edilen kooperatiflere uygun koşullarda arsa tahsisi yapıp temel altyapı imkanları getirilirse Osmaniye yapılaş-

Osmaniye İli birinci dereceden deprem bölgesidir. Orta şiddetli depremlerde bile afet sonrası büyük can ve mal kayıplarının olduğu yaşanarak görülmüştür.

mada rahat bir nefes alabilir.

DEPREME DAYANIKLI YAPI ÜRETİMİ VE MARMARA DEPREMİ

İnşaat mühendislerinin görevleri, insanların içinde yaşadıkları mekanları, güvenli, ekonomik ve fonksiyonel olacak biçimde planlamak ve inşa etmektir. Bu amacın gerçekleştirilmesi için, inşaat mühendisleri, projelerinde ve uygulamalarında gelişen teknolojilerden yararlanmak zorundadırlar.

Ülkemiz topraklarının %80'inden çoğu deprem kuşağında yer almaktadır. Orta şiddetteki bir depremin bile afet sonrası büyük can ve mal kayıplarına neden olduğu düşünülürse konunun önemi daha iyi anlaşılabilir.

Son yıllarda olan depremler, özellikle kent merkezlerinde inşa edilen depreme dayanıksız yapılarda büyük hasarlara neden olmuştur. Oysa günü-

müzde depremlerden sonra oluşan hasarların nedenleri bilinmektedir.

Çok katlı yapılarda, artan kat sayısına paralel olarak yapıya gelen deprem kuvvetleri de artmakta ve yapı daha fazla yatay kuvvetlere maruz kalmaktadır. Böylesine büyük yüklerin sadece çerçeve taşıyıcı elemanları ile karşılanması, kolon kesitlerinin aşırı şekilde büyümesine sebep olacağından gerek alt katlardaki hacim kaybı sebebi ile ve gerekse maliyet yönünden iyi bir çözüm değildir. Özellikle deprem bölgelerinde kolonlar, taşıdıkları servis yüklerinden daha çok eğilme momentlerine maruz kalmaktadır. Bu ise yatay etkilere karşı, rijitliği kolonlara göre daha fazla olan perde elemanlar tercih edilmesine neden olmaktadır. Ancak bazı durumlarda, kapı, pencere ve koridor gibi mimari nedenlerle açılan boşluklar, boşluklu perdeleri ortaya çıkarmaktadır.

Perdelerin gerekliliği konusunda günümüzde büyük düşünce birliği vardır. İyi projelendirilmiş ve iyi bir şekilde inşa edilmiş yapılardan perdeli olarak yapılmış olanların deprem sonrası daha az hasar gördükleri bir çok deprem sonucu gözlenmiştir.

İnsanların yaşamlarını güven ve huzur içinde devam ettirebilmesi için, barındığı ve günlük yaşamını sürdürdüğü mekanların önemi çok büyüktür. Bir afet sonrası, içinde barınan yapıların telafisi olanaksız olan can ve mal kayıplarına yol açması bunu açık olarak göstermektedir.

Ülkemizde yapılan inşaatların pek çoğunda görülen arızaların, yapım hatalarından ve yapımcıların inşaatların projesine, şartnamelere, bilinen fen ve sanat kurallarına uygun yapmamasından ve denetim noksanlığından kaynaklandığı bilinmektedir.

Deprem ve rüzgar gibi dinamik etkiler yapı yüksekliği arttıkça fazlalaşmaktadır. Yapılarda büyük deprem kuvvetlerini taşıyabilme ve yatay ötelemeleri sınırlayarak yapı içerisindeki eşyaların ve taşıyıcı olmayan bölümlerin küçük ve orta şiddetli depremlerdeki hasarları önlemek için perde duvarları en ideal çözüm olmaktadır.

Deprem bölgelerinde yapılacak çok katlı yapılarda perde kullanılması kaçınılmazdır.

Yapılarda, taşıyıcı sistem özelliklerinin değiştirilmesi ile yanal ötelemelerin sınırlandırılması olanaklıdır.

Çok yeni olan Düzce depremindeki resimlerin korkunç görüntülerinin nedenleri bilinmektedir.

Bunlar eksik ve kalitesiz malzeme kullanımı, bakımsız beton, plansız yapılaşma, kontrolsüz proje ve en önemlisi de depreme dayanıklı olmayan yapı üretimidir.

Bu korkunç resimlere bakarak muhtemel bir deprem sonrası Osmaniye'nin görünümü hakkında bir ön tahminde bulunmak zor değildir.

Ülkemizde yapılan inşaatların pek çoğunda görülen arızaların, yapım hatalarından ve yapımcıların inşaatların projesine, şartnamelere bilinen fen

Yerel yönetimlerin,

şehir planlamaları

yaparken,

uzun zamanlı

çözümler ortaya

koymaları

kaçınılmazdır.

ve sanat kurallarına uygun yapmamasından ve denetimsizlikten kaynaklandığı bilinmektedir.

Üniversitelerden mezun olan her inşaat mühendisinden gereği gibi depreme dayanıklı yapı tasarımı yapmasını beklemek doğru olmayacaktır. Mutlaka deprem bölgelerinde depreme dayanıklı yapı üretimi konusunda uzman deprem mühendisleri görev almalıdır.

ÖNERİLER

Bir yapının depreme dayanıklı olması, yapının hiçbir depremde yıkılmaması demek değildir. Depreme dayanıklı yapı tasarımında esas olan; yapının, sık tekrarlanan düşük şiddetli depremlerde hiç, olabilecek orta şiddetli depremde ise taşıyıcı olan elamanların hasar görmemesidir. Nadiren beklenen yüksek şiddetli depremde ise yapı hasar görecektir. Böylesi bir durumda ise can kaybına neden olmamalıdır.

Yapılan çalışmalar göstermiştir ki Osmaniye'de tarih süreci içerisinde çok şiddetli dep-

remler olagelmıştır. Kontrolsüz yapılaşmaya diğer faktörler de eklendiğinde olası bir depremde manzara çok korkunç olabilir.

Ayrıca özellikle şehrin mevcut dokusunda bulunan portakal bahçeleri imara açılarak çok katlı yapılaşmalar ileride Osmaniye'yi ağaçsız bir il konumuna getirebilir.

Problemin çözümü için aşağıdaki öneriler verilebilir.

KISA VADELİ ÇÖZÜMLER

Kamu ve özel yapıların depreme dayanıklı olup olmadıklarını uzman mühendisler ve üniversitelerce hemen yapılmalıdır. Böylece deprem bölgele-
rindeki yapıların mümkünse takviyelerle dayanıklı hale getirilmesi denenmeli veya bu mümkün değilse deprem yıkmadan hemen yıkılmalıdır. Sağlam olanlar belirlenerek insanların güvenle oturabilmeleri sağlanmalıdır.

ORTA VADELİ ÇÖZÜMLER

- 1) Zorunlu yapı sigortası yapılmalıdır.
- 2) Kapsamlı proje denetimi için harekete geçilmelidir.
- 3) Yerinde ve etkili inşaat denetimi mutlaka yapılmalıdır.
- 4) Belediye dört kattan çok yapılarda zemin ve beton testlerini zorunlu kılabilir. Bu konuda yüksekokulun geniş imkanları mevcuttur.
- 5) Şantiyelerde mutlaka Teknik Uygulama Sorumluları (TUS) çalıştırılmalıdır.
- 6) İmar planları çok sık değiştirilmemelidir.
- 7) Mücavir alanlar uzun bir

süreçte talepleri karşılayabilir özelliklerde olmalıdır.

- 8) Şehrin yapı dokusunu bozmaya yönelik mevcut yerleşim birimlerinde yapılaşmaya izin verilmemelidir.
- 9) Projelerde perde duvar kullanımı yaygınlaşmalıdır.
- 10) Yapılaşma sürecinde Üniversiteler birliği, Mühendisler Odası kontrol ve Belediye, organizatör görevlerini üstlenmelidir.

UZUN VADELİ ÇÖZÜMLER

Depremle yaşam, bütün toplum kesimlerince kabul edilmelidir. Eğitim programlarında, ders programlarında depreme yer verilmelidir.

Depreme dayanıklı yapı malzemeleri üretimi yapılmalıdır. Gerekirse devlet bu malzemelerin kullanımını teşvik etmelidir.

KAYNAKLAR

- Kaplan, H, Binici, H, Ün, H, 27 Haziran 1998 Ceyhan Depremi Ve Depreme Dayanıklı Yapı Tasarımı, Mühendislik Bilimler Dergisi (Journal of Engineering Sciences) 1998 S:853-863, Denizli
- Ersoy.U.1992, Erzincan Depremi ve Betonarme Yapılar.13 Mart 1992 Erzincan Depremi Mühendislik Raporu, İnşaat Mühendisleri Odası,Ankara
- ODTÜ, TMMOB, İnşaat Mühendisleri Odası, Ankara Şubesi,1 Ekim 1995 Dinar Depremi Mühendislik Raporu, Aralık 1995, Ankara

Afet Sonrası

Geçici Yapılaşma - Prefabrike Yapılar

Mühendisin

'Yapı Yapma Bilgisi',

mütahhitin gerekli

konulardaki (finans,

sosyal ilişkiler... vb)

örgütlenme misyonunun

yanında mimarın tüm

çevresel faktörlerin

etkisiyle binayı ve

çevresini algılama ve

ortaya koyma misyonu,

hem geçici hem kalıcı

yapılaşmada

yadsınamaz.

Saadet Selcen TUNCER*

"Yeryüzünde kalıcı olmama durumu 'geçicilik' olarak tanımlanabilir. Ömür süresi tasarlanmış yapılara geçici mimarlık diyebilirken, belirli bir yerde kalma süresi sınırlı olan bazı başka yapı türleri ise bir başka yere taşınarak gerçekte varoluşlarına, işlevlerine devam ediyorlar. Bu yapılar tasarlanmış sökülüp çatılabilme özelliklerinden ötürü diğerlerine kıyasla bir tür geçicilik izlenimi veriyorlar."**

Yukarıda değinilen mimari yapılarda 'geçicilik' kavramı enine boyuna ele alındığında Marmara Depremi sonrası inşa edilen 'geçici' konutların-prefabrike yapıların 'geçiciliği' tartışmaya açıktır. Çünkü bu konutların 'prefabrike' kavramının gerçek anlamından uzak bir şekilde ortaya konulduğu gözlenir. Aslında 'Prefabrikasyon' Fransızca kökenli bir sözcük olup, 'önceden üretilen' anlamına gelir. Temel bir standarda bağlı olarak başka bir

yerde üretilen yapı elemanlarının yerinde montajıyla 'prefabrike yapılar' inşa edilmektedir. Üretim ve montaj sürecinin hızlı olması gereken bu yöntem ülkemizde kalıcı binalarda da kullanılmaktadır.

Prefabrikasyon, dünya çapında da çok geniş bir pazara sahip bir alan. Ürünlerin çoğu, ISO 1900 uluslararası standartlara göre üretilen ve piyasaya sürülen bu sektörde özellikle prefabrik modüler konutlar çok geniş bir üretim ve satış alanına sahip. Hatta bu sektörde, hem geçici, hem kalıcı konutların özelliklerine sahip konut modüllerine de rastlamak mümkün; EHC (Emergency Housing Programme)'nin tasarladığı "Geçici Konut Programı-Transitional Housing Programme" bunlardan biri,

Afet sonrası yapılaşma konusunda göz önünde bulundurulması gerekenlere ve bu konuda yapılan örnek projelere geçmeden önce bu konuda mimarların, mühendislerin ve mütahhitlerin yüklendiği sorumluluklara değinmek gere-

kir. Mühendisin 'yapı yapma bilgisi', mütahhitin gerekli konulardaki (finans, sosyal ilişkiler..vb) örgütlenme misyonunun yanında mimarın tüm çevresel faktörlerin etkisiyle binayı ve çevresini algılama ve ortaya koyma misyonu, hem geçici hem kalıcı yapılaşmada yadsınamaz. Bu bağlamda, hem depreme dayanıklı konut yapma aşamasında, hem de deprem sonrası geçici konut yapma aşamasında başta mimarlar olmak üzere mütahhit ve mühendislerin sorumlulukları irdelenmelidir.

Adapazarı Ekim'99

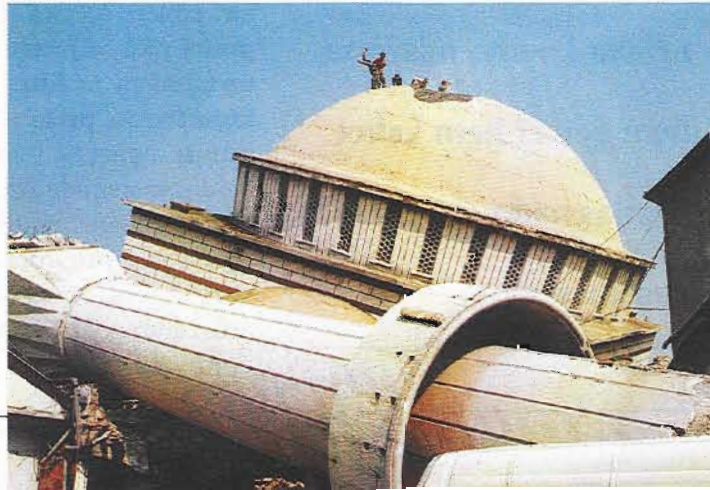
Adapazarı Ekim'99

Afet sonrası uygulanması gereken aşamalar:

Deprem ve diğer afetler sonrası, bireysel ve toplumsal ölçekte hayati fonksiyonların büyük ölçüde yitirilmesi sonucu öncelikli olarak 3 aşamalı bir çalışmanın yapılması gerekmektedir:

- İlk müdahale: Yaklaşık 2 hafta süren aciliyet dönemi. Afet sonrası ilk olarak güvenliğin ve acil ihtiyaçların karşılanması.
- İyileştirme-rehabilitasyon: Bu aşamada geçici sosyal yapılaşmanın kurulmasıyla hayati fonksiyonların yerine getirilmesi amaçlanır. Normal hayata dönene kadar belli bir periyoda yayılan bu aşamanın afetzedelerin psikolojik gelişmelerinde çok önemli bir yeri vardır.
- Yeniden yapılanma: Bu aşamada normal hayata, en azından afet öncesi duruma gelinmesi

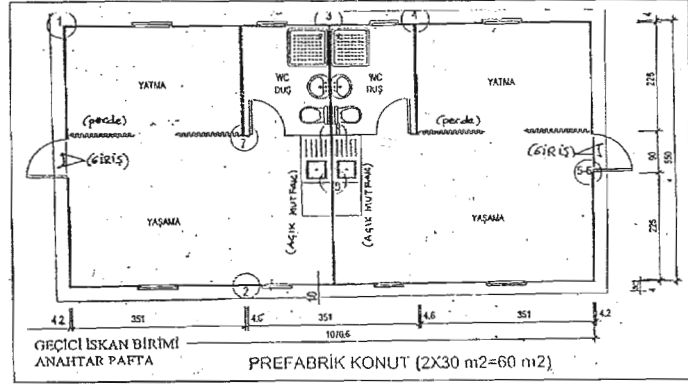
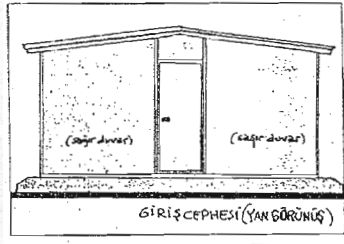
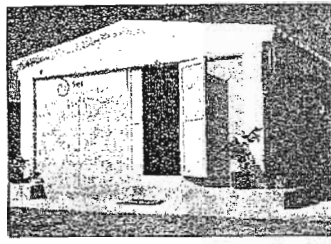
**Deprem ve diğer afetler sonrası,
bireysel ve toplumsal ölçekte
hayati fonksiyonların büyük
ölçüde yitirilmesi sonucu öncelikli
olarak 3 aşamalı bir çalışmanın
yapılması gerekmektedir.**

amaçlanır. Bu durumun sağlanması hızlı ve seri bir planlama gerektirir.***

Burada bizim için en çok önem taşıyan, Marmara depremini sonrasında da gündemde geniş yer alan, yukarıdaki aşamalardan ikincisidir. Kısa bir zamanda gerçekleşebileceği gibi uzun bir sürece de yayılabilecek, bir geçiş niteliği taşıyan bu aşamada afetzedeler için minimum çevresel koşul sağlanmalıdır. Bu aşamada, yapım-inşa safhasına geçmeden önce geçici yapılaşmanın niteliği tasarımcı tarafından sorgulanmalıdır;

- Geçici yapılaşmanın önerileceği toplum yapısı nedir?
- İnşa edilen yapıların barınak niteliğinden çıkıp 'kentsel' bir değere kavuşabilmeleri için ne yapılmalıdır? Bu noktada geçici deprem konutuna, geçici konut yapısı olarak değil, geçici kullanım alanı olarak bakılmalı ve kullanımdan çıktıktan sonra çöpe atılmak yerine farklı kullanım alanları için stoklanabilirliği öngörülmelidir.
- Geçici yapılaşma süreci afetzedelerin psikolojik sağlıklarına nasıl bir katkıda bulunabilir? Afet sonrası şoku atlattırma geçici yapılaşmanın yeri ve önemi nedir?
- En kısa zamanda üretilen, monte edilebilen, sökülebilen, kolay taşınan (belli bir standarda sahip), doğaya minimum zarar veren, aynı zamanda insanca bir donanım içeren geçici yapılaşma için mekan yaratma- tasarım ve boyutlandırma sürecinde neler yapılmalıdır?

Marmara Depremi sonrası uygulanan Deprem Konutları Projesi

Deprem sonrası ülkemizde uygulanan ve önerilen projelerden bazıları:

Marmara depremi sonrası uygulaması yapılan 2x30=60 metrekarelik geçici ikiz konutlara baktığımızda, mekan ilişkileri itibarıyla konutların birtakım mimari donanımlardan uzak olduğunu, prefabrik geçici konutların aksine toprakla maksimum ilişki kurarak sökülme durumunda geniş betonarme alanlar bıraktıklarını görüyoruz. İhtiyacın çok olması nedeniyle mekan ve yapım kalitesinden ödün vermek uzun vadede pek çok çevresel ve ekonomik sorunla yüzleşmemize neden olacağından bu konunun hassas bir değerlendirilmeye ihtiyacı vardır.

Marmara depremi sonrası uygulanan bir projenin yanında, Düzce depremi sonrası Kaynaşlı'da uygulanan, tasarımı Japon mimar Shigeru Ban tarafından 1995 Japonya-Kobe depremi sonrası yapılan geçici konut projesini de irdelemekte fayda var. Kaynaşlı'da çevresel

koşullara uyarlanarak inşa edilen geçici kağıt konutlar, prefabrik geçici konut konusunda oldukça ümit verici.

'Kağıt Çantevler' olarak adlandırılan 18 metrekarelik bu konutlar kağıt rulolar kullanılarak tasarlanıp inşa edildiler. Geri dönüşümlü bir malzemeden yapılması, yapımında depremedelerin de çalışabilmesi bu projeyi çok yönlü bir proje haline getirdi. Zaten depremedelerin kendi konutlarını yapmalarının pozitif psikolojik

Marmara Depremi
tasarımcıları geçici
yapılaşma konusunda
düşünmeye ve üretmeye
itti. Bu konuda
profesyonel ve amatör
çalışmalar gündeme
geldi.

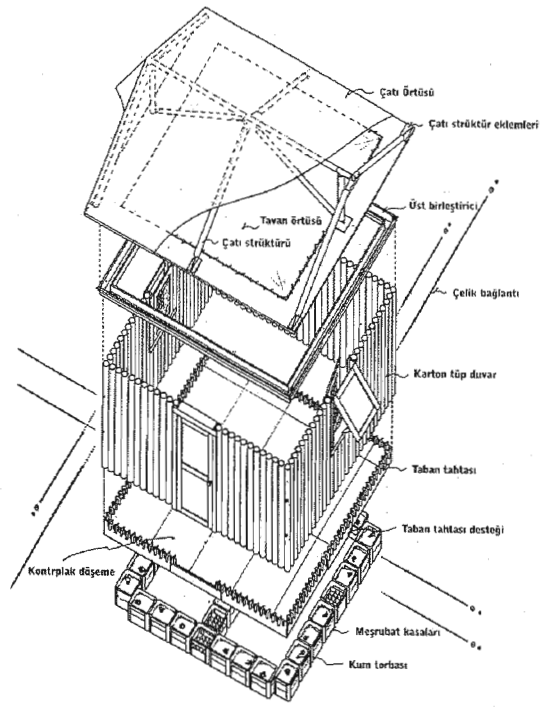
etkilerini tartışmaya gerek yok.

Ölçülerin ve izolasyon malzemelerinin Türkiye koşullarına uyarlanmasıyla ve finansal desteğin sağlanmasıyla uygulamaya geçilen bu projede; içi kum torbalarıyla dolu meşrubat kasalarından temel oluşturuluyor. Kontrplak taban, yalıtımlı kağıt rulo duvarlar ve kağıt rulo gövdeli çatı karkası kullanarak da kısa bir sürede prizmatik konutların montajı yapılıyor.

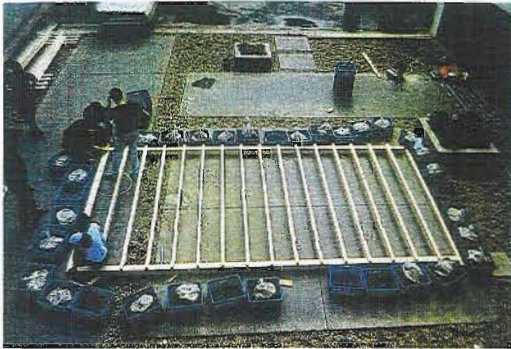
Bu uygulamaların yanında, Marmara depremi tasarımcıla-

rı geçici yapılaşma konusunda düşünmeye ve üretmeye itti ve bu konuda profesyonel ve amatör çalışmalar gündeme geldi:

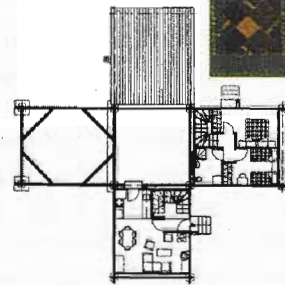
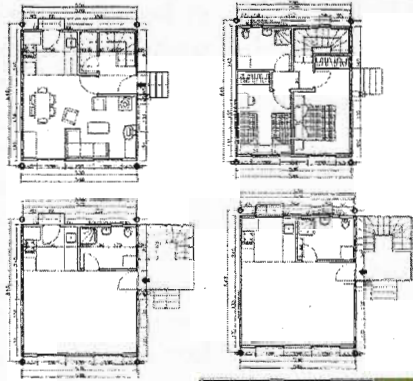
- Gelişimci mimarlar; sadece konut üretmenin dışında öğrenci yurdu, bakımevi gibi ortak kullanım alanlarının çözülmesi / Temel gerektirmeden uygulama, araziye minimum müdahale edilmesi / Düşük maliyetli, kolay uy-

Shigeru Ban'ın Tasarımının Aksonometrik Çizimi

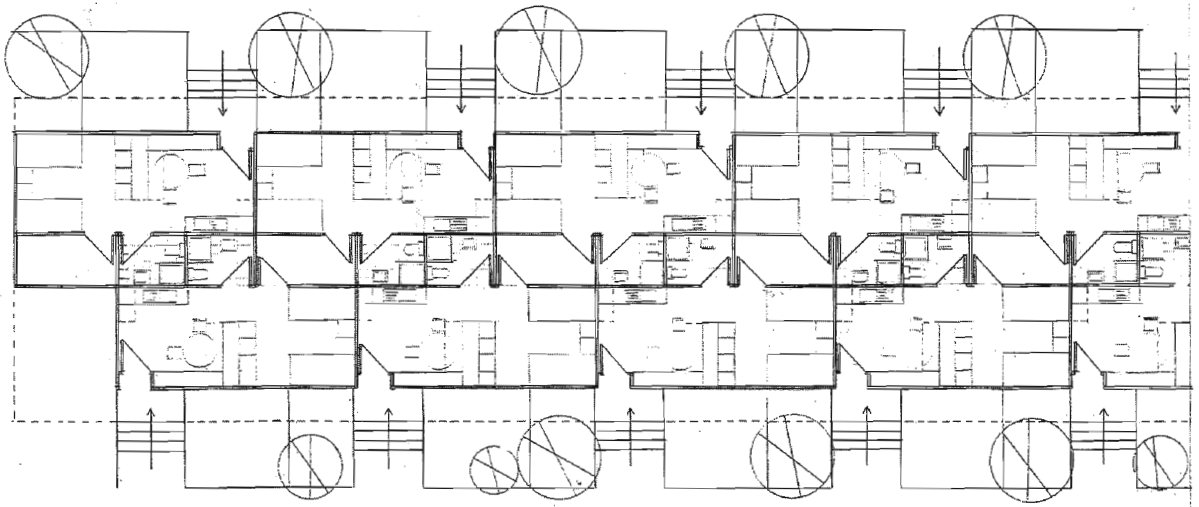

8-15 inşaat aşamaları.

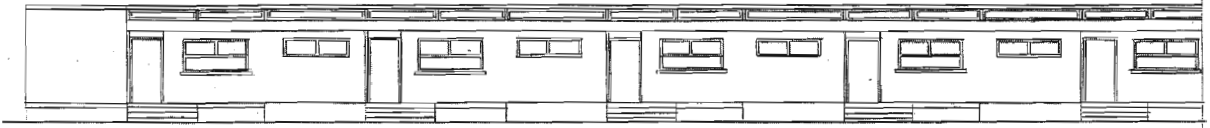

Gelişim Mimarlar - Deprem Sonrası Acil Konut Projesi Önerisi

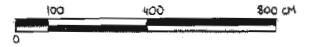
Shigeru Ban'ın Kaynaşlı'da Uygulanan Deprem Sonrası Geçici Konut Projesinin Montaj aşamaları

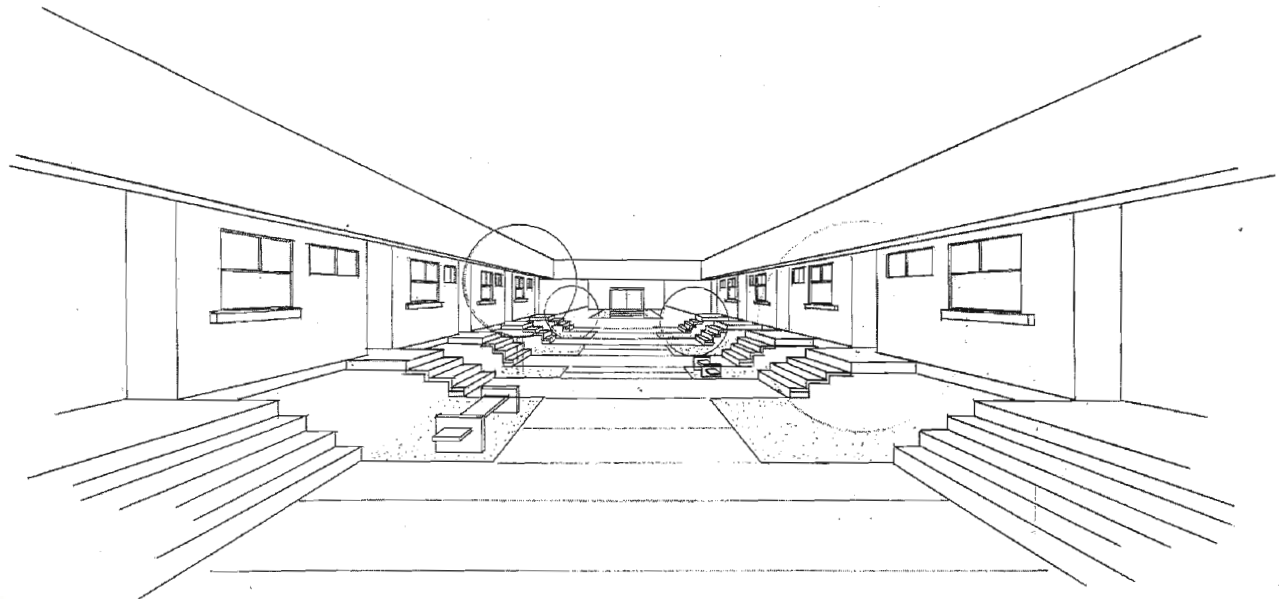
ROW HOUSE PLAN

ROW HOUSE ELEVATION

Birbirine Geçmeli Modüler Geçici Konut Projesi

CLUSTER VIEW LOOKING TO LAUNDRY AND GARDENS

gulanıp sökülebilir yapılar / Mimari donanım ve afet hali dışında da kullanım. / Standart pencere ve kapılar, bitmiş kapalı kutu şeklinde ıslak hacim ve merdivenler / Tümü çözülmüş pis su bağlantıları, elektrik donanımı ısıtma sistemi ve yangın emniyeti / 5 yılda bir dışarıdan boyama dışında bakım gerektirmeyen istenildiği kadar yaşam süresi ve konforu.

- Selcen Tuncer-ODTÜ Mim. Fak. 3. Sınıf tasarım stüdyosu çalışması: Ortak kullanıma açık avlu çevresinde biçimlenen konut sıraları / sıra ev ve sokak bitimlerinde merkezi ortak kullanımlar/ Önlü arkalı-birbirine geçmeli konumlanan konutlarda, ıslak hacim ve ortak depo kullanımı / Oturma yeri ve yatak olarak kullanılabilecek mobilya tasarımı.

Tasarımcıların alternatif konut önerilerinin yanında 20. yüzyılın ortalarına doğru baktığımızda, sökülebilirlik ve toprakla minimal ilişki kurmak adına 1927'de Fuller'in tasarladığı 'dymaxian house' ev tipini, 1956'da da Jean Prouve'nin

tasarladığı prototip ev tipini irdelemekte fayda var; 1927'de Fuller tarafından tasarlanan ev tipinde bir merkezi taşıyıcı kolon üzerine oturtulan altıgen döşeme gergili bir sistemle taşınmaktadır. Böylece yerle minimal ilişki sağlanmıştır. Jean Prouve'nin tasarladığı konutlarda ise 7 saate kurulabilen 52 metrekarelik bu ev tiplerinin ortada bir çekirdek tarafından taşınması ve bu çekirdeğin aynı zamanda servis alanını oluşturması (mutfak tezgahı, tuvalet, banyo) önem taşır. Bu tipte montaj, taban-çekirdek-çatı-duvarlar sıralamasıyla gerçekleşir.

Montaj işlemleri, teknik özellikler, kullanılan kaplama malzemeleri ve tesisat, elektrik, ısıtma işlerinin yaşam süresi ve konforu ile paralel olarak değerlendirilmesi; stoklanabilirlik, doğaya minimal müdahale, insanca donanım gibi özelliklerin az önce de vurguladığımız gibi tasarımda öncelikle ele alınması, bu projelerin her türlü afet sonrası kullanımının yanında yurt, bakkımevi, lojman gibi amaçlarla da kullanılmasına olanak tanıyor. Afet sonrası toplumsal iyileşme için çok önemli

olan geçici yapılaşmada ulaşılması gereken nokta, büyük bir bölümü deprem kuşağında yer alan ülkemizde öncelikle ele alınmalı ve bu yapı tasarımı yukarıdaki kriterler ışığında her yönden değerlendirilerek en ekonomik biçimde ortaya konmalıdır. Aksi takdirde afet sonrası toplumsal iyileşme kısa zaman-

Afet sonrası toplumsal iyileşme için çok önemli olan geçici yapılaşmada ulaşılması gereken nokta, büyük bir bölümü deprem kuşağında yer alan ülkemizde öncelikle ele alınmalı ve bu yapı tasarımı belirli kriterler ışığında her yönden değerlendirilerek en ekonomik biçimde ortaya konmalıdır.

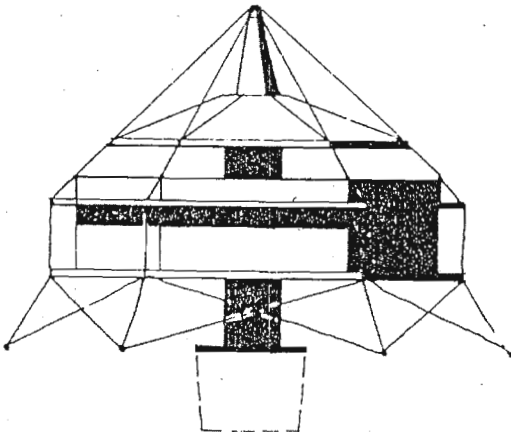
da sağlanamayacak ve normal yaşama geçiş uzun bir periyoda yayılacaktır.

** Ercüment Erman-ODTÜ Geçici Mimarlık veya Sökülüp Çatılabilme Üzerine-Mimarlık 1999

***Yıldız Sey- İTÜ Temporary Housing After Disasters

KAYNAKLAR

- 1) Ercüment Erman- ODTÜ Geçici Mimarlık veya Sökülüp Çatılabilme Üzerine-Mimarlık 1999
- 2) Yıldız Sey- İTÜ Temporary Housing After Disasters
- 3- Temporary Housings-www.geocities.com www.homelessness.com
- 4) Gelişimci Mimarlar- Deprem Sonrası Acil Konut Önerisi-Arredamento Mimarlık 1999/12 sy107
- 5) Ban'ın Deprem Konutları 'Kağıt Çantiev'-Arredamento Mimarlık 2000/03 sy81
- 6) 1956-Jean Prouve-Prototype House For L'Abbe'Pierre.

1977'oe Fuller tarafından tasarlanan "DYMEXIAN HOUSE"

Deprem Standardları ve Uygulamaları

ÖZET

Deprem Mühendisliği pek çok disiplinleri içeren bir mühendislik dalıdır. Deprem standartlarının hazırlanışında bu disiplinlerin birlikte hareketi zorunlu olmuştur. Özellikle, Mimarlık, İnşaat, Jeofizik ve Jeodezi Mühendisliği ile etkileşim içinde bulunan Deprem Mühendisliğinin Makine ve Elektrik Mühendisliği ile de pek çok ortak alanı mevcuttur. Bir yapının depreme dayanıklılığı ilkesi ilk tasarım aşamasından başlayarak disiplinler arası diyaloglarla sürdürülmelidir. Mimar, mühendis, yapı sahibi veya sorumlusu bağlantıları yapıların ve de özellikle insana konut olan binaların depreme dayanımı için ilk adımı oluşturur. Hatta bu diyalog depreme karşı dayanımın temel koşuludur. Disiplinler arası diyalogun sonucu, yapının depreme karşı uygun yerde, uygun düzenleme ile ve uygun inşaatına neden olur. Aksi uygulamalar, pek çok binanın depremler sırasında hasar görmesi veya tamamen çöküp can ve mal kaybına neden olmasındır.

A. Aydın DUMANOĞLU*

GİRİŞ

Binalar, bazı fonksiyonlara hizmet etmek için, mal sahibi veya sorumlu kuruluş tarafından amaca uygun olarak mimar tarafından tasarlanır. Bu

tasarıya uygun olarak, İnşaat Mühendisi tarafından statik ve betonarme hesapları yapılarak inşa edilir. Ancak, mimari tasarımın uygunluğu, inşa edilecek yerin doğru değerlendirilmesi ve binanın uygun mühendislik ilkeleri ile hesaplanması, depreme dayanımın temel ilkesidir. Bu anlamda mimar, mühendis ve mal sahibi diyalogu kaçınılmazdır. Aksi halde mal sahibinin iste-

ğine uygun olarak tasarım duygusuna yönelik olarak, binaların taşıyıcılığının mühendislik formasyonlarını zorlayarak değerlendirilmesi depreme dayanımda zaafılar gösterir. Bu zaafılardan kurtulmanın yolu, tasarım aşamasından başlayarak üretim aşamasına kadar depreme dayanım kurallarına öncelik verip düzensizliklerden kaçınmalıdır.

* TSE Deprem Özel Daimi Komitesi Başkanı

BİNALAR İÇİN DEPREM YÖNETMELİĞİNDE TANIMLANAN DÜZENSİZLİKLER

Düzensizlikler; binanın biçiminde, kat arası yüksekliklerin farklılığında, kütle ve rijitliklerin plan yükseklik boyunca yayılımdan, kısa kolon oluşturulmasında, bina ara mesafelerinin azlığından ötürü dinamik davranışlar sırasında çarpışmanın oluşmasında, birbirine dik akslar seçecek yerde birbirine eğik aks taşıyıcı sistemlerinden oluşur. Bütün bu düzensizlikler, binanın başlangıçtaki

tasarımında ortaya çıkar; mimar ve mühendis diyalogu ile giderilebilir veya aza indirilebilir. Düzensizlikler Deprem Yönetmeliğinde [1, 2] bina planında ve kat yüksekliği boyunca olmak üzere sınıflandırılarak Şekil 1'de sunulmuştur.

Bu düzensizlikler içinde, konsollar ucuna kolonların oturması ve perde duvarların aşağı katlara kadar devam ettirilmeyerek kesilmesi yasaklanmıştır. Diğer bütün düzensizlikler için uyarılar getirilerek, mühendislerin maliyeti artırmak pahasına çözüm getirmelerine imkan verilmiştir. Buradaki tek caydırıcı etken ise çözümde maliyetin yüksek olmasıdır.

Ancak, geçmişte oluşan depremler incelendiğinde, yıkılan veya ağır hasar gören binaların büyük çoğunluğu doğrudan veya dolaylı olarak binada oluşturulan düzensizliklerdir. Bu düzensizliklerin deprem sırasında oluşturduğu tahribatlar, pek çok depremde adeta standard haline gelmiştir. Ayrıca, söz konusu düzensizlikler, depremler sırasında maddi ve can kayıplarının hemen hemen temelinin oluşturmalarına rağmen, deprem yönetmeliklerinde yasaklanmamış fakat ağır caydırıcı önlemler getirilmiştir. Bu önlemlerin gereğini yerine getirmek söz konusu iken, düzensizliklerin yaratacağı olumsuzluğun bedelini bilimsel olarak takdir edememek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden ola-

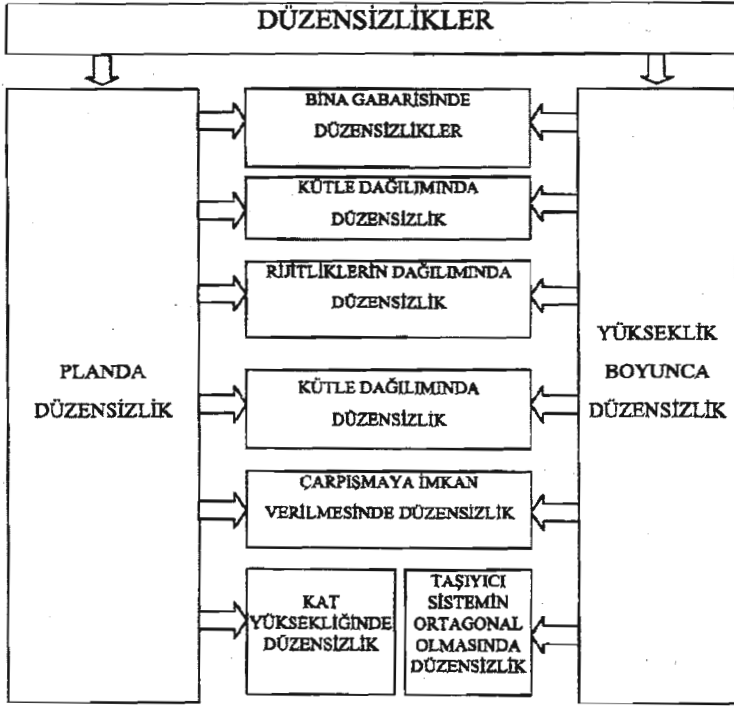
**Bina yapımında,
jeolojik ve jeofizik
etüdlerin
yapılmasında
gösterilecek
herhangi bir
ihmalkârlık, binanın
deprem sırasında
davranışını olumsuz
yönde etkileyen
sonuçlarla
karşılaşmasına
neden olur.**

bilmektedir. Dünyada mevcut yönetmelikler incelendiğinde, ülkemiz yönetmeliğinde kesinlikle yasaklanmamış konulara bile kesin yasaklamalar getirildiği görülmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde kullanılan UBC (Uniform Building Code) deprem yönetmeliğinde özellikle, kütle ve rijitlik düzensizliklerine okul ve hastane binalarında hemen hemen imkan verilmiştir.

Bina içinde var olan ve deprem yönetmeliğinde tanımlanan düzensizliklerin giderilmesinde iki temel nokta vardır.

**Mimari tasarımın
uygunluğu, inşa
edilecek yerin
uygunluğu ve doğru
değerlendirilmesi,
binanın uygun
mühendislik ilkeleri
ile hesaplanması,
depreme dayanımın
temel ilkesidir.
Bu anlamda, mimar,
mühendis ve mal
sahibi diyalogu
kaçınılmazdır.**

2. Eğer, düzensizlikler diyalogla minimize edilmiş olsa bile, deprem anındaki etkilerinin negatif etkilerini kaldıran ve yapının dayanımını artıran uygun hesap ilkelerinin mutlak uygulanmasıdır.

Şekil 1

- 1) Mühendis-Mimar diyalogunun, bina tasarımı boyunca sürekli olarak canlı tutulması
- 2) Eğer, düzensizlikler diyalogla minimize edilmiş olsa bile, deprem anındaki etkilerinin negatif etkilerini kaldıran ve yapının dayanımını artıran uygun hesap ilkelerinin mutlak uygulanmasıdır.

JEOLOJİK VE JEOFİZİK ETÜDLER

Depreme dayanıklı bina inşaatının temel kurallarından biri de, binanın inşa edileceği yerin genel jeolojik özelliklerinin bilinmesi için gerekli incelemelerin yapılmasıdır. Bu inceleme ile binanın otur-

duğu zeminin özellikleri, tabakalaşma kalınlığının, tabakalaşma yönleri, yer altı suyu ve seviyesi, faylanması, genel stabilitesi, kayma potansiyeli, zeminin geoteknik parametreleri, sıvılaşma potansiyelinin olup olmadığı belirlenir.

Binaların üzerinde inşa edildiği zeminin, deprem anında davranışı ile bina davranışı arasında kaçınılmaz ilişki olduğu açıktır. Çoğu kere zemin, üzerindeki binanın dinamik davranışına adeta hükmeder. Binaların bizzat kendisi çok sağlam olarak inşa edilseler bile, zemindeki bir çökme, yarıma, faydalanma veya sulanma ile tüm binanın hasar gördüğü veya ta-

mamen çöktüğü gözlenmiştir. Zemin etüdlerine uygun olarak bina temelinde gerekli düzenlemeler yapılması, depreme dayanıklı yapı tasarımı'nın temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle, jeolojik ve jeofizik etüdlerin yapılmasında gösterilecek herhangi bir ihmalkarlık, binanın deprem sırasında davranışını olumsuz yönde etkileyen sonuçlarla karşılaşılmasına neden olur.

BİNALARIN DEPREM İZOLASYONU

Depremlerde binaların hasar görmelerini önlemek için, bina taşıyıcı sisteminin dayanım gücünü artırmak yerine veya ona ek olarak binaların depremlerden mümkün olduğu kadar izole edilmesi yoluna giden yöntemler de mevcuttur. Özellikle son senelerde yaygın olarak kullanılan

Binaların deprem izolasyonu, genelde binanın dinamik davranışlarını kontrol ederek, binayı depremden en az etkilenecek titreşim periyotları bölgesine çekmektir.

bu yöntemleri iki grupta toplamak mümkündür.

- a) Pozitif Kontrol Yöntemleri,
- b) Aktif Kontrol Yöntemleri,

Binanın temeli altında yerleştirilen, mekanik mafsallar neopren yastıklar, helezonlu yaylar veya binaların kolonlar arasına çaprazlar halinde yerleştirilen sürtünmeli veya viskoelastik malzemeli, yaylı [3, 4, 5, 6, 7] apereyler passif kontrol sınıfına girerler. Çünkü bu apereyler, deprem sırasında binaya dışarıdan herhangi bir kuvvet etkimesini sağlamak yerine, binanın doğal titreşim periyodunu büyültürler ve binanın sönümünü arttırarak, dinamik davranışı üzerinde azaltıcı etkide bulunurlar. Dahası, binayı dinamik etkilere karşı duyar-sız hale getirirler.

Deprem etkilerinin binalarda oluşturacağı darbe etkilerinin tamamen aksine kuvvetler uygulayarak yatay hareketlere engel olmak için, elektromekanik vrenlerin kullanılması ise aktif kontrolü oluşturur.

Binaların deprem izolasyonu, genelde binanın dinamik davranışlarını kontrol ederek, binayı depremden en az etkile-necek titreşim periyotları bölgesine çekmektir. Böylece binanın dinamik davranışı kontrol altına alınmış olur. Dünyada pek çok bina, taban izolasyonlu olarak inşa edilmeye başlandığı gibi, tarihi eserlerin de depremden ko-

runmaları için tabanlarına izolatörler yerleştirilmeleri de yaygın uygulamalar arasındadır [5, 6, 7, 8].

SONUÇLAR

Binaların depreme karşı dayanımlarını arttırmak için:

- a) Binada Deprem Yönetmeliğince kesinlikle yasaklanmış olsun veya olmasın düzensizliklerinden kaçınılmalıdır.
- b) Jeolojik ve Jeofizik etüdülerine önem verilmelidir.
- c) Binaların önemine binaen deprem güvenlerini arttırmak için izolasyon kullanılması, belirsiz durumların telafisi için mutlaka düşünülmelidir.

KAYNAKLAR

- 1) Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelikler, 1998, T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Yayınlanan Türkiye Hazır Beton Birliği, 1999.
- 2) Tezcan, S.S., "Depreme Dayanıklı Tasarım İçin Bir Mimarın Seyir Defteri", TDV, Türkiye Deprem Vakfı, Yayın No: TDV/KT 98-024, 1998, İstanbul.
- 3) Dumanoglu, A.A., Severn, R. T. "Dynamic Behaviour of CLASP Type of Buildings", International Journal of Earthquake Engineering and Structural Dynamics, Vol 13, pp 481-505, 1985.
- 4) Dumanoglu, A. A., Ateş, Ş.,

"Dynamic Responce Analysis of 3D Base Isolated Asymmetric Building Structures, Second European Workshop on The Seismic Behaviour of Asymmetric and Set-Back Structures, 8-10 October, 1999, İTÜ, İstanbul.

- 5) Dumanoglu, A. A., Ateş, Ş., "Taban İzolasyonlu Binaların Lineer Olmayan Deprem Analizi" Türkiye Deprem Vakfı, Yayın No: TDV/TR 026-42, Eylül, 1999.
- 6) Tezcan S. S., Uluca, O., Reduction of Seismic Responce by Viscoelastic Dampers, Türkiye Deprem Vakfı, Yayın No: TDV/KT 012-48, Ocak 2000.
- 7) Reinhorn, A. M., Nagarajah, S., Constantinou, M. C., Tsopelas, P., Li, R., 3D-BASIS-TAPS, Computer Program For Nonlinear Dynamic Analysis of Three Dimensional Base Isolated Structures, Technical Report, NCEER-94-0018, State University of New York at Buffalo, 1994.
- 8) Zayas, V., Lav, S., Mahin, S.A., Bozzo, L., "Feasibility and Performance Studies on Improving The Earthquake Resistance of New and Existing Buildings Using The Fiction Pendulum System", University of California in Berkeley, Report No: UCB/EERC, 89-09 July, 1989.

Güneş Işınlardan Azami Faydalanabilen, Sarsıntılara Dayanıklı Bina Tasarımları...

Güneş Enerjisine Uyumlu, Sarsıntılara Mukavim, Aynalı, Metal-Çelik Bina Taslakları

Hüseyin ÖZDEN*

Hüseyin ÖZDEN'in "Güneş Enerjisine Uyumlu, Sarsıntılara Mukavim, Aynalı, Metal Çelik Bina Taslakları" konulu yazısında depreme karşı farklı bina tasarımları ele alınarak değerlendiriliyor.

Özden'in yazısında özetle şu görüşlere yer veriliyor:

"Ülkemizin deprem bölgesinde olması; farklı bina tasarımlarını zorunlu kılmaktadır.

Üniversitelerimiz, ülkemizin şartlarına göre alternatif üretimlere yönelik projeler hazırlamalıdır.

Gelecekte Enerji kaynaklarında azalma, maliyetlerinde ise artış olacağı öngörülmektedir. Bu nedenle; güneş enerjisinden en üst düzeyde yararlanma teknikleri geliştirilmelidir.

Binalarda enerji kaybının önlenmesi için yalıtım teknikleri zorunlu hale getirilmeli; oturma ve işletme ruhsatı buna göre verilmelidir.

Gölcük ve Düzce depremleri, ne Allah'ın gazabı, ne de ulusal felakettir; Olsa olsa ulusal vurdumduymazlık, görev bilincişizliği ve acizliktir."

ÖZET:

Günümüzün teknik olanakları, ülkemizin coğrafi konumu ve jeofizik yapısı, (deprem bölgesi olması) farklı bina tasarımlarını zorunlu kılıyor. Güneş ışınlarından azami faydalanabilen ve aperiodyik değişken dış zorlamalara karşın mukavim bina tasarımları üzerinde bilimsel çalışmaların yoğunlaştırılması gerekir. Alt yapısı batılı üniversiteleri aratmayacak seviyede olan üniversitelerimizin ilgili bö-

lümeleri klasik, geleneksel, Orta-Avrupa stili bina yapımlarından sıyrılarak, Türkiye şartlarında farklı bina tasarımları üzerinde kafa yormaları, alternatifler üretmeleri teşvik edilmelidir, desteklenmelidir.

Bazı konstruktif müdahalelerle, Güneş enerjisine uyumlu yeni bina tasarımları, (akonyansiyonel bina yapımları), yalıtım teknikleri, ve enerji depolama ile Türkiye'ye orta büyüklükteki çok sayıda termik ve hidroelektrik santral kazandırılmış olacaktır, yeni yatırımlara kaynak sağlanacaktır. Bu çalışmada Türkiye şartlarına uygun geniş kullanım alanlı güneşe uyumlu cam örtülü metal/çelik bina kabataslaklarından bahsedilmektedir. Artı-eksi yönleri tartışmaya sunulmaktadır.

PROBLEM ENERJİ:

Yakın gelecekte Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de enerji

* Dr. Müh., Mak. Müh. Böl. Başk. Uşak Müh. Fak., AKÜ

Ülkemizin deprem bölgesinde olması; farklı bina tasarımlarını zorunlu kılıyor...

kaynaklarında bir azalma, maliyet fiyatlarında artış beklenmektedir. Eğer başka enerji kaynakları örneğin, nükleer enerji santralleri, devreye girmedikleri takdirde enerji krizi hesaplanmaktadır. Düne kadar pek önemsenmeyen sadece konutların sıcak su hazırlanmasında kullanım alanı bulan güneş enerjisi son yıllarda bir hayli önem kazanmış, kullanım alanları her geçen gün genişlemiştir. Bilimsel çalışmalar güneşten daha verimli, büyük kapasiteli enerji üretimi için yoğunlaşmaktadır. Bu gelişmeler Türkiye gibi güneşin yoğun ve sürekli yansıdığı coğrafi bölgelerde bulunan III. Dünya ülkeleri için de güneş umut enerjisi olmaktadır. Güneş enerjisinden H-yakıtı ve elektrik enerji üretiminin de randımanının artırılmasıyla III. Dünya ülkelerinin kalkınması kolaylaşacaktır [1]

Eneji insanlık yaşamı ve ülkenin kalkınması, var olması için vazgeçilmez bir gereksimdir. Ülkenin ekonomik büyüklüğü, zenginliği; tüketilen enerji miktarı ile kıyaslanmaktadır. Günümüzde sınırlı fosil bazlı enerji kaynakları, sanayi hammaddesi kömür, petrol, doğal gaz hızlı ve sorumsuzca bilhassa Batılı zengin ülkelerce %75'ini tüketilmektedir, çevreye olan zarar-

ları da her geçen gün artmaktadır. Bu yakıtların yanmasından ortaya çıkan baca, ocak ve eksoz artıkları, gazlar doğaya, atmosfere karışmasıyla, birikmesiyle ileride kestirilemeyen zararların ortaya çıkabileceği endişesi hüküm sürmektedir. Örneğin ozon tabakasının yırtılması daha da genişlemesi ve doğa dengelerinin bozulması gibi,

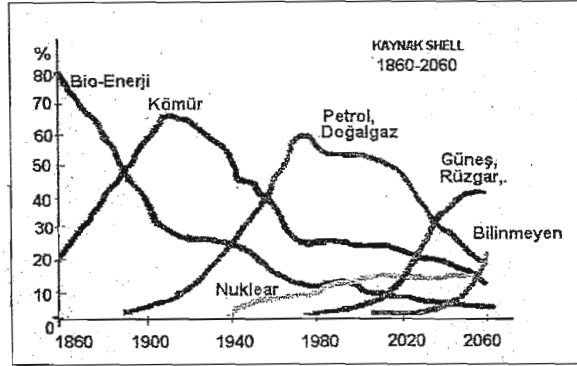
Artan Dünya nüfus ve III. Dünya ülkelerinde sanayileşmenin, refah düzeyinin gelişmesi ile birlikte enerji sarfiyatında artış, kaynaklarında ise azalma beklenilmektedir. Bazı değerlendirmeler enerji rezervlerinin tahmin edilenden daha erken tüketileceği yönündedir.

Dünya nüfusu 2020 yıllarında 5 milyardan, 8 ile 10 milyar arasında artacağı tahmin edilmektedir. Şekil 1-2. Enerji tüketimi her sene %5 oranında artacağı ve 2020 yılında dünya enerji sarfiyatında günümüz sarfiyata kıyasla dört misli artış olacağı hesaplanmaktadır. [1-8]

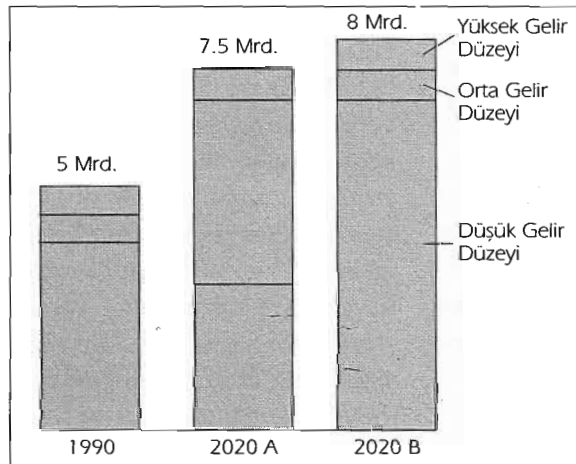
Türkiye'de yakın gelecek enerji talebinde büyük artışların olacağı ve bu talebin ancak yarıya yakını iç üretimden karşılanacağı, geri kalanı ithal edileceği yönündedir. Türkiye'de 1985 verilerine göre enerji tüketiminin dağılımı; konutlar %45, Sanayi %28, Ulaştırma %18 tarım %0.4, diğerleri %0.5. Bu oranların

1970 yılından beri pek değişmediği gözlenmesine rağmen [2], iki bin yılının başlarında sanayi, ulaştırma ve tarım lehine enerji tüketimlerinde artışlar olacaktır. Binalar güneş enerjisine uyumlu tasarlandıklarında, (sıcak su, bina ısıtmasının, aydınlatma, havalandırma) ülkenin sanayileşmesi için gerekli enerji ve küçümsenmeyecek döviz sağlanmış olacaktır.

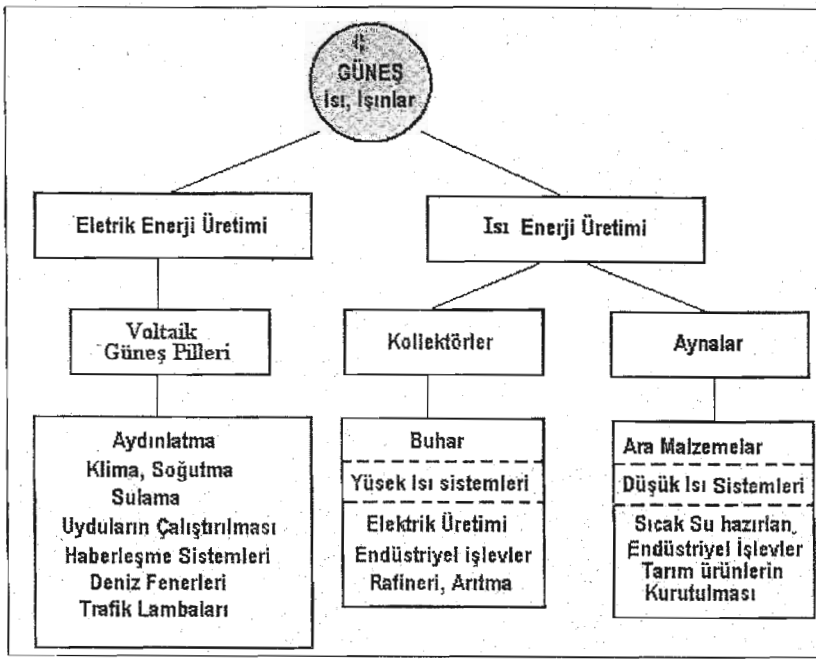
Güneş enerjisinden faydalanma teknikle-

Şekil 1: Dünyada Enerji kaynakları, 1860-2060

Şekil 2: 20 sene içerisinde dünya nüfusu dağılımı, gelir düzeyi olasılıkları

Şekil 3: Güneş enerjisinden yararlanma teknikleri

ri **Şekil 3** şematik şekilde gösterilmektedir. Güneş enerjisinin kullanım alanları hakkında çok sayıda çalışmalar yürütülmüştür ve ilgili yayınlar mevcuttur. Verimlilik, teknik-ekonomik değerin yükseltilmesi açısından mevcut sistemler geliştirilmiş, uygulama alanları biraz daha genişletilmiştir. Türkiye de güneş enerjisinden çatılarda kurulan kolektörler vasıtasıyla sıcak su hazırlanmasında yaygın şekilde kullanılmaktadır. Binaların, konutların ısıtılması ile ilgili proje çalışmaları yürütülmektedir.

BİNALARDA ENERJİ KAYIPLARI, TASARRUFLARI:

Günümüzde Binalar, (Konutlar, İş-hizmet merkezleri, fabrikalar, alışveriş merkezleri, okullar, sanayi siteleri, otel gibi turistik tesisler...) güneş ışınları yardımıyla yeterli aydınlatılmaya, ısıtılmaya hava-

landırmaya ve sıcak su hazırlanmasına ve ısı yalıtımına uygun şekilde tasarlanmadıkları görülmektedir. Çatılara, teraslara gelişi, güzel sonradan monte edilen kolektörler binaların ve çevrenin estetiğini de bozdukları gerçektir. Güneş ışınlarına uygunluk faktörleri dikkate alınarak yeni bina tasarımlarında, gerekse de eski binalarda uygulanacak bazı basit kontsrüktif müdahalelerle, yalıtım teknikleri ile büyük enerji tasarruf-

**Üniversitemiz,
ülkemizin şartlarına
göre alternatif
üretimlere yönelik
projeler
hazırlamalıdır...**

ları elde edileceği şüphesizdir. Örneğin büyük alışveriş merkezlerinin geniş yayılı bir alana sahip, haftanın her günü 10-15 saat arasında açık olduklarını herkes biliyordur. Fakat gündüz bile aydınlatmanın binlerce elektrik lambası kullanılarak yapıldığını, penceresiz duvarlarla ve çatılarla sınırlandığının çoğumuz farkında değildir. Halbuki; pencere duvarlarla, çatılarla elde edilecek tasarruf, alışveriş merkezinin rekabet şansını artıracaktır, ülkenin enflasyonla mücadelesine, tasarrufun fiyatlara ve çalışanlara yansıtılmasıyla, küçümsenmeyecek katkıları olacaktır. Benzeri durum Fabrika, sanayi sitelerinde, iş-hizmet merkezleri penceresiz binalarında da gözlenmektedir. Çoğu binaların içi ısıtılmağa çalışılırken sokaklar haybeye ısıtılıyor, milli servet sokağa atılıyor. Binalarda kullanılan enerji, kapı, duvar aralıklardan, yalıtımsız duvarlardan ve pencere camlarından kaybolmaktadır. Mesela; takılacak havasız çift camlı pencereler veya düşük emisyonlu camlar bina içindeki ısıyı kaybolmasını büyük ölçüde önleyecektir. Bu malzemelerin fiyatı sürüm ve rekabet artıka, yeni üretim teknikleri geliştirildikçe düşecektir. Bina tasarımlarında binaların ısı yalıtımına da pek önem verilmiyor. Basit bir örnek şekil 5. de, bir kamu binasında dışa açılan kapı aralığını göstermektedir. Ve bu bina haftanın beş günü saat 7.00'den gece 21.00 kadar ısıtılmağa çalışılmaktadır. Pencere, duvar ve aralıklardan ziyan edilen ısı enerjisi de ek-

Gelecekte enerji kaynaklarında azalma, maliyetinde ise artış olacağı öngörülmektedir. Bu nedenle; güneş enerjisinden en üst düzeyde yararlanma teknikleri geliştirilmelidir.

lendiğinde enerji kaybı; bina da %80 varmaktadır. Türkiye genelinde benzeri binalar var olduğu ve eylül ayından nisan aylarına kadar ısıtılmağa çalışıldıkları farz edildiğinde enerji kaybının açıklananın çok üstünde olduğu gerçeği çıkar. Bu nedenle bina projelerinde yalıtım teknikleri şart koşulmalı ve de kontrol edildikten sonra yapı ve oturma veya işletme ruhsatı verilmelidir.

GÜNEŞ ENERJİSİNE UYUMLU BİNA TASLAKLARI:

Amaç

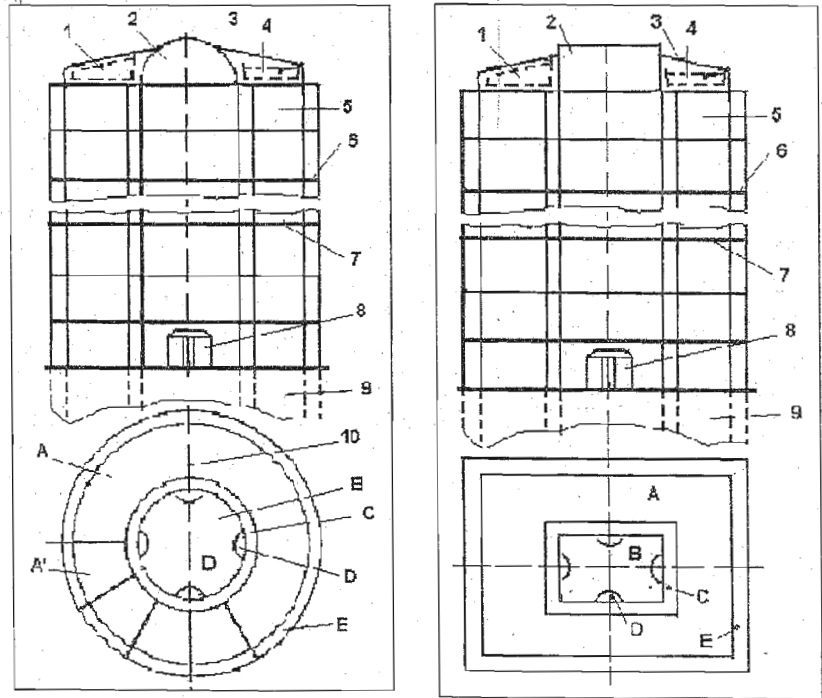
Günümüzün teknolojileri, yeni yapı ve yalıtım malzemeleri değerlendirilerek güneş ısılarından azami faydalanabilen, ısı enerjisini uzun süre binalarda tutabilen ve aperiodyik sarsıntılara karşın esnek ve mukavim olabilen, çok amaçlı kullanışlı, ve dünya pazarla-

rında rekabet şansı olabilecek farklı bina tasarımlarının önerilmesidir.

Geometrik şekil ve boyutlar:

Bina tasarımların, kabataslakları **Şekil 4-5** gösterilmektedir. Binanın geometrik şekli ve ana boyutları kullanım alanları, kat sayısı; parsel büyüklüğüne ve inşaat sahibinin istekleri doğrultusunda belirlenmektedir. Bina kesitleri dairesel, çokgen, kare, dikdörtgen ve V, Y, X şeklinde olup, parsel ölçülerine ve kullanım amacına göre değişmektedir. Yüksek binalar, gökdelenler için dairesel veya çokgen kesitler önerilmektedir. Kesitler iç içe geçmiş

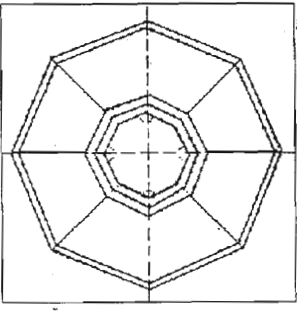
iki ve daha fazla, maximal dört halkadan müteşekkildir. Genelde merkez halka burada güneşbacası yapı birimi olarak tanımlanmaktadır. Ve yeraltı katlarından başlayıp çatıya kadar kesintisiz uzanmaktadır. Güneşbacasının kesit alan büyüklüğü örneğin iki halkalı binada bina kesit alanının 2/5 kadar seçilmesi tavsiye edilir. Mono bina veya poli binalardan kurulu olabilirler. Binanın dış cephesi ve çatısı ısı yalıtımlı, havası alınmış çift camlı, sağlam pencerelerden kaplanmıştır. Binanın yeraltı katları, zemin ve giriş katları çok amaçlı ortak kullanımlar için öngörülmüştür. Örneğin yeraltı

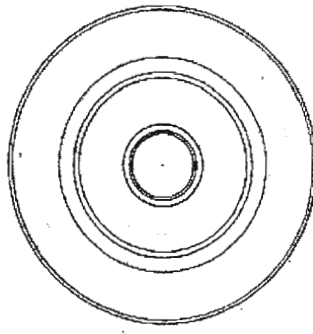
Şekil 4: Camlı, aynalı metal-çelik bina kabataslakları

(1. Güneş ısıtılmalı havuz, 2. Güneşbacası çatısı 3. Cam örtülü çatı, 4. Yedek su deposu 5. Isı yalıtımlı aynalı pencereler, 6. Balkon, 7. Katlar, daireler, 8. Ana giriş kapısı, 9. Yeraltı katları

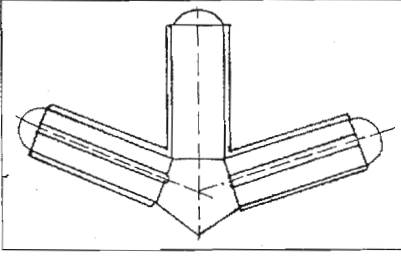
A. Konut-Çalışma alan birimleri, A'. Kullanım alanı hücreleri, B. Güneşbacası B. Salon, koridor, merdivenler..., D. Asansörler, E. Balkon)

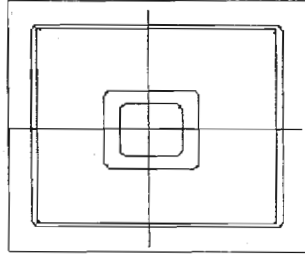
A. Çokgen (8), iki halkalı

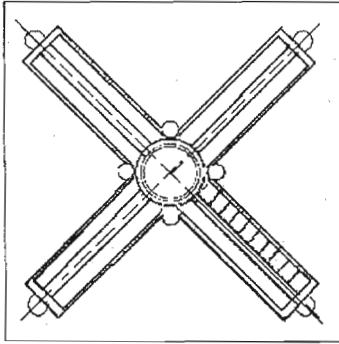
B. Dairesel üç halkalı

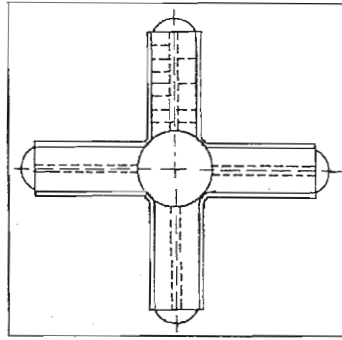
C. Y-Kesit

D. Dikdörtgen kesit

E. X-Kesit

F. + Kesit

Şekil 5: Kesitler

rında binanın içinde yaşayanların başına çökmesi önlenebilir. Dünyanın her bir yerinde aynalı, camlı yüksek binalar vardır. Bunlar genelde güneş enerjisine ve yer sarsıntılarına uyumluluktan ziyade kaplama özelliklerine (rahat, ucuz, ekonomik) ve çok kullanım alanlarına önem verilen klasik tarzdaki karma beton-çelik yapı yüksek binalardır.

Bina birimleri:

A) Birim alanı, konut/çalışma birim alanıdır. Bina'nın büyüklüğüne ve kullanım amacına göre düzenlenmektedir. Örneğin büro, otel odası, dükkan, konut gibi.

A) Konut, çalışma hücreleri,

B) Birim alanı Güneş bacası, ilk iki kat için çok amaçlı salon, alışveriş merkezi, kahve, çay bahçesi veya toplantı salonu olarak düşünülebilir. Diğer katların aydınlatılması, havalandırılması, ısıtılması ve binanın mukavemetini artırıcı güneş bacası olarak düşünülmüştür.

C) Birim alanı ortak kullanım alanıdır. Salon. Koridor, merdivenler bulunmaktadır.

D) Birim alanı Asansörler,... Birim alanı sayıları binanın büyüklüğüne ve kullanan insan sayısına göre sayıları değişen asansörlerdir. Döner merdivenlerdir.

E) Balkon. Bina birimleri Şekil 4 şematik şekilde gösterilmektedir.

tı katları otopark, sığınak, depo, zemin ve giriş katları için alışveriş mekezi, toplantı salonları, sergi galeri...

Çatı terası ise binanın sıcak su ihtiyacı için güneşe bakan kısmına aynalı güneş havuzu, arka tarafta ise yedek su deposu monte edilmesi öngörülmektedir. Merdivenler, asansörler, lavabo ve benzeri yapı birimleri güneşbacası alan bi-

riminde entegre edilmişlerdir. Türkiye şartlarında yüksek binalar için metal-çelik, alçak bina yapımları içinse çelik beton-çelik malzemeleri tavsiye edilmektedir. On kata kadar Ana kolonlardan köşedekiler ve orta kat ile çatı katı dış kirişler çelik profillerden St37-2 veya St52-2 malzemelerinden seçilmesi öngörülmektedir. Bu sayede şiddetli yer sarsıntıla-

Gelecekte enerji

kaynaklarında azalma,

maliyetinde ise

artış olacağı

öngörülmektedir.

Bu nedenle; güneş

enerjisinden en üst

düzeyde yararlanma

teknikleri

geliştirilmelidir.

Binaların kullanım alanları:

Otel gibi turistik tesisler, iş merkezleri, karma bürolar, bankalar, firma merkez binaları, öğrenci yurtları, çok katlı alışveriş merkezleri, elektronik gibi hafif sanayi merkezleri, okul, Üniversite, hastahane, otopark,

Güneşbacalı Binaların Özellikleri:

- 1) Dış cephelerin ve çatıların hafif metal çıtalarla tutturulan güneş camları veya havası alınmış çift camlı, ısı yalıtımlı aynalı pencerelerle kaplanmış olmalarıdır.
- 2) Pencereler, camlar hafif metal çerçevelere monte edilmektedir.
- 3) İsteğe bağlı, güneşe bakan

cephelerde voltaik elementlerle kaplanması mümkün olmaktadır,

- 4) Kesitler iç içe geçmiş 2 veya daha fazla halklardan müteşekkildir. Binanın kullanım amacına göre belirlenmektedir. (Örneğin modern sanayi siteleri, üniversite, alış merkezleri, darbeli, fabrika gibi toplu konut, otopark binaları... ikiden fazla halka kesitli olabilmektedirler.
- 5) Bina kesitlerinin geometrik şekli ve boyutları parsel ve kullanım amacına ve kat sayısına göre belirlenmektedir. Kesitler dairesel, çokgen, kare dikdörtgen veya V, T, X, Y, şeklinde olabilir. Gökdenler için dairesel kesitli binalar daha mukavimdirler.
- 6) Genelde merkez daire "güneş bacası" bodrum, (yer katlarından) çatıya kadar kesintisiz uzanmaktadır, Bacanın kesit alanı, bina kesit alanının 2/5 kadar seçilmelidir.
- 7) Asansörler, merdivenler ve benzeri güneşbacası içinde yer almaktadırlar.
- 8) Güneş bacası güneş ışınlarının aydınlatmada, ısıtmada, havalandırmada ve kullanıldığı gibi isteğe ve kullanım amacına göre merdivenleri, asansörleri ve koridor ve veya salonları da barındırabilmektedir.
- 9) Merkez daire, yani güneş bacasının iç boşluğu kesiti, rüzgar basıncına ve yer sarsıntılarınınakarşın mukavemetini artırmak, (ka-

miş etkisi) için çelikten yapılmış bir ızgara monte edilmektedir. Bu konstrüksiyon tipi yüksek yapılar için öngörülmektedir. Örneğin 30-50 katlı binalar için her 5 veya 10 katta monte edilmektedir.

- 10) Olası kazalara karşın güneş bacasının iç boşluğu, her katta karşılık çelikten veya halattan yapılmış bir ağıla gerilmesi düşünülmektedir. (Yüksek binalar için geçerli)
- 11) Binanın bodrum katları, yeraltı katları çok amaçlı örneğin, otopark alanı olarak düşünülmektedir
- 12) En üst kat, çatı katı sabit veya döner kule olarak çok amaçlı kullanım alanı olarak öngörülmektedir.
- 13) Çatının tavanı tam veya kısmi camlı, ve otomatik klimalandırmaya uygun bir çok cam kapaktan yapılmıştır.

Binalarda enerji

kaybının önlenmesi

için yalıtım teknikleri

zorunlu hale

getirilmeli; oturma ve

işletme ruhsatı buna

göre verilmelidir...

14) Çatının bir kısmında sıcak su elde edilmesi için aynalı sıcak su havuzu monte edilebilir. Aynı zamanda yedek su deposu yeri olarak ta belirlenebilir.

15) Bu yapı tarzındaki binaların klasik geleneksel bina yapımlarına nazaran yer sarsıntılarına depremlere ve rüzgar basınçlarına karşın daha dayanıklı olmalıdır.

16) Yüksek, çok katlı bina yapımlarına uygunluk, rüzgar ve ısı farklılıklarından ortaya çıkan zorlamalara karşın daha mukavim olmaları bu bina yapımlarının diğer önemli özelliklerindendir.

17) Bina yapımlarında kullanılan malzemelerin esnekliği-kırılabilirliği aperi-yodik değişken zorlamalara maruz kalan binalar için büyük önem taşımaktadır. Çelik beton bina yapımları metal-çelik bina yapımlarına nazaran gevrekler, yani kırılabilirler.

18) Türkiye'de on kata kadar ana yükleniciler, (kolon, kiriş) çelik (St-37-2, tercih St 52-2) olmak şartıyla karma beton binalar depreme karşın sağlamlaştırılır, daha yüksek katlar için metal-çelik binalar tercih edilmelidir.

19) Binaların yapı tarzı çok amaçlı kullanımlar için elverişlidir. Ticari amaçlı iş merkezleri, kiralık bürolar, kiralık konutlar, alışveriş

merkezleri, kamu binaları, Otopark vb...

20) Sunulan bina alanları kullanım amacına göre iç mimarlar tarafından düzenlenmesi öngörülmektedir.

21) Akonvansiyonel ticarî yüksek binalar arsa ve kira fiyatlarının çok yüksek olduğu, ticarî, zengin metropollerde ilgi çekici olabilir. Örneğin, İstanbul, Frankfurt, Newyork, Moskova...

APERİYODİK DEĞİŞKEN SARSINTILARA MUKAVİM:

Yüksek, çok katlı bina yapımlarına uygunluk, rüzgar ve ısı farklılıklarından ortaya çıkan zorlamalara karşın daha mukavim olmaları, bu bina yapımlarının diğer önemli özelliklerindendir: İlgililere, (Bâyındırlık Bakanlığı'na Başbakanlığa, Emlak Bankası Toplu Konut İdaresi Başkanlığına ve Büyükşehir Belediye Başkan-

Gölcük ve Düzce
depremleri, ne
Allah'ın gazabı,
ne de ulusal felakettir.
Olsa olsa ulusal
vurdumduymazlık,
görev bilinçsizliği ve
acizliktir...

lıklarına) yurtdışından postalandığım eski, bazı yazılarımda Türkiye'deki yanlış toplu konut politikasını eleştirmiş, yapıların depreme uygunsuzluğunu da dile getirmiştım! Gölcük ve Düzce depremleri az da olsa o zamanki haklılığımı ortaya çıkartmaktadır. Karesel veya dikdörtgen kesitli çok katlı mono yapı binalar rüzgar ve yer sarsıntılarında ve ısı farklılıklarından ortaya çıkan aperi-yodik ani değişken zorlamalara karşın dirençleri örneğin poli yapı (yığmsal) binalara, dairesel kesitli binalara nazaran düşüktür. Metal-çelik konstrüksiyonlarında dikkat edilmesi gereken temel kaidelerden biri; Kuvvet akımı çizgilerinin harmonik, ani sapmalara yer vermeyecek bir şekilde ilerlemelerini temin etmek böylece gerilme yığılmalarını önlemektir. Diğer bir kaidede esneklik payı bırakmak yanında esneklik sınırını takviyelerle sınırlı tutabilmektir. [9] Binaların dış zorlamalara, örneğin rüzgar ve deprem sarsıntılarına, karşın dirençleri çok değişkenli bir fonksiyondur. Malzeme bunlardan sadece bir tanesidir! Binanın geometrik şekli ve boyutları, yüklenici ve taşıyıcı elemanlar, (ana kolonlar ve kirişler, takviyeler) ve bunların temele ve birbirlerine olan bağlantıları, ana taşıyıcılar asılan çıkmalar, bina esnekliği, kuvvet akımı çizgileri, ortaya çıkan gerilmelerin durumu, malzemenin sağlamlığı ve kullanımı

kadar önemlidir. Konstruksiyon ilkelerine göre projelendirilmeyen binalarda, zamanla dış kuvvetlerin etkisiyle tehlikeli kesitlerinde çatlaklar ortaya çıkar. Bina değişken büyüklük zorlamaya maruz kaldığında ilk önce bu çatlaklardan kırılmağa, çökmeğe başlar.

Kesitleri kabataslak verilen binalar geleneksel bina yapımlarına kıyasla aperiiodik değişken zorlamalara karşın daha mukavim yani sağlamdır. Bu binalarda ortaya çıkan gerilmeler harmonik şekilde dağıtılarak yüklenici sistemin mukavemet sınırlarında kalmaktadır. Binaların iç içe geçmiş halkalar şeklinde olması mukavemetini artırmaktadır, sarsıntılara karşın az da olsa bir sönümleme etkisi göstermektedir, (Bambu-efektli). Eski cami ve kiliselerin depremlerde diğer binalara nazaran daha mukavim olmalarının, ayakta kalmalarının diğer bir sebebi dairesel yapı, takviye binalar ve kubbeleridir! Bu özellikteki yapı birimleri, kuvvetleri saptırmadan iletmektedir. Katı, kırılğan davranmayıp daireselden elipsel şekle gidip gelirken sarsıntıları, kuvvetleri sönümlemektedir. (Spannungsoptik, Gerilim optiğinde bir çok modellerle çalışmış biri olarak konstrüksiyonda çürük yerlerin tespiti daha kolay olmaktadır!) Binaların depreme olan sağlamlığını, modellerinin gerilim optiğinde araştırılmasıyla da mümkün olmaktadır, en azından tehlikeli yerle-

rin saptanmasında yardımcı ip uçları elde edilmektedir. Geleneksel binalarda genelde merdivenlerin binaların en zayıf, tehlikeli yerleri olduğu bilinmektedir. Güneş bacası tasarımlarda merdiven asansörlerin merkez dairede helezon şeklinde sağlam soltu asılmasıyla merdiven tehlikesi de azaltılmış olmaktadır. Bina yapımlarında kullanılan malzemelerin esnekliği-kırılğanlığı aperiiodik değişken zorlamalara maruz kalan binalar için büyük önem taşımaktadır. Beton, çelik beton bina yapımları metal-çelik bina yapımlarına nazaran gevrektiler, yani kırılğandırılar. Depremlere en dayanıklı bina yapımları ahşaptır. Ahşap binaların kat sayısı ise genelde üç katla sınırlıdır. Türkiye’de on kata kadar ana yükleniciler çelik (St-37-2, tercih St 52-2) olmak şartıyla beton binalar depreme karşın sağlamlaştırılır, daha yüksek katlar için metal-çelik binalar tercih edilmelidir.

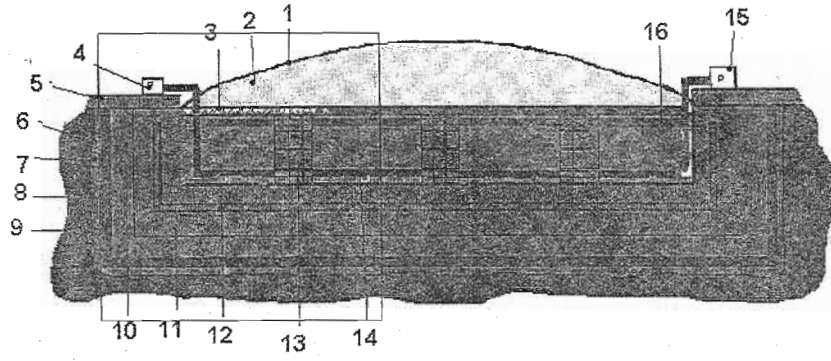
DİREKT GÜNEŞ ISITMALI CAM ÖRTÜLÜ SU HAVUZU:

Havuzun üst kısmı düz veya kubbe şeklinde bölgeye göre değişebilen camlama örtüsü ışınların ısı yalıtkanlığı yüksek olan bir metale geçirmektedir. Güneş ısınan dalgali metal örneğinin bakır levha havuzdaki suyu ısı tanklarını ısıtmakta. Isınan su ısının bir kısmını havuz içinde ve altında bulunan duvarlara vermektedir. Isıyı uzun zaman depolayıp ağır ağır veren ısı

tanklarının içi örneğinin; kum, tuz, cam ve maden parçalarından oluşan ucuz bir ısı tutucu karışımı da olabilir. Duvarın dibi bir yalıtım malzemeleri ile zeminden sınırlandırılmaktadır. Suyun üzerinde bulunan dalgali metal levhanın görevi, gelen güneş ışınlarını daha fazla yutmak, ortaya çıkan enerjiyi suya aktarmak, buharın cam örtüyü kaplamasının önüne geçmek ve diğer bir amacı ise geceleri ısı yalıtımına katkı sağlamaktır. Toplu konut, çok dairesel binaların sıcak su ihtiyacının karşılanmasında, ısıtılmasında ve yedek su deposu olarak ta düşünülmektedir.

Güneş enerjisinin doğrudan depolanması; su, sıcak su ve enerji depolayıcı olarak kullanılması şematik **Şekil 6**’de gösterilmektedir. 0.20 m ile 3 m derinliğinde, çapı 5 m ile 30 m arasında değişebilen dairesel veya dikdörtgen, kare kesitli zeminden tamamen ve havadan kısmen yalıtılmış bir havuz.

Havuzun üst kısmı düz veya kubbe şeklinde bölgeye göre değişebilen camlama örtüsü ışınları ısı yalıtkanlığı yüksek olan bir metale geçirmektedir. Güneşle ısınan dalgali veya zikzak kesitli metal örneğinin bakır levha havuzdaki suyu ve ısı tanklarını ısıtmaktadır. Isınan su, ısının bir kısmını havuz içinde ve altında bulunan duvarlara (yeraltı ısı tanklarına) vermektedir.

Şekil 6: Direkt güneş ısıtmalı cam örtülü su havuzu

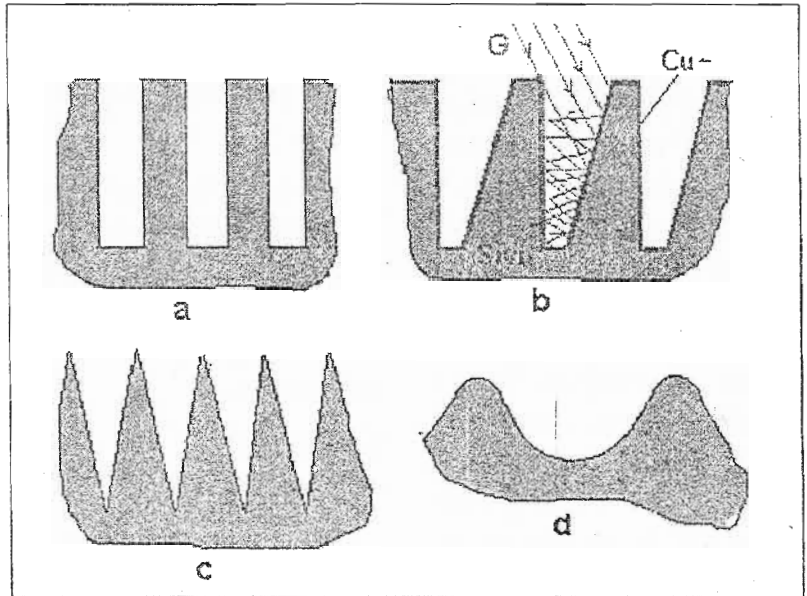
(1. Cam örtü, 2. Havası alınmış boşluk, 3. Dalgali, (zikzaklı) Cu-Levha, 4. Soğuksu pompası, 5. Yalıtımlı kapak, 6. Zemin, toprak, 7. Çakıl, 8. Zift, 9. Temeldüvar, 10. Isı yalıtımlı bölüm, (camyün, köpük), 11. Havuzaltı ısı tankı, 12. Sekunder sıcak su borusu, 13. Havuziçi ısı tankı, (kum+tuz+cam ve maden kırıkları), 14. Soğuk su borusu, 15. Sıcak su pompası, 16. sıcak su borusu)

Isıyı uzun zaman depolayıp ağır ağır veren ısı tankları içi ısı tutucu, (depolayıcı) malzemelerden örneğin; kum, tuz, cam ve maden parçalarından oluşan ucuz bir karışım da olabilir. Isı depolama randımanını artırmak için ısı tanklarının içi ince bakır levhalarla döşenmiştir. Dip duvar yalıtım malzemeleri, (cam yün, köpük ve zift) ile zeminden sınırlandırılmaktadır. Yalıtım havuzun büyüklüğüne ve monte edilecek yere göre beton duvarla veya metal-plastik levha ile diğer soğuk ortamdan ayrılmaktadır. Duvarın dış kısmı ziftlenerek toprak zemin arasında 20-30 cm'lik boşluk orta irilikteki çakıl taşları ile doldurulması tavsiye edilir. Suyun üzerinde bulunan dalgali metal levhanın görevi: gelen güneş ışınlarını da-

ha fazla yutmak, ortaya çıkan enerjiyi suya aktarmak, buharın cam örtüyü kaplamasının önüne geçmektir. **Şekil 7.** Diğer bir amacı ise geceleri ısı yalıtıma katkı sağlamaktır. Cu-levha havuz içindeki ısı

tanklarına bağlanmaktadır. Havuz içindeki ısı tankları taşıyıcı eleman olarak ta kullanılmaktadır.

Verimi artırmak gayesiyle dalgali bakır levha ile cam örtü arasında kalan bölümün havası isteğe bağlı olarak emilecek şekilde tasarlanması mümkündür. Verim artırıcı bazı konstrüktif müdahaleler; havuzaltı ısı tanklarına su borularının döşenmesi, Isı tanklarının içini daha kaliteli ısı tutucu malzemelerle doldurulması, Cam örtünün havasız çift camlı olarak tercih edilmesi, veya cam örtü ışın yoğunlaştırıcı aynalardan seçilmesi gibi. Soğuk su havuz dibine yakın döşenen delikli borulardan havuza verilmektedir. Sıcak su havuzun üst kısımlarından pompa yardımıyla emilmektedir. Diğer bir olumlu yönü, binaların üst çatı ka-

Şekil 7: Dalgali zikzaklı bakır levha kesitleri

tına geleneksel kolektörlerden daha randımanlı ve ekonomik ve basit tasarlanabilir olmasıdır. Örneğin güneşe uyumlu cam-metal-çelik bina, (Güneş-bacalı binaların) çatı katlarında rahatlıkla kurulur olmasıdır. Havuzun kullanımı çok amaçlı olabilir, örneğin sadece bina ısıtmasına takviye olarak düşünüldüğünde yüzme havuzu olarak kullanımı da mümkün olabilmektedir. Isı tanklarından geçirilen su boruları ile elde edilecek sıcak su temizlik amacıyla kullanılırken, Havuz içi sıcak su, yüzme havuzu amaçlı ve kışın bina ısıtılmasında kalorifer kazanlarına takviye sıcak su olarak yararlanılabilir.

2.5 m derinliğinde, 20 m çapında, direkt ısıtmalı camlı güneş havuz, Günlük 250 metre küp 45 C sıcak su sarfiyatı olan her 500 konuta teorik olarak yetebilme imkanı vardır.

SONUÇLAR:

Günümüzün teknik olanakları, ülkemizin coğrafi konumu ve jeofizik yapısı, (deprem bölgesi olması) farklı bina tasarımlarını zorunlu kılıyor. Güneş ışınlarından azami faydalanabilen ve aperiodyik değişken dış zorlamalara karşın mukavim, geniş kullanım alanlı metal-çelik bina tasarımları üzerinde bilimsel çalışmaların yoğunlaştırılması gerekir. Klasik, geleneksel, Orta-Avrupa stili bina yapımlarından sıyrılarak, Türkiye şartla-

rında farklı bina tasarımları teşvik edilmelidir, Burada ayrıntılara girilmeden kabataslaklarıyla anlatılan güneş-bacalı aynalı metal-çelik bina yapımları bir alternatif olarak değerlendirilmesi, geliştirilmesi mümkündür.

Bazı konstrüktif basit müdahalelerle konut-ticari binalarda büyük enerji tasarrufları elde edilebilir, deprem gibi aperiodyik değişken sarsıntılarda binaların içinde yaşayan insanların başına çökmesi önlenabilir. Basit örnek! çok katlı ve dairesel binalarda dış köşe kolonları ile orta kat ve çatı dış kenar kirişleri çelik malzemeyle, St 37-2 St52 olmasıyla çok yüksek şiddetteki sarsıntılarda bile binanın birden çökmesi önlenabilir. İnsanların dışarıya kaçabilmelerine zaman kalabilir. Bence Gölçük ve Düzce depremleri ne Allah'ın gazabı, ne de Ulusal Felaket niteliğinde! Olsa olsa ulusal bir vurdumduymazlık,... ve görev bilinçsizliği, acizlik.

Bina projelerinde depreme dayanıklılık yanında yalıtım teknikleri şart koşulmalı ve kontrol edildikten sonra yapı ve oturma veya işletme ruhsatı verilmelidir.

LİTERATÜR

1) Özden H. "Güneş, III. Dünya ülkelerinin umut enerjisi" İntern., 9.1999, Mak. Müh. Böl., Uşak Müh. Fak., Uşak

- 2) Işıl R. "Sanayide enerji tasarrufları" 1987 sanayi kongresi bildiriler kitabı, yayın no 127, s. 337-350, tmmob, makine mühendisleri odası, Ankara
- 3) N.N. "Energie im 21 Jahrhundert - Betrachtung zur Entwicklung les Welt-Energieverbaruchs" Deutsche Shell AG
- 4) Vahrenholt F. "Globale marktpotantiale für erneubare energien" Deusche Shell AG
- 5) Bokris J.O.M. "hidrojeneconomi in the future" intern. Joeunal of Hidrojen enerji 24, 199 s. 1-15
- 6) Uyarel A.Y, Öz S.E. "Güneş Enerjisi ve Uygulamaları" Kasım 1987, Birsen yayın evi-İstanbul
- 7) Allnoch N. "Zur Entwicklung der Deutschen und Europaischen Wind Energienutzung 1998 "Sonnen Energie&Warmetechnik, 2. 1999, s. 24-26
- 8) TÜBİTAK, 21. Yüzyılın Enerji Teknolojisi" TÜBİTAK. BTP 99-01, mayıs 1999
- 9) Özden H. "Metal-Çelik Yapılar" yük. lisans ders notları, bahar 1999 Uşak Müh. Fak., Mak. Müh. Böl. Uşak
- 10) Özden H. "Mobil Nükleer Enerji Santralleri." İntern. Uşak Müh. Fak. Mak. Müh. Böl., Uşak

TÜRK-ÇE OSMANLI ve İMPARATORLUK DİLİ

Karaman oğlu Mehmed Bey'in 15 Mayıs 1277'de Türkçeyi Konya'da devlet dili ilan etmesiyle Türkçenin kurtulduğunu ve böylece layık olduğu seviyeye eriştiğini iddia etmek biraz safdillik olur. Hiçbir dil, devlet başkanının talimatı doğrultusunda itibar kazanmaz. Dile itibarını veren, onu yükselten ancak ve ancak onunla ortaya konan eserlerdir. Özellikle de tabii edebi eserler...

Fuzuli mi, Karaman oğlu mu Türkçeye daha büyük hizmet etmiştir dendiğinde elbette ki Fuzuli diyecek olanlar da vardır, Mehmed Bey diyenler de; ama dil dile gelip konuşsa-ki konuşuyor zaten-Fuzuli diyecektir haklı olarak. Beşyüz yıl önce yazdığı ve bütün Türk dünyası için de ortak ve geçerli olan bir Türkçe ile kale-

me alınan şiirleriyle Fuzuli, İngiliz edebiyatında çok mühim bir yere sahip bulunan Shakespeare'in mevkiine yakın bir yere sahiptir dilimizde. Oysa Büyük Selçuklu İmparatorluğu döneminde Türk idareciler nedense Farsça'nın yoğun etkisi altında idiler. Saray dili olarak Farsça Türkçeden daha öne çıkmıştı. Zaman zaman tarihi, bugünkü mantaliteleriyle değerlendiren ve sıkça da anakronizme düşen ve özellikle de Türkçü ve Türkçeci bakış açısına sahip olduğunu ileri süren birçok kişi, Selçuklu'yu daha kendilerine yani Anadolu'ya yakın bulur; Osmanlı'yı daha kendilerinin yani Anadolu'nun dışında sayarlar. Elbetteki Osmanlı Selçuklunun bir devamıdır ama yeni bir çağda ve onun şartları muvacehesinde... Bir kere daha Avrupalıdır kaçınılmaz biçimde ve ger-

Dr. Lütü ŞAHSUVAROĞLU

çekte daha kendi gerçekliğine yakındır. Bunu Osmanlı'nın daha Türkçeci olmasından da anlamak ve Türkçeyi bir imparatorluk dili haline getirmesinden de anlıyabiliriz.

"Osmanlı hükümdar ailesinin Türkçeciliği mühim ve mes'ud bir tarih hadisesidir. Bu ailenin daha kuruluş anlarından başlayarak orduda, saray çevresinde ve halk içinde Türkçe konuşup Türkçeyi yeniden devlet ve edebiyat dili mevkiine getirdiği bilinir." Türkçeci Nihad Sami Banarlı'nın bu tespitini biz yeterince işleyebildik mi?

**Türkçe Osmanlı ile
Dünya Dili Oldu**

Osmanlı Türkçesini halktan kopuk, sadece bir saray dili

ve Arapça, Farsça ve Türkçenin karışımından ibaret esperantoya yakın bir dil diye yaf-talamak açık bir bilinçsizli-ğin, bir kafa karışıklığının ve tarih bilmezliğin işaretidir.

Herşeyden evvel son zaman-lardaki şaşalı bir dil sapkın-lığı devri bir meseledir ve dilde zaman zaman ortaya çıkan moda akımlardan biridir. Gerçekte Divan Edebiyatı ile Halk Edebiyatının ortaklık çerçevesi çok geniştir ve bu-gün kategorize kafaların ko-laycılığının ötesinde bir mü-nasebet çevresine sahiptir.

Dostum Prof. Dr. Cemal Kur-naz'ın bir önemli eseri var: Türküden Gazele, Halk ve Di-
van Şiirinin müşterekleri Üzerine. Şöyle başlıyor: "Önce zihnimizdeki ikiliği kaldırma-mız gerektiğine inanıyorum. Türk kültürü, tarihi ve sanatı gibi edebiyatı da bir bütün. Şiir de bu bütünlük içinde ge-lişimini sürdürüyor. Farklı estetik çizgilere sahip olmakla birlikte, ortak bir kültür biri-kimine yaslanan halk ve di-
van edebiyatlarımızın müşte-rekleri tahmin ettiğimizden çok daha fazla. Şimdiye kadar ısrarla farklı taraflarına dik-kat çekildiğinden bu ikisinin biri birine zıt ve tamamıyla farklı edebiyatlar olduğu sa-nılmış, arada uçurumlar ya-ratılmıştır." (Prof.Dr. Cemal Kurnaz, Türküden Gazele, Halk ve Divan Şiirinin Müşte-rekleri Üzerine Bir Deneme, Akçağ, Ankara 1997) Kurnaz bunun böyle olmadığını ör-nekleriyle gözler önüne seri-yor eserinde.

Türkçeye Sadakat Serefimizdir

Karaman oğlu Mehmed Bey'in, Farsçanın birinci de-recedeki ehemmiyetinin tar-tışmasız olduğu bir devirde "bundan böyle çarşıda, pa-zarda, sarayda Türkçe konu-şulacak" buyruğu elbette si-yasi karar bakımından mü-him bir dönemeçtir ama Türkçenin ondan önce de iti-bar kazanmaya başladığı bi-linmektedir. Biraz da Kara-man oğlu Mehmed Beyin fari-si dilini bilmemesi böylesi bir kararın gerekçesi olarak ileri sürülmektedir. Mehmed Bey-den çok önce İkinci İzzeddin Keykavus'un Danişmendna-me'yi Türkçe yazdırması, Konya Sarayında Türkçeye verilen ehemmiyetin bir ifade-si olmaktadır.

Ortak bir medeniyet dairesine sahip oluş, Selçuklu'nun da, Osmanlı'nın da Arapça ve Farsça'dan serbestçe yarar-lanmasına yol açmıştır. Sel-çuklu ve öncesinde Türklerin İran'a girişleri ve burayı yurd yapmaları Acemceye meyli ar-tırmış; Irak'a hükmetmesi ve Arap coğrafyasında müessir oluşu Arapçaya yaklaştırmış; bu devirlerde meydana gelen ilişkiler de kendi dillerinde bariz bir ihmal edişi ortaya çı-karmıştır.

Türklerin kızılalma peşinde güneşin battığı ülkelere doğru yönelimi onları kaçınılmaz bi-çimde İslamın kılıcı, askeri veya kabul edelim ki kölesi yapmıştır. Ama giderek hü-kümran oluş veya tabiri caiz-

se efendi oluş kendilerine olan güveni yeniden kazan-dırmış; bu da, Osmanlıya doğru Türkçeciliği bariz bi-çimde öne çıkarmıştır.

"Osmanlı Türkleridir ki, Bi-zans'a ve Balkanlar'a yerleşir-ken bu topraklarda ilk iş ola-rak kendi milli lisanlarını ya-şatmışlardır. Bu davranış o devirler ve o şartlar içinde başlıbaşına mühim ve milli bir harekettir."

Anadolu Selçuklu Devletinde, Büyük Selçuklu'ya nazaran Türkçeye dönüş hareketi göz-lense bile Osmanlı'da Türk diline verilen değer ve önem atfetmede gözle görülür bir ilerleme sağlanmıştır.

Osman Bey'e atfedilen hece vezniyle söylenmiş şiir, Or-han Beyin Türkçeci alimleri ve sanatkarları himayesi, Yıldırım devri şairi Ahme-di'nin Cemşid ü Hurşid adlı eseri, Fatih'in babası İkinci Murad'ın Mabusname mü-tercimi Mercimek Ahmed'e yönelik "hoş kitabdur ve içinde çok faideler ve nasi-hatler vardır amma Farisi dilindedür. Bir kişi Türki'ye terceme etmiş veli ruşen de-ğül, açık söylememiş. Eyle olsa hikayetünden havalet bulamazuz. Ve-lakin bir kimse olsa ki kitabı terceme etse. Ta ki mefhumundan gönüller hazzalsa." Sözleri, sonraki sultanların adeta her birinin şair olması ve Türkçe şiirler yazması (Sul-tan Şairler adlı hacimli kita-bı da bu vesileyle hatırlatmış olayım), Bursalı Tahir Beyin

Fuad Köprülü'ye verdiği ve-
sikaya göre ise Sultan Ab-
dulhamid'e ait idadilere gön-
derilen tamim hep Osman-
lı'nın Türkçeye verdiği ehem-
miyetin delilleridir ve bütün
bunlardan daha çok tarihin
doğrudan ortaya koyduğu
gerçeklik olarak açıktır ki,
Osmanlı, Türk'ün hem top-
lum nizamında, hem devlet
ve kanun nizamında ve hem
de kültür, sanat ve mimari-
de zirve nişanesi olmuştur.

700 Yıllık Müeyyid ve Müeddeb Tarih

Osmanlı'nın 700. Sene-i dev-
risyesinde Nizam-ı Alem de,
Yeni Türkiye'de bir çok dergi-
nin ve kuruluşun Osman-
lı'nın 700. Yılı yayınları yap-
ması gibi Osmanlı sayıları
hazırladı. Şimdi Nizam-ı
Alem Türkçe sayısı çıkarır-
ken Osmanlı ve Türkçe mese-
lesi üzerinde daha çok yayına
ihtiyaç duyulduğunu hatırla-
tmam lazım.

Fuad Köprülü'nün ve Nihad
Sami Banarlı'nın 40 yıl aray-
la neşrettiği Sultan Abdülha-
mid'e ait tamim, bu konuda
son devir Osmanlı devlet
adamının da ceddinin baştan
beri izlediği çizgiyi ortaya
koymaktadır.

“Sözün güzel ve doğru söyle-
me kaidelerine uygun olabil-
mesi, diğer şartlarla birlikte
alışılmamış kelimelerle söy-
lenmeyişiine bağlıdır. Yazı di-
linde Arabi ve Farisi kelimele-
rin hepsi birden kullanılırsa
bilinmeyen, alışılmayan bir-
çok kelimeye rastlanmış olur.

Mümkün olduğu kadar Türk-
çe kelimeler kullanılarak açık
yazılmış sözler ise meramı ve
maksadı tamamiyle anlatır.
Böyle sözlerde daha ziyade
kolaylık ve akıcılık bulunaca-
ğı meydandadır.

Osmanlı müellifleri maksad
ve meramlarının kolayca an-
laşılması yoluna gitmeyip ne
kadar çok Arabi ve Farisi ke-
lime bildiklerini göstermeği
marifet sanmış mesela lisanı-
mızda taş sözü varken bunun
yerine pek çok kimsenin
meçhulu olan senk veya ha-
cer kelimelerini kullanmayı
zarafete daha uygun zannet-
miştir.

Bu hal, birçok zararlarıyla
birlikte, dilimizde mevcut
çok sayıda Türkçe kelimenin
terkine ve unutulmasına se-
bep olmuştur.

Yazı dili için İstanbul ahalisi-
nin konuştuğu lisanın esas
tutulması; cümleler gayet sa-
de ve açık yazılarak kullanı-
lan kelimelerin mümkün ol-
duğu kadar Türkçe sözler ol-
ması herhalde çok faydalıdır.

...Osmanlı mekteplerinde
Arapça ve Farsça lüzumlu ol-
duğu için okutulmaktadır.
Bu diller, Kur'an-ı Kerim'i
doğru okumak, bugünkü fen
kültürü terimlerini anlayabil-
mek ve icabında bu iki dille
yazılmış kitapları okumaya
muktedir olmak maksadıyla
okutulur. Yoksa bu dillerin
okutulması Türkçede Arabi
ve Farisi kelimeler kullan-
mak için değildir.” Ne kadar
terbiye edici ve teyid edilmiş

bir eğitim felsefesi ortaya
koymaktadır, kimilerine göre
Kızıl Sultan, kimilerine göre
Ulu Hakan diye isimlendiril-
en Sultan Abdülhamid. Ced-
dinin çizgisini o da şuurla ta-
kip etmektedir.

İstanbul Türkçesi

Bu tamimden de anlaşılıyor
ki, Osmanlı hele son devir sa-
natkarlarının Arapça ve Fars-
çaya meyli daha çok bir gös-
terişten ibarettir ve idarenin
tasarrufu Türkçe yönünde
olup, aynı zamanda bunu da
İstanbul Türkçesi diye de ta-
rif etmektedir. Türkçe sosyo-
log Ziya Gökalp'ın güzel
Türkçe ya da Türkçe ağzında
annemin sütüdür diye tarif
ettiği Türkçe işte İstanbul
Türkçesidir: İstanbul Türkçe-
si “en saf, en ince bize”dir.
Demek ki, Ziya Gökalp bu
konuda ilk değildir ve Sultan
medeniyet dairesindeki Arap-
ça ve Farsça dillerinin mek-
teplerde okutuluyor olması
sağlam bir eğitimci perspek-
tifiyle izah edilmiş; bunun di-
limizi sadeleştirmekten alı-
koymaması gerektiğinin altı
çizilmiştir.

Atatürk'ün dildeki arayışları,
sadeleştirme çabaları, Güzel
Dil teorisi ve sonunda sağlam
bir zemine dönüşü dışında
dil meselemizde hangi devlet
adamımızın Sultan Abdülha-
mid'de görünen hassasiyete
sahip olduğu ileri sürülebi-
lir?.. Hele bugün okullarımız-
da modern dünyayı kavra-
mak ve teknolojiadaki gelişme-
lere “adapte” veya “oryante”
olabilmek için okutulan İngi-

lizce karşısında da, günlük hayatımızda veya edebiyatımızda (hem de çirkin bir Amerikan aksanıyla özellikle medyamızda) İngilizcenin tassallutuna tedbirler alınmalı değil miydi? Bu konuda en azından Fransızların-üstelik de AB'de olmalarına rağmen geliştirdikleri tedbirleri takip edebilmeli; hassasiyetlerini anlamaya çalışmalı değil miydik?..

Sultan Hamid'in tamimi şöyle devam ediyor:

"Yazı yazmaktan maksad, meramı yazı ile ve güzelce anlatmaktır. Bu maksada ise kullanılan kelimelerin bilinen sözler olmasıyla varılır. Yabancı kelimeleri okuyan ve dinleyen anlasa bile bunların tesiri pek az olur.

Mesela babasına 'babacığım!' diyen bir çocuğun şu sade ve masum söyleyişi kalbe tesir eder. Fakat aynı sözü 'pederi vâlâ-güherim' tabirine çevirirseniz, bunu babası anlasa bile, tesiri çok az olur.

Bundan başka kitap vesaire gibi faydalı eserler tercümesinde ifade ne kadar açık ve sade olursa anlayanların sayısı o kadar ve yapılan işin faydası o kadar yaygın olur. İşte bunun için yazı yazarken açık ve sade bir üslup kullanılarak alışılmamış lügat kullanmaktan kat'i surette kaçınmak lazımdır.

Şimdiye kadar bu usule uyulmayıp Arapça, Farsça lügatların hemen hepsi yazı dilinde kullanılmış ve bu da

Türkçenin vaziyetini güçleştirmiştir. Halbuki başka dillerde hemen bir iki sene tahsilden sonra gazete okuyup anlayacak kadar lisan öğrenildiği halde dilimizin o derece öğrenilmesi çok zaman istemektedir.

Eski müelliflerle onların yolunu-tadilen-kabul eden yeni müelliflerin eserleri, kullanılan birçok Arapça, Farsça kelime yüzünden yazı dili için hiçbir zaman numune ittihazına layık sayılamaz. Bu sebeple talebeye bu kabil eserler gösterilmeyip mümkün olduğu kadar Türkçe açık ibareler okutturulup yazdırılmalıdır. Bu tamim, işte bu hususun kitabet hocalarına tenbih edilmesi maksadıyla yazıldı." (Nihad Sami Banarlı, Türkçenin Sırları, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 1975)

Sadeleştirme Yaklaşımı Devlet Politikası

Sultan Abdülhamid ayrıca Maarif Nazırlığı'na da tebliğler göndererek, hem Arapça ve Farsça kelimelerin Türkçe karşılıkları için seferberlik başlatmış, hem de bu konuda ilmi cemiyetlerin kurulması için önayak olmuş; Türkçe tahsil yapan yüksek dereceli, kaliteli mekteplerin açılmasını sağlamıştır.

Nihad Sami Banarlı Türkçenin ıslahı işini başlatan Sultan Hamid'in cediti olan diğer padişahlar gibi Türk dili mevzuunda da milli bir hassasiyet taşıdığını savunarak şöyle diyor:

"Görülüyor ki Sultan Abdülhamid saltanatının 18 senelik tecrübesinden sonra çıkarılan tamimdeki dil anlayışı, çok şuurlu ve millidir. Tamimde öteden beri dilimizde yabancı kalmış Arabi ve Farsî kelimelerle Türkçeye yeniden sokulmaya çalışılan bu türlü alışılmamış sözlerin bilhassa mekteplerimizde kullanılmaması tavsiye ediliyor. Bunların yerine aynı sözlerin halk dilinde yaşayan Türkçe karşılıklarının konulması isteniyor."

Yaşayan Türkçe kavramı bugün de milli hassasiyetimiz olarak tebaruz eden bir kavramdır. Ne yazık ki yaşayan Türkçe yerine zaman zaman Arapça ve Farsça lügatlar parçalanmış, paralanmış; zaman zaman da uydurukça ile tamamen soysuz bir ırkçılığa kapılanmıştır. Ölmüş kelimeleri diriltmek Türkçecilik zannedilmiş, medeniyet köklerimizden kopma gafletinin-koparılma ihanetinin unsuru kılınmıştır. Sözde dilimiz sadeleştirilirken aynı anlama gelebilecek kısır sözcükler kelime hazinemizi yağmalamış, kelime ve kavramlarımız yitirildikçe de onların dayandığı fikir çerçevesi, düşünce ufku, mana zenginliği büsbütün kaybolmuştur. Ne dediğini anlamayan ama alabildiğine konuşmaya çalışan bir sürü kalabalık millet olma hasletlerimizi de neredeyse hafızamızdan kazımış, toplum afaziye düçar olmuştur.

Afazi mi, Diriliş mi; Sonucu İdrakin Tayin Edecek

Schrödinger'in Kedisi adlı romanında Alev Alatl 2020 yılında Türklerin hafızasını yitirdiğini, bölündüğünü vehmediyor ve afazi hastalığına yakalandığından dem vuruyor. Dilini yitiren toplumun tükeneceğini işaret eden romanında Alatl kahramanına şöyle söyler:

"Kullanılan sözcük sayılarının azaldığının idrakindeydim (yıkımdan önce) dedi Kadızade, mazeret beyan eder gibi, Belki de, dile ilişkin kaygılarımız Türk-Osmanlıca tartışmalarıyla sınırlı kaldığından afaziye uyanamadık. Kelimelerin sesli/yazılı şekilleriyle uğraşıyorduk. Beyinlerimize ulaşp ulaşmadıkları üzerinde düşünmek aklımıza gelmedi. Düşünce içeriklerinin korunup korunamadığının üzerinde de düşünemedik." (Alev Alatl, Schrödinger'in Kedisi (Kabus), Boyut, İstanbul 1999)

Türkçenin ve Türk kültürünün diğer dil ve kültürlerden yararlanması başka bir şey Alatl'nın bahsettiği afaziye yaşaması, idrakini yitirmesi başka bir şey.

Elbette ki dil ve edebiyatlar birbirlerinden etkilenmişlerdir ve etkilenmeye de devam edeceklerdir. Tam anlamıyla saf bir dil ve edebiyat mevzu bahis olamaz.

"Mukayeseli edebiyatta güçlü kültürün veya eski kültürün merkezinden, oluşum halindeki veya karşılaştığı kültüre

göre yetersizlik hissi yaşayan kültürün muhitine doğru akan bir etkileme ve etkilenme zinciri söz konusudur; amaç, sadece etkilenmeyi ortaya çıkarmak değil, bir terkiye gitmektir. Saf kültürün olmayacağı, saf dilin bulunmayacağı ve hiçbir edebiyatın, başka edebiyatlara kapısını kapatamayacağı bilindiğine göre, her edebi çevrede görülen bu etkileme ve etkilenme zincirleri, bir sistem içerisinde incelenmelidir." (Dr. Mehmet Önal, En Uzun Asrın Hikayesi-Yeni Türk Edebiyatına Teorik Bir Yaklaşım, Akçağ, Ankara 1999)

Kültürler zaten kapalı olduğu müddetçe kendi kendini yiyen, yokeden bir süreci de hazırlamış olmaktadır. Ayakta kalan, gelişen kültürler diğerlerinden alış-veriş yapan, değişime uyma kaabiliyeti olan kültürlerdir. Türk kültürü de bütün tarihi süreç içinde yer aldığı ortak medeniyet dairelerindeki kültürlerden ve ilişkiye geçtiği kültürlerden elbette yararlanmasını bilmiştir. Üstad Cemil Meriç zaten kültür emperyalizmi kavramına Kırk Ambar adlı eserinde karşı çıkmakta, bu iki kavramın yanyana gelmesinin mümkün olmadığına işaret etmektedir. Dolayısıyla çekineceğimiz, ürkeceğimiz bir durum yoktur; yeter ki, kendi kültürümüzün farkında olarak hayatı biçimlendirmeye çalışalım.

Türkçemiz ağızımızda annemizin sütü mesabesinde varlık sebeplerimizin başında

gelmektedir. Türkçeyi korumak ve kollamak görevi devleti korumak ve kollamak görevinden şüphesiz daha efaldır ve onu korumak-kollamak görevinin başarısı ancak ve ancak o dilde dünya çapında eserler vermekle mümkündür. Sanat ve edebiyatta dilimizin künhüne vararak ortaya konulacak eserler, dilimizi büyük diller ailesine katacaktır. Önümüzde Türk dünyası ile geliştirilecek kültürel ilişkiler fırsatı bulunmaktadır ve bu, dilimizi 200 bine yakın kelime zenginliğine ulaştırabilecek bir potansiyeli işaret etmektedir. Yazarlarımızın, şairlerimizin şimdi bu dünyaya yönelik eserler vermesi gerekmektedir. Medyanın beş yüz kelimelik sokak Türkçesine insanımızı sıkıştırması, Türk kültürü ve Türk milleti için en büyük tehdidi oluşturmaktadır. İletişimdeki pornografi (bunu salt cinsellik olarak kullanmıyorum) soyumuzu tüketecek ve Alev Alatl'nın Schrödinger'in Kedisi'ndeki acı geleceğe, kabusa ülkemizi ve milletimizi sürükleyebilecektir.

Sokak aralarındaki dükkanların bile ingilizce tabelalara sahip olmasının, sırf turist çekeceğiz diye yapılan şaklabanlıkların ülkeyi nasıl bir hegemonyanın altına atma riski taşıdığını Alatl çok güzel ortaya koymuş, söylenecek ne var ki bundan sonra.

İdrakimizi Yüce Pir'in yöneylemine devretmeye razı mısınız?

T.C.
ÜZÜMLÜ KAYMAKAMLIĞI
Özel Kalem Bürosu

SAYED054VLK4246000

Öz.Kal.12/

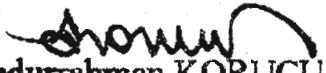
15/06/2000

KONU:

Sayın Ahmet CAFOĞLU
T.S.E. Başkanı

ANKARA

Başarılı yayın çalışmalarınızı dikkatle takip ediyorum. Standart dergisini zevkle okuyorum. Her yeni sayıyı heyecanla bekliyorum. Geniş yayın perspektifinin tüm kamu ve özel sektöre faydasının olduğu inkar edilemez bir gerçek, ben şahsen standart dergisindeki pek çok makaleden istifade ettim. Kalite kurumunun niteliğine de ancak böyle kaliteli bir dergi yakışır. Sizi bu başarılı çalışmalarınızdan dolayı kutluyor, tüm emeği geçirdiğiniz emekçilerinizi ve saygılarımı sunuyorum.

Abdurrahman KORUCU
Üzümlü Kaymakamı

Çamaşırhanede

TOLON

adı

ağır

basar

www.tolon.com

Industrial laundry machines

TOLON®

SINCE 1937

ENDÜSTRİYEL MAKİNALAR TEKSTİL GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.

Merkez: 10007 Sok. No:6 A.O.S.B. 35620 Çiğli / İZMİR -TÜRKİYE
Tel: +90 (232) 376 70 84 - 376 78 93 pbx Fax: +90 (232) 376 70 89

Ankara : +90.312 466 38 90

Antalya : +90.242 237 62 92

İstanbul : +90.216 336 52 12

Samsun : +90.362 231 27 60

Vikingler Pirelli ile ne anlaşması yaptı?

TÜRK PIRELLİ Kablo ve Sistemleri A.Ş.

enerji Nakil Anlaşması... Viking Cable S.A.;
Norveç'ten Almanya'ya yüksek gerilim hattı kurmak
n sektörün "1 numara"sını, Pirelli kablolarını seçti.
dünyadaki diğer müteahhit firmalar gibi...
tendiğiniz proje bir toplu konut aydınlatması
da bir gökdelenin telekomünikasyon
zümleleri olabilir...
da bir santralden uzaklara enerji nakli.

Pirelli'nin üstün teknoloji ürünü kabloları sayesinde
projeniz sorunsuz tamamlanır.
Pirelli şimdi olduğu gibi gelecekte de hem enerjiyi,
hem de bilgiyi taşımaya devam edecek.
Dünyanın dört bir yanında ve elbette Türkiye'de.

Pirelli'nin gücüyle; kesintisiz, eksiksiz.

**Kablonun lideri;
Dünyada, Türkiye'de.**

IRELLI

KÖHLER

KÖHLER ELEKTRİK SAYAÇLARI SAN. ve TİC. A.Ş.

Bankalar, Yanıkkapı Tenha Sokak, Uçarlar Hanı No. 10 Karaköy 80020 İSTANBUL

Tel.:(0.212) 256 81 90 (7 Hat) Fax:(0.212) 256 81 97 - 98

Standard-EK

ISSN 1300 - 8420

Yıl : 39

Sayı : 463

Temmuz 2000

İÇİNDEKİLER

TSE BELGESİ ALAN FİRMALAR	3
TSE BELGELİ KAPSAM GENİŞLETMESİ YAPILAN FİRMALAR	12
TSE BELGELİ KAPSAMLARI YENİDEN DÜZENLENEN FİRMALAR ...	14
TSE BELGELİ ADRES, ÜNVAN VE MARKA DEĞİŞİKLİĞİ YAPAN FİRMALAR	15
TSE BELGELİ KAPSAM DEĞİŞİKLİĞİ YAPILAN FİRMALAR	16
TSE BELGESİ FESİH EDİLEN FİRMALAR	16
MİYB ALAN FİRMALAR	19
MİYB KAPSAM DÜZELTMESİ YAPILAN FİRMALAR	19
MİYB ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YAPILAN FİRMALAR	19
TSEK BELGESİ ALAN FİRMALAR	19
TSEK BELGELİ KAPSAM GENİŞLETMESİ YAPILAN FİRMALAR	23
TSEK BELGESİ KAPSAM DARALTMASI YAPILAN FİRMALAR	24
TSEK BELGESİ FESİH EDİLEN FİRMALAR	24

TSE Aylık Yayın Organı STANDARD Ekonomik ve Teknik Dergi'nin

Temmuz - 2000 463. sayısı Ek'i.

Ek içerisindeki bilgilerin tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü,
TSE'nin yazılı izni olmaksızın, mekanik ya da elektronik yöntemlerle fotokopi çekme,
banda kaydetme, bilgi depolama ve dönüştürme de dahil olmak üzere,
hiçbir şekilde çoğaltılamaz, yeniden yayımlanamaz.

TSE BELGESİ ALAN FİRMALAR

A MÜHENDİSLİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Perpa Elektrokent A Blok K: 5 No: 282-284

Okmeydanı - İSTANBUL

Tel : 0-212-222 71 90

Marka : "B.R.C"

TS No : 12095

Basınç Regülatörü ve gazlaştırıcı - çoklu valf (B sınıfı tanklar için)

Gaz sızdırmaz mahfaza

Dışarıdan doldurma noktası

Kapama valfi (LPG ve benzin için)

Esnek hortum

Bu standard, taşıtların tahriki veya taşıt tahriki dışında beton karıştırıcı veya pompa gibi bazı yardımcı fonksiyonların tahriki için, motorlu taşıtlara monte edilen motorlar için sıvılaştırılmış petrol gazı yakıt sistemini kapsar. Diğer sıvılaştırılmış petrol gazı kullanımlarını kapsamaz (örnek; karavanlardaki aletler için gaz tedarik sistemi gibi)

Sözleşme Tarihi : 31.05.2000

ABAKLI HALICILIK TEKS. İMAL. SAN. VE TİC. A.Ş.

Organize Sanayi Bölgesi AKSARAY

Tel : 0-382-245 44 36

Fax : 0-382-245 44 36

Marka : "ABAKLI"

TS No : 11355

- Battaniyeler

- Dokunmuş

Sözleşme Tarihi : 11.05.2000

ALKA SAN. İNŞAAT VE TİC. A.Ş.

Değirmenyolu Sok. No. 17 K. 3

KOZYATAĞI

Tel : 0-262-641 30 90 / 641 16 72

Marka : "ALKA"

TS No : TS 914

- A Sınıfı: döküm parçalar için

- B sınıfı: Dövme pres, hadde V.B. metodla üretilen parçalar için (C ve D sınıfı dışındakiler)

Bu standard, demir esaslı malzemenin sıcak daldırma metodu ile çinko kaplamasını kapsar. Diğer kaplama metodları, su altında kullanılacak malzeme ve adına standard çıkmış galvanizli malzemeleri kapsamaz.

Sözleşme Tarihi : 15.05.2000

ALMER MÜMESSİLLİK İÇ VE DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.

Söğütli Çeşme Cad. No: 38/6

Kadıköy-İSTANBUL

Marka : "SANXIN"

-AC-3 kullanıma sınıfı, boşta manevra çevrim sayısı 300.000, elektromanyetik kumandalı, havalı ortamda kesmeli, IP 00, 3 fazlı, 1000 V'a kadar alternatif akımda çalışan, kesintisiz çalışmı alçak gerilimi kontaktörleri

Sözleşme Tarihi : 15.06.2000

ARÇELİK A.Ş.

TUZLA -İSTANBUL

Marka : "ARÇELİK"

TS No : 60335-2-31

- 220V, 50Hz, 205W ve 180W, I Sınıfı, IPXO, elektrikli davlumbaz

Sözleşme Tarihi : 28.06.2000

ARKOÇ İNŞ.PIK DÖKÜM METAL SAN. VE TİC. A.Ş.

Büsan Organize Sanayi 6. Sok. No:1

KONYA

Tel : 0-332-345 01 42

Marka : "LOTOVA"

TS No : 12095

- Basınç regülatörü

- Kapama Valfi

- Dışarıdan doldurma noktası

Sözleşme Tarihi : 04.05.2000

ASC SABUN VE KİMYA SAN. TİC. A.Ş.

Tuzla Organize Deri San. Böl. R-8/B

Tuzla - İSTANBUL

Tel : 0-216-394 24 84-85

Marka : "HAPPY ASC"

TS No : 54

- Banyo ve çamaşır sabunları, 1. Nevi, Kalıp. Bu standard, temel maddesi sabun olan kalıp, granül, toz, krem ve sıvı halindeki temizleme maddelerini kapsar. Deterjanlar, tıbbi sabunlar, süs sabunları, tekstil sabunları ve sabun esasına dayanmayan traş kremleri, şampuanlar ve sabun olmayan temizleme tozlarını kapsamaz.

Sözleşme Tarihi : 24.05.2000

ASMELSAN ASANSÖR MAK. ELK. İML. TİC.LTD. ŞTİ.

23 Nisan Dere Sok. No: 28

Pendik - İSTANBUL

Tel : 0-216 353 91 36 - 374 58 36

Marka : "ASMELSAN"

TS No : 81-2

- Konutlarda kullanılan insan asansörleri (Hidrolik) 300 kg anma yüklü, 0,62 m/s anma hızlı, 375 kg anma yüklü, 962 m/s anma hızlı,

- Yük asansörleri (Hidrolik) 7500 kg anma yüklü, 0,22 m/s anma hızlı Bu standard, sabit olarak monte edilmiş belli durak aralarında çalışan insan ve/veya yük taşımak için düşey veya düşeyden bir miktar sapan eğimdeki klavuz raylar arasında, halat veya zırlar ile asılı olarak hareket eden veya bir veya birden fazla kaldırıncılar (pistonlar) ile taşınan bir kabini alan asansörleri kapsar.

Sözleşme Tarihi : 05.05.2000

ASYA TOPRAK SAN. VE TİC.A.Ş.

Çorum Yolu Üzeri Büyük Çorak Mevkii

Osmancık - ÇORUM

Tel : 0-364 611 43 26

Marka : "ASYA TOPRAK SANAYİ VE TİCARET A.Ş."

TS No : 562

- Marsilya oluklu Kiremit (Tip N)

Sözleşme Tarihi : 23.05.2000

ATERMİT END. VE TİC. A.Ş.

Sultan Orhan Mah. Bostanpınarı Mevkii

Gebze - KOCAELİ

Tel : 0-262-641 79 71- 641 65 19

Marka : "ATERBOARD"

TS No : 7316 Tip 30, zor alevlenebilen yüklenebilen.

Bu standard, TS 11989 kapsamındaki fabrikasyon olarak ekstrüzyonla imal edilen ve binalarda kullanılan polistiren köpük ısı

yalıtım malzemelerini kapsamaz.
Sözleşme Tarihi : 10.05.2000

AVRUPA OTO GAZ-UFUK UYSAL

E-5 Karayolu üstü
Mehter Çeşme Mah. Beylikdüzü Mevkii
Büyük Çeşme-İSTANBUL
Marka : **"ZORA"**
TS No : 12095
- 40 lt. 0 315 A sınıfı tank,
- 50 lt. 0 315 A sınıfı tank,
- 60 lt. 0.315 A sınıfı tank.
Sözleşme Tarihi : 27.6.2000

BAŞKENT CAM İTH. İHR. TİC. SAN. LTD. ŞTİ. ÇAMLIT

Epe Sok. No. 22/7
Siteler - ANKARA
Marka : **"BC"**
TS No : 3539
- Çift camlı pencere ünitesi
Sözleşme Tarihi : 23. 6. 2000

BSH PROFİLO ELEKTRİKLİ GEREÇLER SANAYİ A.Ş.

Cemal Sahir Sokak No: 26-28
Mecidiyeköy - İSTANBUL
Tel : 0-212-274 33 00
Fax : 0-212-211 65 12
Marka : **"BOSCH"**
TS No : 8561-2225 EN 60335-2-24
- Zorlamalı İç hava dolaşımı ile soğutulan
- Soğutucular, soğutucu-dondurucu;
- 220 V, 50 Hz, 220/375 W, T Sınıfı, KSU 6886 Ne model,
- 220 V, 50 Hz, 215 / 375 W, T Sınıfı, KSU 6460 Ne model,
- 220 V, 50 Hz, 230 / 375 W, T Sınıfı, KSU 6060 Ne model,
Marka : **"PROFİLO"**
- Soğutucular, soğutucu-dondurucu;
- 220 V, 50 Hz, 220/375 W, T Sınıfı, BD 10688 DNF model,
- 220 V, 50 Hz, 215 / 375 W, T Sınıfı, BD10640 DNF model,
- 220 V, 50 Hz, 230 / 375 W, T Sınıfı, BD 10600 DNF model,
Marka : **"SIEMENS"**
- Soğutucular, soğutucu-dondurucu;
- 220 V, 50 Hz, 220/375 W, T Sınıfı, KS 68U86 NE model,
- 220 V, 50 Hz, 215 / 375 W, T Sınıfı, KS 64U60 NE model,
- 220 V, 50 Hz, 230 / 375 W, T Sınıfı, KS 60U60 NE model,
Sözleşme Tarihi : 08.06.2000

CSR ENDÜSTRİYEL ELEKT. İNŞ. TEKS. SAN. TİC. VE PZL. LTD. ŞTİ.

Kartalteppe Mah. G.O. Paşa Cad. No: 39-41
Bayrampaşa - İSTANBUL
Tel : 0-212-616 56 44
Marka : **"CSR"**
TS No : 1875
- Sınıf: doğru akımlı beslenen sesli ikaz cihazları.
- Tipler: 12V DC ve 24V DC,

Bu standard, mopet ve motosikletler dahil karayolu taşıtları üzerine monte edilerek kullanılan elektrikle ve basınçlı hava ile çalışan sesli ikaz cihazlarını kapsar. İtfaiye, polis ve cankurtaran gibi öncelikli araçlarda kullanılan değişik ses frekanslı cihazlarla, araçların iç kısmında kullanılan sesli ikaz cihazlarını kapsamaz.

TS No : 11193
DC: 12V 24V ile çalışan B sınıfı mavi-açık sarı ve kırmızı tipinde. Tür: tek ışık seviyeli

- Çift ışık seviyeli ışık yayma biçimi: durarak (sabit) döner ışık yayan

Bu standard, TS 4457'de tarif edilen karayolu taşıtlarında mavı açık sarı özel uyarı lamba ünitelerini kapsar. Yangın söndürme araçlarında kısmını renklim özel uyarı lamba ünitesi kullanılabilir.

Sözleşme Tarihi : 23.05.2000

ÇELİKLER HAZIR BETON İNŞ. TAAH. SAN. VE TİC. A.Ş.

İstanbul Yolu 15. Km. Bahçekapı Mah. No.54
ANKARA
Marka : **"ÇELİKLER HAZIR BETON İNŞAAT TAAH. SAN ve TİC. A.Ş."**
TS No : 11222
- Basınç mukavemeti 14N/mm² (BS 14), Plastik kıvamlı (K2), (3No) AGREGALI.
Sözleşme Tarihi : 15. 06. 2000

DAMLAPEN BOYA VE BADANA TAAH. TİC. LTD. ŞTİ.

Keresteciler Sitesi H Blok No.43
Macunköy-ANKARA
Marka : **"DAMLAPEN LTD. ŞTİ. PEN BOYA"**
TS No : 5808
- Su bazlı yapı son kat boyası - İç cephe-mat.
- Su bazlı yapı son kat boyası - Dış cephe-mat.
Sözleşme Tarihi : 29.06.2000

DEMİRCİ KONSERVEÇİLİK A.Ş.

Gümüşçay Bucağı
Biga - ÇANAKKALE
Marka : **"DEMKO"**
TS No : 12383
- Domates konserve
Sözleşme Tarihi : 10.04.2000

DEMSAN AYD. ELK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Büyük Hendek Cad. 37/1
BEYOĞLU
Marka : **"DEMSAN"**
TS No : 60920
- 220V 50HZ TW 130C At: 60/80 18W SC 18 Model
- 220V 50Hz TW 130C At: 60/75 20W SC 20 Model
- 220V 50Hz TW 130C At: 60/75 32W SC 32 Model
- 220V 50HZ TW 130C At: 60/80 36W SC 36 Model
- 220V 50Hz TW 130C At: 60/80 9-11W SC 9-11 Model
- 220V 50Hz TW 130C At: 60/80 10-13W SC 10-13 Model
Bu standard, ön ısıtmalı veya önısıtmasız katodları yol vericiyle veya yol verme cihazıyla çalışan veya çalışmayan, özellikleri IEC 81'de belirtildiği gibi olan flouresan lambalarla kullanılan balastları kapsar.
Sözleşme Tarihi : 31.05.2000

DİLBER ÇAY ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.

Gümüşçay Mah. Ören yolu üzeri
Eynesil - GİRESUN
Tel : 0-454-581 39 87
Marka : **"GÖRKEMLİ"**
İYB No : 52/075
- Siyah çay
Sözleşme Tarihi : 03-05.2000

DİLEK KARO SANAYİ RAMAZAN BAĞATAR

N. Şener Bulvarı No: 7
Sarıkaya-YOZGAT
Tel : 0-364-778 26 63

Marka : "DİLEK KARO"
TS No : 213
Sözleşme Tarihi : 23.05.2000

EGELİ ZIMPARA SAN. A.Ş.

Hırdavatçılar Çarşısı No: 32-33
Karaköy - İSTANBUL

Tel : 0-2120 23559 34

Marka : "EGELİ"

TS No : 5878

- Korund ve silisyum karbür taneli C,D,E Gramajlı kağıt zımparalar,

- Korund ve silisyum karbür taneli, C,D,E gramajlı kağıt, zımparalar,

- Korund ve silisyum karbür taneli, hafif veya ağır bezli zımparalar. Bu standard, kağıt ve bez zımparaları kapsar.

Sözleşme Tarihi : 03.05.2000

EKOĞAZ SİSTEMLERİ A.Ş.

7. Ada No: 35-37

İstoç - Mahmutbey - İSTANBUL

Tel : 0-212-659 19 41-42

Marka : "EMMAGAS"

TS No : 12095

-EVAPORATÖR (VAPORİZER)-Buharlaştırıcı - çoklu valf ve gaz sızdırmaz mahfaza-çoklu vana; aşırı akış vanası, tankın doldurulmasında hacmin % 80'ini aşmamasını engelleyen otomatik cihaz, seviye göstergesi, basınç tahliye valfi.

- Basınç regülatörü

- Kapama valfi ve dışarıdan doldurma ünitesi

- Selonoid valfler (2 Tip LPG ve benzin için)

Bu standard, taşıtların tahriki veya taşıt tahriki dışında beton karıştırıcı veya pompa gibi bazı yardımcı fonksiyonların tahriki için, motorlu taşıtlara monte edilen motorlar için sıvılaştırılmış petrol gazı yakıt sistemini kapsar. Diğer sıvılaştırılmış petrol gazı kullanımlarını kapsamaz (örnek; karavanlardaki aletler için gaz tedarik sistemi gibi)

Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

EKOKİM TEM. ÜRÜN. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Osman Yılmaz Mah. Ottaşı Mevkii Gensa Yanı

Gebze - KOCAELİ

Tel : 0262 646 58 91

Marka : "BEMOL"

TS No : 518

- Sınıf II, Tip I bulaşık deterjanı, elle yıkama.

Bu standard, sentetik deterjanları kapsar. Bu standard, hastaneler, yurtlar, oteller, turistik tesisler ve çamaşırhaneler gibi ümumi yerlerdeki temizlikte, bulaşık ve çamaşır yıkamada kullanılmak üzere hazırlanan sanayi tipi deterjanlar ile canlıların temizliğinde kullanılan temizlik maddelerini kapsamaz.

Sözleşme Tarihi : 17.05.2000

EKOSAN ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ SAN. TİC. A.Ş.

Bankalar Cad. Şarkhan No:57

Karaköy - İSTANBUL

Tel : 0 212 252 97 74

Marka : "ELESTER"

TS No : 3629

*6.3-10A,20-25A Üç fazlı ag motor yol vericileri *16A (Dahil) den 410A (dahil)'e kadar üç fazlı ag kontaktörleri *6.3-10A den 20-25 A'e kadar üç fazlı ag motor yol vericileri.

Bu standard, yalnızca, ana kontaktları, anma gerilimi en çok 1000 volt a.a kontaktörleri kapsar.

Sözleşme Tarihi : 10.05.2000

ELECTROLUX DAY. TÜK. MAM. SAN. TİC. A.Ş.

Tarlabası Bulvarı No: 35

Taksim-İSTANBUL

Marka : "ELECTROLUX"

: "AEG"

: "ELECTROLUX"

TS No : 11300 EN 60335-2-5

: 2004 EN 60335-2-7

- 230V, 50HZ, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, ESF610 model bulaşık makinesi

- 230V, 50HZ, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, ESF610 model bulaşık makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, lavamat 2106 model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, lavamat 2120 model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, lavamat 2106 model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, lavamat 2081 model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, lavamat 2102 model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 6 kg. yıkama kapasiteli, lavamat 2127 model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5,5 kg. yıkama 2,75 kg kurutma kapasiteli, lavamat 2107 turbo model tam otomatik kurutmalı çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, EW 878F model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, EW 1078F model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 5 kg. yıkama kapasiteli, EW 1278F model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 6 kg. yıkama kapasiteli, EW 1478F model tam otomatik çamaşır makinesi

- 220/230V, 50HZ, 2200W, I Sınıfı, 6.5kg. yıkama 3kg kurutma kapasiteli, EW 1288F model tam otomatik kurutma çamaşır makinesi

TS No : 7596 EN 5155-2225 EN 60335-2-24

: 87 EN ISO 7371 - TS 2225 EN 60335-2-24

TS No : 60335-2-31

: 11300 EN 60335-2-5

- 220-240V, 110W, T(Tropikal) sınıf, I sınıfı, EU 6322 model dondurucu.

- 220-240V, 110W, T(Tropikal) sınıf, I sınıfı, A. 1600-4GS model derin dondurucu.

- 220-240V, 1200W, T(Tropikal) sınıf, I sınıfı, A.1500-TK model dondurucu.

- 220-240V, 110W, T(Tropikal) sınıf, I sınıfı, ER 6424 T model derin dondurucu.

-230V,50Hz, 175W, I Sınıfı, EFC 635X model elektrikli davlumbaz

-230V,50Hz, 175W, I Sınıfı, EFC 935X model elektrikli davlumbaz

-230V,50Hz, 185W, I Sınıfı, EFC 939X model elektrikli davlumbaz

-230V,50Hz, 185W, I Sınıfı, EFC 009X model elektrikli davlumbaz

-230V,50Hz, 200W, II Sınıfı, EFT 600X model elektrikli davlumbaz

-230V,50Hz, 200W, II Sınıfı, EFT 623X model elektrikli davlumbaz

-230V,50Hz, 200W, II Sınıfı, EFP 629X model elektrikli davlumbaz

-220/230V, 50Hz, 200W, I Sınıfı, DS 70 Model elektrikli davlumbaz
 -220/230V, 50Hz, 200W, II Sınıfı, DS 10 Model elektrikli davlumbaz
 -220/230V, 50Hz, 200W, II Sınıfı, 140 D-W Model elektrikli davlumbaz
 -230V, 50Hz, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, favorit 403 model bulaşık makinesi
 -230V, 50Hz, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, favorit 603 model bulaşık makinesi
 -230V, 50Hz, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, favorit 806 model bulaşık makinesi
 -230V, 50Hz, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, favorit 2807 model bulaşık makinesi
 -230V, 50Hz, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, favorit 2403 model bulaşık makinesi
 -230V, 50Hz, 2300W, I Sınıfı, 12 kişilik yıkama kapasiteli, favorit 2603 model bulaşık makinesi
 Sözleşme Tarihi : 22.06.2000

ENBİRLİK ENERJİ TİC. VE SAN. AŞ

Sanayi Cad. No. 32/11

Ulus - ANKARA

Marka : **"FJ-EN"**

TS No : **"TORCH-EN"**

: 60383

: 76

: 60099

: 9550

-A-B Sınıfı, hat, pin ve zincir (çan) tipi, seramik (porselen) yalıtım malzemeleri, u 40 BL, U 60 bl, U 100 BL, UF 60 BL, UF 100 BL, VHD 35 SI, VKS 35 N, VHD 35- SII model

- Mesnet, taşıyıcı-durdurucu tip, seramik (porselen) yalıtım malzemeleri E, 80, E 95, E 95/2 model

-36 kV, 5 kA ve 10kA atlama aralıksız metal oksit, hata göstergeli,

Basınç boşaltma ayırıcılı, e düzenli, porselen muhafazalı parafudrlar,

-36 kV, 5kA ve 10 kA, atlama aralıksız metal oksit, hata göstergeli,

Basınç boşaltma ayırıcılı, e düzenli, polimer muhafazalı parafudrlar,

- Porselen mesnet izolatörleri, bina dışı tip, seramik (porselen) yalıtım malzemeli,

C4-170 model.

- B Sınıfı, pin tipi seramik (porselen) yalıtım malzemeli VHD 35-SI, VHD 35-SII model.

- Mesnet, taşıyıcı, durdurucu tip, seramik (porselen) yalıtım malzemeli, E-80, E 95, E 95/2 Model

-Porselen mesnet izolatörleri, bina dışı tip, seramik (porselen) yalıtım malzemeli, C4-170 model

Sözleşme Tarihi : 27.06.2000

ERİM ÇELİK HASIR YAPI MALZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Bestekar Sok. 3/4

Bakanlıklar - ANKARA

Marka : **"ERİM ÇELİK HASIR"**

TS No : 4559

- Beton çelik hasırlar

- Kaynaklı birleşimli (KY), Nervürlü (N), mim. kopma uzaması

- % 5 olan (IV bk.)

Sözleşme Tarihi : 28.06.2000

ERKON DÖKÜM İNŞ. TURİZM TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.

Vatan Hurdacılar San. Gürcünar Sok. No:39

KONYA

Tel : 0-332-355 17 64

Fax : 0-332-355 17 64

Marka : **"ERKON"**

TS No : 1478

I.Y.B No : 42.311

-KÇY/15 Hafif trafik için baca kapama elemanı (Föy-5).

-KÇY/25-40 orta ve ağır trafik için (Föy-11).

Sözleşme Tarihi : 04.05.2000

ESEM ELEK. SAYAÇLARI VE ELK. MALZ. SAN. TİC. A.Ş

İnönü Cad. No:156

Sefaköy-İSTANBUL

Marka : **"PRESSTİGE"**

TS No : 8698 EN 60598-2-1

- Tungsten Flemanlı lambalarla kullanılan aydınlatma armatürleri

- 230.V, 50Hz, IP20, F İşaretili, II Sınıfı, 60w,s-5... serisi

-Fluoresan lambalarla kullanılan aydınlatma armatürleri

-230V, 50Hz, IP20, F işaretili, II sınıfı, S-5.....Serisi

-230V, 50Hz, IP20, F işaretili, II sınıfı, S.....Serisi

-230V, 50Hz, IP20, F işaretili, PTMSSerisi

Marka : **"TEKAP AYDINLATMA A.Ş"**

TS No : 8698 EN 60598-2-1

: 8699 EN 60598-2-2

: 609920-2-1

-Fluoresan lambalarla kullanılan aydınlatma armatürleri

- 230V, 50Hz, IP20, F işaretili, II sınıfı, S... serisi

-Fluoresan lambalarla kullanılan aydınlatma armatürleri

- 230V, 50Hz, IP20, F işaretili, II sınıfı, S... serisi

-Fluoresan lambalarla kullanılan aydınlatma armatürleri

- 230V, 50Hz, IP20, F işaretili, II sınıfı, A... serisi

FLUORESAN LAMBA BALASTLARI

-230V.50Hz. t:60 CTw: 130 C 13 W. BBM 0131

-230V.50Hz. t:60 CTw: 130 C 18 W. BBM 0131

-230V.50Hz. t:60 CTw: 130 C 20 W. BBM 0201

-230V.50Hz. t:60 CTw: 130 C 26 W. BBM 0261

-230V.50Hz. t:60 CTw: 130 C 32 W. BBM 0321

-230V.50Hz. t:60 CTw: 130 C 40 W. BBM 0421

Sözleşme Tarihi : 13.06.2000

ETİLER ASANSÖR VE TURİZM SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.

Mahfesiğmaz Mah. 40 Sok. Alkım Apt. Altı No:5/A

ADANA

Tel : 0-322-234 94 57- 0-322-239 18 06

Marka : **"FEM"**

TS No : 863

- 320 kg. anma yüklü 1.00 M/S anma hızlı I. Sınıf konutlarda kullanılan insan asansörü

Sözleşme Tarihi : 12.05.2000

EVYELÜKS METAL SAN. TİC. A.Ş.

Terazidere Mah. Cumhuriyet Cad. No:11

Haramidere - İSTANBUL

Marka : **"İŞ BİTİREN EVYELÜKS"**

TS No : 11760

-Mutfak evyeleri (paslanmaz çelikten)

-Tek hazneli, damlalıksız, eviye

-Çift hazneli, damlalıksız, eviye

- Tek hazneli, damlalıklı eviye

- Tek hazneli, damlalıklı, raflı eviye

Bu standard, çeşitli bina ve tesislerin ıslak hacimleri ile mutfak, laboratuvar vb. yerlerde kullanılan paslanmaz çelik malzemeden yapılmış lavabo ve eviyeleri kapsar.

Sözleşme Tarihi : 30.05.2000

FATİHPEN PLASTİK YAPI ELEMANLARI SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Hacı Miktat Mah. Satım Sok. No: 9/F
GİRESUN
Tel : 0-454-216 57 19
Fax : 0-454-212 88 38
Marka : "FATİH CAM"
TS No : 3539
Sözleşme Tarihi : 03.05.2000

FEMAŞ EMAYE SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Sivas Yolu 7. Km
KAYSERİ
Tel : 241 00 58
Fax : 241 04 19
Marka : "YÜCEL"
TS No : 616
LGP ile çalışan çok bekli ve yardımcı bekli tutuşturma düzensiz ocak
Sözleşme Tarihi : 15.05.2000

GÖZDE KİMYA PAZ TİC. AŞ.

Zühtüpaşa Bağdat Cad. Billur Apt. No: 200/4
Selami Çeşme - Kadıköy - İSTANBUL
Marka : "SALOURAN GAS"
TS No : 12095
-Çoklu vana; aşırı vanası, tankın doldurulmasında haciminin % 80'ini aşmasını engelleyen otomatik cihaz seviye göstergesi
-Basınç tahliye valfi (boşaltma valfi)
- EVAPORATÖR (Buharlaştırıcı) *basınç regülatörü * kapama valfi ve dışarıdan doldurma ünitesi *Solenoid valfler (2 tip benzin ve LPG için)
Bu standard, taşıtların tahriki veya taşıt tahriki dışında beton karıştırıcı veya pompa gibi bazı yardımcı fonksiyonların tahriki için, motorlu taşıtlara monte edilen motorlar için sıvılaştırılmış petrol gazı kullanımlarını kapsamaz(örnek; karavanlardaki aletler için gaz tedarik sistemi gibi)
Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

GÖZDEPEN PLASTİK DOĞRAMA VE ZİRAİ ALETLER SAN. TİC. LTD.ŞTİ.

Cengiz Topel Cad. No: 59/E-
ÇORUM
Tel : 0-364-224 57 14
Fax : 0-364-254 95 65
Marka : "ZÜLCENAH"
TS No : 585
-Yarı römork bir dingilli arkaya devirmeli 3000 ve 4000 kg'lık
Sözleşme Tarihi : 05.05.2000

GÜNEY BİRACILIK VE MALT SAN. A.Ş.

Ceyhan Yolu 5.Km. P.K: 39
ADANA
Tel : 0-322-346 18 18
Marka : "MARMARA"
TS No : 2259
- Normal alkollü, açık renkli bira
Sözleşme Tarihi : 26.05.2000

GÖNGÖR GIDA KOLL.ŞTİ. -FAZİR GÜNGÖR VE OĞLU

Çamlıbağ Mevkii
Beypazarı-ANKARA
Marka : "FAZİL GÜNGÖR ÇİFTLİĞİ"
TS No : 3810

- Tam yağlı ayran
Sözleşme Tarihi : 19. 6. 2000

GÜZAY İNŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ

Çiçekdağı Sok. No. 1/1
B.esat-ANKARA
Marka : "GÜZAY HAZIR BETON"
TS No : 11222
BS-14 K3-3NO,
BS-16 K3-3NO,
BS-18 K3-3NO,
BS-20 K3-3NO,
Beton-Hazır Beton
Sözleşme Tarihi :29. 6. 2000

HARPUR PLASTİK-KAZIM GÜZEL

Y.Dudullu Kutup Sok. No.45
Ümraniye-İSTANBUL
Tel : 0-216-364 70 66
Fax : 0-216-331 17 46
Marka : "HARPUR PLASTİK"
TS No : 9760
-Kablolar-Polivil klorür kılıflı hafif kordon beyan gerilimi 300/300.
- H03VVH2-F Tipi yassı,
- Kablolar- Polivinil klorür kılıflı hafif kordon beyan beyan gerilim 300/300V.
- H03VV-F Tipi dairesele,
- Kablolar-Polivinil klorür kılıflı hafif kordon beyan beyan gerilimi 300/500V.
- H05VV-F Tipi dairesele , 2, 3, 4 G damarlı min. 0,75 mm²-max 1,5 mm² kesitli,
- Kablolar-polivinil klorür kılıflı hafif kordon beyan beyan gerilimi 300/300V.
- H05VVH2-F Tipi yassı.
- Kablolar-Polivinil klorür kılıflı hafif kordon beyan beyan gerilimi 300/300V
- H05VV-F tipi yassı
Sözleşme Tarihi : 06.06.2000

HB KAZAN MAKİNA İML. İNŞ. PROJE TAAH. İTH. İHR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Yeni Sanayi Sitesi 4 C Blok No:8
Yahşihan-KIRIKALE
Marka : "HB"
TS No : 497
-240 000 Kcal/h, HBYSK-40 Model, katı yakıtlı, sıcak su kazanları
Sözleşme Tarihi : 14.06.2000

HEDEF KABLO ELEKTRİK PLASTİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Organize Sanayi Bölgesi 6. Cad. No: 15
KAYSERİ
Marka : "HEDEF"
TS No : 60884-1
-10/16 A, 250 V, Normal, korumalı iletkenli sökilemeyen tek ve çift topraklamalı fişler,
-TS 501 TP 502 tip.
Sözleşme Tarihi : 21.06.2000

HUSQVARNA AB.

S-5282 HUSQVARNA/SWEDEN
Marka : "HUSQVARNA"
TS No : 6161

-Küçük (silindir hacmi 50m3 e kadar) orta (silindir hacmi 82 cm3 den büyük) Bu satandand, ağaç kesme, badama vb. işlerde bir kişi tarafından elde taşınarak kullanılan ve içten patlamalı motorlu tahrik edilen zincirli testeleri kapsar.
Sözleşme Tarihi : 08.05.2000

ISSY KAZAN SAN. ŞTİ.

Çankırı Yolu 22.km

Akyurt-ANKARA

Marka : "ISSY"

Sıvı yakıtlı, pozitif basınçlı, sıcak su kazanları,

- 372 tw. (320.000 Kcal/h), pn 3 bar, UB 320 Model,

- 465 kw. (400.000 Kcal/h), PN 3 Bar, STY 400 Model,

- 756 kw. (650.000 Kcal/h), PN 3 Bar, STY 650 Model,

Sözleşme Tarihi : 01.06.2000

İKİ AS TEKSTİL SAN. TİC. A.Ş.

Firuzköy Cad. No: 28

Avcılar - İSTANBUL

Marka : "İKİ AS"

TS No : 661

-İç çamaşırı (erkek, düz örgü, normal, %100 pamuklu) Bu standard, 2x2 rib (kaşkorse), 1x1 rib (ribana), İnterlok ve düz örgü ile yapılmış örme iç çamaşırlarını kapsar.

TS No : 3595

-Örme çoraplar (sınıf 2 tip 2, havlu taban; yünlü (sınıf 4 tip2, düz örgü, naylon pamuk karışımı) Bu satandand, askeri amaçlarla kullanılan, çeşitli örgü çorapları kapsar.

TS No : 6241

-Eşorfan (erkek, kapşonsuz, astarlı). Not: yanmış gaz dumanlarına karşı renk hastalığı (2 peryot) Türkiye dahilinde yapılmamaktadır. Bu standard, eşorfanı kapsar.

TS No : 10390

-Yünlü kazak (tip 1 subay, tip 2 astsubay). Bu standard askeri amaçla kullanılan yünlü kazakları kapsar.

Sözleşme Tarihi : 10.05.2000

İSTANBUL, BETON BORU VE BETON ELEMENLARI SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Fatih Mah. Antalya Cad. Bila No:

Sultanbeyli-İSTANBUL

Marka : "İSBET"

TS No : 821

-E 150 (dahil) - E 800'e kadar BB E 800 (dahil) - E 1400 (dahil) BAB (K) daire kesitli, normal cidarlı, tabansız, (m) kademeli muflu, (f) lamba zıvanalı, (ü) üstün dayanımlı beton ve betonarme borular. Bu standard, basınçsız pis su ve yağmur suyu için beton ve betonarme boruların ve özel parçalarının tanımına sınıflandırma ve özelliklerine, numune alma muayene ve deneyleri ile piyasaya arz şeklini kapsar.

Sözleşme Tarihi : 11.05.2000

İSTAŞ İNŞAAT SAN. TİC. A.Ş.

Temelli Klinker Öğütme Tesisi

Temelli -ANKARA

Marka : "İSTAŞ ÇİMENTO"

TS No : 10156

-KÇ/32.5 Çimento-katkılı çimento.

Sözleşme Tarihi : 01.6.2000

KONVEYÖR BANT SAN. VE TİC. A.Ş.

Atatürk San. Bölgesi Fatih Korumak Cad. 319 Sok. No:03

Hadımköy - İSTANBUL

Marka : "DERBY"

TS No : 547

-Sonlu ve sonsuz, kaplamalı olarak aşınmaya dayanıklı (A) tektil dokumalı taşıyıcı bantlar. Bu standard, genişlikleri 300-2000 mm olan konveyör kayışlarını kapsar.

Sözleşme Tarihi : 24.05.2000

KOŞAN KARDEŞLER ELEKTRİK MALZ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Karaköy Okçu Musa Cad. Yanıkkapı Sok. No: 29

BURSA

Tel : 0-212-255 54 04-253 02 58

Marka : "KOŞAN KARDEŞLER"

TS No : 12123

-Bakır, alüminyum, alüminyum alaşım çelik özlü alüminyum sınıf:I Tip: sökülebilir bağlayıcılar alüminyum

-Alüminyum al-al alüminyum

-Bakır al-cu 06/1 kv

-Havai ha harda kullanılan bağlayıcılar al-al klemensler (25 mm²-240 mm²) Al-cu klemensler (16 mm²-240 mm²)

Bu standard, 50 m veya örgülü ana iletkin kesitli 6-300 mm² olan güç tesisleri veya hava hatları iletkenleri (bakır, alüminyum, alüminyum alaşım, çelik özlü alüminyum, çelik) için kullanılan bağımsız bağlayıcıları kapsar.

Sözleşme Tarihi : 10.05.2000

KUMTEL DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI PLASTİK SAN. VE TİC. A.Ş.

Organize Sanayi Bölgesi 14. Cad. No: 22 P.K 370

KAYSERİ

Marka : "KUMTEL"

TS No : 6844 EN 60335-2-35

-220 V, 50 Hz, 7000 W, I sınıfı, metal boru kılıflı, ısıtma elemanı ani çıkışlı, ani su ısıtıcıları.

Sözleşme Tarihi : 10.04.2000

MAKRO ENDÜSTRİYEL ÜRÜN. VE TİC. A.Ş.

Yenimahalle Cebeci Cad. No:156/2

Küçükköy - İSTANBUL

Tel : 0-212-502 20 30

Marka : "M&E MAKRO ENDÜSTRİYEL ÜRÜN. VE TİC. A.Ş."

TS No : 10762

-TS 10762/Mart 1993 "plastik borular - Çapraz bağlı politilen (PEX)'den imal edilen".

-Tip II, tür 2 (b), Q 16 mm. Bu standard, çapraz bağlı polietilen-den (PEX) imal edilen ve özellikle ısıtma sistemlerinde kullanılan yuvarlak kesitli dikişsiz boruları kapsar.

Sözleşme Tarihi : 04.05.2000

MENSAN MAKİNA METAL TİC. VE OTOMOTİV YAN SAN. LTD. ŞTİ.

Organize Sanayi bölgesi

Yakapınar-ADANA

Tel : 0.322.394 37 72 (4 hat)

Marka : "MENSAN"

TS No : 1230

- Dar kesici uçlar (Föy-2), geniş kesici uçlar (Föy-2), bir sıra delikli kesici uçlar (Föy-3) iki sıra delikli kesici uçlar (Föy-3)

Tüyer: Sağ kesici uç, orta kesici uç sol kesici uç

Sözleşme Tarihi : 26.05.2000

MES MUTFAK EKİPMANLARI SAN. VE SERVİS HİZMETLERİ TİCARET A.Ş.

İnkılap Mah. Küçüksu Cad. No: 70 /8123

İSTANBUL

Tel : 0-216-443 20 28

Marka : **"NIECO"**
TS No : EN 60335-2-48
Elektrikli-Ticari ızgaralar ve kızartıcılar (sürekli tip) sınıfı: 230/400 V, 50 Hz) ızgaralar, döner veya sürekli tipler kızartıcılar, döner veya sürekli tipler kebabçı ocakları, salamandira ocakları vb. gibi ısıyan ısı ile kızartma yapan benzeri cihazlar.

Marka : **"FRYMASTER"**
TS No : EN 60335-2-37
Ticari amaçlı-elektrikli-Yağlı derin kızartıcılar (fritözler) sınıfı: 230/400V, 50 Hz Bu standard ev ve benzeri yerlerde kullanılması amaçlanmayan ve beyan gerilimi bir faz ile nötr arasına bağlanmış cihazları için 250 V, diğer cihazları için ise 480 V olan daha fazla olmayan elektriklerle çalışan ticari amaçlı yağlı derin kızartıcıların (fritözlerin) güvenlik kurallarını kapsar.
Sözleşme Tarihi : 15.5.2000

METSEL İNŞ. SAN. VE TİC. KOLL. ŞTİ. - KORHAN ATILLA VE ORTAĞI

Bükreş Sok. No:8/7
Çankaya - ANKARA
Tel : 468 00 95
Marka : **"ATL"**
TS No : 821
- Ø 150 mm.den (dahil), Ø 600 mm. (dahil) çapları arası, daire-sel kesitli (k), normal cidarlı (-) tabansız (-), konik muflu (m) normal dayanımlı (n), beton boru (BB).
- Ø 700 mm. den (dahil), Ø 1400 mm.(dahil) çapları arası, daire-sel kesitli (K), normal cidarlı (-) tabansız (-) konik muflu (m) normal dayanımlı (n), betonarme boru (bab).
- Beton çatal borular (BÇ)
- Beton dirsekler (BD).
Sözleşme Tarihi : 24.05.2000

MİX BETON DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş

Esengin Cad. Koçkan - Zeren İşhanı Zemin Kat No: 14
Çaycuma - ZONGULDAK
Marka : **"MİX HAZIR BETON"**
TS No : 11222
-BS 20 K2 NO 3
Sözleşme Tarihi : 14.6.2000

ORTADOĞU ELEK. ELEKTR. SAN. VE LTD. ŞTİ.

Zahitbey Sok. No: 12/2
Kızıltoprak-Kadıköy - İSTANBUL
Marka : **"ODEFIRE"**
TS No : 671-2
-Hortum anma çapı 52 mm'yi geçmeyen ve hortum anma uzunluğ maksimum 20 mm'yi aşmayan (tip 1,2,3) sınıflarda olanlar. Bu standard, binalarda ve diğer yapı çalışmalarında su kaynağına sürekli bağlanan düz hortumlu yangın hortum sistemlerinin verim ve kurulması için gerekli hususları ile deney metodlarını kapsar.
Sözleşme Tarihi : 30.05.2000

ÖZEN MOBİLYA AKSESUAR VE KAPI KOLU İML. TURGUT DEMİRCİ VE NEVZAT SARI

İSTANBUL
Tel : 0-216 312 74 56
Marka : **"KAPI KOLLARI-KAPI AYNALARI"**
TS No : 1229
- (Profil) anahtarlı, silindirik, anahtarsız kol kilitler için bakır alaşım malzemenen kapı takımları. Bu standard, ahşap kapılara takılan kolları, aynaları, rozetleri, tokmakları, tutamakları, tamponları, stopları, sürgüleri ve emniyet zincirini kapsar. Metal kapılar için kapı takımları ile menteşeleri ve kapı gözlerini kapsamaz.
Sözleşme Tarihi : 24.05.2000

ÖZENİŞ PLASTİK SAN. VE TİC. A.Ş

Beylik Düzü Eski Kapı Mevkii
Büyükkçekmece - İSTANBUL
Tel : 0-212 886 55 52
Marka : **"ÖZENİŞ PLASTİK SAN. TİC. A.Ş."**
-Plastik boru ve ekleme parçaları polipropilenden (tip - 3) Bu standard, sıcak su ve zeminden ısıtma sistemlerinde kullanılan ve polipropilenden yapılan plastik boruları ve ekleme parçalarını kapsar.
Sözleşme Tarihi : 18.05.2000

POBUSAN DEBRİYAJ SAN. VE LTD.ŞTİ.

Beymersan San. Sit. 3. Cad. No: 6/1
Yakuplu-Büyükkçekmece - İSTANBUL
Tel : 0-212 552 35 21
Marka : **"PBS OTOMOTİV SAN"**
TS No : 7404
- Helezon yaylı debriyaj diski. Bu standard, karayolu taşıtlarında kullanılan debriyaj disklerini kapsar. Traktörlerde kullanılan debriyaj disklerini kapsamaz.
TS No : 7405
- Helezon yaylı debriyaj baskı kompleksi
- Diyafram yaylı debriyaj baskı kompleksi. Bu standard, karayolu taşıtlarında kullanılan baskıları kapsar.
Sözleşme Tarihi : 17.05.2000

POLİSAN KİMYA SAN. A.Ş.

Dil İskeleyi Mevkii
Gebze - KOCAELİ
Tel : 0-262 754 66 30 (11 hat)
Marka : **"POLİSAN"**
TS No : 789
-Selülozik- Parlak boya. Bu standard, otomobil ve diğer taşıtları ile ahşap ve metal malzemenin düzgün yüzeylerine uygulanan, parlak emaye boyaların tümünü kapsar. Yarı parlak ve mat emaye boyaları kapsamaz.
Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

RENK OLUKLU MUKAVVA VE KUTU TEKS VE MÜMESSİLLİK SAN. VE TİC. A.Ş.

Bakır ve Piriç San. Sit. Mustafa Kurtoğlu No: 22
Beylikdüzü - Büyükkçekmece - İSTANBUL
Tel : 0-212 875 10 16
Marka : **"RENK"**
TS No : 2004 EN 60335-2-7
-Sınıf: tek dalgalı Tip: (1-0), (1-1), (1-2), (1-3), (1-4) Tür: A,B ve C Sınıf: çift dalgalı tip: (2-2), (2-3), (2-4), (2-5).
- Bu standard çamaşır ve kumaşların yıkanması amacıyla ev ve benzeri yerlerde kullanılan ve beyan gerilimi bir fazlı cihazlar için 250 V'den , diğer cihazlar için 480'den fazla olmayan çamaşır makinelerini kapsar.
Sözleşme Tarihi : 01.05.2000

SADETTİN ERSOY-SADER ENERJİ SAN. VE TİC.

İstanbul Cad. Devrez Sok. No: 4/2
06060-Büyüksanayi-ANKARA
Tel : 0-312 341 98 70
Fax : 0-312- 384 42 52
Marka : **"B.B (BEST&BEST)"**
TS No : 1352
-4V,6V,12V Akümülatörler.
Sözleşme Tarihi : 02.06.2000

SCHLUMBERGER INDUSTRIES ÖLÇÜM ALETLERİ İÇ VE DIŞ TİC. SERVİS MÜM. VE DİŞ. LTD.ŞTİ.

Mahatma Gandhi Cad.1/6

ANKARA

Marka : "SCHLUMBERGER"

TS No : 5477

-G 65 TİPİ, G 100 TİPİ, G 100 TİPİ, G 100 TİPİ, G 100 TİPİ,
-G 100 TİPİ, G 100 TİPİ, G 100 TİPİ, G 100 TİPİ, G 100 TİPİ,
-G 100 TİPİ, G 100 TİPİ, Gaz sayaçları

Sözleşme Tarihi :

SCHNEDİR ELEKTRİK SAN. TİC. A.Ş.

Tütüncü Mehmet Efendi Cad.No: 110/2

Göztepe-İSTANBUL

Marka : "MERLİN GERİN"

TS No : 1259

- Birleşik değiştirme elemanı gerilim altında değiştirilmeyen kapalı yerde erimeli, korumasız, bina içi ve bina dışı

-Anma gerilimi 36 kV'A kadar, anma akımı 6.3 amper, anma kesme kapasitesi: 20 kA

- Anma gerilimi 12 kV'a kadar, anma akımı 100 amper, anma kesme kapasitesi: 63 Ka

Eriyen telli yüksek gerilim sigortası.

Sözleşme Tarihi : 20.06.2000

SUMRU GIDA SAĞLIK ÜRÜNLERİ TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Fevzi Çakmak Mah. Yayın Cad. No:86

KONYA

Tel : 0-332-342 30 10

Fax : 0-332-342 30 10

Marka : "SUMRU"

TS No : 3958

- Birinci sınıf vişne reçeli.

Sözleşme Tarihi : 18.05.2000

ŞAHİNOĞLU BEKTAŞ SARI MAM. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Tavukoğlu Sok. No: 33

Sultanbeyli - İSTANBUL

Tel : 0-216 487 25 28

Marka : "BEKTAŞ"

TS No : 1229

- Kapı takımı (kapı kolu ve kapı aynaları)

- Silindir kilit, profil kilit ve anahtarsız kilitler için. Bu standard, ahşap kapılara takılan kolları, aynaları, rozetleri, tokmakları, tutamakları, tamponları, stopları, sürgüleri ve emniyet zincirini kapsar. Metal kapılar için kapı takımları ile menteşeleri ve kapı gözlerini kapsamaz.

Sözleşme Tarihi : 03.05.2000

TATAROĞLU İNT-TAT İTH. İHR. PAZ VE TURİZM A.Ş.

Şehit Adem Yavuz Sok. 17/7

Kızılay - ANKARA

Marka : "TULİP BRAND"

TS No : 4185

- Doğal kauçuk lateks'den erkek kondomları.

Sözleşme Tarihi : 14.06.2000

TEKFEN GIDA VE Tük. MAD. PAZARLAMA A.Ş.

Rüzgarlı Bahçe Cumhuriyet Cad. Bgürsel Plaza No: 99 Kat: 6

Beykoz - İSTANBUL

Tel : 0-216-425 50 97

Marka : "TEKFEN"

TS No : 9918 EN 60901

- 220V, 32W G 10P Başlıklı, gün ışığı, simit biçimli, tek başlıklı floresan lambalar. Bu standard genel aydınlatmada kullanılan tek başlıklı floresan lambaların performans kurallarını kapsar.

TS No : 805 EN 60155

-220-240 V, 4-65W, TF 10 MODEL

- 220-240V, (SINGLE 110-130V) 4-22W, TF 2 model floresan lamba yol vericileri. Bu standard, ön ısıtmalı tüp biçimli floresan lambalara yol verilmesinde kullanılan değiştirilebilir ışıltılı yo vericileri kapsar.

Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

TOKAT SEVGİ MEDİKAL VE İLAÇ TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.

Yeni Dabakhane Mah. Ardala Sok. No: 22/2

TOKAT

Tel : 0-356-212 47 43

Fax : 0-356-212 32 13

Marka : "NAZIMOĞULLARI"

TS No : 6077

- Gaz bezi-Hidrofil

Sözleşme Tarihi : 23.05.2000

TOPKAR TESİSAT SİSTEMLERİ END. YATIRIM A.Ş.

Yeni Yalova Yolu No: 334

BURSA

Tel : 0-224-271 00 94 -3 Hat

Marka : "BERRMANN"

TS No : 10762

-Tip I, tip II, tür 2(b) Q 10 mm'den Q 63 mm (dahil)'e kadar. Bu standard, çapraz bağlı polietilenden (PEX) imal edilen ve özellikle ısıtma sistemlerinde kullanılan yuvarlak kesitli dikişsiz boruları kapsar.

Sözleşme Tarihi : 09.05.2000

TORLAÇOĞLU TİCARET-NİYAZI TORLAÇOĞLU

Çayköy-Beycuma

ZONGULDAK

Tel : 0-372-212 50 13

Faks : 0-372-212 50 48

Marka : "TORLAÇOĞLU"

TS No : 213

- CT (iki tabakalı), M (Kara mozaik) beton döşeme kaplama plakları

Sözleşme Tarihi : 30.05.2000

TOROS ÜNAY DENTAL DİŞÇİLİK MALZ. LTD. ŞTİ.

Tahıl Pazarı Mah. İsmetpaşa Cad. 459 Sok. Karaboğa Melli İşhanı Kat: 1 NO: 1

ANTALYA

Tel : 0-242-247 83 24

Marka : "OPTİMA"

TS No : 5096

-Akrilik Dişter -Diş hekimliğinde kullanılan.

Sözleşme Tarihi : 05.05.2000

TOTAL OİL TÜRKİYE A.Ş.

Limantepe Mevkii Tavşancıl Köyü

41400 GEBZE

Tel : 0-262-754 71 84-85

Marka : "TOTAL"

TS No : 3582

-ANTİGELE (ANTİFİRİZ) Bu standard, içten yanmalı motorların soğutma sistemlerinde kullanılan antifrizi kapsar.

Sözleşme Tarihi : 09.05.2000

TÜM ELEKTRİK MALZ. TİC. VE PAZ. LTD. ŞTİ.

Perpa Ticaret Merkezi A Blok No. 9/28 Kat 2

Okmeydanı-İSTANBUL

TS No : EN 60920
 - 220V, 50Hz, 20W, t 60 TW 130 C NAFB 20 model,
 - 220V, 50Hz, 20W, t 60 C TW 130 C NAFB 40 model
 Sözleşme Tarihi : 16.06.2000

TÜMKA KABLO SAN. A.Ş.

Ömerli Köyü Mevkii Aynalı Çeşme
 Hadımköy-İSTANBUL

Tel : 0-212-798 20 06-07-08-09

Marka : "ZEYTİN"

TS No : 11178 IEC 60502

- YVZ 3V, PVC yalıtımlı, zırlı (yassı çelik şerit) ve PVC kılıflı güç kabloları.

Bu standard, sabit tesisatlar için madde 1.3'de verilen beyan gerilimleri (4) 1 kV'den 30 kV'a (30 kV dahil) kadar olan madde 1.2'de tipleri verilen ekstrüzyonla çekilmiş katı dielektrik yalıtımlı güç kablolarının yapılışını, boyutlarını ve deney özelliklerini kapsar.

- Sözleşme Tarihi: 09.05.2000

Marka : "TÜMKA"

- Beyan gerilimi 0,6/1 kv olan

YVY, PVC yalıtımlı ve kılıflı güç kabloları

- YVZ2V PVC yalıtımlı, zırlı (Yuvarlak çelik tel) ve PVC kılıflı güç kabloları

- YVZ3V, PVC yalıtımlı, zırlı (yassı çelik şerit) ve PVC kılıflı güç kabloları

- YVC6V, PVC yalıtımlı bakır ekranlı (dalga biçimli) ve PVC kılıflı güç kabloları

Bu standard, sabit tesisatlar için madde 1.3'de verilen beyan gerilimleri (4) 1 kV'den 30 kV'a (30 kV dahil) kadar olan madde 1.2'de tipleri verilen ekstrüzyonla çekilmiş katı dielektrik yalıtımlı güç kablolarının yapılışını, boyutlarını ve deney özelliklerini kapsar.

Sözleşme Tarihi : 09.05.2000

TÜRK DEMİR DÖKÜM FAB. A.Ş.

Çamlıca İş Merkezi B2 Blok Ünalın Mah. Ayazma Cad.
 Üsküdar - İSTANBUL

Marka : "DEMİRDÖKÜM"

TS No : EN 60335-2-43

- 220/230V, 50Hz, I sınıfı, IP 55 elektrikli havlu kurutma cihazları,

- 250W, 300W, 500W, 800W.

Sözleşme Tarihi : 08.06.2000

ÜÇ YILDIZ OTOMOTİV AV SİLAHLARI VE İNŞ. SAN. LTD. ŞTİ.

Bostancı Cad. Yol Sok. No: 14/A

Yenidudullu - İSTANBUL

Marka : "VOLTRAN"

TS No : 1299

- Basın regülatörü ve gazlaştırıcı

- Çoklu valf (B sınıfı tanklar için)

- Gaz sızdırmaz mahfaza

- Dışarıdan doldurma noktası

- Kapama valfi (LPG ve benzin için)

Bu standard, sıvılaştırılmış petrol gazlarının korozyon deneylerinde uygulanır. Gaz ve sıvı haldeki diğer petrol ürünlerinin korozyonunun tayininde kullanılmaz.

Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

ÜNİKA ÜNİVERSAL KABLO SAN. TİC. A.Ş.

Ayazma Cad. No: 27

Kağıthane - İSTANBUL

Marka : "ÜNİKA"

TS No : 11178IEC 60502

- YRCN, EPR yalıtımlı, bakır ekranlı ve polikloropen kılıflı beyan gerilim 3,6/6 Kv olan.

Sözleşme Tarihi : 15.06.2000

YAVUZ PANO ELK. MALZ. LTD. ŞTİ.

Bankalar Cad. Porsuk Sok. Köşe Han No: 2

Beyoğlu - İSTANBUL

Tel : 0 216 420 50 88 - 365 96 23

Marka : "YAVUZ PANO"

TS No : 3367

- Kapalı, dahili tip, dolap tipi, sabit tek ve çok dolaplı anma gerilimi 400 V, anma yalıtımı 1000 V

- 40 A dahilden 4000 A (dahil)'e kadar.

Not: Türkiye'de yapılamayan kısa devre dayanıklılığının denemesi (madde 2.3.2.3)' dencyi hariç TS 3367 kapsamındaki diğer tüm deneylerden olumlu sonuç alınmış olup, akdedilen sözleşmenin ek maddesine göre bu belge verilmiştir.

Bu standard, 1000 Hz ve bunun altındaki frekanslarda anma gerilimi a.a. da 1000 V'yi veya anma gerilimi d.a. 1500 V'yi geçmeyen; Mahfazalı veya mahfazasız, sabit veya taşınabilir tip deneyleri yapılmış veya kısmen yapılmış olan üniteleri, Frekansı 1000 Hz'den yüksek olan kontrol ve/veya güç kaynak donanımı ile birleşik olan üniteleri kapsar.

Sözleşme Tarihi : 03.05.2000

YENİ ÇELTEK KÖMÜR VE MADENCİLİK A.Ş.

YENİ ÇELTEK LİNYİT İŞLETMESİ

Kızılırmak Sokak No: 45

Kocatepe - ANKARA

Tel : 0 312 418 96 97

Fax : 0 312 417 76 41

Marka : "YENİ ÇELTEK KÖMÜR VE MADENCİLİK A.Ş. YENİ ÇELTEK LİNYİT-SORGUN LİNYİT"

TS No : 5788

- I. sınıf linyit (ısıtmada kullanılan)

Sözleşme Tarihi : 05.05.2000

YILMAZ KABLO SAN. A.Ş.

Bankalar Cad. No: 21

Karaköy - İSTANBUL

Tel : 0 212 576 57 36

Marka : "YILMAZ KABLO"

TS No : 2814

- Birim tipi, dörtlü, PVC yalıtımlı ve PVC kılıflı alçak frekans kablosu 100 çift kadar (100 çift dahil)

Bu standard, bina içinde kullanılan haberleşme cihazlarının telefon ve telgraf cihazlarının ve bilgi işlem cihazlarının birbirlerine bağlantısını sağlamak üzere yapılan P.C.C. yalıtımlı ve koruyucu kılıflı ikili, üçlü, dörtlü, beşli alçak frekans kablolarını kapsar.

Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

YÜKSELLER GIDA ARICILIK SAN. TİC. VE PAZ. ŞÜKRÜ YÜKSEL

Cumhuriyet Cad. No: 15

Zile - TOKAT

Tel : 0 356 317 61 93

Fax : 0 356 317 59 50

Marka : "YÜKSEL ARICILIK"

TS No : 3409

- Langstroth tipi iğne yapraklı ağaçlardan yapılmış (çam) arı kovaneleri

Sözleşme Tarihi : 05.05.2000

ZİRVE ASAN. MÜH. HİZ. İNŞ. EMLAK GIDA TAAH. TU- RİZM SAN. LTD. ŞTİ.

Sanayi Mah. San. Sit. Motor İşl. 670 Sok. No: 12/A
ANTALYA

Tel : 0 242 344 05 06

Marka : **"ZMA ASANSÖR MÜHENDİSLİK"**

TS No : 863

- 320 Kg anma yüklü 0,63 m/sn anma hızlı, konutlarda kullanı-

lan sınıf 1 asansör

- 320 kg. anma yüklü 1.00 m/sn anma hızlı, konutlarda kullanı-
lan sınıf 1 asansör

- 400 kg anma yüklü 1.00 m/sn anma hızlı, konutlarda kullanı-
lan sınıf 1 asansör

Sözleşme Tarihi : 24.05.2000

TSE BELGELİ KAPSAM GENİŞLETMESİ YAPILAN FİRMALAR

ADO HAZIR BETON SAN. NAKL. VE TİC. A.Ş.

Uncalı Mah. Hürriyet Cad. No: 495 P.K.: 626

ANTALYA

Marka : **"ADO BETON"**

TS No : 11222

- BS 20, K 3-3 No Agregalı Hazır Beton

Sözleşme Tarihi: 30.07.1998

AUER İMALAT A.Ş.

Ecza Sok. Safter Han. Kat:1 No: 6 Gültepe-Levent
İSTANBUL

Tel : 0.212. 281 73 07

Marka : **"AUER"**

TS No : 625

- TSEN 625 -TSPrEN 483 C12, C32, C42, C52, TİPİ, II2 H3+
Kategorisinde ani su ısıtıcılı, anma ısı yükü (20.000 KCAL/H ve
24.000 KCAL/H) olan kombine kazanlar (Hermetik kombi)
C12, C32, C42, C53 tipi +II2H3 + kategorisinde, depolu anma
ısı (hermetik kombi) -Bacalı elektronik, cihaz kategorisi II2H3+
olan ani su ısıtıcılı pratika 23 E (T) caldaia (15.05.2000)

Bu standard birleşik ısıtma cihazlarının "kombine kazanlar
(kombi)" sıcak kullanım suyu devresinin imalatı, emniyetli,
enerjinin faydalı kullanımı, amaca uygunluk, sınıflandırma ve
işaretlemeyle ilgili ilave şartları e deneyleri belirtir ve EN 297,
prEN 677 ve prEN 483 standartlarını tamamlar.

- TS EN 625 + TS EN 297 /EYLÜL 1995-BII BS TİPİ, II2H3+
Katagorisinde ani su ısıtıcılı, anma ısı yükü (20.000 KCAL/H ve
24.000 KCAL/H) olan kombine kazanlar (Bacalı kombi) BII BS
tipi +II2H3 + kategorisinde, depolu anma ısı yükü (20.000
KCAL/H ve 24.000 KCAL/H) olan kombinekazanlar (Bacalı
kombi) -BII BS bacalı elektronik cihaz katogorisi II2 H3 + olan
ani su ısıtıcılı kombi (pratika 23 E (T) caldaia-C3I Hermetik
elektronik, cihaz katagorisi II 2 H 3 + olan ani su ısıtıcılı kombi
(pratika 23 SE) (15.05.2000)

- Bu standard yeraltı maden ocaklarında tavan ve taban tahkimi
için kullanılan ve sürtünme prensibine göre çalışan ayarlı maden
demir direklerini kapsar. Hidrolik maden demir direklerini kap-
samaz.

Sözleşme Tarihi : 22.07.1998

AYDIN ELK. İNŞ. TAAH. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Yeni Gölcük Yolu Vezir Çiftliği Mevkii

İZMİR

Tel : 0.262 349 42 91

Marka : **"AYDIN ELEKTRİK"**

TS No : 3367

- Alçak gerilim anahtarlama ve kontrol üniteleri 400V, 2000A
(dahil) e kadar (15.05.2000)

- Bu standard, 1000 Hz ve bunun altındaki frekansları da anma
gerilimi a.a.da 1000 V'yi veya anma gerilimi d.a. 1500 V'yi
geçmeyen; Mahfazalı veya mahfazasız, sabit veya taşınabilir tip
deneyleri yapılmış veya kısmen yapılmış olan üniteleri, Frekan-
sı 1000 Hz'den yüksek olan kontrol ve/veya güç kaynak donanı-
mı ile birleşik olan üniteleri kapsar.

Sözleşme Tarihi : 22.02.1999

**BEF MERİÇLER ASANSÖR MÜH. HİZ. ELEKTRONİK
TİC. LTD. ŞTİ.**

Motorlu Sanayi Çarşısı Karabeyli Sok. No: 18/101

KONYA

Tel : 0.332 233 99 07

Faks : 0.332 237 80 66

Marka : **"BEF"**

TS No : 863

- Sınıf 1 asansörler, konutlarda kullanılan.

- 320 kg anma yüklü, 0.63 m/sn anma hızlı.

Sözleşme Tarihi : 18.05.2000

**BETONTAŞ YAPI ELEMANLARI İNŞ. TİC. VE SAN.
LTD. ŞTİ.**

Köprübaşı Mevkii Bila No: Bafra

SAMSUN

Tel : 0.362 543 77 88 - 543 46 59 - 542 48 89

Marka : **"BETONTAŞ"**

TS No : 436

- "Beton Bordür Taşları" A tipi PAH köşeli tip 1a (düşey yüzü
açısına göre) mukavemet sınıfı: 1. sınıf

Aşınma sınıfı: 2. sınıf

Kütle kaybı sınıfı (donma ve çözücü tuzlara karşı direnç): 2. sı-
nıf beton bordür taşları

TS No : 2824

- "Beton Parke Taşları"

Aşınma sınıfı: 2. sınıf

Donma ve çözücü tuzlara karşı direnç: 2. sınıf Beton-Parke Taş-
ları

Sözleşme Tarihi : 18.05.2000

CİHAN ASANSÖR SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Kılıçaslan Mah. Aşkan Sok. Şendergah Sit. Altı No: 1-A

KONYA

Tel : 0.332 234 07 81

Faks : 0.332 234 07 81

Marka : **"CİHAN"**

TS No : 1108

- Sınıf 5 asansörler
- 250 kg anma yüklü, 0.25 m/sn anma hızlı.
Sözleşme Tarihi : 04.05.2000

CEKİM ASANSÖR SAN. AYD. VE TRAFO MER. TAAH. TURİZM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Memurevleri Mah. Yavuz Cad. 207. Sok. No: 16/A
ANTALYA

Tel : 0.242 241 41 61

Marka : "ÇA"

TS No : 863

- 320 kg anma yüklü, 1.00 m/sn anma hızlı, konutlarda kullanılan, sınıf I asansörler.

Sözleşme Tarihi : 24.07.1996

DETAŞ BETON SAN. A.Ş.

Eyüp Sultan Mahallesi Yanyol Lale Sok. No: 4 Samandıra Kartal- İSTANBUL

Tel : 0.216 311 59 50

Marka : "DETAŞ"

TS No : 11222

- BS 14, BS 18, BS 25 K3 2 No hazır beton.

- BS 20, BS 30 K4 2 Nolu hazır beton

Sözleşme Tarihi : 31.01.1997

ELKİ ELEKTRİK ALİ RIZA ERDOĞAN

Yenidoğan Mah. Cicoz Yolu Ferhatpaşa Cad. Site Sok. No: 4
Topçular-Bayrampaşa/ İSTANBUL

Marka : "IRMAK KABLO"

TS No : 9760

- HD 21.5 S3 "Kablolar-polivinil klorür yalıtımlı beyan gerilimi en çok 450/750V olan bölüm 5 -bükülgen kablolar (kordonlar)"

- Kablolar-polivinil klorür kılıflı olağan kordon beyan gerilimi en çok 300/500V HO5VV-F tipi dairesel

Sözleşme Tarihi : 22.06.2000

GÖLTAŞ HAZIR BET. VE YAPI EL SAN. VE TİC. A.Ş.

İsparta-Afyon Karayolu 15. Km. Pk: 56

İSPARTA

Tel : 0.242 545 3097

Marka : "GÖLTAŞ"

TS No : 11222

- BS 35, K 3-3 No agregalı hazır beton

Sözleşme Tarihi : 31.09.1998

GÜRAL ELK. MALZ. TİC. VE SAN. A.Ş.

Kemeraltı Cad. No: 6 Karaköy

İSTANBUL

Marka : "MG"

TS No : 8812

- Yüksek gerilim alternatif akım eriyen telli sigorta-anahtar bileşikleri ve eriyen telli sigorta-devre kesici bileşikleri"

12kV ve 36kV, 630A, 50 Hz yüksek gerilim alternatif akım eriyen telli sigorta - anahtar bileşikleri.

Sözleşme Tarihi : 06.06.2000

KAYHAN ASANSÖR SAN TİC VE PAZ KEMAL ORHAN EĞRİKAYA

Haçerli Mah. Yeni Hamam Cad. No: 67/10

SAMSUN

Tel : 0.362 432 87 92

Marka : "KAYHAN ASANSÖRLERİ"

TS No : 863

- "Asansörler insan taşımak için elektrikli" standartlarına uygun
- 320 kg anma yüklü, 0.63m/s anma hızlı konutlarda kullanılan sınıf I asansörler

- 320 kg anma yüklü, 1.00/0.25m/s anma hızlı konutlarda kullanılan sınıf I asansörler

- 630 kg anma yüklü, 1.00/0.25m/s anma hızlı konutlarda kullanılan sınıf I asansörler

- 1600 kg anma yüklü, 0.63/0.15m/s anma hızlı sağlık tesislerinde kullanılan sınıf I asansörler

- 400 kg anma yüklü, 1.00/0.25m/s anma hızlı konutlarda kullanılan sınıf I asansörler

Sözleşme Tarihi : 18.05.2000

OĞUZ TOPRAK SAN. VE TİC. A.Ş.

Dereköy Deresi Mevkii Turgutlu

MANİSA

Tel : 0.236 313 84 76 - 313 84 78

Faks : 0.236 313 21 65

Marka : "OĞUZ TOPRAK SAN. VE TİC. A.Ş."

TS No : 4377

- 15.8 NT 0 8 / 50 AB-LC TİP II

Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

ÖZGÜR ÇİMENTO VE BETON END. A.Ş.

Kızılsaray Mah. 78. Sok. No: 28/A

ANTALYA

Tel : 0.242 426 32 70

Marka : "ÖZGÜR HAZIR BETON"

TS No : 11222

- BS 20, K 3-3 No agregalı

Sözleşme Tarihi : 01.11.1994

SİDE HAZIR BETON SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Hava Alanı Yanyolu Derboyu Mevkii 34620 Sefaköy

İSTANBUL

Tel : 0.212 696 50 41-42

Marka : "SİDE BETON"

TS No : 11222

- BS 20 sınıfı K3 tipi, 3 nolu agregalı ıslak (yaş) karışımı hazır beton -BS 25 K3, BS 30 K3, BS 35 K4, BS 45 K3 2 nolu hazır beton

- Bu standard, endüstriyel tesiste hazırlanan, teslim yerinde kullanıma hazır olarak teslimi yapılan taze hazır betonları kapsar.

Sözleşme Tarihi : 10.08.1999

TEKNOLİFT ASANSÖR SAN. TİC. A.Ş.

Değirmen Sok. Şaşmaz Sitesi B 1 Blok No: 2 Kat: 5 D: 12

Kadıköy/İSTANBUL

Marka : "TEKNOLİFT"

TS No : 863

- 8000 kg anma yüklü, 1.00 m/sn anma hızlı sınıf II konut dışı yerlerde kullanılan asansörler.

Sözleşme Tarihi : 08.06.2000

TERMO TEKNİK TİC. VE SAN. A.Ş.

Çayır Cad. No: 3 İstinye

İSTANBUL

Tel : 0.212 229 21 81-8 hat

Marka : "TERMO TEKNİK"

TS No : TS EN 625

- TSPr EN 483; C12, C32, C42, C52 tipi, II2H3 + kategorisinde, ani su ısıtıcılı, anma ısı gücü (20.000 kCAL/H-27.000 kCAL/H) olan kombine kazan (hermetik kombi) C12, C32, C42, C52 tipi, II2H3 + kategorisinde, depolu anma ısı gücü (20.000 kCAL/H-27.000 kCAL/H) olan kombine kazan (hermetik kombi)-HK 20EL (hermetik elektronik kombi) Cihaz kategorisi: II2H3+ani su ısıtıcılı 20.000 KCAL/H (24.0 KW) -BK 20EL (bacalı elektronik kombi) 20.000 KCAL/H (24.0 KW) B11, Cihaz kategorisi: II 2H3+ani su ısıtıcılı .

- Bu standard birleşik ısıtma cihazlarının "kombine kazanlar (kombi)" sıcak kullanım suyu devresinin imalatı, emniyetli, enerjinin faydalı kullanımı, amaca uygunluk, sınıflandırma ve işaretlemesiyle ilgili ilave şartları ve deneyleri belirtir ve EN 297, prEN 677 ve prEN 483 standartlarını tamamlar.

Sözleşme Tarihi : 23.03.1998

TOPUZ PLASTİK İNŞ. MALZ. İML. PAZ. İTH. İHR. TURZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Atısan Sanayi Sitesi 3. Cad. No: 270 Macunköy ANKARA

Marka : "TOPUZ PLASTİK"

TS No : 418

- Polietilen Boru,
- Sert sınıf, tip 4 (6.0kgf/cm² işletme basınçlı)
- Sert sınıf, tip 4 (10kgf/cm² işletme basınçlı)
Sözleşme Tarihi : 07.06.2000

TÜRK PHILIPS TİC. A.Ş.

Y. Dudulu Organize San. Böl. 2. Cad. No: 28 81260 Ümraniye İSTANBUL

Tel : 0.216 522 19 21

Marka : "PHILIPS"

TS No : 13

- Primer piller (Tek pilden meydana gelen 1.5 VLR03 1.5V, LR6 1.5V LR20 9V, 6F22 9V, 6LR61 -1.5V LR 14 pil.

- Bu standard elektrokimyasal esasa dayanan primer pilleri kapsar.

Sözleşme Tarihi : 04.03.1999

ÜNİKA ÜNİVERSAL KABLO SAN. TİC. A.Ş.

Ayazma Yolu No: 27 Kağıthane İSTANBUL

Marka : "ÜNİKA"

TS No : 9765

- HD 22.4 S3 "Kablolar-kauçuk yalıtımlı-beyan gerilimi en çok 450/750V olan bölüm 4: kordonlar ve bükülgen kablolar"

- Kablolar -ağır polikloropen veya diğer eşdeğer sentetik elastomer kılıflı 450/750V

- HO7RN-F Tipi

- Kablolar -ağır polikloropen veya diğer eşdeğer sentetik elastomer kılıflı beş iletken den daha fazla iletkeni bulunan (çok damarlı) kablolar 450/750V

- HO7RN-F tipi 56 damarlı 1 mm2 kesitli

Sözleşme Tarihi : 28.06.2000

VALFTEK VALF TEKNİK TESİSAT ELEMANLARI SAN. VE TİC. A.Ş.

Şemsettin Günlaltay Cad. No: 45 Suadiye İSTANBUL

Marka : "VALFTEK"

TS No : 3148

- Bu standard, sıvı ve gaz (yanıcı gazlar hariç) tesisatında kullanılan küresel vanaları kapsar. Üç yollu, mini, özel amaçlı küresel vanaları kapsamaz.

- Flanş bağlantılı tam geçişli dökme demir malzemeden küresel vanalar DN 200 dahil kadar olanlar (föy-17)

- Flanş bağlantılı, dar geçişli, dökme demir malzemeden küresel vanalar DN 200 dahil'e kadar olanlar (föy-19)

- İç vidalı dar geçişli dökme demir malzemeden küresel vanalar (föy-18)

- İç vidalı tam geçişli dökme demir malzemeden küresel vanalar (Föy -16)

Bu standard, sıcaklığı 100 derecenin altında olan su ve diğer sıvılar ve diğer gazlar veya alçak basınçlı buhar tesislerinde kullanılan ve bakır alaşımlarından yapılmış küresel açıp- kapama düzensiz valfleri kapsar.

Sözleşme Tarihi :10.11.1999

TSE BELGELİ KAPSAMLARI YENİDEN DÜZENLENEN FİRMALAR

AKSAY ÖLÇÜ ALETLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Keresteciler Sitesi C Blok No: 27

Ostim/ANKARA

Marka : "AKSAY"

TSE No : 824 ISO-4064-1

- Bağlantı uçları vidalı olan hız, esaslı, çok hüzmeli, yatay (H) su sayaçları

- BN 1,5, 0, 6 bar G 1 B

BSH PROFİLO ELEKTRİKLİ GEREÇLER SAN. A.Ş.

Cemal Sahir Sok. No: 26-28

Mecidiyeköy/İSTANBUL

Marka : "PROFİLO"

TSE No : 11300 EN 60335-2-5

- 220 V, 50 Hz, I sınıfı, IPXO, yıkama kapasitesi 12 kişilik olan

- SGS PFA 1 EU (BM 7600)

- SGS PFA 2 EU (BM 7400)

- SGS PFA 3 EU (BM 7300)

model bulaşık makinaları

DORA OTOMOTİV CAM. SAN. TİC. A.Ş.

İstanbul Yolu 8. Km. No: 147/3

Macunköy/İSTANBUL

Marka : "DORAGLASS"

TSE No : 917

- Emniyet camları,

- Sınıf 1, tip 2, tür 1,

- Sınıf 2, tip 1 ve tip 2.

**ESEM ELEKTRİK SAYAÇLARI VE ELK. MALZEME-
Rİ TİC. SAN. A.Ş.**

İnönü Cad. No: 156

Sefaköy/İSTANBUL

Marka : **"SIEMENS"**

TSE No : 461 EN 60521

- 220 V, 50 Hz, 600 dev/kwh 10 (40) A. W 24 model

- 220 V, 50 Hz, 750 dev/kwh 10 (30) A. W 23 model

- 220 V, 50 Hz, 400 dev/kwh 20 (60) A. W 25 model

monofaze aktif elektrik sayacı

- 3X 220/380 V, 50 Hz 480 dev/kwh 5 A. TF-AR model

- 3X 58/100 V, 50 Hz 1200 dev/kwh 5 A. TF-AR model

trifaze üç fazlı, dört telli, akım trafosu ile bağlanan aktif elektrik sayacı

- 3X 100 V, 50 Hz 1200 dev/kwh 5 A. TF-AR model

trifaze üç fazlı, dört telli, akım trafosu ile bağlanan aktif elektirik sayacı

- 3X 220/380 V, 50 Hz 240 dev/kwh 10 (20) A. TF-1 model

- 3X 220/380 V, 50 Hz 240 dev/kwh 10 (30) A. TF-1 model

- 3X 220/380 V, 50 Hz 120 dev/kwh 20 (40) A. TF-1 model

- 3X 220/380 V, 50 Hz 120 dev/kwh 20 (60) A. TF-1 E model

- 3X 220/380 V, 50 Hz 80 dev/kwh 30 A. TF-1 model

- 3X 220/380 V, 50 Hz 80 dev/kwh 30 (75) A. TF-1 H model

- 3X 220/380 V, 50 Hz 48 dev/kwh 50 A. TF-2 model

- 3X 220/380 V, 50 Hz 24 dev/kwh 100 A. TF-2 model

trifaze üç fazlı, dört telli, aktif elektrik sayacı.

TSE No : 786 IEC 60145

- 3X 220/380 V, 50 Hz 48 dev/kwh 5 A. TF-RR model

- 3X 58/100 V, 1200 Hz 1200 dev/kwh 5 A. TF-RR model

trifaze üç fazlı, dört telli, akım trafosu ile bağlanan reaktif elektirik sayacı.

- 3X 100 V, 50 Hz 1200 dev/kwh 5 A. TF-RR model

trifaze üç fazlı, dört telli, akım trafosu ile bağlanan reaktif elektirik sayacı.

- 3X 220/380 V, 50 Hz 240 dev/kwh 10 (20) A. TF-1R model
 - 3X 220/380 V, 50 Hz 240 dev/kwh 10 (30) A. TF-1R model
 - 3X 220/380 V, 50 Hz 120 dev/kwh 20 (40) A. TF-1RE model
 - 3X 220/380 V, 50 Hz 120 dev/kwh 20 (60) A. TF-1 RE model
 - 3X 220/380 V, 50 Hz 80 dev/kwh 30 A. TF-1 RH model
 - 3X 220/380 V, 50 Hz 80 dev/kwh 30 (75) A. TF-1 RH model
 - 3X 220/380 V, 50 Hz 48 dev/kwh 50 A. TF-2R model
 - 3X 220/380 V, 50 Hz 24 dev/kwh 100 A. TF-2R model
- trifaze üç fazlı, dört telli, reaktif elektrik sayacı.

Marka : **"ESEM"**

TSE No : 461 EN 60521

- 220 V, 50 Hz, 600 dev/kwh 10 (40) A. 7 AA 50 45 model

- 220 V, 50 Hz, 375 dev/kwh 10 (60) A. 7 AA 50 65 model

- 220 V, 50 Hz, 375 dev/kwh 20 (60) A. 7 AA 50 35 model

monofaze aktif elektrik sayacı.

ÖZGÜNSAN ELK. MALZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Gamak Yolu Savaş Sok. No: 12/2

Ümraniye/İSTANBUL

Marka : **"ÖZGÜNSAN"**

TSE No : IEC 60884-1/TS 40

- 10/16A, 250V, elektrik çarpmasına karşı korumalı ve arttırılmış korumalı sıva altı ve sıva üstü, normal korumalı ve sıçrayan suya karşı dayanıklı, A tasarımı, vidalı tip sert ve bükülebilir iletkenler için iki kutuplu, topraklı ve topraksız priz,

- Tip referans : 03.....,08.....,10.....,23

- Seriler : Samanyolu, yıldız, samyeli, dolunay.

- 10AX, 250V, normal ve arttırılmış korumalı, muhafazalı, sıva altı ve sıva üstü, basmalı tip ve ani tip sert bükülebilir iletkenler için A tasarımı anahtarlar,

- Model No: 1, 5, 6

- Tip referans: 01.....,02.....,04....., 07

- Seriler: yıldız, samyeli, dolunay, samanyolu.

**TSE BELGELİ ADRES, ÜNVAN ve MARKA DEĞİŞİKLİĞİ
YAPAN FİRMALAR**

Eski Ünvanı : **AKADEMİK ASANSÖR VE YÜRÜYEN
MERDİVEN SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.**

Yeni Ünvanı : **AKADEMİK ASANSÖR VE YÜRÜYEN
MERDİVEN SAN. VE TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **ALESTA ASANSÖRLERİ-KURGU
TİCARET MUSTAFA ÖZDOĞAN**

Yeni Ünvanı : **ALESTA ASANSÖRLERİ SAN. VE TİC.
LTD. ŞTİ.**

Firma Adı : **BEF MERİÇLER ASANSÖR MÜH. HİZ.
ELEKTRONİK TİC. LTD. ŞTİ.**

Eski Markası : **"BEF MERİÇLER"**

Yeni Markası : **"..."**

Eski Ünvanı : **DAHER KONTRANS DENİZCİLİK
NAKL. A.Ş.**

Yeni Ünvanı : **KONTRANS DENİZCİLİK NAKLİYAT
VE LOJİSTİK TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **EREĞLİ ÇİMENTO SAN. VE TİC. A.Ş.**

Yeni Ünvanı : **LAFARGE EREĞLİ ÇİMENTO SAN. VE
TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **UZAY GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.**

Yeni Ünvanı : **FRİTO LAY GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **GÜÇLÜ UN GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.**

Yeni Ünvanı : **BOYABAT ÇAKIR UN GIDA SAN. VE
TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **GÜLSAN İNŞAAT VE TİC. LTD. ŞTİ.**

Yeni Ünvanı : **GÜLSAN İNŞAAT SAN. TURZ. NAKL. VE
TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **HEYFORD YEDEK PARÇA
KOLLEKTÖR SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.**

Yeni Ünvanı : **DERYA GÜNEŞ KOLLEKTÖRLERİ A.Ş.**

TSE FAALİYETLERİ

Eski Ünvanı : **KADİR KARABAŞ-ALFA MAKİNA SANAYİİ**
Yeni Ünvanı : **ALFA MAKİNA KAZAN SANAYİ İNŞAAT TAAHHÜT İMALAT İÇ VE DIŞ TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **KEMAL DUMAN**
Yeni Ünvanı : **ŞAHİKA KUYUMCULUK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.**

Eski Ünvanı : **MANKAP YAĞ VE AMBALAJ SAN. TİC. A.Ş.**
Yeni Ünvanı : **GÖKÇE YAĞ AMBALAJ SAN. TİC. A.Ş.**

Eski Ünvanı : **SIEMENS NİXDORF BİLGİSAYAR SİST. A.Ş.**
Yeni Ünvanı : **SIEMENS BUSINESS SERVICES SİSTEM HİZMETLERİ A.Ş.**

Eski Ünvanı : **ŞAHİN ASANSÖRLERİ HASAN ASLAN**
Yeni Ünvanı : **ŞAHİN ASANSÖRLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.**

Firma Adı : **YÜCESARAY MOBİLYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.**

Eski Adresi : Demiroiler San. Hizarcı Sok. No: 25 KONYA
Yeni Adresi : Feritpaşa Mah. Kerkük Cad. Akva Sit. B Blok No: 1-C KONYA

Firma Adı : **YÜCESARAY MOBİLYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.**

Eski Markası : **"ROYAL"**
Yeni Markası : **"YÜCE"**

TSE BELGELİ KAPSAM DEĞİŞİKLİĞİ YAPILAN FİRMALAR

ASYA MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Sivas Yolu 6. km. PK:112

KAYSERİ

Marka : **"ASYA"**

TSE No : 616

Eski Kapsam : LPG ile çalışan, çok bekli ve yardımcı bekli,

tutuşturma düzensiz ocak.

Yeni Kapsam : LPG ile çalışan, çok bekli ve yardımcı bekli, tutuşturma düzensiz ocak.

- LPG ile çalışan, çok bekli, yardımcı bekli, tutuşturma düzenli tabii dolanımlı, fırınlı ocak.

Kapsam Değişikliği Tarihi: 09.05.2000

TSE BELGESİ FESİH EDİLEN FİRMALAR

ACK İNŞAAT TAAH. İTH. İHR. TURİZM TİC.

ACK Şantiyesi Adana Çevre Yolu PK: 474

KONYA

Tel : 0-312-427 07 89

Fax : 0-312-427 07 89

Marka : **"ACK"**

TS No : 821

- Anma Çapı 200 mm (Dahil)'den 1200 mm (Dahil)'e kadar Daire En Kesitli (K), Muflu (M), Normal Dayanımlı (n), Normal Cidarlı (-) Beton Borular.

Fesih Nedeni : Komisyon kararı ile

Fesih Tarihi : 04.05.2000

ADA ULUSLARARASI TİCARET A.Ş.

Kazım Özalp Sok. No. 28/8

Şaşkınbakkal/İSTANBUL

Marka : **"N M B"**

TS No : 6269

- 0,2 ve 8'li çap serilerinde delik anma çapı 2.5 mm (DAHİL)'den 10 mm (DAHİL)'e kadar bir sıra bilyalı radyal rulmanlı yataklar

- 60, 62, 63, 8, 9 ve özel serilerde delik anma çapı 2.5 mm (VEYA 0.1 inç) DAHİL'den 250 mm (DAHİL)'e kadar bir sıra bilyalı radyal rulmanlı yataklar

Fesih Tarihi : 05.06.2000

AK KAYNAK SAN. TİC. A.Ş.

Marka : **"AKSU"**

TS No : 5618

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 06.06.2000

ALARKO CARRIER SAN. VE TİC. A.Ş.

Sedat Simavi Sok. No. 48

Çankaya/ANKARA

Marka : **"ALARKO"**

TS No : 615 EN 26

-CYNUS250 B11BS 112H3+ Bacalı Pilot Alevli 20.9 KW.,

-UNYC325T B11BS 112H3+ Bacalı Pilot Alevli 27 KW.

Fesih Nedeni : Kendi isteğiyle

Fesih Tarihi : 30.06.2000

ARDİŞ TIP MALZEMELERİ SAN. TİC. A.Ş.

İnkılap Sokak 19/B

Kızılay/ANKARA

Marka : **"AYGERİM"**

TS No : 5096

-Akrilik dişler

Fesih Tarihi : 05.06.2000

BADEP TIBBİ ALETLER SAN. VE TİC. A.Ş.

Gümüşsuyu Cad. Litros Yolu Alkan Han No: 15 Kat 1

Topkapı/İSTANBUL

TS No : 3593
-2 ml., 5 ml., 10 ml., ve 20 ml., kapasiteli %10 koniklikte,
sivri uç kısmı merkezde, cam-metal karışımı şırınga.
Fesih Tarihi : 27.06.2000

BİRLİK PROFİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Sivas Yolu 5. Km.

KAYSERİ

Tel : 235 32 85 (Pbx)
Fax : 233 14 49
Marka : **"BİRPEN"**
TS No : 5358

-Sert PVC profilleri-pencere ve camlı kapı yapımında kullanılan

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 09.05.2000

DESEN MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

Organize Sanayi Bölgesi 6 Yol No: 30

ELAZIĞ

TS No : 9023
-Makaslı, yaylı çekyat
Fesih Nedeni : Talimata aykırılık
Fesih Tarihi : 11.06.2000

ELTES ELEKTRİK İNŞAAT TAAHHÜT SAN. VE TİC. A.Ş.

Vatan Caddesi Bakır İş Merkezi No: 46/18

KAYSERİ

Tel : 231 85 44-222 69 81
Fax : 231 50 86
Marka : **"ETG AG. OG. ELEKTRİK DAĞITIM PANOLARI"**
TS No : 3367

-Dahili ve harici sabit teçhizat ile donatılmış IP 55 koruma derecesine kadar IP 55 dahil fabrika yapısı, alçak gerilim anahtarlar ve kontrol düzenleri.

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 09.05.2000

ESER GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.

Anbar köyü bölge trafik yanı

KAYSERİ

Tel : 311 31 30
Marka : **"HES"**
TS No : 886
-Yemeklik ayçiçek yağı
Fesih Nedeni : Talimata aykırılık
Fesih Tarihi : 09.05.2000

GÜNAYDIN KARO TİC. LTD. ŞTİ.

Yeşilova Mah. 1679 Sok. No: 16

ANTALYA

Tel : 0-242-322 12 12
Marka : **"GMK"**
TS No : 213
-İki tabakalı, yivsi, karo mozaik, döşeme kaplama plakları-beton
Fesih Nedeni : Kendi isteği ile
Fesih Tarihi : 01.05.2000

HÜR GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Ceyhan Yolu Üzeri Keresteciler Sitesi 1035 Sok. No: 52

Yüreğir/ADANA

Tel : 0.322.346 17 97
Marka : **"FETİH ÇAY"**
TS No : 4600
-2. Sınıf Siyah Çay
Fesih Nedeni : Madde 23-Mali Yükümlülükler
Fesih Tarihi : 05.05.2000

LİKOSA KOZMETİK VE KİMYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Toptancılar Çarşısı 8. Blok Hammer Sok. No: 21

KONYA

Tel : 0.332.235 67 06
Fax : 0.332.235 67 06
Marka : **"LİDER"**
TS No : 5178
- Kolonya
Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
Fesih Tarihi : 18.05.2000

MEYDAT MEYVE SUYU VE GIDA SANAYİ A.Ş.

HBM Villaları Çubuklu Yolu C Blok No: 31

İSTANBUL

Tel : 413 57 70
Fax : 413 57 68
Marka : **"MEYSU"**
TS No : 1535
-Portakal Suyu
TS No : 1596
-Şeftali Nektarı
TS No : 1597
-Kayısı nektarı
TS No : 3631
-Vişne suyu
TS No : 3632
-Üzüm suyu
TS No : 3633
-Elma suyu
TS No : 12395
- Ananas suyu
Fesih Nedeni : Talimata aykırılık
Fesih Tarihi : 09.05.2000

MİMSAN EV GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Zümrüt Mah. Kanuni Cad. No: 117

KAYSERİ

Tel : 240 19 09
Fax : 240 20 62
Marka : **"MİMSAN"**
TS No : 616
- LPG ile çalışan çok bekli ve yardımcı bekli tutuşturma düzen-siz ocak
TS No : 4293
- 2. sınıfı, 220V, 90W, neme dayanıklı, doğrudan şebekeye bağlantı için tasarlanmış, ısı kumandasız, çift kişilik, düzgün ısıtmalı, elektrikle ısıtılan alt battaniye
Fesih Nedeni : Talimata aykırılık
Fesih Tarihi : 09.05.2000

ÖZENDİ MOBİLYA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Gedik Mahallesi Kanal Üstü

Yeşilyurt/MALATYA

TS No : 9023

- Makaslı-yaylı çekyat (föy - 1)

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 25.05.2000

ÖZYAĞMUR İNŞAAT KARO TARIM GIDA HAY. YAK.

MAD. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Doğu Sanayi Sitesi 81. Sk. No: 11/A

Argıncık/KAYSERİ

Tel : 240 14 94

Marka : "YAĞMUR"

TS No : 886

-Yemeklik ayçiçek yağı

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 09.05.2000

PEHLİVANOĞLU TURİZM İNŞAAT TİCARET SANAYİ A.Ş.

Serçeönü Mah. Hükümet Caddesi Meydan İşhanı Kat:4

KAYSERİ

Tel : 232 88 28 (4 hat)

Marka : "HS"

TS No : 605

- 1. ve 2. sınıf, tip 1 normal, akçini, beyak ayaksız seramik, lavabolar

TS No : 799

- Seramik, yukarıdan ve arkadan direk yıkamalı, şifonsuz, akçini beyaz 1. ve 2. sınıf küçük alaturka hela taşı.

TS No : 800

- Ayaklı, akçini, beyaz seramikten, rezervuarsız, sığ hazneli, gizli çıkışlı, emişsiz, düzey eksenli, ağız döşemenin üzerinde kalan, 1., 2., ekstra alafranga hela taşı.

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 09.05.2000

SAMSUN YEM SAN. VE TİC. A.Ş.

Organize Sanayi Bölgesi Yaşadoğu Cad. No: 3

SAMSUN

Tel : 0 362 266 55 45

Marka : "SAMSON"

TS No : 9860

- Ergin ve damızlık palet yem. alt tip 4 alabalık yemi

TS No : 9981

- I. dönem, 1. sınıf ince tip yumurtacı kafes tavuğu yemi

Fesih Nedeni : Firmanın isteğiyle

Fesih Tarihi : 18.05.2000

SİMFER DAYANIKLI TÜKETİM MAMULLERİ TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Organize Sanayi Bölgesi 11. Cad. No: 14

KAYSERİ

Tel : 321 21 00

Fax : 321 21 00

Marka : "SİMFER"

TS No : 4900

- Hem kok, hem linyit yakabilen üstten yanmalı katı yakıt sobası.

- Hem kok, hem linyit yakabilen kovalı sobalar

- Kovalı üstten yanmalı, çift cidarlı linyit kömürü yakmak için

soba.

TS No : 11111 Pr EN 449

- I 3 B/P (30) sınıfı gazla çalışan difüz katalitik ısıtıcılar

TS No : 616

- LPG ile çalışan çok bekli tutuşturma düzensiz ocak.

- LPG ile çalışan çok bekli ve yardımcı bekli, tutuşturma düzenli, elektrikli rezistanslı, fırınlı ocak.

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 09.05.2000

TS No : Pr EN 613

- Kategori 11 2HL 3 Tip B11 cebri konveksiyonlu, anma ısı gücü 11.000 KCAL/h olan gaz yakan ısıtıcılar

- Kategori 11 2HL 3 tip B11 cebri konveksiyonlu, anma ısı gücü 6.000 KCAL/h olan gaz yakan ısıtıcılar

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 09.05.2000

UĞUR MEDİKAL MUAZZEZ AKÇAY

Ulucanlar Cad. No: 88/22

Cebeci/ANKARA

Marka : "RIBBEL"

TS No : 4171

- Karbon çeliğinden cerrahi bıçak ağız

Marka : "GCM"

TS No : 8284

- Plastik kan torbaları

Fesih Tarihi : 16.06.2000

UNCULAR PAMUK TİCARET VE SAN. A.Ş.

TS No : 4786

Marka : "COTTON GÜZELLİĞİ"

- Uncular lüks pamuk

- Uncular lüks disk pamuk

- Uncular lüks top pamuk

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 06.06.2000

UNILEVER SAN. VE TİC. TÜRK. A.Ş.

Değirmen Yolu Cad. Huzur Hoca Sok. No: 84

İçerenköy/İSTANBUL

TS No : 2812

Marka : "TADIM"

- Tip II tuzsuz gıda sanayi margarini

TS No : 888

Marka : "LİVİO"

- Yemeklik mısırozü yağı

TS No : 886

Marka : "VİTA"

- Yemeklik ayçiçek yağları

Fesih Tarihi : 05.06.2000

YAVUZ MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Organize Sanayi Bölgesi 7. Cad. No: 6

KAYSERİ

Tel : 321 13 73 (2 hat)

Fax : 336 39 53

Marka : "ENDER MOBİLYA SANAYİ-TİCARET"

TS No : 9023

- Yaylı, makaslı, üç kişilik çekyat.

Fesih Nedeni : Talimata aykırılık

Fesih Tarihi : 09.05.2000

MİYB ALAN FİRMALAR

ALSER TEKNİK SERAMİK SAN. VE TİC. A.Ş.

57. Sok. No: 88

Ostim/ANKARA

Tel No : 312-385 20 97-354 02 98

MİYB No : 06/3178/M

- Kül fırını (1100 C -1600 (sıcaklık aralığında, 5 lt-30 lt kapasite)

Sözleşme Tarihi : 21.06.2000

MERT MAKİNA HIRDAVAT TİC. SAN. LTD. ŞTİ.

Fatih Cad. No: 54

Arifiye/SAKARYA

Tel No : (0264) 229 39 40-41

Fax No : (0264) 229 00 32

MİYB No : 0.14.02.54/15-M

- Vagon onarım ve yenileme

- Talaşlı imalat

- Tornalama Max ø 400 mm

- Frezeleme Max ø 400 mm

- Frezeleme Max ø 400x600 mm

Sözleşme Tarihi : 15.06.2000

TUNÇ SANAYİ VE TİC. A.Ş.

Necatibey Cad. 74-3 (A)

Kızılay/ANKARA

Tel No : 312-229 70 51-230 38 02

MİYB No : 06/3179/M

- TS 5337 Kasım 1987 büro mobilyası

- Sekreter koltukları

Sözleşme Tarihi : 22.06.2000

MİYB KAPSAM DÜZELTMESİ YAPILAN FİRMALAR

CEMRE HALICILIK VE TEKSTİL SAN. TİC. A.Ş.

Org. San. Bölğ. Gri Cad. No: 14 16140

BURSA

Tel No : 224-243 70 50

MİYB No : 16/030

- Non-Woven keçe ve halılar

Sözleşme Tarihi : 07.06.1996

MİYB ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YAPILAN FİRMALAR

Eski Ünvanı : YUSUF YILMAZ VE ORTAKLARI YILMAZ DEĞİRMEN MAKİNALARI SAN. VE TİC. KOLL. ŞTİ.**Yeni Ünvanı : YILMAZ DEĞİRMEN MAKİNALARI SAN. VE TİC. A.Ş.**

Organize Sanayi Bölgesi Bayrampaşa Cad. No: 2

KONYA

Tel No : 0-332-248 91 14

Fax No : 0-332-248 93 81

TSEK BELGESİ ALAN FİRMALAR

ALKA SAN. İNŞAAT VE TİC. A.Ş.

Değirmenyolu Sok. No: 17

K. 3 Kozyatağı - İSTANBUL

Tel : 0 216 362 84-87-88-89

Marka : "ALKA"

İYB No : 34/3426

Bel. Kub. No : 34/2010

- Oto yol korkuluk elemanları (ral rg 620)

- Ray-standart-dikme-standart (Sigma 100 profil)

- Tablalı dikme (sigma 100 profil)

- Takozlar (U, 480'lik, 780'lik,M)

- Gergi kuşağı

- Uç parçası

- Kep (dikme/takoz birleştirme parçası)

- Başlık parçası ve TCK tipi

- Nal (bağlantı parçası)

- Acil geçiş dikmesi ve borusu

- İşaret levhası direği (omega profil)

- Reflektör (alüminyum)

Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

ARARAT NAK. TEKSTİL KONFEKSİYON SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Ergenekon Mah. Hidayet Sok. No: 11/2

Şişli - İSTANBUL

Marka : "THE KOSO/CALIFORNIA SEISMIC

VALVES"

İYB No : 34/3438
 Bel. Kub No : 34/2025
 - Sismik tahrikli otomatik gaz kesme vanası 1/2
 - 3/4"-1" 1 1/4 - 1 1/2" -2" - 2-1/2"-3"- 4"- 6" (0,5 PS, 7 PSİ,
 GO PSİ)
 - Elektrik (DC AC 24 V) ve sismik tahrikli otomatik gaz kesme
 vanası 1/2"-3/4" - 1" - 1 1/4" - 1 1/2" - 2" - 2 1/2"-3"- 4"- 6"
 (0,5 PSİ, 7 PSİ, 20 PSİ, 60 PSİ)
 - Sismik tahrikli elektrik şalteri (20 A. 125 V AC, - 250 V AC)
 10 A 125 V AC "L" 0, 50 A 125 VDC 0,25 A, 250 V DC
 Sözleşme Tarihi : 24.05.2000

ARİF COŞKUN

Şenyurt Cad. İnkılap Sok. No: 28
 GAZİANTEP
 Tel : 231 21 64 - 233 17 13
 TSEK No : 1.06.14.02/51
 İYB No : 1.06.14.02/163
 - Güneş enerjisi sistemi.
 Sözleşme Tarihi : 17.05.2000

AS-BUR-AS ASANSÖR SANAYİ VE TİCARET

Cemal Nadir Cad. Çağın İşh. Kat. 6 No: 607
 BURSA
 Tel : 0 224 222 62 56
 Marka : "AS-BUR-AS"
 İYB No : 16/830
 Bel. Kub. No : 16/385
 - "Hidrolik asansörleri
 - (anma yüklü 320 kg'dan-5000 kg'a kadar 0,30 m/sn'den
 1m/sn'ye kadar)
 Sözleşme Tarihi : 09.06.2000

BAYRAMOĞULLARI SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

İvedik Org. San. Böl. Arı Koop. 2. Etap 707 Sok. No: 35
 Yenimahalle - ANKARA
 Tel : 0 312 395 20 96
 Marka : "BAYRAMOĞULLARI"
 İYB No : 06/3176
 Bel. Kub. No : 06/6864
 - Pasta börek fırını (sanayide kullanılan-LPG ve doğalgazla
 çalışan)
 Bel. Kub. No : 06/6865
 - Kuzine (2 M2'ye kadar - LPG ve doğalgazla çalışan)
 Sözleşme Tarihi : 14.06.2000

ÇAP İNŞ. SAN. TİC. A.Ş.

Velimeşe Köyü
 Çorlu - TEKİRDAĞ
 Tel : 0 282 674 31 67
 Fax : 0 282 673 33 31
 Marka : "ÇAP"
 TSEK No : 59/14.02-011
 - Prefabrik betonarme yapı elemanları
 - Ön gerilimli betonarme yapı elemanları
 Sözleşme Tarihi : 02.06.2000

ÇELMAKSAN END. MAK. KİMYA ELKT. İNŞ. TUR. TAŞ. GIDA TAR. İÇ VE DİŞ TİC. A.Ş.

İstanbul Yolu 8. Km No: 111/D
 Macunköy - ANKARA
 Tel : 0 312 397 46 80/4 hat
 İYB No : 06/3174

Bel. Kub. No : 06/6860
 - Madeni, çiftli karyola (ranza)
 Sözleşme Tarihi : 01.06.2000

DELTA MOBİLYA DEKORASYON SAN. VE TİC. AŞ.

Ergenekon Mah. Cumhuriyet Cad. No: 241
 Şişli - İSTANBUL
 Tel : 0 212 887 19 70
 Marka : "DELTA"
 İYB No : 34/
 Bel. Kub. No : 34/2001
 - Kompakt arşiv dolapları
 Sözleşme Tarihi : 03.05.2000

EAE ELEKTRİK AYDINLATMA ENDÜSTRİ SAN. VE TİC. A.Ş.

Org. San. Böl. Turgut Özal Cad. No: 1-2
 İkitelli - İSTANBUL
 Tel : 0 212 244 16 65
 Marka : "EAE"
 İYB No : 34/3450
 Bel. Kub. No : 34/2026
 - Boş elektrik kabinleri
 Bel. Kub. No : 34/2027
 - Kablo taşıyıcı sistemleri
 - Kablo taşıyıcı kanallar, döşeme kanalları
 - Kablo merdivenleri çıkış üniteleri, buatları ve aksesuarları
 Sözleşme Tarihi : 31.05.2000

EAS ASANSÖRLERİ SAN. İNŞ. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Balgat Mah. 3. Sok. No: 26/4
 Balgat - ANKARA
 Tel : 0 312 221 23 47
 Marka : "VOLKAR"
 İYB No : 06/3183
 Bel. Kub. No : 06/6876
 - Araç platformu-hidrolik 2000 kg. anma yüklü 0.15 m/sn anma
 hızlı
 Sözleşme Tarihi : 28.06.2000

EKOĞAZ SİSTEMLERİ A.Ş.

7. Ada No: 35-37 İstoc Mahmutbey
 Tel : 0 212 659 19 41 - 42
 Marka : "COPRİM"
 İYB No : 34/3424
 Bel. Kub. No : 34/2009
 - Mobil (LPG) gaz istasyonu 5000 et kapasiteli, tek dolum taban-
 calı ikmal istasyonu
 Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

EKOSAN ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ SAN TİC. A.Ş.

Bankalar Cad. Şarkhan No: 57
 Karaköy - İSTANBUL
 Tel : 0 212 252 97 74
 Marka : "ELESTER"
 İYB No : 34/630
 Bel. Kub. No : 34/2004
 - B tipi aşırı akım röleleri (011A'dan 180 A'ya kadar)
 Sözleşme Tarihi : 10.05.2000

EMES ENDÜSTRİYAL MAK. EKİPMANLARI SAN. VE TİC. A.Ş.

Cumhuriyet Mah. Zeytinlik Sok. No: 3
 Yakacık - KARTAL

Tel : 0 216 451 73 23 - 5 hat
Marka : **"EMES"**
İYB No : 34/3429
Bel. Kub. No : 34/2011
- Sanayi tipi tekerler (kastorlar)
Sözleşme Tarihi : 17.05.2000

EMKO ELEKTROMOTOR SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Hadımköy Yolu San. Bulvarı 5. Böl. 12. Cad. No: 65
B. Çekmece - İSTANBUL
Tel : 0 212 886 52 06 - 64 06
Marka : **"EMKO ELEKTROMOTOR"**
İYB No : 34/3433
Bel. Kub. No : 34/2021
- 220V, 50Hz, 1300 d/dk -30W, 40W, 50W fan motoru 220V, 50 Hz 140W (EGK 100A), 130W (EGK 130 AL),
- 100W (EFC 100-3A), 130W (EEN 25- 120- 02) salyangoz aspiratör
Sözleşme Tarihi : 18.05.2000

ERBAK MİK. BES. VE LAB. MALZ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Pendik Somtaş Sitesi Elgün Apt. No: 1 D: 1
Pendik - İSTANBUL
Tel : 0 216 354 28 84
Marka : **"ERBAK"**
İYB No : 34/3423
Bel. Kub. No : 34/2008
- Kullanıma hazır mikrobiyolojik kültür besiyeri kanlı agar emb agar muller hinton agar çikolatamsı agar
Sözleşme Tarihi : 16.05.2000

GÜLERSAN YAĞLAMA CİH. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

İnkılap Mah. Site Yolu Maya Sok. No: 9
Ümraniye - İSTANBUL
Tel : 0 216 329 73 00 - 335 02 97
Marka : **"GÜLERSAN"**
İYB No : 34/3434
Bel. Kub. No : 34/2022
- Gres ve yağ pompaları
- Hava ile çalışan, mekanik tip elle çalıştırılan (yağ kovalı veya kovalsız)
Sözleşme Tarihi : 22.05.2000

GÜRAL ALÜMİNYUM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Bülten Sok. No: 25/7
Kavaklıdere - ANKARA
Tel : 312 426 54 35 - 467 99 46
Marka : **"GÜRAL"**
İYB No : 06/3177
Bel. Kub. No : 06/6866
- Alüminyum asma tavan elemanları
Sözleşme Tarihi : 20.06.2000

KAMER BİLGİSAYAR REKLAMCILIK SAN. VE DİŞ TİC. LTD. ŞTİ.

Esentepe Cad. Şahinler B Blok Çakaloğlu Apt. 3/A
Mecidiyeköy - İSTANBUL
Tel : 0 212 213 49 33
Marka : **"CHECK"**
İYB No : 34/3406
Bel. Kub. No : 34/2000
- Ekran filtreleri (bilgisayar ve tv için)
Sözleşme Tarihi : 03.05.2000

KARESİ ASANSÖRLERİ SAN. VE TİC.

Yeni San. Sit. 12 Ekim Cad. No: 181
BALIKESİR
Marka : **"KARESİ"**
- Asansör kabini
- Asansör durak kapısı
- Kabin iskeleti
Sözleşme Tarihi : 22.03.1993

M3 DİŞ TİCARET LTD. ŞTİ.

Uğurmumcu Cad. Çayhané Sok. 34/4
Gaziosmanpaşa - ANKARA
Tel : 0 312 447 78 00
Marka : **"M3CTP"**
İYB No : 06/3172
Bel. Kub. No : 06/6850
- Yol kenar dikmesi
- Karayollarında kullanılan (cam elyaf takviyeli polyesterden mamül)
Sözleşme Tarihi : 17.05.2000

ONAT TEKSTİL VE AYAKKABI SAN. VE TİC. A.Ş.

Cihangir Mah. Ulubaş Sk. No: 6
Avcılar - İSTANBUL
Tel : 0 216 357 59 94
Marka : **"ONAT"**
İYB : 34/3421
Belge Kub. No : 34/2007

OYSA İSKENDERUN ÇİMENTO SAN. VE TİC. A.Ş.

İskenderun-Adana Karayolu Karayılan Beldesi
İskenderun - HATAY
Tel : 0 326 654 25 10
Fax : 0 326 654 25 00
Marka : **"OYSA İSKENDERUN"**
İYB No : İSK/048
TSEK No : İSK/017
TSEK No : İSK/018
TSEK No : İSK/019
TSEK No : İSK/020
TSEK No : İSK/021
- Çimento esaslı saten macun;
- Çimento esaslı izolasyon harcı;
- Çimento esaslı makina sıvası;
- Çimento esaslı ince sıva;
- Çimento esaslı saten sıva;
Sözleşme Tarihi : 26.06.2000

PİLSA PLASTİK SAN. AŞ.

Ankara Asfaltı Gülsuyu Mevkii Maltepe
Marka : **"SHARP"**
İYB No : 34/2924
Bel. Kub. No : 34/1694
- 37 DR-25S model, 37 ekran, U.K. teleteksli renkli televizyon
- 81 DW15SNT model renkli TV alıcısı
- 72 DS05ST model renkli TV alıcısı
- 70 DW15SNT model renkli TV alıcısı
- 70 DWDS05ST model renkli TV alıcısı
- 54 DT25ST model renkli TV alıcısı
- 37 DT25ST model renkli TV alıcısı
- 37 DM23S model renkli TV alıcısı
- 51 ET35S model, 51 ekran U.K., teleteksli, renkli TV alıcısı (16.02.1999)
- 70 ES 14S model renkli TV alıcısı (05.01.2000)

- 70 ES 03S model 70 ekran teletekli, U.K. televizyon alıcısı (27.03.2000)
 - 37 EM-33S model 37 ekran U.K. renkli TV alıcısı (15.05.2000)
 - 37 ET-35S model 37 ekran U.K. renkli TV alıcısı (22.05.2000)
 Sözleşme Tarihi : 08.01.1999

PLAS-SET TIBBİ TEK. MALZ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Sanayi Cad. Modoko Yanı No: 19
 Yenidudullu/Ümraniye - İSTANBUL
 Tel : 0 216 466 58 81 - 420 03 73 - 6 hat
 Marka : **"DİO TRANSWAB"**
 İYB No : 34/
 Bel. Kub. No : 34/2002
 - Transport besiyer seti
 - Stuart transport besiyeri
 - Amies transport besiyeri (05.05.2000)
 Marka : **"DİO CARE"**
 Bel. Kub. No : 34/2003
 - Vücut fırçası
 - Cilt ve mukoza dezenfektanı olarak kullanılan-saplı, ucu süngerli
 Sözleşme Tarihi : 05.05.2000

PRECAAST BETON SAN VE TİC. AŞ.

Açmalar Mevkii Ballı Hoca Köyü
 Muratlı - TEKİRDAĞ
 Tel : 0 282 373 73 00
 Fax : 0 282 373 72 92
 Marka : **"PRECAST BETON"**
 TSEK No : 59/14.02-010
 - Prefabrik betonarme yapı elemanları ön gerilimli betonarme yapı elemanları
 Sözleşme Tarihi : 20.06.2000

SARMAŞIK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Oto San. Sit. Ark. İbrahim Karaoğlu Oğlu Cd. İmam Çeşme Yolu No: 34
 LEVENT
 Tel : 0 212 289 06 30 / 3 hat
 Marka : **"SARMAŞIK"**
 İYB No : 34/3431
 Bel. Kub. No : 34/2014
 - Hamur çevirme makinası
 Bel. Kub. No : 34/2012
 - Ara dinleme makinası
 Bel. Kub. No : 34/2016
 - Modern tip boru ısıtmalı fırın kap: 7mm2 dahilden 28m2'ye kadar
 Bel. Kub. No : 34/2013
 - Uzun şekil verme makinası
 Bel. Kub. No : 34/2015
 - Kesme tartma makinası 650-3000 AD/saat
 Bel. Kub. No : 34/2018
 - Döner arabalı ekmek fırınları kap: 5 m2 dahil den 25m2
 Bel. Kub. No : 34/2017
 - Türel tip boru ısıtmalı ekmek fırını otomatik kap:45m2 dahil den 65m2
 Bel. Kub. No : 34/2019
 - Sikloterm ekmek pişirme fırını (vektra mad. kap:10m2 dahil den 18m2)
 Bel. Kub. No : 34/2020
 - Konveksiyon mini 6 t fırın (pasta ve ekmek fırını) kap:2. 8m2
 Sözleşme Tarihi : 17.05.2000

SEMA SAĞLIK ÜRÜNLERİ TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Yukarı Dudullu Mah. Nato Yolu İnönü Cad. No: 5 Kat: 3
 Ümraniye - İSTANBUL
 Marka : **"SEMATEX"**
 İYB No : 34/3435
 Bel. Kub. No : 34/2023
 - Steril hidrofil sargı bezi (spanç)
 Sözleşme Tarihi : 23.05.2000

SEZARSAN MATBAACILIK VE AMBALAJ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

1. Organize San. Bölgesi Çarman Sok. No: 4
 KONYA
 Tel : 0 332 251 39 40
 Fax : 0 332 248 79 23
 Marka : **"SEZARSAN"**
 TSEK No : 42.302
 İYB No : 42.241
 - OPP'den mamül çok katlı, baskılı filmler (20 u OPP+uHB - 20 u OPP + 20 u metalize)
 - PVC'den mamül ipek katlı, baskısız filmler (PVC şeffaf, PVC metalize, PVC renkli)
 Sözleşme Tarihi : 01.06.2000

SİSMİK ISITMA SOĞUTMA VE GÜVENLİK SAN. VE TİC. AŞ.

Kervangeçmez Sok. No: 20 Kat: 3 D: 9
 Mecidiyeköy - İSTANBUL
 Marka : **"THE KOSO/CALIFORNIA SEISMIC VALVES"**
 İYB No : 34/3437
 Bel. Kub. No : 34/2024
 - Sismik tahrikli otomatik gaz kesme vanası 1/2"
 - 3/4"-1" 1 1/4" - 1 1/2" - 2" - 2 1/2"-3"- 4"- 6" (0, 5 PS, 7 PSİ, GO PSİ)
 - Elektrik (DC AC 24 V) ve sismik tahrikli otomatik gaz kesme vanası 1/2"-3/4" - 1" - 1 1/4" - 1 1/2" - 2" - 2 1/2 "-3"- 4" - 6" (0,5 PSİ, 7 PSİ, 20 PSİ, 60 PSİ)
 - Sismik tahrikli elektrik şalteri (20 A. 125 V AC, - 250 V AC) 10 A 125 V AC "L" 0, 50 A 125 VDC 0,25 A, 250 V DC
 Sözleşme Tarihi : 23.05.2000

TERMO YALITIM MAKİNA VE ÜRÜN SANAYİ TİC. LTD. ŞTİ.

42. Sokak No: 32 - 33
 06370 Ostim - ANKARA
 Tel : 312 385 03 82
 Marka : **"TERMO YALITIM"**
 İYB No : 06/3166
 Bel. Kub. No : 06/6837
 - Yalıtım malzemesi (polietilen köpük'den mamül-borular için)
 Sözleşme Tarihi : 05.05.2000

TÜRKSAN BOYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

1. Bölge Kayabaşı Köyü Muallimin Güşlleri Mevkii
 Küçükçekmece - İSTANBUL
 Tel : 0 212 691 11 10
 Marka : **"TÜRKSAN"**
 İYB No : 34/3418
 Bel. Kub. No : 34/2005
 - Tavan boyası

Bel. Kub. No : 34/2006
- Antipas boya
Sözleşme Tarihi : 11.05.2000

ÜÇEL BOYA PAZARLAMA VE SAN. LTD. ŞTİ.

Kazım Karabekir Cad. Sütçüoğlu İşhanı No: 37/58
İskitler - ANKARA

Tel : 0 312 341 80 10
Marka : "ÜÇELTEK"
İYB No : 06/3181

Bel. Kub. No : 06/6872
- Sentetik antipas boya
Sözleşme Tarihi : 28.06.2000

ÜÇMED TIBBİ CİH. BİLGİSAYAR VE BÜRO MAK. SAN. TİC. VE LTD. ŞTİ.

Gersan San. Sitesi 658 Sok. No: 15

Ergazi - ANKARA

Tel : 0 312 310 25 83 - 256 28 38
Marka : "TRIMED"
İYB No : 06/3175

Bel. Kub. No : 06/6861
- Kafa ve yüz bölgesi kemik kırıklarında kullanılan birleştirme parçaları (saf titenyumdan mamul)
Sözleşme Tarihi : 02.06.2000

YAŞAR MEKANİK HIRDAVAT İMALAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Büsan Sanayi Sitesi 8. Sok. No: 14

KONYA

Tel : 0 332 345 01 30
Fax : 0 332 345 01 33
Marka : "ŞEKİL + YM"
TSEK No : 42.303
İYB No : 42.242

- Yük vinçleri (0,5 ton (dahil)den 30 ton (dahil)'e kadar.)

Sözleşme Tarihi : 29.06.2000

YENİ FORM METAL EŞYA SAN. TİC. A.Ş.

Yeni Yalova Yolu II. KM. Demirtaş Org. San. Bölğ. Nilüfer Sok.

BURSA

Tel : 0 224 261 00 90

Marka : "YENİ FORM METAL EŞYA SAN. TİC. A.Ş."

İYB No : 16/824

Bel. Kub. No : 16/384

- "Çift ranzalı karyola"

Sözleşme Tarihi : 08.06.2000

TSEK BELGELİ KAPSAM GENİŞLETMESİ YAPILAN FİRMALAR

DATATEKNİK BİLGİSAYAR SİST. TİC. VE SAN. A.Ş.

Şehit Ahmet Sok. No: 4 Kat: 14

Mecidiyeköy/İSTANBUL

Tel No : 0212 482 18 30

Marka : "EXPER"

İ.Y.B.No : 06/2581

Kub No : 06/5435

- Exper markalı diamond 300 model pentium II 350 mhz Türkçe klavye philips marka 14 B 232W model monitör 14.04.1999
- Leader 300 serisi pentium tabanlı pentium III 450 mhz Türkçe klavye philips markalı 105E model monitör (18.10.99)
- Leader 300 serisi pentium tabanlı pentium III 500 mhz Türkçe klavye philips markalı 105E model monitör (18.10.99)
- Leader 300 serisi pentium tabanlı pentium III 550 mhz Türkçe klavye philips markalı 105E model monitör (18.10.99)
- Leader 300 PIII- 600 model kişisel bilgisayar, Q klavye, exper marka 15 inch monitör (22.05.2000)

ENKAY ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

Levent Cad. No: 46

İ. Levent/İSTANBUL

Tel No : 0212 324 05 55-324 11 12-13

Marka : "LOEWE"

İ.Y.B.No : 34/3258

Kub No : 34/1933

- XELOS 5255Z model, 55 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı
- Profil 3563Z model, 63 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Calida 5684Z model, 84 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Arcada 8684Z model, 84 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Profil 3572Z model, 72 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Calida 5772Z model, 72 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Arcada 8672Z model, 72 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Planus 4672Z model, 72 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Xelos M5VT model, 55 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Xelos M37VT model, 37 ekran, U.K. teletextli renkli televizyon alıcısı

- Aconda 9381 ZW model, 81 ekran, U.K. teletextli TV alıcısı (02/03/2000)

- Arcada 8784 ZP model 84 ekran U.K. teletextli renkli TV alıcısı (09.05.2000)

- Calida 5784 ZP model 84 ekran U.K. teletextli renkli TV alıcısı (09.05.2000)

- Planus 4781 ZP model 84 ekran U.K. teletextli renkli TV alıcısı (09.05.2000)

KARESİ ASANSÖRLERİ SAN. VE TİC.

Yeni San. Sit. 12 Ekim Cad. No: 181

BALIKESİR

- 630 Kg anma yüklü, 1 m/s anma hızlı sınıf 2 asansörleri

TSEK BELGELİ KAPSAM DARALTMASI YAPILAN FİRMALAR

Firma Adı : ZİMAŞ ZİNCİR VE MAK. SAN. TİC. A.Ş.
 Firma Adresi : Demirtaş Org. San. Bölğ. Mustafa Karaer
 Cad.
 BURSA
 Tel No : 261 02 60
 Marka : "ZİMAŞ"
 İYB No : 16/167

Kub No : 16/087-16/198-16/197
 Kapsam
 - 16/087 fleyer (yaprak) zincirleri
 - 16/198 makara burcu
 - 16/197 makara kepi
 Sözleşme Tarihi: 11.05.1993-24.03.1994

TSEK BELGESİ FESİH EDİLEN FİRMALAR

ALCATEL KABLO ENDÜSTRİ VE TİC. A.Ş.

Marka : "ALCATEL"
 TSEK No : 20-126
 - "8, 7/15 kV termoset yalıtkanlı Y-kabloları"
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 12.05.2000

ALIŞAN GIDA VE TURİZM SAN. VE TİC. A.Ş.

Marka : "ALIŞAN"
 TSEK No : 26/14.02/97
 - Alişan aşurelik buğday
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 04.07.2000

DEMPAŞ DEMİRAYAK GIDA VE İHT. MAD. PAZ. DAĞ. TİC. VE SAN. A.Ş.

Marka : "ABC"
 TSEK No : 39
 - ABC markalı aşurelik buğday
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 03.02.2000

DÜNDARLAR MAKİNA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Marka : "DÜNDARLAR"
 TSEK No : 95
 - DüNDARLAR marka üniversal parçalar
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 03.02.2000

EMEK KROSER SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Marka : "EKOL"
 TSEK No : 26/14.02/91
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 TSEK No : 26/14.02/92
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 TSEK No : 26/14.02/93
 - Trayler şase ve K açık saç kasa karoseri (komyon ve kamyon)
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 04.07.2000

ESER MAKİNA SANAYİ LTD. ŞTİ.

Marka : "ESER MAKİNA SANAYİ LTD. ŞTİ."
 TSEK No : 26/14.02/75
 - Paketleme makinaları ES 10 Flowpack
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 TSEK No : 26/14.02/76
 - Makine Sanayii LTD. ŞTİ. Pudra şeker değirmeni
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 TSEK No : 26/14.02/77
 - Makina San. kremalama makinası
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 TSEK No : 26/14.02/78
 - Komple büsküvi tesisi
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 04.07.2000

KARTAŞ KAHRAMANLAR GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.

Marka : "KARTAD"
 TSEK No : 20-143
 - "Haşhaş ezmesi"
 Fesih Nedeni : Talimata aykırılık
 Fesih Tarihi : 03.05.2000

ÖZDOĞAN ROZET SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

TSEK No : 06/4703
 İYB No : 06/2163
 - Rozet (altın, gümüş, pirinç ve bakırdan mamül)"
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 19.06.2000

SARAR GİYİM TEKSTİL SANAYİ VE TİC. A.Ş.

Marka : "SARAR"
 TSEK No : 26/14.02/10
 - Pantolan, ceket, TİC. A.Ş.
 Fesih Nedeni : Firmanın kendi isteğiyle
 Fesih Tarihi : 04.07.2000